CORPVS

INSCRIPTIONVM LATINARVM

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM REGIAE BORVSSICAE

EDITVM

VOL. IV

VOLVMEN QVARTVM

BEROLINI APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXI

INSCRIPTIONES
PARIETARIAE POMPEIANAE

HERCVLANENSES STABIANAE

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM REGIAE BORVSSICAE

EDIDIT

CAROLVS ZANGEMEISTER

ACCEDVNT

VASORVM FICTILIVM

EX EISDEM OPPIDIS ERVTORVM

INSCRIPTIONES

EDITAE A RICHARDO SCHOENE

ADIECTAE SVNT TABVLAE LITHOGRAPHAE QVINQVAGINTA SEPTEM

BEROLINI APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXI

ECOLE FRANÇAISE DE ROME

CAROLI ZANGEMEISTERI PRAEFATIO.

1. Parietariae inscriptiones a monumentorum titulis lapidi vel aeri incisis eo differunt, quod non publica aut privata auctoritate ad rei alicuius memoriam propagandam factae sunt, ita ut vel ipsae pro monumento sint aut cum monumento aliquo artissimo vinculo cohaereant, sed privatorum arbitrio ad tempus scriptae, aliae, dico munerum edendorum locationumque edicta et candidatorum programmata, ut temporariae alicui rei inservirent et a quam plurimis legerentur per vias propositae sunt, aliae, ut carbone terrave aliqua et graphio scriptae, utcumque praesens et subita affectio monebat, parietibus inlitae sunt, sive scriptor alicuius mores palam notare voluit (quo pertinent carbone rubrica aliave terra scriptarum pleraeque nonnullaeque graphio exaratae), sive id egit, ut quae mentem suam commotam tenerent parieti inscribendo efferret nec vero ut quae inscriberet aliis legenda proponeret. — Non minus a monumentorum titulis parietarii distant litterarum forma, quae in penicillo pictis minus a quadrata recedit, in ceteris autem in id scripturae genus abiit, quod quamvis multifariam in singulis conformatum communi cursivae litteraturae appellatione comprehendimus. Itaque cum parietariae inscriptiones et ita conceptae sint, ut laxioribus quam monumentales legibus sint adstrictae, et ita exaratae, ut pro varia scriptorum indole vel voluntate diversissimis litteris utantur, legendi atque interpretandi et propriam habent difficultatem et propriam sibi poscunt artem. Velut, ut his utar, si qua in pariete scripta inminuta est, quanta eius pars perierit perspici fere non potest; deinde fieri potest, ut pictarum litterae aliquot evanuerint, licet parietis superficies minime laesa sit. Quae cum ita sint universi huius generis inscriptiones ceteris inmisceri non debuerunt, sed seorsum colligendae fuerunt; proprio autem hoc volumine editae sunt cum ob alias causas tum quod hoc genus inscriptionum recte edi non potuit nisi ut ex parte certe tabulis depingerentur, id quod in reliqua sylloge leges operi dictae ut fiat nequaquam admittunt.

De veterum parietes inscribendi consuetudine, quae quam late patuerit maxime ex hac sylloge intellegi licet, quaedam composita sunt infra p. 10; quibus hoc loco addidi et inscriptionum et auctorum veterum testimonia haec: n. 1904. 2461. 2487: *admiror, paries, te non cecidisse ruina, qui tot scriptorum taedia sustineas*; *Annali dell' Inst.* 1860 p. 434: *C. Julius Anicetus ex imperio Solis rogat, nequis velit parietes aut triclias inscribere aut scariphare*; *Bull. dell' Inst.* 1867 p. 53: πολλοὶ πόλλ' ἐπέγραψαν, ἐγὼ μόνος οὐ[κ] [ἐ]πέγραψα. — Plaut. Mercat. II 3, 74: *inpleantur meae fores elogiorum carbonibus*; Martial. XII 62: *quaeras censeo, si legi laboras, nigri fornicis ebrium poëtam, qui carbone rudi, putrique creta scribit carmina* et q. s.; Cicer. Verr. II 3 c. 33 § 77: *Aeschrionis Syracusani uxor est Pipa, cuius nomen istius nequitia tota Sicilia pervulgatum est; de qua muliere versus plurimi supra tribunal et supra praetoris caput scribebantur*; Sueton. Ner. 45 *Statuae eius a vertice cirrus appositus est cum inscriptione Graeca*, nunc demum agona esse, et traderet tandem! *Alterius collo ascopera deligata, simulque titulus:* Ego quid potui? sed tu culleum meruisti. *Ascriptum et columnis*, iam Gallos eum cantando excitasse; Plin. epist. VIII 8 § 7: *nam studebis quoque, et leges multa multorum omnibus columnis, omnibus parietibus inscripta, quibus fons ille deusque* [i. e. Clitumnus] *celebratur.* Plutarch. C. Gracch. 17: διὸ καὶ νυκτὸς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ νεὼ [Ὁμονοίας] παρενέγραψάν τινες τὸν στίχον τοῦτον· Ἔργον ἀπονοίας ναὸν Ὁμονοίας ποιεῖ. Graecorum usum testantur hi: Schol. Aristoph. Vesp. 98: ἐπέγραφον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τῶν καλῶν ὀνόματα οὕτως· Ὁ δεῖνα καλός, cf. 99; Lucian. dial. meretr. 10, 4: ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ. Ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψειν μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἴωθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετος διαφθείρει Κλεινίαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου συνδραμεῖν τῇ παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολῇ. ΔΡΟΣΙΣ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα; ΧΕΛ. Τῆς νυκτός, ὦ Δροσί, ἄνθρακά ποθεν λαβοῦσα. Adde quae adscripsi ad n. 1808; praeterea cf. Boettiger in *Amalthea* III p. 342, Avellino in *Memorie d. reg. accad. Ercol.* III p. 349 not. et *Bull. Nap.* V (1847) p. 154 not. 4, Garrucci *graffiti* ed. 2 p. 5.

2. De variis parietariarum inscriptionum generibus cum et in singularum huius syllogae partium prooemiis et in Indice epigraphico dixerim, iam exponendum mihi est de hominibus doctis, qui in eis describendis edendisque hucusque versati sunt. Ex quo tempore Pompeiorum parietinae refodi coeptae sunt, per multos annos pictae ac maxime graphio scriptae cum ab aliis tum ab eis, quorum esse debebat antiqua illa rudera non solum eruere sed etiam conservare memoriamque eorum propagare, parum curatae sunt neque huc usque quisquam de utrisque ita bene mereri voluit, ut et superstites ex parietibus ipse transscriberet et olim lectas editasque colligeret et emendaret. Cum vero eae inscriptiones ita comparatae sint, ut haud raro paullo post quam detectae sunt evanescant, saepe una cum opere tectorio vel delabantur vel corrodantur inminuanturque: permultae non descriptae prorsus perierunt, permultae male descriptae denuo nunc conferri non possunt.

3. In auctorum elencho primo loco ponenda sunt acta effossionum, quippe quae, cum de effossionum progressu perpetua continuitate referant, permultos titulos sola conservarint, omnes vero eis apographis exhibeant, quae titulis proxime detectis facta sint, quo tempore ut integriores extare ita lectu faciliores esse solent. His actis et publicis et privatis e codicibus manu scriptis editis libro q. i. e. Pompeianarum Antiquitatum Historia

Fiorellius optime de rebus Pompeianis meritus est.[1]) — Publica, ab a. 1748 usque ad 7 Iul. 1764 Hispanico, inde Italico sermone conscripta, ea sunt quae, ut Fiorellii verbis utar, a praefectis ei labori conscripta et Neapolim ad Musei correctores missa sunt. Quae relationes cum non integrae restent, eorum codicum mss. lacunas cum ex aliis schedis (hebdomadarias relationes, diurnalia, glossas, adnotatiunculas Fiorellius nominat) tum maxime ex codice Ribaviano, qui a. 1829 ab Aloysio Ribau ex integro actorum codice sermone Italico descriptus est, explevit Fiorellius, ut effossionum enarrationem „quamquam plurimis ex fontibus petitam“ perpetuam exhiberet. Haec fere sunt, quae brevius quam ut inde ea quae singuli codices contineant aut non contineant perspici possit de editionis suae fontibus Fiorellius praefatione indicavit, perpetuo quem promisit commentario uberius ni fallor quibus singula quaeque auctoribus codicibusque debeat enarraturus.[2]) Ea editio desinit in anno 1860. Ex posteriorum annorum actis ab officialibus scriptis (*Giornale dei soprastanti*) quaedam habentur in Fiorellii *Giornale degli scavi* 1862 n. 8—10 (2 Jan. — 14 Sept. 1862) et in *Giornale degli scavi. Nuova Serie*, vol. I n. 1—10 (1868 — Apr. 1869).

4. Praeter hanc actorum editionem usus sum Mommseni ex codice quodam manu scripto excerptis (acta mscr. vel acta Mommseni appellavi), quae pertinent ab a. 1748 ad a. 1830. Eum codicem non ab ipsis effossionum curatoribus conscriptum esse vel inde patet quod totus Italico sermone utitur; fortasse idem est atque quem supra memoravi Ribavianus. Multae in eo inscriptiones paullo aliter descriptae, videlicet ex alio fonte haustae, leguntur atque apud Fiorellium (cf. veluti n. 98 cum add.), aliarum mutilae litterae vel parum clarae typisque vix exprimendae melius repraesentantur quam in editione, alia, quae utpote levissima Fiorellius tacite correxit, intacta sunt relicta. In his excerptis afferendis quomodo versatus sim infra § 6 exposui.

5. Acta privata extant Caroli Weber a. 1755—1757 (apud Fiorell., Pomp. Ant. Hist. vol. I 2 p. 95[3]), alia Francisci La Vega a. 1763—1790 (vol. I 2 p. 102 Fior.), alia denique Raphaelis Amicone. Quorum ultimorum maximam partem, quae pertinet ab Nov. 1814 ad 6 Iul. 1831 et ab 15 Mai. 1837 ad 7 Sept. 1844 edidit Fiorelli l. c. vol. III; sed procedere usque ad a. 1846 intellegitur ex Mommseni I. R. N p. 112. Amicone de multis solus aut melius vel certe aliter atque publica acta tradidit.

6. Usus sum eis quoque quae Mommsenus ex Raphaelis Amicone codice ad has inscriptiones excerpsit; ea desinunt in mense Augusto anni 1845 (v. n. 1532); nominavi autem: Amicone mscr. — Editionis Fiorellianae et ab his et ab illis quae § 4 memoravi excerptis discrepantiam ubique notavi, nisi in levissimis quibusque rebus, quas Fiorellium typorum plerumque inopia coactum tacite correxisse mihi certum esset. Descriptionem tamen monumentorum locorumque indicationes ex impressis actis semper exhibui, quippe quae ab Mommseno brevius exscriptae sint.

7. Acta qua publica qua privata licet conscripta sint ab hominibus qui inscriptionibus parietariis legendis parum pares essent, non una tamen de causa aliis auctoribus praestare solent: etenim paullo post detectos titulos conscripta sunt, quo tempore, ut dixi, inscriptiones et integriores esse solent et lectu faciliores; deinde quia illi viri doctrinae vel sagacitatis laudem captare longe habebant, sincera fide ea sola testati sunt, quae oculis suis viderant, non ea se vidisse ipsi sibi persuaserunt, quae, ut sententiam mente temere conceptam utcumque parieti elicerent, videre vellent. Quare multae inscriptiones quamquam male lectae ita tamen descriptae sunt, ut apographi vestigiis insistens facile ad ipsam veritatem ducare. Tum hoc actis debetur, quod pictarum magnam partem sola servarunt; graphio scriptas exhibent paucissimas easque fere parum intellectas. Denique acta nisi extarent, fieri plane non potuisset, ut pictas inscriptiones secundum locos quibus extabant digererem.

8. Actorum loco praeterea habenda sunt haec, quae Fiorellii libro non conprehensa sunt: primum ea quae Orellius Inscr. Lat. Coll. n. 4909 „ex descriptione mss. amphitheatri“ edidit (v. nostras n. 1098 seqq.); deinde quae habentur in *Bullettino dell' Inst.* prioribus voluminibus: quorum eis quae ad annos 1829—1831. 1833.

---

[1]) Eorundem editionem inchoaverat libro q. i. e. *Giornale degli scavi di Pompei, Napoli* 1850—1851.

[2]) Pauca interim, quae de actis publicis ab ipso Fiorellio accepi addere possum haec: Triplex inde ab a. 1748 erat actorum genus; primum eorum quae ab opificibus (*maestri fabbricatori*) ad officiales (*soprastanti* vel *architetti*), alterum eorum quae ab his ad directores (*architetti direttori* vel *soprintendenti degli scavi*), tertium eorum quae ab his Neapolim ad praefectos regios vel ad musei correctores relata sunt subscriptis plerumque auctorum nominibus. Quae nomina cum Fiorellius, commentario ut puto reservata, ipsi actorum contextui non inseruerit, operae pretium facturus esse mihi visus sum subiecto eorum virorum elencho, qui inde ab a. 1748 ad hoc tempus effodiendorum Pompeiorum curam egerunt. Eum debeo amicae voluntati Fiorellii, qui sua manu perscriptum mihi transmisit.

I. *Soprintendenti degli scavi.*	II. *Ispettori.*	III. *Architetti direttori dello scavo.*	IV. *Architetti locali o subalterni.*	V. *Soprastanti.*	VI. *Uffici minori e diversi.*
Felice Nicolas 1806	Raffaele Minervini 1811-1815	Rocco Gioacchin. Alcubierre 1748-1780	Carlo Weber 1750-1764	Gioacchin. Perez Conde 1766-1799	Antonio Scognamiglio capo mastro 1757-1781
Michele Arditi 1807-1839	Giuseppe Fiorelli 1847-1849	Francesco La Vega 1780-1804	Francesco La Vega 1765	Giuseppe Civitelli 1811-1824	Pasquale Scognamiglio capo mastro 1781
Francesco M. Avellino 1839-1850	Giuseppe Fiorelli 1860-1863	Pietro La Vega 1804-1815	Mariano Manzilli 1811-1815	Antonio Imparato 1811-1824	Antonio Imparato capo d'opera 1781
San Giorgio Spinelli 11 Mai. 1850 — 10 Apr. 1863		Antonio Bonucci 1815-1825	Carlo Bonucci 1828-1848	Raffaele Amicone 1813 [— 10 Apr. 1829; 15 Mai. 1837-1846]*)	[Nicola Gargano incaricato degli scavi 1807, v. Fiorelli Pomp. ant. hist. I 2 p. 177 et 185]
Giuseppe Fiorelli 29 Nov. 1863		Nicola d'Apuzzo 1825-1828	Raffaele Campanelli 1852	Francesco Scognamiglio 1813	Mariano Manzilli sorvegliante 1815
		Pietro Bianchi 1832-1848		Mauro Imparato 1820	Pasquale Scognamiglio sorvegliante 1815
		Giuseppe Settembre 1849-1851		Francesco Imparato 1820	
		Guglielmo Bechi 1851-1852		Gabriele Cirillo 1847-1849	
		Gaetano Genovese 1852-1862		Andrea Galella 1850	
		Michele Ruggiero 15 Sept. 1862		Gabriele Cirillo 1851-1860	
				Antonio Imparato 1859 [-1867]	
			*) Uncis inclusa ipse addidi.	Nicola Pagano 1860-1862	
				Domenico Scognamiglio 1860	
				Andrea Fraja 1860	

[3]) Eadem prius edita erant in Annalibus Instituti Archaeol. II p. 42 et Monumentis eiusdem Instituti I t. 16; ubi tamen inscriptionum aliae ex parte exhibentur, aliae omissae sunt. Schedas et tabulam Instituto, ut ab Eduardo Gerhard accepi, transmiserat De Iorio, in cuius manibus tum erant; cf. Cesare, *Le più belle ruine di Pompei. Napoli* 1845 p. 85.

1834 spectant, multae inscriptiones parietariae continentur; tum quae annalibus auctoritate regia editis (*Annali civili del regno delle due Sicilie*) B. Quarantae (ab a. 1833—1847) et Moschittii (ab a. 1854 — Apr. 1855) cura prodierunt ex actis publicis fere transscripta, ut tamen de quibusdam sola referant: v. n. 241. 531—533. In eis quod aliquotiens ROB pro ROG (velut n. 839), E pro O^F (n. 837. 838), N pro R (n. 837) inpressum legitur, id haud dubie inde repetendum est, quod typographus in auctoris exemplari legendo ita erravit, ut G, O^F, R minusculas litteras *b*, *e*, *n* esse putaret; denique quae in R. Guarinii libellis ex Jorii schedis et aliunde sumta reperiuntur, v. ad n. 151 seqq., pag. 26 lin. 12, n. 1183.

9. Secuntur diaria, quae per singulos annos de effossionum progressu rettulerunt, inscriptionumque apographa paullo post quam detectae fuere facta continent. Guilelmus Bechi in Musei Borbonici voluminibus I—XIV de eis quae a Nov. 1823 ad Ian. 1852 Pompeis effossa sunt enarravit, permultosque titulos inseruit a se ipso descriptos; sed prooemio, quod illis relationibus (*relazioni degli scavi*) praemisit (vol. I p. 1—9) quotquot affert inscriptiones non dubium est quin non ipse viderit (quamquam *si legge* similiaque addit) sed ex actis petiverit. Deinde hoc sciendum est, pro nota O^F, quam OR i. e. *orat* interpretaretur, hoc OR eum, ubi in pariete erat O^F, posuisse eiusque exemplum imitatos esse alios velut Quarantam in Annalibus civilibus; cf. ad n. 619. Denique pictorum titulorum imagines, quae ligno incisae apud Bechium habentur, non ad exempla delineata sed ad apographa non fidissime litterarum formam defingentia repraesentatas esse facile perspicitur; quare non possumus non magno opere mirari, quod Niccolinii in opere suo (*Case e Monumenti*) talia repetere quam unam ex superstitum inscriptionum multitudine ad ipsum parietem depictam exhibere maluerunt.

10. Eiusdem Musei Borbonici voluminibus XV et XVI (cuius ultimi prior pars a. 1857, altera a. 1867 prodiit) Ioannes Bapt. Finati de effossionibus ab a. 1852 ad a. 1857 factis rettulit, sed et minus plene quam Bechius et ita ut multa ex inpressis libris sumeret. Eius autem viri in eodem volumine edendo quanta fuerit levitas insigni exemplo probari et potest et debet; viae enim q. d. *dei sepolcri* forma, quam vol. XVI tab. XIV exhibet a Genovesio delineatam, eodem plane modulo nullaque una littera addita descripta est ex Gellii et Gandyi libro Londini a. 1817—1819 edito, ita ut quaecumque inter a. 1819 et 1857 detecta sunt in ea desiderentur.

11. Bvllettino dell' institvto. Eo praeter illa quae ex actis publicis edita exhibentur (v. § 8), multae inscriptiones parietariae editae sunt ab Francisco M. Avellino a. 1831 et 1841, ab Henr. Guil. Schulz a. 1841 (cf. *Annali dell' Inst.* X. 1838), ab Adolpho Michaelis a. 1858, ab Adolpho Kiessling a. 1862, a me ipso a. 1865 et 1867, a Richardo Schoene a. 1867, a Renardo Kekulé a. 1867, ab Henrico Heydemann a. 1868, a Friderico Matz a. 1869.

12. Bvllettino archeologico napoletano ab a. 1843 ad a. 1848 ab Avellinio, a. 1853 a Garruccio et Minervinio, deinde usque ad a. 1862 a solo Minervinio editum.

13. Giornale degli scavi di Pompei *pubblicato da Gius. Fiorelli*, cuius quae prodierunt ad annorum 1861. 1862. 1865 particulas pertinent. A tribus his viris, Avellinio, Minervinio, Fiorellio uberrime et accuratissime de illorum annorum effossionibus relatum est.

14. *Giornale degli scavi di Pompei. Nuova serie pubblicata dagli alunni della scuola archeologica.* Vol. I; cuius qui editi sunt fasciculi n. 1—10 ad effossiones a. 1868 et 1869 spectant.

15. Ceteri libri, quibus inscriptiones parietariae continentur hi sunt: Dissertationis Isagogicae ad Herculanensium voluminum explicationem pars prima. Neapoli 1797. — Eam ex materia ab Alexio Symmacho Mazochio collecta edidit Carolus Maria Rosini. Partes altera et tertia non prodierunt, quamquam haec citatur p. 13 not. 11 (v. ad n. 2512). Cf. Castaldi, *Accad. Ercol.* p. 61 et 223; Arditi, *Il fascino* p. 2 not. 2; De Blasiis in Fiorellii *Giornale* 1862 p. 25 seqq. — Continet graphio scriptam fortasse nullam (v. n. 2512), sed multas pictas inscriptiones, quarum cum bona pars in museo Neapolitano reposita superstes sit, satis accurate, quamquam aliquotiens infeliciter, rem gessisse Mazochium Rosiniumque diiudicare potui.

16. In egregio Francisci Mazois architecti opere paucae reperiuntur quae huc spectent inscriptiones, sed accurate ab ipso descriptae, exceptis tamen eis, quae vol. III tab. I conpositae sunt, non ex imaginibus ab Mazoisio delineatis sed ex aliorum auctorum apographis repraesentatae: v. ad n. 138. De aliis quas sine fraude ipse confinxit v. ad n. 140* seqq. Primus rubrica scriptas edidit; v. n. 88 et 90. — Pompeis degebat ab a. 1808 usque ad Muratiani imperii finem, deinde a. 1816; mortuus est a. 1826. Cf. Index Auctorum.

17. Porro conmemorandi sunt Clarac, Millin, Arditi, Avellino, Gell & Gandy, Anonymus in *Wiener Jahrbüchern*, de Iorio, Goro, Garrvcci, Minervini, Falkener et si qui sunt alii, qui opusculis suis, quae Indice Auctorum indicavi, nonnullas inscriptiones parietarias inseruerunt. Eorum his Arditio, Avellinio, Iorio maxima praeter ceteros tribuenda est auctoritas, quippe qui rerum Pompeianarum gnari in legendisque titulis satis versati essent; Iorii libellus praeterea ad acta recte intellegenda maximae mihi saepe utilitatis fuit. Gell & Gandy eo nomine laudandi sunt, quod locos ubi inscriptiones viderant accurate indicaverunt.

18. Denique nomino hos testes parum idoneos, qui inscriptiones vel ex libris inpressis neclegenter repetiverunt vel male ipsi ex parietibus descripserunt: Romanellivm, qui libros suos a. 1811 et 1817 editos quamquam in hominum peregrinantium usum composuit, excusari tamen non poterit, quod titulos eo modo diffinxit, interpolavit, falsis locis attribuit (v. n. 479—480. 485. 1093. 1162. 1187), ut quaecumque eius unius testimonio tradita sunt fide fere prorsus carere existimanda sint (v. n. 830*a*—830*c*. 1200); nisi quod locatio n. 138, cuius non extare nisi Romanellianum apographum docuisse mihi videor, quamquam in quibusdam partibus falso descripta est, universo tamen contextu genuinam se prodit; Bonvccivm, qui tantum non omnia ex actorum schedis vel ex inpressis libris parum accurate repetivit, nec vero prorsus reiciendus erat propterea, quod de quibusdam rebus vel solus vel inter paucissimos tradidit; Gvarinivm cuius libellos permultos magno temporis dispendio, rei emolumento fere nullo excussi; praeter hos enim n. 8 et 9 nullum opinor titulum ex ipso pariete descripsit, ceteros omnes ex libris vel editis vel ineditis (velut ex Iorii schedis sive actis, v. n. 151 seqq., pag. 26 lin. 12, n. 1183) excerpsit suppresso plerumque auctoris sui nomine. Libri splendidissimi a Niccolinis editi (*Le case e monumenti di Pompei*) commentarium qui scripsit, is inscriptiones

omnes ex *Bull. Napol.* et aliunde ita repetivit ut adeo typographicos aliquot errores non corrigeret. Quare hunc commentarium numquam citavi; tabulis usus sum, si cuius aedificii formam alibi nondum editam exhibent (v. ad n. 805*b*), ad inscriptiones autem solas has n. 879 et 2330, quae ad ipsa archetypa videntur repraesentatae esse.

19. Quoscumque hucusque attuli libros, ii paucissimis exceptis pictas solas inscriptiones exhibent, non graphio scriptas. Ad quarum auctores antequam pergam tribus verbis commemorandum est GARRVCCIVM (*Bull. Nap.* 1853 p. 150) et DE PETRAM (*Sulle condizioni delle città italiche* p. 73—79) candidatorum programmata quaedam composuisse; quorum hic uno n. 1045 excepto omnia ex impressis libris, ille plura ex suis apographis, sed parum diligentibus, exhibuit.

20. Inscriptiones graphio exaratae usque ad annum huius saeculi trigesimum alterum paene omnino neclectae sunt. Unde factum est, ut cum aedificia publica, quorum parietibus permulta id genus inscripta fuisse vel scimus vel certis indiciis conicere possumus, velut amphitheatrum, theatra cum porticu, basilica, ante illud tempus effossa sint, delapso interim vel corroso opere tectorio magnam fecerimus iacturam numquam reparabilem. Actorum enim scriptores paucissimas exhibent, easque fere omnes ita descriptas, ut ex paucis sententiam elicere possis. Primae earum sunt n. 2132—2134, in Isidis aede detectae; quarum apographum, quod litterarum formam imitari ex Mommseniano apparet, quominus ad ipsum codicem edere potuerim, factum est casu infelici: etenim a. 1868 cum Fiorellius delineandum mihi traditurus esset, ipsae illae schedae frustra quaerebantur. Aliae deinde habentur in actis a. 1767 et 1813 e ludi gladiatorii (v. n. 2473 seqq.) et basilicae (v. n. 1819. 1825. 1897. 1948. 1949) parietibus descriptae. Ex actorum codice eas ediderat Garruccius *graffiti* ed. 2 p. 9 et p. 14.

21. Christoph. Theoph. DE MVRR libello, q. i. e.: Specimina antiquissima et q. s., quique prodiit Norimbergae a. 1792, ex ludi gladiatorii (quod castrum militare esse tum putabant, cf. sub n. 2481*a*) columnis ab homine Italo anno 1783 descriptas et ab amico eodem anno sibi transmissas inscriptiones XXV edidit ligno incisas; quarum pleraque pars ut non recte excepta erat ita non mirabimur quod a Murrio infelicissime explicata est. Paullo meliora sunt apographa, quae idem Mantissa a. 1793 edidit, undecim inscriptionum, inter quas tres sunt, quas iam in priore libello repraesentaverat. De ea Mantissa Murrius „ab amico aestumatissimo, inquit, qui meam lucubratiunculam legerat, accepi e dulcissima Parthenope istas delineationes exactissimas, veram litterarum magnitudinem exhibentes“. Ego XVI inscriptiones Murrianas, quas vel ipse reppererim superstites vel alii testes idonei viderint vel bene descriptas putaverim, huic syllogae inserui, reliquas inter inscriptiones suspectae lectionis amandavi. — Murrio soli debetur velut n. 2483.

22. Post Murrium primus CLARAC graphio scriptas curavit, qui in libello *Pompei* inscripto n. 2450 et 2468 accurate delineatas exhibuit; deinde paucae innotuerunt GELLII et GANDYI libro a. 1817—1819 edito (v. n. 1779. 1842. 2432), aliae debentur huius libri censori anonymo in ANNALIVM VIENNIENSIVM a. 1822 vol. XX (v. n. 1819. 1842. 1936. 1939. 1943), aliae ex basilicae parietibus exscriptae Caroli BONVCCI libello (v. ad n. 1819), ex quo fere repetivit GELL in Pompeianis suis a. 1832 editis; aliae denique circa eosdem annos Musei Borbonici et *Bull. dell' Inst.* voluminibus.

23. Chr. WORDSWORTH ex largo numero (v. ipsum p. 31) earum quas aestate anni 1832 Pompeis descripserat praeter n. 64 pictam parietariam et n. 2552. 2589. 2628. 2629 quas in amphoris legit triginta duas graphio scriptas scite selectas edidit a. 1837. Fere omnes ligno incisas exhibuit, nec vero ad exempla delineata, sed ad apographa, quae litterarum formam a vera non mediocriter distantem repraesentant, ita ut ipsorum archetyporum lectio multo sit expeditior. In legendis inscriptionibus quod saepius ab eo erratum, deinde quod veram versuum distributionem in multis inmutatam deprehendimus (exceptis enim n. 1950. 1951. 2462 omnes repperi parietarias), ea facile excusabimus in eo, qui fere primus titulos lectu difficiliores attigit ac fortasse non ut prelo mandaret descripsit. Praeterea fortasse adnotatis suis male intellectis eo inductus est, ut hanc n. 1870 lacuna, pictam n. 64 integro versu interpolaret. Verum omnino libello suo eleganter lepideque scripto optime de re nostra meritus esse censendus est, quippe quo effecerit, ut inde ex illo tempore hoc inscriptionum genus minus neclegi coeptum sit etiam ab eis ipsis qui eruendorum Pompeiorum curam agebant.

24. Franciscus Maria AVELLINO, vere doctus sinceraeque fidei homo, dissertatione a. 1840 apud academicos Herculanenses lecta (*osservazioni sopra alcune iscrizioni e disegni graffiti sulle mura di Pompei*) has n. 1422. 1421. 1333—1365 aere accurate incisas et maxima ex parte non male lectas, plures deinceps in eius *Bull. Nap.*, quod ipsius cura prodiit, sex voluminibus edidit. Eiusdem viri optimo consilio debetur, quod operis tectorii partes inscriptionibus opertae nonnullae ex basilicae (v. ante n. 1780) et viae Mercurii (v. ante n. 1333) parietibus excisae et in museum Neapolitanum translatae sunt.

25. Anno 1840 Ioannes Ferdinandus MASSMANN Libello suo Aurario, quo tabulas ceratas in fodina auraria Transilvaniae repertas edidit, aliquot inscriptiones graphio factas unamque rubrica scriptam (n. 89) ex Boeckhii, Augusti filii, apographis ligno incisas exhibuit. Ipse auctor exemplaria sua quae ex Boeckhii apographis ut ligno incideret charta pellucida delineaverat utenda mihi dedit; quae intellexi accurate in libro repetita esse. Accessit autem ex eis unum fragmentum n. 26*. — Plurimae earum inscriptionum a me vel a Mommseno repertae sunt; ut apographa licet fideliter non satis tamen perite facta esse, Massmannum autem in eis legendis parum feliciter versatum esse intellegere potuerim. Quare eas quae vel perierunt vel certe nos latuerunt, in inscriptionibus quae sunt suspectae lectionis exhibui; ut autem lectorum temporibus parcatur (difficillimum enim erat ad suam quodque apographum inscriptionem revocare), omnium elenchum infra exhibui. § 139] n. 1274. 1304. 1321. 1322. 1764. 2477*a*? 19*. 1205. — § 140] n. 1768 v. 2. 20*. 1480 v. 1. 21*. — § 141] n. 1479. 1767. 1475. 1271. 22*. 23*. 1294. — § 142] n. 1326. — § 143] n. 1768 v. 1. — § 145] n. 1272. 24*. 1774 (not.). 89. 25*. 1466. 1270. 1295. — Denique § 146] pictam n. 202 ex Museo Borb. repraesentavit.

26. Iosephus FIORELLI per plures annos quidquid graphio scriptarum in parietibus Pompeianis latebat investigaverat descripseratque, ut iacturam gravissimam eo fecerimus, quod eius schedae anno 1849 ab amico male et Fiorellio et sibimet ipsi pavente flammis combustae sunt. Paucas quas Mommseno donaverat in nostris repperi (v. n. 1222*a*. 1229—1231*a*. 1247*a*).

27. Raphael Garrvcci inscriptionum graphio scriptarum quas ipse in parietibus Pompeianis [1]) reppererat, optimo sane consilio, syllogen edidit libro, cuius prior editio inscripta est: *Inscriptions gravées au trait sur les murs de Pompéi.* et q. s. *Bruxelles 1854*; altera: *Graffiti de Pompéi* et q. s. *Paris 1856.* — Qui posterior liber intellegendus est, ubicumque auctorem simpliciter citavi. Inspexi etiam priorem editionem; in qua tabularum (exceptis XXIX—XXXI quae huic desunt) typus plane idem est; ex eiusdem commentario qui multis differt, si quae memoratu digna viderentur adnotavi. — De tabulis suis auctor ipse p. 1 haec notavit quae secuntur: *Presque toutes les inscriptions reproduites dans ce recueil ont été calquées de ma main* [i. e. charta pellucida delineatae]; *je le dis pour qu'on sache que je m'en fais garant. Lorsque je les ai seulement dessinées* [i. e. descriptas], *j'ai soin d'en avertir.* Nec vero promisso stetit; nam praeter eas quas p. 86 dicit tab. XXVI. XXVII. XXVIII (excepta n. 35), alias quoque ex apographis exhibuit velut n. 1555. 1605 seq. 1760. Exempla eius delineata eo maxime vitiosa sunt, quod lineas solas eas, quas per chartam pellucidam ipse vidit, repraesentant, ceteras quasque omittunt; unde litterae Garruccianae fere omnes in lineas seorsum positas discerptae sunt, fere nulli plena et vera forma ita servata est, ut graphii ductum agnoscere recte possis, eiusque inscriptiones contra atque esse debet lectu sint multo difficiliores quam ipsae Pompeianae. Haud raro tamen in alteram etiam partem peccavit, ut lineas vel lineolas quae in pariete non extant addiderit (velut n. 1555. 1760. 1901. 1917). Apographa eius, quorum litteras magis etiam a vera forma discedere vix est quod addam, quoad cum parietibus conferre potui raro ita facta esse deprehendi, ut omnino recte se habeant [2]). Praeterea exempla eius qua delineata qua descripta eo nomine manca esse solent, quod tectorii lacunas, quibus inscriptionum particulae perierunt aut periisse possunt, rarissime indicant. Haec quae dixi ita se habere quia paucis earum inscriptionum quas ipse repraesentavi cum Garruccianis collatis intellegere quivis potest, singula non est cur exemplis comprobem. Nec minus longum est plene enumerare quibus locis versus vel male vel omnino non diviserit vel versuum ordinem inverterit (cf. velut n. 1272. 1306 seq. 1781 seqq. 1792. 1878. 2052.), unam inscriptionem in plures partes discerptam diversis locis dederit (velut n. 1901), diversas coniunxerit (velut n. 1337. 1343 seq. 2060. 2325 seq.), denique quibus locis tabularum imago cum commentario discrepet (velut n. 1773. 2450 v. 3), ut taceam de auctoribus librisque male citatis. — Locum quo quaeque inscriptio extet fere semper tacuit, numquam autem satis accurate ita ut reperire queas indicavit; quod tamen scire magni est momenti propterea, quod aliae saepe inscriptiones ex aliis iuxta positis, non paucae ex ipso loco quo exaratae sunt lucem accipiunt; in Garrucciano libro eo magis desiderabat, quisquis alia eius opuscula noverat. Mihi, qui quidquid operis tectorii in parietinis Pompeianis restat ita pervestigavi, ut plures etiam quam Garruccius in eisdem paribus reppererim, hoc solum inde redundavit incommodum, quod eius apographa ad quas singula inscriptiones pertinerent difficillimum saepissime erat dignoscere. Ille ut se excusaret, locos indicandos sibi fuisse hoc libro negavit (t. VII prooem. p. 61 et p. 102), quippe quo id solum spectaret, ut rem palaeographicam litteraturamque cursivam tractaret. Quod si verum esset, in maiorem reprehensionem incurreret, quandoquidem litterarum formam, ut supra monui, perperam exhibuit. At ficticiam illam esse causam facile inde intellegitur quod in eis solis quas tab. VII composuit scripturae genus spectavit, in ceteris vel nullum vel alium ordinem secutus est, velut t. I alphabeta, t. II Oscas et Graecas vel Graecanicas, t. III—IV 5 consulares et imperatorias, t. IV 6—VI carmina, t. IX—XV gladiatorias vel amphitheatrales exhibuit, reliquis tabulis varias nulla fere vel scripturae vel argumenti ratione habita distribuit. Ac figuras gladiatorum inscriptionibus carentes certe non eo consilio libro suo inseruit, ut cursivae litteraturae originem illustraret. Immo cum alia fortasse quadam de causa tum suopte more fecit, quod locos non indicavit, ut non indicavit in aliis opusculis, quibus ad rem archaeologicam vel epigraphicam illustrandam id genus inscriptiones edidit. Denique dubitari utique licet, num ipse sibi locos in schedis suis accurate notaverit; scilicet ea quae paucissima de hac re inde protulit, fere falsa sunt (v. n. 1085. 1768). — Non minus hoc nomine vituperandus est Garruccius, quod utrum lectio expedita certaque an difficilis incertaque sit, fere nusquam adnotavit, et in eis quae vel ab ipso non expedita sunt vel suapte natura expediri non possunt, cum commentario vestigia quoad eius fieri poterat typis repraesentare deberet, tamen ut quovis modo vocabula et sententiam exsculperet, talia monstra prodidit, qualia habes velut n. 1263. 1353*b*. 1472. 1477. 1510. 1578. 1593. 1820. 1841. 1921. 1937. 2442*a*. 2459. 3203, atque adeo quasi vere antiqua indici suo eorum plurima inseruit. Ut paucis dicam quod sentio, Garruccius hoc libro non minus quam aliis bene meritus est quatenus antiquorum monumentorum quae collegit memoriam servare voluit; idem tamen rem ita gessit, ut pleraque omnia tuismet oculis examinare cupias; omninoque eorum quae Eckhelius de Huberti Goltzii nummis (vol. VI praef.) dixit, haec quae secundo tertioque loco posuit, „numos omnes ab uno hoc viro promulgatos aut putandos esse ..... vafre ac subdole descriptos, aut, si qui fraude carere videantur, saltem suspectos tamdiu, donec aliorum testium accedat auctoritas", apprime conveniunt in has inscriptiones a Garruccio editas. — Quae cum ita essent, excepta n. 1769 quam propter n. 1768 precario admisi, omnes inscriptiones graphio exaratas ab eo solo descriptas inter eas, quae falsae vel suspectae lectionis sunt, reieci.

28. Iulius Minervini libelli *Bullettino Napolitano* per annos 1854—1862 et Iosephus Fiorelli illius *Giornale degli scavi di Pompei* per annos 1861—1865 editores multas graphio scriptas illis annis detectas protulerunt accurate descriptas. De Fiorellii schedis v. § 26.

29. Fridericus Ritschelivs opere suo q. i. e. Priscae Latinitatis Monumenta Epigraphica, duodetriginta inscriptiones graphio exaratas ad exempla quibus uti poterat summa qua solet fide repraesentavit. Quarum alias tab. XVI n. 1—21 delineationibus Fiorellianis, alias t. XVII n. 22—25 Garruccii libro, alias t. XVII n. 26. 27. 29 Mommseni apographis debuit; t. XVII n. 28 autem rubrica potius scripta est, v. n. 89.

30. Quaedam porro habentur in Museo Rhenano vol. XVII (1862) ab Curtio Wachsmvth, in *Bull. dell' Inst.* ab Adolpho Kiessling (1862), Richardo Schoene (1867), Renardo Kekvlé (1867), Henrico Heydemann (1868), Friderico Matz (1869) editae. — De eis quae nuperrimae repertae sunt rettulerunt scholae archaeologicae Pompeianae alumni in *Giornale degli scavi di Pompei* inde ab anno 1868 edito.

[1]) Eidem operi insertae sunt Romanorum parietum inscriptiones his locis: tab. X 2, XII, XXV 2 et 4, XXVIII 22. 23. 30. 32. 33. 34, XXX, XXXI.

[2]) Ipse Garruccius mihi narravit se opus suum contra academicorum Herculanensium voluntatem et collegisse et edidisse, ut nisi clam vel corruptis custodibus inscriptiones delineare et describere sibi non liceret. Quod ut verum esse comperi, ita eum aliquatenus excusat; modo in libro suo ingenue fassus esset, ne lector eum ut rem parum accurate gereret coactum fuisse ignoraret.

31. De parietariis inscriptionibus commentati sunt Otto Jahn in *Berichte der Sächsischen Ges.* 1857, qui non paucas ibi ex Mommseni schedis exhibuit; eodemque anno Franciscus Bvecheler in *Rhein. Museum* vol. XII, breviusque in *Neues Schweizer. Museum* 1863 p. 14 seqq.

32. Enumeratis eis auctoribus, quorum curis inscriptiones parietariae Pompeianae editae vel explicatae debentur, iam exponendum mihi est, quo pacto ipse in colligendis edendisque his inscriptionibus versatus sim, ut quid praestare potuerim vel certe voluerim intellegi possit. Vere igitur anni 1865 postquam Henzenus Mommsenusque academiae regiae Berolinensis nomine mihi hanc Corporis Inscriptionum Latinarum partem edendam detulerunt, Roma, ubi quae in montis Palatini parietinis nuper refossis extabant graphio exarata transscripseram, profectus Neapolim Pompeiosque adii. Ubi per quattuor fere menses (ab Aprile ad Iulium) commorans ea quae ex parietibus Pompeianis exsecta in museo Neapolitano extant describebam, Pompeis ipsis omnes parietes etiam atque etiam perscrutabar, quidquid ibi pictum scriptumve repperi excipiebam vel describendo vel charta pellucida delineando vel laminis stanneis exprimendo; simul autem ea quae ante me lecta editaque reppereram ad archetypa ipsa denuo conferebam. Herculanenses quoque parietinas perlustravi, ubi in eis aedificiis, quae nunc sub divo sunt (inter annos 1828 et 1838 detecta), paucissimas inscriptiones repperi has n. 2513. 2513*a*. 2521, theatri autem parietes ad funalium licet parcum lumen agnovi noviciorum hominum inscriptiunculis ita opertos esse, ut si quid ibi antiquitus exaratum sit, id eis oblitteratum deletumque esse putandum sit.

33. Mense Augusto anni 1865 in Germaniam redux a Mommseno accepi ea quae ipse in eiusmodi syllogae usum olim sibi collegerat. In quibus praeter alia, quae nullius aut parvae mihi utilitatis fuerunt, haec inerant: Inscriptionis n. 1084 apographum e Caietani Marinii schedis Vaticanis exscriptum, Fiorellii schedae aliquot (v. supra § 26), anonymi cuiusdam schedae, de quibus dixi in Indice Auctorum; deinde Mommseni ipsius schedae, quibus continentur cum ea quae ex libris inpressis et ex actis manu scriptis (v. § 4 et 6) excerpserat, tum permultae inscriptiones parietariae a. 1846 et Pompeis et Neapoli ab eo descriptae et in edendis regni Neapolitani inscriptionibus tantum modo propter bibliopolae rationes praetermissae [1]). Ex his apographis Mommseni, quem etiam in hac re summa et diligentia et sagacitate versatum esse vix est quod addam, nonnullas graphio scriptas, plures autem pictas, quae a. 1865 perierant vel minus integrae extabant, exhibui. Eius dissensum in dubiis semper notavi; ubicumque me ipsum recte legisse persuasum habui, notare omisi. — Quaedam ex his schedis iam ediderant Mommsenus ipse *Rhein. Museum* 1847 p. 457 seqq., Otto Jahn *Berichte der Sächs. Ges.* 1857 p. 192 seqq., Fridericus Ritschl P. L. M. E. t. XVII 26—29 et *Rhein. Museum* 1862 p. 139.

Denique a Mommseno rogatus Adolphus Kiessling quas Pompeianas a. 1862 per octo dies exscripserat mihi utendas transmisit. Inter eas (sunt autem maxima ex parte pictae) paucas quas ipse non videram inveni, aliarum, quarum a. 1865 lectio incerta evaserat, apographa non sine utilitate adhibui. Mommsenum Kiesslingiumque saepius testes subscripsi [2]) etiam si de mea lectione non esse dubitandum mihi constaret, neque eorum apographis quisquam vel plenius vel melius exhiberetur; id quod eo consilio feci, ut ea quae alii male legerant complurium testium auctoritate fortius refutarentur exploderenturque, neve laborem ab illis duobus viris in eis rebus collocatum in schedis sepultum iacere sinerem. Ceterum hoc non omittendum est, et Mommsenum et Kiesslingium de apographis suis legendis expediendisque adnotasse rarissime, ut si quae ipse non viderim eorum quam exhibui lectionem meam esse diserte admonendum sit. Quae res quantum habeat difficultatis quantumque poscat cautionis facile mihi credet, quicumque apographa talia, quorum lineae plumbo factae evanidae saepe sunt, adhibuerit.

34. Excussi etiam quas Henricus Iordan a. 1862 sibi in pugillaribus suis notaverat; eiusque testimonio usus sum ad n. 823.

35. His igitur subsidiis instructus nihil antiquius habui nisi ut inscriptiones secundum vias et aedificia ubi extant vel extitisse traduntur in ordinem digererem; quod ad inscriptiones recte intellegendas non parvi esse momenti supra (§ 27) iam significavi, necessarium autem erat vel propterea, quia pictarum inscriptionum permultae inter se sunt aut simillimae aut eisdem plane verbis compositae, ut utrum idem exemplar necne a diversis auctoribus exhibeatur nisi locis certe definitis non possit dignosci. Omnino autem si quis res Pompeianas cognoscendas describendasque susceperit non parvum ex his indicationibus fructum accepturum esse certum est. Sed inscriptiones secundum locos in quibus repertae sunt ordinare cum facillimum esset in eis quae graphio scriptae sunt, quippe quarum maximam partem ipse viderim, summi ac molestissimi mihi fuit laboris in eis pictis quae ex actis tantum, Museo Borb. aliisque quibusdam libris notae sunt, quorum editores in hac re tanta saepe ambiguitate usi sunt, vix ut credi possit. Cuius generis exempla aliquot subieci: velut in actis a. 1826 p. 143 extr. et p. 164 extr. fullonica in via quae a foro ad portam Isiacam sive Nolanam ducat sita esse dicitur; deinde acta a. 1814 seqq. quomodo basilicae appellatione abusa sint, dixi p. 42; tum actis a. 1813 porta Isidis sive Nolana vocatur „*porta di settentrione*“; cf. praeterea ad n. 670. Bechius Mus. Borb. II p. 11 (cf. ad n. 182) et IV p. 1 dextram pro sinistra, IV p. 2 lin. 4 sinistram pro dextra, X p. 8 meridionale fori latus pro septentrionali, Minervinius *Bull. Nap.* 1859 p. 115 ludi gladiatorii latus orientale pro occidentali posuit; similiterque alii passim erraverunt. Ne Avellinius quidem, alioquin accuratissimus, a similibus satis cavit, velut *Bull. Nap.* IV (1846) p. 3 quod habet *a sinistra* intellegendum est ad dextram; cf. ad n. 1507 (add.). 1548. 1989. 1991. — Earum igitur quas ipse vidi locos ubique accurate descripsi, adiectis tamen si opus esse visum esset etiam aliorum auctorum indicationibus; ubi quaecumque adnotavi sine auctoris nomine, ad me referenda esse scito. Nec minus ad ceteras quae nunc perierunt ea quae earum auctores notassent exscripsi et ita exscripsi, ut fere semper ipsissima eorum verba retinerem.

36. Recepi autem in hanc syllogen inscriptiones Pompeianas latinas quaecumque penicillo pictae vel carbone terrave aliqua

---

[1]) 'Invitus exclusi', Mommsenus ait praefationis p. VIII (1852), 'quae non incisa, sed in muris et vasis stilo vel atramento miniove scripta Pompeiis praesertim observantur; quae collegi quantum potui diligenter et digessi editionique paravi, sed a bibliopola flagitare non sustinui tabulas, quibus titulos graphio exaratos cursivis plerumque litteris describendos esse intelligebam. Quod si qua posthac edendi occasio offeretur, labori me non defuturum esse spondeo'.

[2]) Ubi hoc „descripsimus (MZ)“ vel simpliciter „descripsimus“ posui, Mommsenum et me; ubi „descripsimus (MKZ)“, Mommsenum, Kiesslingium, me intellegendos esse scito.

scriptae vel graphio aliusve instrumenti cuspide incisae vel scariphatae sunt. His additae sunt signaculorum inscriptiones tectorio inpressae, deinde paucae scalpro incisae, quarum aliae suapte natura eodem plane atque parietariae loco habendae sunt, aliae medium quendam inter parietarias et monumentales locum tenent; eas composui indicis XVI parte III. Operis musivi titulos, utpote qui legantur in Mommseni Inscr. Neap., exclusi omnes. — Non omisi autem paucissimas, quae ex Herculanei aliorumque oppidorum a. p. Chr. 79 Vesuvio obrutorum ruinis restant; sunt autem hae: Herculanenses 1175. 1176. 2513. 2513*a*. 2521, Stabiana 1175*f*. — Graecas vel Graecis litteris scriptas, exceptis incertis quibusdam et talibus quales habes apud Helbigium *Wandgemälde* n. 170*b*. 858. 859. 865. 868. 871. 878. 887. 893, inserui omnes, ne, quia Corporis Inscriptionum Graecarum altera editio sero fortasse prodibit, frustra alibi quaererentur; ut autem sunt et paucae numero et ambitu breves ita Latini Corporis naturae et colori parum officient; denique non solum argumento verum saepe etiam ipso sermone (quo nonnullae vel plane Latino vel mixto ex utraque lingua utuntur) artissimo cum ceteris coniunctae sunt vinculo. — Editorum titulorum huius corporis legibus obsecutus nullum sciens omisi. Quod ad eas quae schedis meis solis debentur, attinet, erunt fortasse quibus nimius fuisse videar in recipiendis eis quae vel mutila vel incerta sunt. Qui reputarint velim, hac sylloge, quae post tot deperditas inscriptiones prima prodit, curandum fuisse, ut quae qualesque iam superstites sint unusquisque plene habeat quo aestimare possit, deinde meminerint, si quis naufragium fecerit, eum in ingenti rerum suarum iactura vel miserrimas quasque reliquias undecumque colligere.

37. Compositis variis singularum inscriptionum exemplis id egi, ut oculatos testes, qui ex ipsis parietibus descripserunt, a secundariis dignoscerem. Utrumque genus aut disertis verbis aut ita distinxi, ut hos intra uncinos inclusos suo quemque auctori subicerem. Varias lectiones in eis titulis, quos ipse integros vidi, adscripsi nullas, nisi forte vel in eo quod ipse legi aliquid non extra dubitationem positum videbatur vel hoc incertum erat, num ea quam ipse descripsi eadem esset quae ab aliis exhiberetur, vel denique aliquid in causa erat, cur quod alius auctor legisset notatu dignum videretur. In eis autem quas non vidi omnium testium primariorum discrepantiam plene exhibui.

38. Denique emendandi munere ita mihi fungendum erat, ut earum quas ipse examinare non potui inscriptionum veram scripturam recuperare conarer; quod pro varia auctorum virtute in aliis facile fieri poterat, in longe pluribus non nisi eatenus, ut vix probabilitatem assequi possem. In eis quae cursivo litterarum genere scriptae sunt, in quibus legendis non solum a vulgari descriptorum genere infinitis modis errari et possit et soleat, multorum exemplorum experientia edoctus plerumque inutilem laborem esse intellexi, si quis in aliorum apographis eo consilio ingenium exerceat, ut plus inde quam ipse auctor elicere velit. In quo universo genere hoc severissime sequendum est, ut cum in inusitatioribus tum maxime in singularibus rebus nulli auctori fides habenda sit, nisi de cuius et legendi peritia et fide certissimis exemplis iam constet. Denique in huius generis inscriptionum apographis iudicandis hoc utendum est, ut eo propius a veritate abesse putanda sint, quae maxime et sermonis et sententiae simplicitatem exhibeant. Nam paucissimarum oratio ita perplexa est, ut illius n. 1410; quod autem ad linguam ipsam attinet, non Campano si Dis placet quodam idiomate utuntur, sed sermone Latino qualis in ipsa urbe Roma in usu erat; in quo quae multa insunt a litterarum exculto sermone exclusa, ea non minus Pompeiani quam ipsius Romani volgi consuetudine accepta fuisse vel potius conservata remansisse ex urbis Romae inscriptionibus cum lapidariis tum parietariis perspicitur.

39. Tabulis lithographis II—XL, XLVIII—LV inscriptionum parietariarum imagines repraesentatae sunt. Quibus haec assequi volui, primum ut litterarum formae, quibus id titulorum genus utitur, exhibeantur, deinde ut lectores habeant quo de mea lectione iudicare ipsi possint. Sed penicillo pictarum, quarum maxima pars lectu facilior est, quarumque scriptura a quadrata minus discedens tabula I repraesentata est, pauciores integras tabulis effinxi, altitudine tamen litterarum saepe indicata effeci, ut aliquatenus earum imaginem mente tibi conformare possis. Longe maxima tabularum parte continentur inscriptiones carbone terrave aliqua scriptae, multoque plures graphio exaratae. Quas tamen consentaneum est non omnes in tabulis repetitas, sed earum omissas esse eas, quae nec litterarum forma nec argumento notabiliores sunt. Deinde tabulis exhibenda erant incerta fragmentaque ea, quibus ars typographica exprimendis impar est.

Ad exempla delineata vel stanno expressa pauciores repraesentatae sunt, eo tamen numero qui ad universum cursivae scripturae genus cognoscendum sufficere videatur; longe plures ex apographis repetitae sunt. Cave enim ne exemplis delineando factis id tribuas, ut ad inscriptiones melius legendas, quam legit is qui excepit, tabularum ope te pervenire posse credas. Nam exempla delineata reputandum est minime esse primarios testes, sed ita dependere ab eo qui confecit, ut eatenus tantum ipsam veritatem exhibeant, quatenus ille in videndis expediendis lineis fideliter et feliciter versatus est. Arte autem aliqua mere mechanica velut photolithographa harum inscriptionum effingi potest fere nulla. — Sed vel apographa mea litterarum formas ita imitari, ut non multum ab ipsis veris discedant, sincera mente testari possum.

40. De tabula I, qua litterarum formae, quae in variis titulorum parietariorum generibus reperiuntur, compositae sunt, v. Elenchum Tabularum.

41. Typis inscriptiones quatenus fieri poterat accuratissime exprimendas curavi. In qua re leges huic corpori Mommseno auctore dictas ita secutus sum, ut inscriptionum mihi visarum litteras quae evanuerunt maiusculas inclinatas exhiberem; cursivas eas, quae ex emendatione a me inventa vel certe comprobata positae essent. Praeterea in eis quae graphio scriptae sunt litteras quae etsi integrae extent forma tamen ambigua sunt maiusculas inclinatas dedi. Denique ea quorum lectionem non expedivi typis tamen aliquatenus repraesentanda duxi; quos typos non litterarum instar esse, sed nihil aliud sibi velle nisi ut lineas vestigiaque, quae quas litteras significent incertum sit, imitentur per se patet.

42. Absoluta typisque mandata collectione mea cum non committendum mihi esse existimarem, ut inscriptiones inde ab aestate anni 1865 detectae (quas multas ac notabiles esse vel ex eis quas a Nisseni et Schoenii amicitia acceptas haberem iudicare potui) in hoc volumine desiderarentur, vere anni 1868 iterum Pompeios profectus per Maium et Iunium menses id operam dedi, ut non solum parietes triennio proximo refossos perquirerem, sed etiam ea occasione uterer ad conferenda denuo quaecumque antea descripseram, si quid fortasse in eis plenius ac

melius legi iam aut posset aut deberet. Nec me fefellit spes operae huius haud sane iucundae; ex qua hoc quoque redundavit emolumentum, ut etiam in oppidi regionibus olim detectis non paucas inscriptiones reperirem, quae aut delapso opere tectorio nuperrime apparuerant aut, ut fieri solet, et meam et aliorum investigandi sagacitatem effugerant.

43. Appendicis loco huic volumini accesserunt ab Richardo Schoene collectae editaeque eae inscriptiones, quae vasis fictilibus ex Pompeiorum aliorumque a. 79 obrutorum oppidorum ruinis protractis non signaculis impressae, sed colore vel graphio inscriptae sunt. Eas aptissime adiungi visum est inscriptionibus parietariis, quippe quibus eo nomine affines sint, quod maximam partem non nisi fortuita quadam ratione cum ipsis vasis coniunctae sunt eodemque fere scripturae cursivo genere atque illae utuntur (cf. Mommsenus I. N. p. 350 et p. VIII). De ceteris v. ipsius Schoenii praefationem p. 171 seqq.

Iam vero restat unum iucundissimum mihi munus, ut eis viris gratias agam, qui studiis meis in his rebus positis ita favere voluerunt, ut beneficiorum quibus multis et praeclaris me devinxerunt numquam non libens memor futurus sim. Ergo nominandi mihi praeter ceteros sunt Iosephus Fiorelli qui et insignis qua ex longinquo usu eminet rerum Pompeianarum scientiae participem me esse voluit, et liberalitate sua effecit, ut anno 1815 et Pompeianas parietinas et thesauros Neapolitanos pervestigandi liberrimam potestatem haberem; Henricus Nissen et Richardus Schoene amici qui a. 1867 inscriptiones haud paucas post m. Iulium a. 1865 effossas descripserunt descriptasque mecum communicarunt, denique Theodorus Mommsen et Aemilius Hvebner quorum uterque cum aliis de me meoque opere tum eo bene meritus est, quod mihi in hac sylloge distribuenda, concinnanda, elaboranda consilio suo aderant et plagulas typis descriptas perlegentes non pauca correxerunt emendaruntque.

Itaque iam commendandus mihi est hic liber qualiscumque lectorum benivolentiae, quos rogo ut si quid a me peccatum esse deprehenderint, id cum universa humani generis condicione factum esse meminerint tum eo magis excusari, quod primus hoc opus adgredi conatus sum, quod periculosae plenum aleae et saepe ita comparatum est, ut inde laboris plus haurire mali sit, quam ex re decerpere fructus.

Scribebam Gothae die 13 mensis Maii a. 1870.

INDEX AVCTORVM.

Acta (effossionum Pompeianarum) ubi simpliciter dico intellegas 1) si ad annos 1748—1860 pertinent: Pompeianarum antiquitatum historia quam collegit Ios. Fiorelli. vol. I (1748—1818), vol. II (1819—1860). — 2) si ad annum 1861 (2 Ian.—14 Sept.) pertinent: Fiorelli giornale degli scavi di Pompei fasc. 8—10. — V. praef. § 3 seqq.

Acta mscr. vel Acta Mommseni intellegas Mommseni excerpta ex actorum codice (Ribaviano?) ab a. 1748—Iul. 1830. — Vide praef. § 4.

Stanislaus Aloe, Les ruines de Pompéi. Naples 1851. — Nullius usus mihi fuit.

Raffaele Amicone. Eius de effossionibus Pompeianis commentarios (a Nov. 1814—6 Iul. 1831 et 15 Mai. 1837—7 Sept. 1844) edidit Fiorelli in Pompeian. ant. hist. vol. III. V. praef. § 5.

Amicone mscr. intellegas Mommseni excerpta e codice Amiconis (quae pertinent usque ad Aug. 1845). — V. praef. § 6.

Annali civili del regno delle due Sicilie. Napoli 1833—1860. Vol. I—LXVIII (= fasc. 1—135). 4. Continent effossionum Pompeianarum relationes a. 1833—1847 a Bernardo Quaranta et a. 1854—April. 1855 a Moschitti conscriptas, Stanislai Aloe brevem de effossionibus Herculanensibus narrationem vol. 47 p. 107 et vol. 49 p. 14; cf. vol. 1 p. 52; deinde praeter cetera breves de academiae Herculanensis actis enarrationes. — Cf. praef. § 8.

Annali dell' instituto di corrispondenza archeologica. Vol. I—XLI. Roma 1829—1869. — Cf. ad n. 1135 et praef. § 5 (not. 3).

Anonymus, cuius apographa e Kellermanni schedis in nostras venerunt, XXXII inscriptiones Pompeianas pictas et graphio exaratas descripsit post Oct. 1843; nam exhibet n. 857 et 858. Usui mihi fuerunt ad n. 843 (cf. add.) et 1779.

Antichità d' Ercolano. Vol. I (= Pitture I) 1757. — II (= Pitt. II) 1760. — III (= Pitt. III) 1762. — IV (= Pitt. IV) 1765. — V (= Bronzi I) 1767. — VI (= Bronzi II) 1771. — VII (= Pitt. V) 1779. — VIII (= Lucerne e candelabri) 1792. Napoli. — De huius operis auctoribus v. Castaldi, accad. Ercol. et n. 2* not. Continent n. 1173—1175*b*. 1176. 2* not.

Michele Arditi (1746—1838), La legge Petronia illustrata col mezzo di un' antica inscrizione rinvenuta nell' anfiteatro di Pompei. In Napoli 1817. 4. pagg. XVI et 64.

— —, Il fascino e l' amuleto contro del fascino presso gli antichi. Illustrazione di un antico basso-rilievo rinvenuto in un forno della città di Pompei. Napoli 1825. 4. pagg. 46. — V. n. 1454.

— —. Ex eius Petrique La Vega schedis relationes de effossionibus Pompeianis a. 1808—1818 conscriptas edidit Fiorelli, Pomp. ant. hist. I 3 p. 226 seqq.

Michele Arditi. Scripta eius et edita et inedita recenset Bonucci, Pompéi. 1830 p. 241 seqq.; cf. Castaldi, accad. Ercol. p. 78.

Atti della società Pontaniana; v. Avellino.

Francesco Maria Avellino (1788—1850), Iscrizioni gladiatorie, in Atti della società Pontaniana. 1818 vol. III.

— —, Opuscoli vol. I. 1826, II. 1833, III. 1836. Napoli.

— —, Descrizione di una casa Pompeiana con capitelli figurati all' ingresso disotterrata negli anni 1831, 1832, e 1833 la terza alle spalle del tempietto della Fortuna Augusta [via della Fortuna n. 6]. Napoli 1837. — Libellus deinde prodiit in Memorie della reg. accademia Ercolanese di archeolog. vol. VI. 1853 p. 1—133.

— —, Descrizione di una casa disotterrata in Pompei negli anni 1832, 1833, e 1834 la seconda alle spalle del tempio della Fortuna Augusta [via della Fortuna n. 4]. Napoli 1840. — Libellus deinde prodiit in Memorie della reg. accademia Ercolanese di arch. vol. III 1843 p. 151 seqq.

— —, Descrizione di una casa disotterrata in Pompei nell' anno 1833 la quarta alle spalle del tempio della Fortuna Augusta [via della Fortuna n. 8]. Napoli 1843. — Libellus seorsum excusus e Memorie della reg. accad. Ercolan. di arch. vol. III. 1843 p. 347 seqq.

— —, Osservazioni sopra alcune iscrizioni e disegni graffiti sulle mura di Pompei. Napoli 1841. — Deinde prodiit in Memorie della reg. accadem. Ercolan. vol. V. 1846 p. 47—80. — V. praef. § 24.

Michel B. (qui dicitur esse Michele Baldacchini), Musée royal Bourbon. Naples 1837. 8. — Exhibet n. 1454.

Ottavio Antonio Bayardi (nat. 1695, mort. paullo post 1759), Catalogo degli antichi monumenti dissotterrati dalla discoperta città di Ercolano. In Napoli 1755. V. n. 2765 et 2775.

Guglielmo Bechi, cf. praef. § 9.

Berichte über die Verhandlungen der Königl. Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig; v. O. Jahn.

Charles Bonucci, Pompéi décrite; 2. traduction de la 3. édition italienne par C. I. Revue et augmentée par l'auteur. Naples 1830. — Hanc editionem intellegas ubicumque libellum simpliciter attuli. Ceteras non citavi nisi ubi differunt ab hac. Cf. praef. § 18. 22.

Bartolommeo Borghesi, v. Bull. Nap. 1846 p. 57 seqq. (Lettera in dilucidazione de' consolati ricordati nelle iscr. graffite pompeiane).

Ernest Breton, Pompeia décrite et dessinée. Suivie d'une notice sur Herculanum. Seconde édition. Paris 1855. — Liber utique laudandus propterea, quod eius auctor ruinas Pompeianas ipse diligenter pervestigavit et ubi extent inscriptiones accurate indicavit; ad inscriptionum ipsa verba, quarum plerasque male lectas vel suis ipsius supplementis interpolatas dedit, nullius fere mihi usus fuit.

Franz Buecheler, Die pompeianischen Wandinschriften; in Rheinisches Museum für Philologie. Neue Folge. Frankfurt a. M. XII. 1857 p. 241 seqq. — Cf. ibid. XIII. 1858 p. 585.

— —, Sittenzüge der römischen Kaiserzeit. Vortrag; in Neues Schweizerisches Museum. 3. Jahrgang. Bern 1863 p. 14—31.

Bullettino (degli annali) dell' instituto di corrispondenza archeologica. Roma 1829—1869. — Cf. praef. § 8. 11. 22.

Bullettino archeologico italiano pubblicato per cura di Giulio Minervini. Anno I. Napoli 1862.

Bullettino archeologico napoletano pubblicato da Francesco M. Avellino. Anno I. 1843. — II. 1844. — III. 1845. — IV. 1846. — V. 1847. — VI. 1848. Napoli. — Cf. praef. § 12. 13.

Bullettino archeologico napolitano, nuova serie, pubblicato per cura del p. Raffaele Garrucci e di Giulio Minervini. Anno I. 1853. Pubblicato per cura di Giulio Minervini. Anno II. 1854. — III. 1855. — IV. 1856. — V. 1857. — VI. 1858. — VII. 1859. — VIII. 1863 [continet anni 1860 partem priorem: n. 177—188 et tab. I—VIII; titulus editus est a. 1863]. Napoli. — Eius continuatio est: Bullettino arch. italiano, q. v. supra. — Cf. praef. § 13. 28.

Bullettino cristiano, v. de Rossi.

Giuseppe Castaldi, Della regale accademia Ercolanese dalla sua fondazione sinora con un cenno biografico de' suoi soci ordinari. In Napoli 1840. 8. pp. 270. — Inscriptiones non continet.

F. de Clarac, Pompéi. Fouille faite à Pompéi le 18 Mars 1813. Articles insérés dans le Journal Français de Naples, les 4, 5, 6 et 7 Avril 1813. 8. pp. 93, tabb. 15. — Vide n. 1182. 1183. 2450. 2468. — Cf. praef. § 22.

Corpus inscriptionum Graecarum vol. I—IV. Berolini 1828—1859.

Corpus inscriptionum Latinarum. Vol. I. Edidit Th. Mommsen. Berolini 1863. Cf. Ritschl. — Vol. II. Edidit Aemil. Hübner. ibid. 1869.

Dissertationis isagogicae ad Herculanensium voluminum explicationem pars prima. Neapoli 1797. — Cf. praef. § 15.

T. L. Donaldson. Pompeii illustrated with picturesque views engraved by W. B. Cook, from drawings by Cockburn, I. Goldicutt, and H. Parke, with descriptive letter-press to each plate by T. L. Donaldson. London (1819 et) 1827. Vol. I—II. — V. n. 108. 110. 111.

Falkener in Museum of classical antiquities. London. Vol. II 1852 p. 35 seqq. — Vide n. 879. 2331. 2584. 2625.

Giovambattista Finati, Il regal Museo Borbonico descritto. Tom. I. II. III. Napoli 1819—1823. — Nil continet, quo ad hoc volumen uti potuerim.

— —. Cf. praef. § 10.

Giuseppe Fiorelli, Monete inedite dell' Italia antica descritte. Napoli 1845. 4. pp. 26, tabb. 3. — V. n. 2776.

— —, Giornale degli scavi di Pompei. Documenti pubblicati con note ed appendici. Napoli. Vol. I dispensa 1 (pp. XV et 64) 1850; disp. 2 (pp. XLVIII) 1851; disp. 3 (pp. 64 et tabb. II) 1851. 4.

— —, Tabula coloniae Veneriae Corneliae Pompeis quam denuo recognitam edidit Ioseph Fiorelli. s. l. et a. (Neapoli 1859.)

— —. Pompeianarum antiquitatum historia quam ex cod. mss. et a schedis diurnisque R. Alcubierre, C. Weber, M. Cixia, I. Corcoles, I. Perez-Conde, F. et P. La Vega, R. Amicone, A. Ribau, M. Arditi, N. d' Apuzzo ceteror. quae in publicis aut privatis bibliothecis servantur nunc primum collegit indicibusque instruxit Ios. Fiorelli. Vol. I (partes 1—3) complectens annos effossionum 1748—1818. Neapoli 1860. — Vol. II (partes 4—6) complectens annos effossionum 1819—1860. Neapoli 1862. — Vol. III complectens commentarium perpetuum et indices locupletissimos [quae prodiit tertii huius voluminis pars continet R. Amiconis de effossionibus Pomp. a Nov. 1814 ad 7 Sept. 1844 commentarios]. Neapoli 1864.

— —, Giornale degli scavi di Pompei. Anno 1861 (n. 1. 2. 3. 4. 8. 9. 10), 1862 (n. 13. 14. 15), 1865 (n. 31). Napoli. 8. Fasciculi non omnes eis ipsis annis ad quos pertinent prodierunt; velut n. 8. 9. 10 aestate anni 1865. — V. praef. § 28. — Cf. Giornale.

(— —), Bullettino del Museo Nazionale di Napoli. Vol. I (n. 1—24). Napoli 1863—1865. 8. — Continet praeter alia descriptionem monumentorum quibus composita est „Raccolta pornografica" inde nunc eisdem verbis repetitam hoc opere:

(— —), Catalogo del Museo Nazionale di Napoli. Raccolta pornografica. Napoli 1866. fol.

— —. De eius schedis v. praef. § 26.

Raffaele Garrucci, Intorno alla leggenda Vespasiano et q. s. Napoli 1841. — Vide n. 2555.

— —, Intorno ad alcune iscrizioni antiche di Salerno. Napoli 1851. 8. pp. 35. — Vide n. 2457. 2430.

— —, Graffiti de Pompéi. Inscriptions et gravures tracées au stylet recueillies et interprétées. Seconde édition augmentée. Paris 1856. — pp. 104 et VIII, tabb. I—XXXI et A. — Hic liber intellegendus est, ubicumque auctorem simpliciter citavi. — Prior editio inscripta est in hunc modum: Inscriptions gravées au trait sur les murs de Pompéi calquées et interprétées par R. Garrucci. Bruxelles 1854. — pp. IV et 58, tabb. I—XXVIII et A. — Cf. praef. § 27.

— — questioni Pompeiane. Napoli 1853. 8. pp. XXIV et 94 et tab. — Hoc libro comprehensa sunt quae Garr. in Bull. Napol. de rebus Pompeianis disputaverat; ex paucis quae nova accesserunt citavi n. 660 et 934 (cf. add.).

— —. Cf. praef. § 19.

William Gell and John P. Gandy, Pompeiana: the topography, edifices and ornaments of Pompeii. London 1817—1819. — Editiones posteriores inspexi. — Cf. praef. § 17. 22.

William Gell, Pompeiana: the topography, edifices and ornaments of Pompeii, the result of excavations since 1819. Vol. I. II. London 1832. — Editiones posteriores non citavi. — Cf. praef. § 17 et 22.

Eduard Gerhard und Panofka, Neapels antike Bildwerke. Theil I. Stuttgart 1828. — V. n. 1454 et 2644.

Ed. Gerhard, Hyperboräisch-römische Studien. Berlin. I (1833); II (1852). — V. n. 1454.

Giornale degli scavi di Pompei. Nuova serie pubblicata dagli alunni della scuola archeologica. Vol. I. Napoli 1868. Prodierunt n. 1—10, quibus refertur de effossionibus ab Aug. 1868 ad Oct. 1869. — Cf. praef. § 14 et Auctarium p. XVI seqq.

— —. Cf. Fiorelli.

Giudizio dell' opera dell' abbate Winckelmann intorno alle scoverte di Ercolano contenuto in una lettera ad un' amico. Napoli 1765. 4. pp. 27. — Auctor dicitur esse Zarrilli, vel potius Galiani; v. Arditi, Il fascino p. 2 not. 2 et Castaldi, Accad. Ercol. p. 252. — V. ad n. 1136.

Ludwig Goro von Agyagfalva, Wanderungen durch Pompeii. Wien 1825. fol. pp. XII et 178, tabb. XX.

Raimondo Guarini (1765—1851). In veterum monumenta nonnulla commentaria, I—XX. Neapoli 1820—1841, quorum singulorum titulos v. apud Mommsenum, I. regni Neapol. p. XVIII.

— —, Valore della cifra SEXS in un marmo di Pompei. Napoli 1836.

— —, In cippum Osco-Abellanum divinatio. Neapoli 1839. — Vide n. 2552. 2628. 2629.

— —, Fasti duumvirali di Pompei. Napoli 1837. — Eius libri editio altera sic inscripta est:

— —, Fasti duumvirali ed annali della colonia di Pompei. Napoli 1842.

— —, Continuazione dei fasti duumvirali di Pompei. Napoli 1844. 8. pp. 48.

— —, Iter vagum mansio II. Neapoli. 1847. — Iter vagum anni 1846 et Mansiones I et VI nullam inscriptionem continent, quae huc pertineat; ceteras mansiones (quartam citat Garruccius ad n. 1595) ne Neapoli quidem inspicere potui.

— —, de' consoli voluti municipali. Napoli 1834.

— —. Cf. praef. § 8 et 18.

Dom. Guidobaldi, Intorno a vari doli vinari et q. s. Napoli 1859. — V. n. 2777 seqq.

William Hamilton, Account of the discoveries at Pompeii. 1775; in Archaeologia, vol. IV. London 1786. (Uebersetzt von Murr. Nürnberg 1780. 4.) — V. n. 114.

Wolfgang Helbig, Wandgemälde der vom Vesuv verschütteten Städte Campaniens. Leipzig 1868.

Wilhelm Henzen, v. Orelli.

Hermes. Zeitschrift für classische Philologie unter Mitwirkung von R. Hercher, A. Kirchhoff, Th. Mommsen herausgegeben von Emil Hübner. Bd. I—IV. Berlin 1866—69.

Otto Jahn, Aufschriften Römischer Trinkgefäfse, in Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande. XIII. Bonn 1848 p. 105 seqq.

— —, Ueber den Aberglauben des bösen Blicks bei den Alten, in: Berichte über die Verhandlungen der Königl. Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig. Philologisch-historische Classe. VII. Band p. 28 seqq. Leipzig 1855.

— —, Ueber eine auf einem Thongefäfs befindliche lateinische Inschrift. In eorundem commentariorum vol. IX. p. 191 seqq. ibid. 1857.

Jahrbücher der Literatur. Bd. XX p. 1—19. Wien 1822. (Citavi hoc nomine: „Wiener Jahrb."). — Cf. praef. § 22.

Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande, v. O. Jahn.

Henri Jordan. De eius schedis v. praef. § 34.

Andrea de Jorio (1769—1851), Plan de Pompéi, et remarques sur ses édifices. Naples 1828. 8. pp. VII et 244, tabb. IV et forma ruinarum Pomp.

— —, Guida di Pompei con appendici sulle sue parti più interessanti. Trasportata dal francese nell' italiano idioma da Ercole Carrillo. Napoli 1836. 8. pp. 176, tabb. VIII et forma Pomp. (quam non vidi). — Utramque editionem excussi; ex posteriore autem non attuli nisi quae in ea accesserunt. Prior intellegenda est ubicumque librum simpliciter citavi. — Cf. praef. § 17.

Adolph Kiessling. De eius schedis v. praef. § 33.

Carl Richard Lepsius, Inscriptiones Umbricae et Oscae. Lipsiae 1841. — V. n. 62 et 76 (add.).

Gaetano Marini. Inter eius schedas in bibliotheca Vaticana adservatas inscriptionis n. 1084 apographum extat.

Iohann Ferdinand Massmann, Libellus aurarius sive tabulae ceratae in fodina auraria apud Abrudbanyam, oppidulum Transsylvanum, nuper repertae. Lipsiae [ed. a. 1841.] 4. — V. praef. § 25. — Inscriptionum Pompeianarum apographa debuit Gustavo Boeckhio (1810—1840), qui a Iunio 1835 ad Febr. 1836 in Italia peregrinans paullo post 14 Aug. 1835 Pompeios adiit Haec nuperrime Richardus Boeckhius Gustavi frater mecum communicavit.

François Mazois (1783—1826), Les ruines de Pompéi dessinées et mesurées pendant les années 1809, 1810, 1811. Paris. fol. Partie I. 1812. — II. 1824. — III. 1829 (Continué par Gau). — IV. 1838 (Ouvrage continué par Gau, précédé d'une notice sur F. Mazois par Artaud, et de l'explication de la grande mosaique découverte à Pompéi en 1831, par Quatremère de Quincy. Le texte de la IV. partie a été rédigé par Barré). — Cf. praef. § 16.

Alessio Simmaco Mazochi (vel Mazzocchi) (1684—1771), Commentariorum in regii Herculanensis musei aeneas tabulas Heracleenses pars I. Neapoli 1754. — II. 1755 ibid. — V. n. 1136.

— —. Cf. praef. § 15.

Memorie della regale accademia Ercolanese, v. Avellino.

Giuseppe Micali, Storia degli antichi popoli Italiani. Tom. I. II. III. Firenze 1832. 8. — et

— —, Monumenti per servire alla Storia degli antichi popoli Italiani. Firenze 1832. fol. — V. n. 1175*c*.

A. L. Millin (1759—1818), Déscription des tombeaux qui ont été découverts à Pompéi dans l'année 1812. Naples 1813. 8. pp. 100, tabb. VII. — V. n. 1182.

Giulio Minervini, Novelle dilucidazioni sopra un antico chiodo magico. Napoli 1846. 8. pp. 38, tabb. II. — V. n. 2776.

— —. Cf. Bullettino napolitano.

Theodor Mommsen, Die unteritalischen Dialekte. Leipzig 1850.

— —, v. Bull. Napol. 1846 p. 113 seqq., et Rhein. Museum 1847 p. 457 seqq.

— —, Inscriptiones regni Neapolitani Latinae. Lipsiae 1852.

— —. De eius schedis v. praef. § 33.

Monumenti inediti pubblicati dall' instituto di corrispondenza archeologica. Roma e Parigi. Vol. I—VIII. 1829—1868. — Vide ante n. 1135 et praef. § 5 (not. 3).

Christoph Gottlieb von Murr. Specimina antiquissima scripturae Graecae tenuioris seu cursivae ante Imp. Titi Vespasiani tempora. Ex inscriptionibus extemporalibus classiariorum Pompeianorum exhibet cum earundem explicatione Ch. Th. de Murr. Cum tabula aenea. Norimbergae 1792. 4. pp. 8, tab. I. — Cf. praef. § 21.

— —, Mantissa ad inscriptiones extemporales classiariorum Pompeianorum. Cum tabula aenea (n. II). Norimbergae 1793. 4. pp. 4, tab. I. — Cf. praef. § 21.

Museo Borbonico. Napoli. Vol. I. 1824. — II. 1825. — III. 1827. — IV. 1827. — V. 1829. — VI. 1830. — VII. 1831. — VIII. 1832. — IX. 1833. — X, 1834. — XI. 1835. — XII. 1839. — XIII. 1843. — XIV. 1852. — XV. 1856. — XVI. 1857 (et 1867). Ubi simpliciter, tabulae numero non addito, citavi, intellegas effossionum relationes (relazioni degli scavi) voluminibus singulis subiectas. — Cf. praef. § 9 et 22.

Museum of classical antiquities, v. Falkener.

Rheinisches Museum für Philologie. Cf. Bücheler, Mommsen, Ritschl, Wachsmuth.

Fausto e Felice Niccolini, Le case e monumenti di Pompei disegnati e descritti. Napoli 1854 — 1869. fol. — Cf. praef. § 9 et 18.

Ioh. Casp. Orelli, Inscriptionum latinarum selectarum amplissima collectio. Vol. I. II. Turici 1828. — Vol. III. Edidit Guilielmus Henzen. ibid. 1856. — Cf. praef. § 8.

Iohannes Overbeck, Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern und Kunstwerken für Kunst- und Alterthumsfreunde dargestellt. Zweite Auflage. Bd. I. II. Leipzig 1866.

Panofka, v. n. 882. 1454. 2331.

Giulio de Petra, Sulle condizioni delle città italiche dopo la guerra civile con applicazioni alle colonie di Pompei e Puzzuoli. (Estratto dagli Atti dell' Accademia di archeologia, letteratura e belle arti 1865). Napoli 1866 4. pp. 98. — Cf. praef. § 19.

Pratilli. V. n. 2* not.

Léon Renier, Inscriptions Romaines de l'Algérie. Paris 1855.

Aloys Ribau. Eius de effossionibus Pomp. annorum 1748 —1807 collectanea edidit Fiorelli in Pomp. ant. hist. I 2 p. 134 seqq., anni 1812 ibid. I 3 p. 223 seqq.; cf. ibid. p. 226.

Friedrich Ritschl, in Rheinisches Museum für Philologie. Frankfurt a. M. Neue Folge. XVII. 1862 p. 139.

— —, Priscae latinitatis monumenta epigraphica (sive: Corp. Inscr. latin. vol. primi tabulae lithographae). Berolini 1862. — Cf. praef. § 29.

— —, Priscae latinitatis epigraphicae supplementum I (1862), II (1863), III (1863), IV (1864), V (1864). Bonnae. 4.

Domenico Romanelli, Viaggio a Pompei a Pesto e di ritorno ad Ercolano. Dedicato a S. M. la regina delle due Sicilie. Napoli 1811.

— —, Viaggio a Pompei a Pesto e di ritorno ad Ercolano ed a Pozzuoli. Ed. seconda. Parte I. II. Napoli 1817. — Huius editionis pars prior intellegenda est, ubi auctorem simpliciter citavi. — Priorem editionem non adtuli nisi ubi differt ab altera. Tertiam (Milano 1831. vol. I. II) ex Bonuccii libro auctam inspexi neclegendamque esse intellexi. — Cf. praef. § 18.

Carlo Maria Rosini (1748—1836); v. praef. § 15.

Giovanni Battista de Rossi, Inscriptiones Christianae urbis Romae septimo saeculo antiquiores. Vol. I. Romae 1857—1861.

— —, Bullettino di archeologia cristiana. Anno I—VI. Roma 1863—1868. — Vide n. 117. 679. 2016. 2018*b*. 2018*c*.

Luigi Rossini. Le antichità di Pompei delineate sulle scoperte fatte sino a tutto l'anno 1830 ed incise dall' architetto Luigi Rossini, Ravennate. E dal medesimo brevemente illustrate. fol. tabb. 74 (quae numeris carent). — V. p. 167.

Camillo Napoleone Sasso, Storia de' monumenti di Napoli etc. Vide p. 226 ad n. 2555; ubi pro „p. 49“ scribe: „p. 408 (sive p. 49 commentarii inde seorsum editi hac inscriptione: Il Vesuvio, Ercolano e Pompei. Estratto letteralmente dai fascicoli 16, 17, e 18 della storia de' monumenti con una pianta geometrica della città di Pompei e con l'indicazione di quanto ivi si è rinvenuto sino a tutto il 1855. Napoli 1857. — pp. 60, tab. I).“ — Ad parietarias inscriptiones nullius usus fuit.

Francesco La Vega. Eius Giornale degli scavi di Pompei a. 1763—1790 edidit Fiorelli in Pomp. ant. hist. I 2 p. 102 seqq. — Cf. praef. § 5.

Pietro La Vega. Ex eius Arditiique schedis relationes edidit Fiorelli in Pomp. ant. hist. I 3 p. 226 seqq.

Curt Wachsmuth, in Rheinisches Museum für Philologie. Neue Folge. Frankfurt a. M. XVII. 1862. p. 138 seqq. et 303.

Carl Weber. Eius de effossionibus Pomp. (a. 1755 — 1757) relationes habentur in Annali dell' Instituto II p. 42 seqq., meliusque in Fiorellii Pomp. ant. hist. I 2 p. 95 seqq. — V. p. 66 et praef. § 5.

Henry Wilkins, Suite de vues pittoresques des ruines de Pompeii et un précis historique de la ville avec un plan des fouilles qui ont été faites jusqu'en Février 1819, et une description des objets les plus intéressants. Rome 1819. — Citavi ad n. 132 (v. add.).

Winckelmann's Werke herausgegeben von C. L. Fernow, Heinrich Meyer und Iohann Schulze. Dresden 1808—1809. Band I. II. III. — V. n. 1136 et 2644.

Chr. Wordsworth, Inscriptiones Pompeianae; or, specimens and facsimiles of ancient inscriptions discovered on the walls of buildings at Pompeii. London 1837. — Inspexi etiam editionem anni 1846, cuius idem typus est. — Cf. praef. § 23.

Mattia Zarrilli (1729 —1804), v. Giudizio.

Archaeologische Zeitung herausgegeben von Eduard Gerhard. Jahrgang I — XXV. Berlin 1843—1867. — Neue Folge, unter Mitwirkung von E. Curtius und C. Friederichs herausgegeben von E. Hübner. Bd. I (= Jahrg. XXVI.) 1868. — Bd. II (= Jahrg. XXVII.) 1869. Berlin.

Augsburger Allgemeine Zeitung. Vide n. 2616.

B. I. = Bullettino dell' instituto.
B. N. = Bullettino napoletano.
C. I. G. = Corpus inscriptionum Graecarum.
C. I. L. = Corpus inscriptionum Latinarum.
De Rossi I. C. = Inscriptiones Christianae.
Mommsen I. N. = Inscriptiones regni Neapolitani.

Dextra et sinistra ubique intellegendae sunt rem intuentis vel aedificium intrantis, nisi ubi de figuris humanis arte repraesentatis dictae sunt.

Pila significat parietem inter duos aditus positum.

Lapides tofacei intellegendi sunt non magni illi quadrati, sed qui in laterum formam sunt facti.

Opus compositum dixi, quod ex lateribus et lapidibus tofaceis constat.

AVCTARIVM ADDENDORVM.

Subieci hoc loco inscriptiones parietarias Pompeianas, quae opere iam absoluto supervenerunt editae in *Giornale degli scavi di Pompei* fasciculis n. 11 (Nov. et Dec. 1869) sive voluminis primi ultimo (p. 281—312), n. 12 (vol. II p. 1—32), n. 13 (vol. II p. 33—96).

I. PENICILLO PICTAE.

3256 in viae, qua continuatur via Augustalium orientem versus, latere sinistro intranti ex via Stabiana inter primum et secundum ostia.

CASELLIVM · MARCELLVM
AED · ROG · VICINI

Barone in *Giornale* vol. II (1870) p. 5 n. 1. — Ibidem fragmentum ..... || AED·O^{F} exstat.

3257 ibidem.

POPIDIVM · AED
PROCVLVS · ROG

ib. n. 3.

3258 ad dextram secundi ostii.

A·S·V·Ⱥ·O^{F}

ib. n. 4.

3259 ibidem litteris (nunc) nigris in n. 3260 antiquiore scripta.

PAQVIVM · PROCVLVM

ib. n. 5.

3260 ibidem litteris (adhuc) rubris.

VIBIVM · SEVERVM

ib. n. 6.

3261 ibidem.

TREBIVM
Ⱥ · O^{F}

ib. n. 7.

3262 ibidem.

CAECILIV*m*
II·I·D·

ib. n. 8.

3263 ad dextram tertii ostii.

A · VETTIVM · FELICEM

ib. n. 9.

3264 ibidem litteris (adhuc) rubris.

POL*y*BIVM

ib. p. 6 n. 10, ubi est POLIBIVM.

3265 litteris (nunc) nigris in n. 3264 antiquiore.

MARCELLVM · AED

ib. n. 11.

3266 ibidem.

CASELLIVM · AED · ROG

ib. n. 12.

3267 ibidem.

SVETT*ium*
AED

ib. n. 13.

3268. 3269 in eiusdem viae latere dextro intranti ex via Stabiana.

3268 C · GAVIVM · II · VIR
3269 PANSAM · AED · OVF

ib. n. 14 et 15. Coniungendae sunt ut n. 870 et 871.

3270 infra praecedentem in tectorio antiquiore.

CASELLIO · MA*rcello*
*fel*ICITER

ib. n. 16.

3271 ibidem.

CN · HELVIVM · SABIN · AED
D·R·P·O·V·F · THYRSVS · FACIT

ib. n. 17

3272 in domo tectoris ad dextram eiusdem viae proxime a porticu sita, in cenaculi pariete litteris cursivis rubris picta.

ANTIOCHVS

Barone in *Giornale* vol. II (1870) p. 11.

3273 in eiusdem viae, in qua n. 3256 seqq. exstant, latere dextro (meridionali), ad sinistram tabernae n. 10 (signatae in forma nondum edita), quae sita est post domum, ubi legitur n. 3336.

CN · H...

Brizio in *Giornale* vol. II (1870) p. 42 n. 1. Restituendum erit CN · H*elvium* .....

3274 inferius quam 3273 litteris (nunc) nigris.

VERVM · ET · HERENNIVM CELSVM
AED · O · V · F DIGNO*s*

ib. n. 2.

Intellege *A. Suettium Verum et N. Herennium Celsum*; v. n. 122. 312. 360. 597.

3275 ibidem.

...VM IIVIR
...VS FACIT

ib. p. 43 n. 3.

3276 inferius quam 3275.

CAPRASIVM
AED O·V·F

ib. n. 4.

3277 ibidem litteris (nunc) nigris, antiquior praecedenti.

M · HOLCONIVM
PRISCVM IIVIR

ib. n. 5.

3278 ad sinistram tabernae insequentis n. 20.

TREBIVM Ⱥ ROG

ib. n. 6.

3279 ibidem litteris evanidis.

[PAQVIVM VERVM]

ib. n. 7. — Non recte lecta est.

3280 ibidem post tabernam n. 21.

MARCELLVM Ⱥ · ROG

ib. n. 8.

3281 ibidem litteris (nunc) nigris.

L · P · S Ⱥ

ib. n. 9.

3282 ubi n. 3281 prius scripta litteris (adhuc) rubris.

VETTIVM FELICEM

ib. n. 10.

3283 ad sinistram tabernae n. 22 litteris (nunc) nigris.

PRISCVM
Ⓐ Ⓞ^{F}

ib. n. 11.

3284 ibidem.

CASELLIVM
Ⓐ

ib. n. 12.

3285 in eiusdem viae latere sinistro (septentrionali) ad dextram aditus n. 7.

SVETTIVM
AED OVF

ib. n. 13.

3286 ibidem.

CASELLIVM AED
VICINI ROGANT

ib. n. 14.

3287 ad dextram tabernae sequentis.

AEDILES DIGNISSIMOS
IVVENES O·V·F

ib. n. 15.

3288 ibidem.

CASELLIVM [VE*rum*
ILLITE] · IIVIR

ib. n. 16. — Ea quae inclusi suspectae mihi lectionis videntur.

3289 ibidem.

MARCELLVM AED

ib. n. 17.

3290

VERANNIVM QVINQ
V · B

ib. n. 18. — Sic VERANNIVM *Giorn.* duplici N; quod vereor ne in pariete non legatur.

3291 post nonum tabernae aditum.

M · C · M · Ⓐ *litteris magnis*
M · S · M · Ⓐ *litt. minoribus*
CN · H · S · AED *litt. magnis*
PYRAMVS OLYMPIONICA
CALVOS ROG

ib. p. 44 n. 19. — Ad vv. 4 et 5 corona et palmae ramus adpicta sunt.

3292 ibidem.

N · HERENNIVM CELSVM
AED Ⓞ^{F}

ib. n. 20.

3293 ibidem.

M · C · V · Ⓐ · Ⓞ^{F}

ib. n. 21.

3294 ibidem.

M · CASELLIVM ET L · ALBVCIVM
STATIA ET PETRONIA ROG
TALES CIVES IN COLONIA IN PERPETVO

ib. n. 22.

3295 ibidem.

Q · POSTVMIVM MODESTVM QVINQ

ib. n. 23.

3296 ibidem.

L · ALBVCIVM

ib. n. 24.

II. GRAPHIO SCRIPTAE.

3297 in domo (regionis IX insulae II n. 18) in eiusdem viae, ubi n. 3256 exstat, latere dextro (meridionali) sita; in porticus, quae in horto est, pilis et pluteo (cf. *Giornale* vol. II p. 33 seqq.).

QVAE . . TV QVI

Barone in *Giornale* vol. I (1868) p. 281 n. 1.

3298

O ATTICE FRATREM MISERI PAVOR

ib. n. 2.

3299

O SIT MIHI DAMOETA FELICIOR QVAM . .

ib. n. 3.

3300 HAEC OMNIA SCRIPSIT ZOSIMVS

ib. n. 4; cf. vol. II p. 35.

3301

OMNES FRVSTRA QVI VOCANTVR QVEM
SVFFERRE POTEST NEMO

Barone in *Giornale* vol. I (1868) p. 281 n. 5. — Intellegi posset, si non QVI sed TIBI vel simile quid scriptum esset.

3302

LECTOR AN MATHEMATICVS AN RHETORICOS

ib. n. 6.

3303 HINC CERTE ROMANOS OLIM
VOLVENTIBVS ANNIVS '*sic*'

ib. n. 7. — Est versus Vergili (Aen. I 234) bis pessum datus. Fortasse tamen in pariete est ANṄIIIS (i. e. *anneis*).

3304 PVPIVS

ib. p. 282 n. 8.

3305

A B C D L^{sic} F

ib. n. 9.

3306 PRAVV
S VT CVTIVS IBIIT

ib. n. 10. — Fort. in pariete est *pravus v[ir] cutius* (i. e. cautius) *ibet.*

3307 '*in lettere grosse*'.

ΘPACΩN
KYPIOC
HΛIOY
ENNΓ...

ib. n. 11.

3308 ZOSIMVS

ib. n. 12.

3309 YRSALV

ib. n. 13.

3310 ΘPACΩN
KYPIOC HΛIOY
ЄPΩTA CЄ O ΔOY
ΛOC HΛIOC EYPEA

ib. n. 14.

3311 SPONSOR

ib. n. 15.

3312

ΘPACΩN
KYPIOC HΛIOY

ib. n. 16.

3313

ΘPACΩN
KY . . .
KYP . . .

et inferius:
ΘP . . . .

ib. p. 283 n. 17 et 18.

3314 TI TREPTVS

ib. n. 19.

3315

litteris minutis
PRAE IVDICIO AVREI
MEDICVS

ib. n. 20.

3316

SEIANO AMANTISSIMO

ib. n. 21. — Quae secuntur legi posse editor negat.

3317 RIINIVS ONIISIMO SVO SALVTIIM QVI . . .

ib. n. 22.

3318 RIINIVS

Barone in *Giornale* vol. I (1868) p. 283 n. 23.

3319 FELICIA

ib. n. 24.

3320 CVM QVIDAM MVS

ib. n. 25. — Fabulae videtur principium esse. Cf. 1538. 1654. 3067. 3126. 3136.

3321 DVCTOR FECIT

adscripta ad protomen hominis barbati graphio delineatam

ib. n. 26.

3322 AQVA

ib. n. 27.

3323 NVMMVLVM

ib. n. 28.

3324 AVCTVS

ib. n. 29.

3325 SVCCESSVS

ib. n. 30.

3326 FELICIO VITARE...

ib. n. 31.

3327 HOMO QVI...

ib. n. 32.

3328 COMMVNEM

ib. n. 33.

3329 CVRTIVS

ib. n. 34.

3330 TVLLIA FILIA
FVRIIA *'sic'*

ib. n. 35.

3331 ZOSIME VA

ib. n. 36. — *'Sotto cui è tratteggiata una testa d' uomo con due foglie sulla fronte, come indicazione di un serto'* Barone.

3332 ZOSIMVS

ib. n. 37.

3333 *'in grossi caratteri'*.
ABA

ib. n. 38.

3334 MELLIORVM *sic*

ib. n. 39.

3335 AMA

ib. n. 40.

3336 in eiusdem domus (v. n. 3295) aditus pariete sinisteriore.

CRESCENS
PVBLICVS
CINAEDVS

Barone in *Giornale* vol. II (1870) p. 34.

3337 in eadem domo in atrii pariete.

ARMA VIRVMQVE...

Barone in *Giornale* vol. II (1870) p. 35.

3338 in viae, qua via Augustalium orientem in versus continuatur, muro externo ad sinistram eiusdem domus.

M · CASELLIVM MARCELLVM AEDILEM BONVM ET MVNERARIVM MAGNVM

Brizio in *Giornale* vol. II (1870) p. 44.

3339 in eiusdem viae marginis lapide quadrato scalpro incisa.

EX · K · QVI ·

Brizio in *Giornale* vol. II (1870) p. 44 not. 1. — Cf. n. 2307 et 1622.

CONSPECTVS OPERIS.

pag.

Praefatio V
Index auctorum XIII
Auctarium addendorum (n. 3256—3339) XVI

Inscriptiones lectionis falsae vel suspectae 1*

I. INSCRIPTIONES PICTAE.

I. INSCRIPTIONES PICTAE ANTIQVIORES.

Prooemium 1
Via della Fortuna 2
Via Nolana 3
Strada di Mercurio 3
Vico dei soprastanti 4
Via degli Augustali 4
Forum 4
Via delle scuole 4
Via marina 4
Via della fontana dell' Abbondanza 4
Vicolo della maschera 5
Via della fontana dell' Abbondanza 5
Via d' Olconio 5
Via dei teatri 6
Via Stabiana 6
Amphitheatrum 7
Fragmenta 7

II. INSCRIPTIONES PICTAE RECENTIORES, adiunctis eis, quae carbone vel terra aliqua scriptae sunt.

Prooemium 7
Via dei sepolcri 11
Via consolare 12
Vico di Narcisso 15
Vico di Modesto 15
Vico della fullonica 15
Strada di Mercurio 16
Vico del Fauno 20
Vicoletto di Mercurio 20
Vicolo del farmacista 21
Strada delle terme 21
Via della Fortuna 22
Vico del laberinto 24
Vico degli scienziati 24
Via Nolana 26
Vicoletto delle terme 32
Strada del foro 32
Vico storto 34
Vico dei soprastanti 34
Via degli Augustali 36
Porta marina 40
Via marina 40
Via delle case di Championnet 41
Forum 41
Via delle scuole 41
Vico del balcone pensile 41
Vico degli scheletri 42
Via della fontana dell' Abbondanza 42
Via d' Olconio 44
Via della regina 47
Via del tempio d' Iside 48
Vico d' Eumachia 48
Vico del lupanare 49
Via dei teatri 50
Via Stabiana 51 52 56
Vicolo del panattiere 51
Vico di Balbo 55
Via della casina dell' Aquila = via dei Diadumeni . 60
Via dell' anfiteatro 62
Theatrum maius et porticus 63
Amphitheatrum 64
Casa di Giulia Felice 66
Pompeianae locorum incertorum 68

Stabiae 70
Herculaneum 70

III. EDICTA MVNERVM EDENDORVM 70

II. INSCRIPTIONES GRAPHIO EXARATAE.

Via dei sepolcri 76
Porta di Ercolano 77
Via consolare 77
Vico di Narcisso 78
Vico di Modesto 79
Vico della fullonica 79
Strada di Mercurio 80
Vico del Fauno 86
Vico del laberinto 87
Vicoletto di Mercurio 90
Vicolo del farmacista 92
Strada delle terme 92
Via della Fortuna 94 99
Vico degli scienziati 96
Via Nolana 101
Strada del foro 103
Vico storto 103
Vico dei soprastanti 104 105
Vicoletto del foro 105
Via degli Augustali 106
Extra portam marinam 110
Porta marina 111
Via marina 111
Via delle case di Championnet 113
Basilica 113
Forum 125
Via delle scuole 127
Vico del balcone pensile 128
Vico degli scheletri 130
Via della fontana dell' Abbondanza 130

pag.

Via d' Olconio 132
Via del tempio d' Iside 136
Vico d' Eumachia 136
Vicolo della maschera 138
Vico del lupanare 138
Via Stabiana 144 146 147 149
Vicolo del panattiere 144
Vico di Balbo 149
Via dei Diadumeni 150
Vico di Tesmo 152
Corridoio dei teatri 153
Theatrum maius 157
Porticus theatri maioris (ludus gladiatorius) . . . 157
Amphitheatrum 159
Casa di Giulia Felice 160
Oppidi muri 160
Pompeianae locorum incertorum 161

Herculaneum 163

pag.

III. ALPHABETVM 164

IV. QVADRATARIORVM NOTAE 166

VASORVM FICTILIVM INSCRIPTIONES 169

Tabula qua vasorum formae repraesentatae sunt *ante* 171
Prooemium 171
Penicillo vel carbone vel calamo scriptae 173
Graphio scriptae 185
Graecae 187

CORRIGENDA ET ADDENDA 189

INDICES 227

TABVLAE LITHOGRAPHAE I—LV et A

INSCRIPTIONES
LECTIONIS FALSAE VEL SVSPECTAE.

PENICILLO PICTAE.

1*

L . FILAX . LIB
CVM.VOTIS.

Wiener Jahrbücher XX (1822) p. 14, ubi refertur inter programmata candidatorum, post n. 667. 112. 693. 801, ante n. 675. 679. 638. 694.

1*a** in via Stabiana *sur le pilier de la maison* n. 109 BRET. i. e. ad sin. ostii n. 109.

Q·POSTVMVM PROCVLVM AED.
PRISCVM ROGAT CRISPVS

Breton *Pompeia* ed. 2 p. 312.

2*

P VEPINIV*m*
CVSA*g*LAD
II·V·I·*d*

Garrucci *Bull. Nap.* 1853 p. 151 n. 23, cuius sunt quae supra dedi supplementa.

Fortasse, si conici licet, priscum est programma huius fere modi: P VE*n*NIV*m o.* V(*os*) *f* A *ci* A *t*(*is*) II·V·I· *d.*

Commemorare hic liceat inscriptionem Graecam perperam pro antiqua editam in *Pitture d' Ercolano* tom. II pag. 34 aeri incis. (cf. pag. 328), cuius libri auctor (Pratillium nominat Villoisonus Epist. Vinar. p. 116) his de ea verbis refert: „*una iscrizione importantissima, e di un pregio veramente singolare. Negli scavi di Resina a' 6. Marzo 1743. s'incontrò su una parete, che formava l'angolo d'una strada, che conducea al Teatro, scritto con lettere nere, e rosse il seguente verso nella maniera appunto, come quì si vede inciso.*"

ὡς ἔν σο φὸν βέλευμα τας πολλὰς χεῖρας νικᾶ
sic *sic* *sic*

Qui versus (est autem Euripidis, fragm. 220 Nauck) haud dubie superiore saeculo a viatore aliquo bona fide inscriptus est, non sine accentibus spiritibusque, litteris autem talibus qualibus illo et prioribus saeculis scriptorum Graecorum editiones quaedam utebantur. Sed imponere tamen potuit Villoisono Anecdot. Graec. tom. II (1781) p. 143 et post pag. 266 (aeri incis.); mox vero idem inscriptionem suspectam habuit Epist. Vinariens. (1783) p. 106, ut habuerat operis Neapolitani censor in *Journal des Sçavans* tom. LXX (1762 Sept.) pag. 63; v. etiam Winckelmann *Werke* vol. II p. 124 (cf. p. 121).

GRAPHIO SCRIPTAE.

3*—**16*** in columnis ludi gladiatorii [t. A 134].

3*

FVRES TOR····

Murr tab. I 1 (inde Garrucci pag. 10 n. 11, ex eoque Minervini *Bull. Nap.* 1859 p. 119).

Mihi non dubium est, quin eadem sit atque n. 2480 QVAESTOR, ab eodem Murr t. II 5 exhibita.

4*

ΚΑΛΑΣ

Murr t. I 5 (inde Franz C. I. Gr. III p. 760).

5*

ΠΟΜΠΑΙΟΣ

Murr t. I. 7 (inde Franz C. I. Gr. III p. 760).

6*

NVXH†

Murr t. I 8.

7*

ΠΑΡΑΧΕ

Murr t. I 9 (inde Franz C. I. Gr. III p. 760).

8*

ΔΔΠΟVΔΙ

Murr t. I 10 (inde Franz C. I. Gr. III p. 760).

9*

CVRATE ƎECVNAS

Murr t. I 12 qui *curate pecunias* legit.

10*

VIRVDISQVIS

Murr t. I 14, cui INRVDIS QVIS esse visa sunt.

11*

CΔΛΛΟμμιλη

Murr t. I 15 (inde Garrucci t. XXIX 7 et p. 10 n. 6, ex eoque Minervini *Bull. Nap.* 1859 p. 119).

Litterae *μμιλη* vix dubium est, quin supplementa sint ab eo, qui descripsit, addita; cf. n. 2477*a* et n. 2481*a*.

12*

ΦΙΛΩΗCΟΛΡΙΘΜΟC

Murr t. I 18 et t. II inter 6 et 8 (inde Franz C. I. Gr. III p. 760, Garrucci p. 13 not. 1, Minervini *Bull. Nap.* 1859 p. 119).

Sic fere ΦΙΛΩΜΕΘΝΙΘΜC....|X Murr. t. I. — Ψιλώης ὁ Ἀριθμός (coll. n. 1816) proposuit Garr.

13*

IONAEI

Murr t. I 21
Cf. n. 2471.

14*

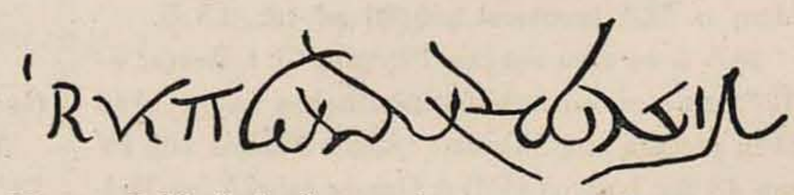

Murr t. I 22 (inde Garrucci p. 11 not. 3 ligno incis.).

RVSTICO FIILICITIIR proposuit Garr.; poteris etiam RVSTICVS EST CORYD*on*, v. n. 1527; sed praestat nil temptare. — Ceterum vide ne eadem sit quam Murr t. II 9 habet: RVSTICVM CNEA.

15*

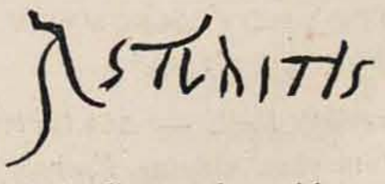

Murr t I 24 (inde Garrucci p. 11 n. 20 ligno inc. ex eoque Minervini *Bull. Nap.* 1859 p. 119).

ΑΣΤVΛΙΤΗΣ Murr., RESTITVTIS Garr. legerunt.

16*

TOLVTIM

Murr t. I 25.

17* ...*atimetus*...

Clarac *Pompei* p. 24, qui dicit: „Atimetus *d'une inscription gravée de Pompei*"; affert autem propter summam litterarum T et I similitudinem. — Fortasse pertinet ad titulum sepulcralem Mommseni I. N. n. 2347, ubi hoc nomen in Actis 6 Febr. 1813 AIIMELVS legitur.

18* in columna ludi gladiatorii [t. A. 134] prope gladiatorem illum, de quo v. n. 2468 FINATI.

SCHOLA

Finati in Mus. Borb. XV (1856) comm. ad tab. XXVII—XXX p. 30.

19* VALIINTINVS

Massmann libell. aurar. §. 139, qui litteris sat claris exhibet, ut immerito fortasse huc revocaverim.

20* ROMANVS

Massmann libell. aurar. §. 140. Ultima parum clara est.

21* (M)ΓPANIVQ

Massmann libell. aurar. §. 140. Ultima Q cursivae similis est.

22* SAIXƆICTIII

Massmann libell. aurar. §. 141.

23* S cursivae sunt.

RvSLATVSSSICS

Massmann libell. aurar. §. 141. Fortasse fuit RIISTVTVS vel RVSTICVS HIC F(*uit*).

24*

NOIeSLIppIδvV
NILIVWZA

Massmann libell. aurar. §. 145.

1 certe nostra aetate inscriptum esse puto et ab eodem fortasse homunculo, qui compluribus locis (in cubiculo eo, in quo Graeca n. 1294 not. extat; in tablino aedium *str. di Mercurio* n. 35; in cubiculo, in quo n. 2044*a* est) hoc oppido vel oppido mala manu exaravit.

25* ///A⟩*m*S/////IC⟨/A/IIITIISSIIIAIIIIII*R*IISIAIVMCTI⟩ A

Massmann libell. aurar. §. 145 pag. 65.

26* ƆIINSO⟩////////S///ITI///SS////I///I///////////

Ex schedis Massmanni.

27*—45* cum n. 294 *comparvero nella escavazione del Settembre 1849 su due pareti di una stanzina terrena posta a destra di chi va alla porta nolana poco prima di arrivare alla via, che va alla porta stabiana. L'intonaco, su cui erano scritte, cadde pochi giorni dopo; onde non se ne ha verun' altra copia, che questa* GARR. p. 82. — Post n. 294 *seguiva nella stessa parete* n. 27* GARR. p. 83. — Est una e cellis pone tabernam viae Fortunae n. 25 positis; v. ad n. 1582 sqq. in Addendis.

27* NATALIOC tab. VIII 2

28* NATALIS ib. 3

29* NATALVS ib. 4

30* ∫VAVIS
⟨XV ib. 5

31* *phalli figura*
ΠINYTOS ib. 6

32* *cornus figura*
IIQVILLVS ib. 7

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 2—7, p. 83; idem n. 32* memorat *graffiti* ad tab. IX 5.

31* S cursiva est per litteram O traiecta. — 32* similes cornus figuras habes in n. 1184 et in pictura amphitheatri edita a Mazois vol. IV tab. 48 fig. 1 atque Gell & Gandy tab. 75 (= Helbig n. 1515).

33*—34* in eiusdem cellae pariete opposito GARR.

33* DADOMENES

34* DADOMENEIS
CV

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 9 et 10, p. 84 (v. Corrig.), cf. eiusdem *iscrizioni di Salerno* 1851 p. 30 et *Bull. Nap.* 1854 p. 54.

35*—41* in eodem pariete.

35* MNCTOC tab. VIII 11

36* ΔIA ib. 12

37* ЄЄMI ib. 13

38* KH^\H ib. 14

39* AΓRA ib. 15

40* NAYR ib. 16

41* BA
ΔΓ ib. 17

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 11—17, p. 84.

35* MNCTOC *mancante della* Є, 37* ЄPMI, 38* KHP H in comm. Garr. — 39* prima littera formae est male ambiguae.

42* in eodem pariete.

CAVANIKHN

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 18, p. 84 (inde Minervini *Bull. Nap.* 1856 p. 35).

43* in eodem pariete.

HIOCNHVOS

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 19, p. 84. Littera S, quae cursiva est, litteram O transit. — *Heius Naevus* est Garruccio.

44*—45* in eodem pariete, pone n. 43* GARR.

44* CAIIIVS

45* AIOS

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 20 et 21, pag. 84 et 85.

44* CAEIVS (i. e. *Ceius*), 45* Ἄιος (i. e. *Aius* vel *Ahius*) Garruccius interpretatur.

46*—50* *sulla parete della stanza, che intromette a quest' ultima escavazione* [v. ad n. 27*], *ed appartiene alla casa medesima* GARR. Est taberna viae Fortunae n. 25; v. ad inscriptiones n. 1582 sqq. in Add.

46* ЄПЄPACT
CЄПTOYMOY ΔЄKOVMOV
KAAЄΔITCMAIAE

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 22, p. 85; idem *graffiti* t. XXVI 21 (inde Buecheler *Rhein. Mus.* 1857 XII p. 249).

2 CЄПTOYMOY *Bull.* — ΔЄKOYMOV *graff.*, ut alia minora mittam.

Intellegendum esse videtur *Eperast(us* vel alio casu) (*a. d.*) XVII *Kale(n)das Maias.* — In eodem pariete extat n. 1584 NONIVS, in catalogo autem Herculanensi (Mommsen I. N. n. 2383*d*) habetur *M. Nonius Eperastus.*

47* Sx MPICTIH tab. VIII 25

48* ΣINЄITOYLΣSIS ib. 26

49* ΠPINK ib. 27

50* VNDFKI ib. 28

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 tab. VIII 25—28, p. 85.

47* Ἀμπιστίη (v. Bull. 1854 in Corrig.), 48* Κάνει (i. e. Κῦνα) τοφλε (i. e. τυφλὲ) εἰς, 49* πριγκηψ, 50* *Undecumus* explicat Garrucci.

51*

AIδVK
LABOR
ƆIIMIIƆA
TVR

Garrucci *graffiti* XXVI 37.

3. 4 DIIMIIBATVR in comm. Garr.

52*

ΛLCIMVS PYRR⟨

Garrucci XXVIII 49, qui PYRR*hioidi* supplet. Cf. 1785 et 1944.

53*

ALENSIIS

Garrucci XXVIII 10, qui pag. 47, 13 (*h*)ALENSIIS interpretatur.

54*

VCIT ΛMICVM VETON
CTO CTVCIVĀI IVS
DFCNAIO

Garrucci XXVII 22, qui legit: *abd*VCIT AMICVM C. TOCTVCIVM DE GNAIO VETONIVS.

Huc fortasse pertinent incertae reliquiae, quas in Basilica in gilbo tectorio sub n. 1784 legi, huiusmodi:

VLVS DIIIIROT(vel R)VS
OR
D = 0,01 m. DOKNΛIↃ (vel O vel C)

55*

ΛMP·⟩VII
M ƆVI

Garrucci XXVIII 6.
1 AMP.VII ⟩ in comm. Garr.

56*

M ΛMPLIATVS

Garrucci XXVIII 38.

57*

ANIIITVΓ ΛCE''

Garrucci XXVI 30, qui ANIII IVRACEII in comm.

58*

ΛΛOM ΛFVC III VIIXII
IV III IIIVS DЄ⌐IↃIIS

Garrucci XXVII 94 (inde O. Jahn *Berichte d. Sächs. Ges.* 1857 p. 193).

ANOMALVS IIT VIIRIICVNNVS DIISIDIIS (*sic*) in comm. Garr., cf. ad VII 5.

59*

Λ ΛMVIIIIVIRI·

Garrucci XXIII 13.
A.ANVLLII IVRII in comm. Garr.

60*

ΛPISXVS

Garrucci XXVI 32, qui APISTVS legit.

61*

ΑΠΟΛΛΟΝΙΟC A

Garrucci XXVI 6.

62*

ΛRIAII III CITIIΛ

Garrucci XXVIII 53, qui ARIAII FIILICITIIR legit.

63*

ΛRTICI
RVS

Garrucci XXVII 73.

64*

ΛSIDLLIΛ·TΛGIIIIIII

Garrucci XXVII 66, qui ASELLIA TABIIS*ca*S in comm. collata picta n. 75.

65*

GIIIVVV

Garrucci XXVII 32, qui ASIILLVS explicat.

66*

ATIAΓRIIIT

Garrucci XXVIII 29, qui ATIACRITA legit.

67*

I·ƀÆBI

Garrucci XXVII 91, qui L.BABBI legit.

68*.

CALLITICHE

Garrucci XXVI 64.

69*

ΛMO
CARVN

Garrucci XXVIII 55, qui 2 C.ARVN*tium* explicat.

70*

CIIRTΛ VAL

Garrucci XXVI 54, qui CIIRTA VA*le* in comm.

71*

CNEΛNTVS

Garrucci XXVII 46.

72*

CRIISIMVS

Garrucci XXVII 74.

73*

CRLSTVS

Garrucci XXVII 92, qui CRESTVS in comm.

74*

FΛBVS
VXL-KALS

Garrucci XXVII 18.
2 ..XL·KAL·S in comm. Garr.

75*

M FΛVSTO

Garrucci XXVII 87, qui M·FAVSTO in comm.

76*

ЄEIIIIXI

Garrucci XXVII 28, qui FEIILIX interpretatur.

77*

FEEIX
ΛTΛMAS FLIX

Garrucci XXVIII 60, qui FELIX ATAMAS FeLIX legit.

78*

FIRM

Garrucci XXVIII 18.

79*

FIRMVS

Garrucci XXVIII 19.

80*

FLONVI INIU

Garrucci XXVII 31, qui FLORVS INSV*larius* explicat.

81*

FORTVNATVS
PATΛIRIIT

Garrucci XX 9, qui FORTVNATVS, PATAIRITI in comm.
Cf. n. 1280.

82* *gravée dans une cannelure perpendiculairement* GARR.

FVRVNCVLE COCIO.....
NOHOT C

Garrucci XXV 3, qui haec: *Elle commence, ce me semble, par*: FVRVNCVLE COCIO; *quant au reste je ne saurais en garantir la lecture tant l'écriture est mauvaise.* Ac profecto tam misera frustula tabula exhibet, ut, exceptis NOHOT C (de quibus tacet in comm. Garr.) ac fortasse COCIO, vix unam litteram agnoscas, illudque FVRVNCVLE mera hallucinatio esse videatur.

83*

HΛGIVS AMIELIS VA

Garrucci XXVI 62.

84*

HAIΛIINA
IΔ

Garrucci XXVII 39.
1 HAILIINA (i. e. *Helena*) explicat Garr.

85*

HIIRΛNNIVS

Garrucci XXVII 65, qui HIIRANNIVS legit.

86*

HERCV
HERCvLAN

Garrucci XXVI 60, qui *Herculanum* utrumque versum interpretatur.

87*

IΛNVΛRIO
VIIRO

Garrucci XXVII 27.

88*

IAS

Garrucci XXVIII 13, qui LAS in comm.

89*

ITAΛOC

Garrucci XXVI 7.

90*

$^{I}U^{L}$ COS

Garrucci III 6, cui est IVL(*iano*) COS.

91*

[VN]·THYA ſMISIV
NVS
V

Garrucci XXVIII 31, qui IVNI THYA, MISI VNVS V explicat.
Cf. n. 1251 not. extr.

92*

I V R I
⌒ =

Garrucci XVI 7, qui haec in comm.: IVRI *renfermé dans une* piastrelle *qui ressemble au* pittacium *édité par Gori dans son* Thesaurus Diptychorum, *et reproduit dans mes* Piombi.

93*

KXVIISↄ ////

Garrucci XXIII 11, qui K XVII LↃ. IIII in comm.
Cf. n. 1393.

94*

I A I. ⌊E ♭ CIIIAA
QQILNIΛ

Garrucci XXVII 24, cui est SALI SED CIE M OQILNI*um* (= *Oguln.*). — 1 KAL·FEB?

95*

LIITVS

Garrucci XXVII 89, *L(a)etus* interpretatus.

96*

LVCIDE VA

Garrucci XXVI 51.

97*

LVCRITIVS ΛδAMATVS

Garrucci XXVII 21 cui LVCRETIVS ADAMATVS est, collato Sueton. Vespas. c. 22 *Vespasiano adamato.*

98* MΛ ⍋TM

98*a* M T ⍋

Garrucci XXVII 1 et 2, qui MRTRA MTR legit.

99*

MΛRT⍋LIS

Garrucci *Bull. Nap.* 1854 p. 83 et *graffiti* XXVII 34.

100* Neapoli in museo Borbonico GARR.

IIIIIIIИIIδII⌊IIIII

Garrucci pag. 1, cf. comm. ad tab. VII princ. *Menedeme*; cf. n. 1616. 1211 etc.

101*

IIIIIIIλIOIRILIλ

Garrucci VII 7, cui est MIINODORI.

102*

M
M
MES XX

Garrucci XXVII 90.

103*

MESSIVS·M·I$_L$

Garrucci XXVIII 40. *Messius M. l.*

104*

M NVMINII NORNTIIλVS/////

Garrucci XXVII 7, qui M.NVMINII, MORRHIMVS (*μόριμος vel μόρτιμος*) in comm.

105*

MODIÆ
FELICITER

Garrucci XXVIII 27.

106*

ΔΛIICVO III RIΛIL

Garrucci XI 8, cui est NEII CVBII IN AIL „*c'est-à-dire:* NEI CVBE*s* IN AIL.."

107*

NEOSSA

Garrucci XXVI 8.

108*

NVIILA

Garrucci XXVIII 15.

109*

ONIIS^{I} ΔIVI
IDR

Garrucci XXVII 83, qui 1 extr. DIVI legit.

110*

ORATVS

Garrucci XVII 7.
Fortasse est n. 1613.

111*

OVIIVS
ABAGI
NVS

Garrucci XXVI 49, cui est *Oreus Abaginus*, pro *orium abactor* dictum.

112*

OVSVRSVM

Garrucci XXVII 58.

113*

P ÐCCC

Garrucci XXIII 12, qui in comm. P. DCC C.

114*

ΠAPIIↄ

Garrucci XXVI 17, cui est ΠAPIΔ*oc*.

115*

PIIILAPCVILLIITIMIIΔI^{II}C^{II}⌊O⌊CSDNICII

Garrucci XXVII 69, qui legit PHILARCVS DIICIMIAII CIIIO SOSO NICII.

116*

PITVITΛ ME TENET

Garrucci XXVIII 46.

117*

NNVS ⌈OΛΛΛ
POMVR

Garrucci XXVII 85, qui ... ANVS POMP POMVR legit.

118*

PYRRYIICVS ⌶OΛCTI

Garrucci XXVII 51, cui est PYRRYHCVS IO ACTI.

119*

IX ⌈////IS Q PONN CROTUΛ^{II}IPOSCE^{I}Y///

Garrucci XXVII 67, interpretatus in hunc modum: IX..IS Q. PON A CROTV AMI*co* POSCE...

120*

QVIISCIII

Garrucci XIX 12, cui est QVIISCIIT (a *quiesco*).

121*

⌈ΛM^{V}LN ↄI
FIVGVIΛS
FI^{Q}VASΛUIT

Garrucci XXVI 68, qui legit FAMVLVS SINGVLAS PERVASAVIT.

122*

SIIM^{I} IIΛSN
IM^{I}Λ^{I}NI

Garrucci XXVII 23, qui in comm. SIIMPIIR SP IM·A·P·NI*gidio?*

123*

⌶ILER

Garrucci XXVII 13, qui SILER legit.

124* SI QVI / ΛBVAERIT HIC / ΛGŁT IVDICIVM / DONΛVI / TERMINV / SI

Garrucci XXVI 31.

125* SOCOS FΛKΛT

Garrucci XXVII 57, cui est SOcCOS FAeCAT.

126* SORTHϵUS

Garrucci XXVII 30 qui legit SOSITHEVS.

127* STVIIDEXIOVVAVMI

Garrucci XXII 3, cui est STVPIDE IOVVAVIIS (pro *Juvave*).

128* SVASOR

Garrucci XXVII 43.

129* SVCCIIIIVS

Garrucci tab. A 9, qui legit SVCCIISSVS.

130* IVCVLA

Garrucci XXVII 59, ubi in comm. SVCVLA, sed pag. 46, 10 IVCVLA (pro *iugula*) legit.

131* M SVETVM

Garrucci XXVIII 14.

132* TIRΛN

Garrucci XXVI 18.

133* M VAIICΛI

Garrucci XXVI 55, cui est M.VALEAS.

134* VIINVSTIVS / VAL

Garrucci XXVII 76. — Cf. n. 3201.

135* Λ VINVGIO / BELISSIMVcF

Garrucci XXVII 12. — Cf. n. 3201.

136* XMNVS ıCC

Garrucci XXVII 25, qui YMNVS HIc legit.

137* IIIIIIIYI FILI I \I

Garrucci VII 9, cui est SIMA (*Sema* in Ind.) FILI IV..

Vide ne sit n. 1869.

138* ΛλIIIIDI

Garrucci XX 4, qui legit MIIIAI.

139* IIII·L·IIV·IΛ

Garrucci XXVII 17. — Vix erit n. 1532.

Postremo commemorandae sunt tres inscriptiones a Mazoisio in imaginibus, quibus tabernas duas quales olim fuerint repraesentavit, positae huiusce modi: prima (vol. II tab. III fig. 4) in sinisteriore pila tabernae q. d. Fortunatae [tab. A 59]

140* EDILIM · E / RICCIV · AD / IIVIR·DECIM·P· / MARIM·P·POPIDIVM / ROGAT VT FACIAT

aliae duae (vol. II tab. VIII fig. 1) in pilis tabernae, *en face du passage qui conduisoit au théâtre et à l'Odéon* [tab. A 136] sitae,

141* S · MVCIVS · FAB· / MERCAT · SALS· / VVTVS II VIR

tabernae ostium

142* ARICIVS·MVCIV / FAB·MERCAT·CI / FVLVIVS · IIVIR.

Hae inscriptiones, et si quae reperientur aliae id genus apud rerum Pompeianarum auctores, ut non dubium est, quin ex ingenio neque tamen dolo malo fictae sint, ita non verendum esset, ne cuiquam imponere possent, nisi tesserae illius Romanellianae (Orelli n. 2539, v. Mommsen I. N. ante n. 6304, 7) nota esset fortuna male prospera.

Inscriptiones, quae a Garruccio (*graffiti* ed. 2) exhibentur, cum meis collatae.

Garr.	huius vol.
p. 1	n. 100*
3	1311
5	v. n. 1476
7 not. 2	1614
9 l. 2	2132
— l. 5	2133
— l. 12	2134
— l. 21	2473-2476
— not. 1 l. 1	1294
— — l. 2	1085
p. 10 Murr 1	8*
— — 2	v. ad n. 2550, 54
— — 3	4*
— — 4	5*
— — 5	2481*a*
— — 6	11*
p. 11 — 7	2477*a*
— — 8	7*
— — 9	2478
— — 10	9*
— — 11	3*
— — 12	16*
— — 13	6*
— — 14	2471

Garr.	huius vol.
p. 11 Murr 15	n. 13*
— — 16	2477
— — 17	v. n. 2469*a*
— — 18	2464
— — 19	2478
— — 20	15*
— — 21	2471
p. 12, VI l. 8	2479
— —	2474
— —	2480
p. 13 l. 1	2481
— —	2482
— —	14*
— l. 6	2483
p. 14 l. 20	1948
— l. 23	1949
p. 15 l. 8	1610
— l. 16	1293
p. 16 l. 5	1292
— l. 8	1291
p. 18 l. 7	1982
— l. 9	1856
— l. 12	1864
— l. 17	1825

Garr.	huius vol.
p. 19 l. 4	n. 2462
p. 22 l. 6	1274
— l. 7	19*
— —	1205
— —	20*
— l. 8	v. ad n. 1774
— l. 24	1374
— —	1373
p. 23 l. 1	1375
— —	1388 v. 2
— —	1390
— —	1378
— l. 2	1389
— —	1377
— l. 3	1391
— l. 5	1318
— l. 6	1989
— l. 9	1991
— l. 11	1598
— l. 12	2324
— l. 14	1617-1618
— l. 17	1544
— l. 19	1564
— l. 21	1548

Garr.	huius vol.
p. 40 l. 6	n. 2307
45 (AI *pour* E)	1578
46 l. 1	1331
— —	1427
— l. 19	1578
tab. I 1-3	v. p. 164 pr. col. 2
4	n. 3223
5	v. p. 164 pr. col. 2 n. 2-3
6	v. ibid. n. 16
7	n. 41*
8	v. p. 164 pr. col. 2 n. 12
9	v. ibid. n. 10
11	n. 2514
12	2524
13	2527*a*
II 4	2432
5	v. n. 2444 not.
6	1789
7	2425
8	2446 (cf. n. 3201)

Garr.	huius vol.
tab. II 9	n. 1315
10	1363
[11 ext at supra n. 2335 sinistrorsum]	
12	n. 3202
13	1309
III 1	1842
2	2440
3	2437 et 2438
4	2450
5	1552
6	90*
7	1885
8	1885 et 1886
IV 1	1553
2	1554
3	1555
4	1278
5	1279
6	1896
V 1	1893 et 1894
2	1895
3	1928
4	1824

Garr. tab.	huius vol. n.
V 5	1898
6	1891
VI 1	1595
2	1173
3	1528
4	1520
5	1841
6	1174
7	1527
VII 1	1597
2	1939
3	2332
4	1811
5	2333
6	3066
7	101*
8	1339
9	137* (= 1869?)
VIII 1	1970
2	1534
3	1272
4	1175
5	1312
6	1601
7	1557
IX 1	2451
2	1513
3	2426
4	2426*a*
5	1254
X 1*a*. 1*b*	2508
4	1309
XI 1	1421
2	1422
3	1421
4	2430
5	2464
6	2465
7	2466
8	106*
9	extat in aedibus *del laberinto* in porticus ordinis antici columna secunda ab occidente.
10	1499
ad XII 2	1094
XIII 1	1474
2	extat ad dextram 1474
XIV 1	1773
2	1348 et 1347
4	2442
5	v. 2414 not.
6	1884
XV 2	1343, 1337, 1343*a*
3	1476
4	1770
6	v. ad 1481*a*
XVI 1	3204
2	1810
3	1475
4	2416
5	1314
6	1319
7	92*
8	1362
9	2331
10	1903 et 1902
XVII 1	1360 et 1364
2	1930
3	1364
4	1462 (cf. 1469, 1466, 1463)

Garr. tab.	huius vol. n.
XVII 5	1877
6	1849
7	110*
8	1780
9	3147
10	1820 et 1821
11	1908
XVIII 1	1606
2	1605 et 1605*a*
3	1917
4	1604
5	2347
6	1695
7	2343
8	1927
9	1852
10	2443
11	1779
12	2345
13	1501?
XIX 1	1410
2	1411
3	1478
4	2338 et 2337
5	2509
6	2460
7	1781-1783
8	1291
9	1921
10	1308
11	1477
12	120*
XX 1	2416
2	2334
3	1790
4	138*
5	1309*a*
6	1808
7	1304
8	2335
9	81*
10	1881
11	1507
XXI 1	1819
2	1307 et 1306
3	2467
4	1355
5	2052
6	1616
7	1510
8	1600
9	1599
10	1313
XXII 1	3203
2	1859
3	127*
4	1512
5	1353*b*
6	2449
7	1772
XXIII 1	1926
2	1812
3	1690
4	1612
5	1394
6	1393
7	2459
8	1976
9	2418
10	2417
11	93*
12	113*
13	59*
XXIV 1	1975
2	2352
XXV 1	1813
3	82*

Garr. tab.	huius vol. n.
XXVI 6	61*
7	89*
8	107*
9	1289
10	1289
11-15	1466
16	1289
17	114*
18	132*
19	1428
20	2453
21	46*
22	1285
23	1286
24	1283
25	2455
26-28	1396-1398
29	1916
30	57*
31	124*
32	60*
33	1535
34	1890
35	1486
36	2060
37	51*
38	1798? et 1480
39	1792
40	3034*a* et 1324
41	1940
42	2326 et 2325
43	1867 et 1932
44	2457
45	1943
46	1589
47	1590
48	2414
49	111*
50	1472
51	96*
52	1592
53	1399
54	70*
55	133*
56	1330
57	3081
58	1290
59	1235
60	86*
61	1974
62	83*
63	1235
64	68*
65	2445
66	2061
67	1300
68	121*
69	1446
70	1934
XXVII 1	98*
2	98*a**
3	2052
4	1263
5	1816
6	1509
7	104*
8	1538
9	1764
10	2324
11	1400
12	135*
13	123*
14	1481
15	1676 et 1678
16	1668 et 1670

Garr. tab.	huius vol. n.
XXVII 17	139*
18	74*
19	2511
20	1901
21	97*
22	54*
23	122*
24	94*
25	136*
26	2062
27	87*
28	76*
29	1271
30	126*
31	80*
32	65*
33	1874
34	99*
35	1463?
36	2454
37	1868
38	1281
39	84*
40	1615?
41	1296
42	2428
43	128*
44	1487?
45	2470
46	71*
47	1901
48	1760
49	1892
50	3093
51	118*
52	1419?
53	2439
54	2469*a*
55	2469
56	1533
57	125*
58	112*
59	130*
60	1494
61	1465?
62	1923
63	1560
64	1562
65	85*
66	64*
66 not.	75
67	119*
68	1905
69	115*
70	1937
71	1545
72	1567
73	63*
74	72*
75	1418
76	134*
77	1426
78	1483
79	1440
80	1866
81	2431
82	1791
83	109*
84	1815
85	117*
86	1299
87	75*
88	1424
89	95*
90	102*
91	67*
92	73*

Garr. tab.	huius vol. n.
XXVII 93	1419*a*
94	58*
95	1442
XXVIII 1	1880
2	3081
3	2491 et 2492
4	3043
5	3143
6	55*
7	1758
8	2139
9	1450
10	53*
11	1586
12	2044
13	88*
14	131*
15	108*
16	1372
17	1490
18 et 19	3096
20	2330
21	1270
24	2043
25	1372
26	1451
27	105*
28	1478*a*
29	66*
31	91*
35	1253
36	1918
37	1843
38	56*
39	1769
40	103*
41	1430
42	1871
43	1899
44	1593
45	1883
46	116*
47	2059
48	1354
49	52*
50	1944
51	1607
52	1768
53	62*
54	1908
55	69*
56	1435
57	1262
58	2320
59	1508
60	77*
XXIX 1	2550, 54
3	2550, 23-38
4	2550, 52
5	2483
6	1293
7	11*
8	2481*a*
9	2478?
A 1	1261
2	1516
3	1882
4	1517
5	1878
6	2048
7	1784
8	1598
9	129*
10	1517
11	2346
12	1931
13	2348

BEROLINI, FORMIS ACADEMICIS (G. VOGT).

PROGRAMMATA ANTIQVISSIMA.

Pompeios oppidum terrae motu a. 63 magna ex parte, non totum proruisse Tacitus Ann. 15, 22 recte referre putandus est, nam non pauci in parte effossa iam inventi sunt aedificiorum muri pilaeque, quos illi stragi non succubuisse sed contra fortiter stetisse appareat. Visuntur enim adhuc in illis, tectorio opere quo inducti erant dilapso, tituli rubro colore picti et Osci et Latini, non solum clade illa sed etiam Augusti aetate priores. Quod enim de Oscis dubium esse nequit (v. Mommsen *Unt. Dial.* p. 116), idem in Latinos, eodem plane colore nec in albo tectoriove sed in ipso tofo nudo scriptos, cadere debere cum per se sit consentaneum, tum hinc cognosci licet. Ac primum quidem litteras non graciles illas et proceras exhibent, quas recentiorum programmatum multitudo, sed maximas, crassas, quales Oscae illae sunt, et eius formae, quam exeunte republica Romana in usu fuisse inscriptiones et pictae (velut *Bull. N.* 1862 *tab.* A = Ritschl P. L. E. suppl. II et IV a. u. 668) et lapidariae docent. Cui aetati non minus convenit orthographiae vel rei grammaticae et nominum ratio; quo pertinet quod *Uulius* i. e. *Ūlius, Aqutius* scribuntur, et quod accusativi nominum gentiliciorum in *i* terminantur: *Claudi* 38, *Gavi* 34, *Mari* 3, *Nunidi* 62, *Veidi* 20, ... *idi* 73, et fortasse *Popidi* 74, *Vesbi* 19, *Uuli* 51 et cognominis primae declinationis in *a Barcha* 26 (cf. Mommsen *Münzw.* 1860 p. 471, Ritschl declin. recond. 1861 et suppl.; Corssen *Kr. Beitr.* p. 562). Cognomen autem in hoc genere, excepto fortasse 49 *N. Bar(ca?)*, comparet nullum. Adde quod praeter *Caeciliam, Cuspiam, Gaviam, Herenniam, Mariam, Popidiam* non nisi eae hic memorantur gentes, quae posterioribus Pompeiorum temporibus vel rarissimae vel plane inauditae sint, ut *Aqutia, Carpinia, Cornelia, Furia, Niraemia, Nunidia, Olia, Orcinia?, Salena, Septumia, Tullia, Veidia, Verginia* (vel *Vergilia cet.*), *Vesuia, Veluria, Uulia.* Praeterea nonnulli eorum hominum, quorum nomina programmata exhibent, lapidibus Pompeianis nobis iam innotuerunt hice: *D. Claudius D. f. IIII vir* Mommsen I. N. 2177 (qui titulus Scafati olim exstans cur potius Stabianus sit habendus quam Pompeianus non intellego. [Tituli Pompeiani tam in parietibus scripti quam lapide incisi cum adhuc non dederint nisi duumviros quattuorviros autem certos nullos (nam IIIIvirum tituli I. N. 2198 quaenam ratio sit vel certe esse possit, exposui ibidem p. 461), inscriptionem de qua agitur ab Accursio Scafati in ecclesia S. M. virginum descriptam a Pompeiis alienam iudicavi non sine causa. Quod si programmata satis probant D. Claudium collegasque referendos esse inter Pompeianos, aut admittendum est IIviros aedilesque Pompeiis interdum minus proprie dictos esse quattuorviros aut, cum hoc admitti vix possit nisi cum universae de re municipali doctrinae perturbatione, redeundum ad explicationem eam quam suppeditat Ciceronis locus pro Sulla 20. 61. Th. M.] Quibus addiderim, etiam n. 2178 quin Pompeianus sit dubium esse vix posse, ut triplex quattuorvirum Pompeianorum memoria exstare videatur); *A. Cornelius A. f. IIII vir* ib. 2198, ... *Cuspius T. f. IIII vir* ib. 2177, *L. Niraemius A. f. II vir* ib. 2295, *L. Septumius L. f. IIII vir* ib. 2177, *C. Uulius C. f. II. v. i. d.* C. I. L. 1, 1251; atqui omnes hi tituli liberae reipublicae aetatem ostendere videntur. Nec vero notis et formulis, quibus in commendandis candidatis utuntur, haec prisca recentioribus illis minus differunt. Veluti cum illa totiens decantent *dignum re publica, iuvenem probum, verecundissimum* alia, haec candidatos *viros bonos* appellare satis habent, nisi quod quaesturae candidatum unum *virum bonum hominem* (an *et?*) *beneficum* denominatum invenimus 29. 30; necdum in hoc signum ꝺF coierunt vv. *oro vos faciatis*, quae 61. 44. 45. 47 hic plene vel ex parte perscripta habemus; propriae autem priscis sunt notae ⱯB, ⱯB, ℞, M (cf. Ritschl P. L. M. tab. LX 3*b* = C. I. L. 1, 566) et conexus duarum triumve litterarum in ipsis nominibus admissi, velut AQV, ARTOR, (INER) alia.

Denique ne hoc quidem omittendum erit, quod fere omnia inscripta sunt summis pilis, ut quaedam adeo plus decem pedibus humo distent.

Hucusque quae exposui, de eis solis dicta volo, quae candidatorum commendationi destinata sunt; eius autem generis omnia sunt praeter n. 22 et 64, quorum altero homo quidam acclamatur valereque iubetur, altero urnam aheneam periise proscribitur, praemio proposito ei qui vel ipsam rettulerit vel furem monstraverit. Sed haec quidem non minus ad incunabula usque coloniae Veneriae Corneliae ascendere vel ex litteraturae orthographiaeque genere apparet (*pereit, sei,* ⅃ n. 64), cum insuper n. 22 ab eadem manu qua n. 23 scriptum esse videatur.

Pauca quaedam huc admisi tectorio inscripta, quorum n. 60 album est magistrorum vici et compiti a. 707. 708, cetera autem quae candidatorum sunt omnia, litterarum et formularum specie proxime ad prisca illa accedunt. In eis tria sunt eiusdem ut videtur hominis qui cognomine praeditus sit n. 75 *[N.] Veius Barca,* n. 26 *N. Barcha* (quod in tectorio scriptum fuisse conici licet), n. 72 *N. Barc.*, cf. n. 49. Accusativos *Barcha* 26, *Gavi* 34, ... *idi* 73 supra iam cum tofo inscriptis memoravi.

Quae autem in praefatione de variis difficultatibus monui quae inscriptiones pictas describenti restituentique obiectae sint, eadem quam maxime in has antiquiores cadunt. Quae maximis licet pinguibusque litteris scriptae sint, pleraeque tamen tam evanidae sunt, ut nisi diverso lumine, summa oculorum contentione etiam atque etiam eas intuearis, ac saepe ne sic quidem, nil certi inde adsecuturus sis, cum praesertim lapidum tofaceorum color fuscus non tantum distet ab rubrica titulorum evanescente temporumque iniuria vitiata. Huc aliud in quibusdam accedit illud malum, quod in eis muris pilisque, qui terrae motu illo corruerant, restituendis lapides singulos quadratos alio ordine antiqua aetate repositos esse et consentaneum est et ipsi videmus. Ita n. 80 et 81 inversae nunc sunt litterae, et n. 24 in infima pila posita est, quin etiam n. 30 plures particulae aliae aliunde conquirendae mihi fuerunt. Hanc ob causam singulorum lapidum fines utrimque lineis designavi.

Iam, ut ad candidatorum programmata redeam, magistratus Pompeiani in eis memorantur hice:

II viri

L. Aqutius 2. 4. 7. 10. 12.
M.? Artorius 8. 16. 68.
P. Carpinius 17.
P. Furius 67.
... Gavius 34.
L. Niraemius 21.
C. Nunidius 55. 62.
L. Olius 11. 25?

aediles

D. Claudius 69.
M. Marius 3? 58? 61. 81?
M. Pomponius 27. 82?
...Popidius 74.
M. Septumius 40?
P. Veidius 20.
N. Veius 45.
N. Barcha (s. Barca) 26. 72. 49?
P. Velurius 39.
M. Vesuius 52. Vesbius 19.
....idius 73.
...rius 77. .... us 48*a*.
P. Veius 18?
... Veius 47?
Cn. Verg..... 41.
M. Orcinius 6?

quaestores (cuius honoris Pompeiani unica hucusque supererat memoria C. I. L. 1, 1249 praeter Oscos titulos *U. Dial.* p. 183 sq.).

Q. Caecilius 29. 30. 36.
. . . . . ? 35.

Omni autem magistratus nota nunc destituti sunt hice:

Aqutius 14.
L. Apt....? 76.
Artorius? 5.
C. Cacos? 31.
Q. Caecilius 24.
D. Claudius 32. 38.
A. Cornelius 66?
... Cuspius 23.
Q. Ennius 37.
... Gavius 33.
M. Herennius? 48.
Q. Herennius 28.
M. Marius 1. 43. 44. 46.
L. Olius 57.
... Popidius 13.
T. Salenus 63.
L. Septumius 23.
M. Tullius 42.
P. Velurius? 65.
M. Vesuius 71.
... anium Coclum? 9.
...cinius 48*a*.
...homo ... apt ... 15.
...idilius 83.

Qui tamen magistratus quodve munus in hisce lateat (nam de cognomine cogitari non licet): 50. 53. 54. 56. 70, quibus *C. Pop. inter*... coniunguntur cum *o. u. [f.]* vel *facio* formulis, hoc dispicere non queo. *Interregis* enim quo pacto mentio facta esse potuerit?

De formulis, quibus utuntur candidatorum commendatores, ceteris cum supra, quae opus erant, significaverim, restat una haece: *oro vos col.* 7? 39. 43? 45. 49. 72. 80; qua, si quid iudico, denotari *colonei* mihi videntur.

VIA FORTVNAE.

1 inter n. 12 et 13.

MAR
..ABOIA
.....

Descripsi. 2 lectio incerta est praeter A. —

2 supra praecedentem. — Locum non indicat GARR.

..AQVTIA
D·V·V· *b.*

Descripsimus (MKZ). Ed. Garrucci *B. N.* 1853 p. 6 male huic adiunctis DIGNVS EST recentioris tituli reliquiis.

3 inter n. 13 et 14.

M·MARI·//E//·VB	= 0,19 *met.*

Descripsi.

Restituendum videtur *M. Mari(um)* Æ*d(ilem) v(irum) b(onum)* cet.

4 supra praecedentem.

AQV
D·V·VB

Descripsimus (KZ).

1 IAQV Kiessl.

5 inter n. 14 et 15.

*a*RT*or*
*ub*OV.....

Descripsi.

2 paene evanuerunt.

6 inter n. 15 et 16.

MORCINIV	
AI...	= 0,17 *m.*

Descripsi.

Lectio non est plane certa. Fuitne *M. Orciniu[m] ae[d...?*

7 inter n. 16 et angulum *del vico storto*. Locum non indicat GARR.

L·AQVTM
D·V·VB
O·V·C

Descripsimus (MKZ). Ed. Garrucci *B. N.* 1853. p. 6 male.

1 extr. T Garr., TM Kiessl., TM Momms. ego, quod explevi. 3 interpretandus esse mihi videtur *o(ro) v(os) c(olonei)*.

8 inter n. 51 et 52. — Locum non indic. GVAR.

in opere tectorio
M·ARTORIM·II*u*

Descripsimus (MKZ). Ed. Guarini *fasti* ed. 1 *foglio di giunta*, ed. 2 p. 114.

M·ARTORIVM·IIV Guar., C·ARTORIM·T.. Momms.; Kiessling et ego ..RTORIM·I.. vidimus.

9 infra praecedentem.

in opere tectorio
..ANIVM·COCLM

Descripsimus (MZ). Ed. Guarini ibid.

(*L. Ver*)ANIVM·COLL·A (A ed. 2) Guar., ego praeter incerta quaedam principii fragmenta COQ.. legere mihi visus sum.

10 infra praecedentem.

in opere tectorio
..*a*QVTIM·D·V

Descripsit Mommsen.

Nunc nil nisi M·D restat.

11 inter n. 53 et 54.

LOLIVM II VB	= 0,39 *met.*
...A·D.....	= 0,22 *met.*

Descripsi.

L. Olium IIv(irum) v(irum) b(onum) .....

12 supra praecedentem.

L·AQVT
D·V·V·B

Descripsimus (MZ).

1 C Mommsen, L ego.

13 inter n. 54 et 55.

hinc tectorio adhuc constrata POP*i*DIM | *opere latericio antiqua aetate resarta* | = 0,21 *met.*

colore albo

Descripsi.

14 in praecedenti.

AQVT*I*

Descripsi.

15 supra praecedentem circiter 1 *met.*

HOMO
APT

Descripsi.

16 inter n. 56 et vicum Fauni.

MÆTOR · II ·
O

Descripsimus (MZ).
M. Artor(ium) II [v(irum) .....

VIA NOLANA.

17 lat. septentr. inter 3 et 4 ostium a via Stabiana.

P · CARPN
II·V·V·B·Ⓕ

Descripsi.

---

18 lat. sept. inter 4 et 5 ostium a via Stabiana.

P · VE Λ · SAVF

Descripsimus (MZ).
'Ductibus incertis' Momms. Praeter P·V in princ. et F in fine nil ego vidi.
P. Ve[i]um. aed. [*o*] *v. f.?*

---

19 sub praecedenti.

M · VESB . . EN

Descripsimus (MZ).
'Ductibus incertis' Momms. Nunc M· et O (quae ceteris triplo maior nec fortasse littera est) restant.

---

20 lat. sept. inter 5 et 6 ostium a via Stab.

P VEIDI · II · | V · F

Descripsimus (KZ).
Post V·F notavi recentioris programmatis in albo picti reliquias hasce: IIII.

---

21 lat. sept. inter 6 et 7 ostium a via Stab.

L · NIR · II · VB

Descripsi. — In fine repone VB.
L. Nir(aemium) II v(irum) [v(irum)] b(onum).
Cf. Mommsen I. N. 2295.

---

22 lat. sept., in anta sin. ostii 7 a via Stabiana, partim in externo partim (inde a P) in interiore latere quod est in vestibulum versum.

IOIN ‖ P... | EVA = 0,37 *m.*

Descripsi.
Principii lectio incerta est. Fortasse legendum ..... NICE VA(*le*).

---

23 sub praecedenti.

... *cu?* SPIL ‖ SEPTVM = 0,24 *m.*

Descripsimus (MZ).
.... SPI om. Mommsen. Cf. I. N. 2177.

---

24 lat. sept. inter 8 ostium a via Stabiana et vicum. Colore fulvo; prope humum.

| Q· CA = 0,26 *m.*

Descripsi.
Lapidum quadratorum, qui insecuntur, superficies decidit.
Q. Ca[ecilium ....

---

25 supra praecedentem, in summa pila.

L O . . . . . .
D V · B · O · V
O

Descripsimus (MZ).
1 om. Mommsen, 2 D·V·BON Mommsen, D·V·B·O·V ego, 3 nunc evanuit.
L. O[lium?] d(uum) v(irum) v(irum) b(onum) o(ro) v(os) cet.

VIA MERCVRII.

26 *nelle mura, che sorgono di fronte a' tre ingressi principali della Fullonica* (i. e. n. 36. 37. 38) ACTA 21 Aug. 1826 (p. 172); *nel muro di fronte alla Fullonica* AMICONE. i. e. inter n. 2 et 4.

N·BARCHA·II·V·V·BO·VFITA·VoBEIS·VENVS·POMP·SACRA ....

Extant tria exemplaria haec:

1. N·BARCHA·II·V·V·BO·VAEIA·V .... BELS·VENVS acta 21 Aug. 1826 p. 172.
2. N·BARCHA·II·VIR·BO·VIR·VRBEIS·VENVS Amicone eod. die.
3. N·BARCHA·II·V·V·BO·VFITA·V ..... BEIS·VENVS POMP·SACRA .... acta 23 Oct. 1826 p. 177.

Quorum 3., Rosinio et Carellio auctoribus factum, optimum esse patet. Inde ed. Mommsen *Rhein. Mus.* 1847 p. 459, cuius sunt supplementa nunc secundis curis recte emendata hoc modo:
N(umerium) Barcha(m) II v(irum) v(irum) b(onum) o(ro) v(os) f(aciatis) ita v[o]beis Venus Pomp(eiana) sacra [*sancta propitia sit*].
N. Veium Barcam intellego; cf. n. 72 et 74. *Barcae* nomen etiam paterae inscriptum reperies in actis 6 Iul. 1847.

---

27 inter n. 4 et 5, in muro aedium Pomponii quae hinc vocantur.

in tectorio albo
M · POMPON · AD VB

Descripsimus (MZ). Exhibent acta 24 Oct. 1827 p. 201; Amicone 23 Oct. 1827; Gell 1832 II p. 10; Guarini it. vag. mans. II p. 24 ex Jorii schedis.
M acta et Amic., V Gell, I nos — POMPON acta, POMPONI Amic., PONPO Gell, POMPONIVM Guar. — ÆD acta, Amic, Gell, AED Guar. — VB acta, VB Amic., F Gell, Ↄ Guar., V Mommsen, V ego.

---

28 inter n. 35 et 36.

Q· HERENN .... VB

Descripsimus (KZ).
V non vidi.

---

29 inter n. 36 et 37.

Q·CÆCIL · Q · V BENIFIC · O · V

Descripsimus (KZ).
Q. Caecil(ium) q(uaestorem) v(irum) benific(um) o(ro) v(os) ....

---

30 inter n. 37 et 38.

Q·CÆCIL · Q · VB · HE · BE | ..... ICVM

Descripsimus (KZ).
Prior Q nunc inversa est et ICVM inferius in alio lapide quadrato scripta. Antiqua enim aetate in restituendo muro lapidum ordo immutatus est, cf. acta 1826 p. 148. — Q et ICVM omisit Kiessling.
Q. Caecil(ium) q(uaestorem) v(irum) b(onum) et? [h(ominem)? an h(erum)? Th. M.] *be[nif]icum ....*

VICO DEI SOPRASTANTI.

31 lat. sept., in angulo occid. viculi thermarum.

colore albo ut videbatur
C · CACOS

Descripsimus (KZ). — C·CACOR/// Kiessling.

VIA AVGVSTALIVM.

32 lat. mer. inter 9 et 10 ostium a viculo Eumachiae orientem versus.

= 0,29 *m.* | D CLA*ud* . . . . .

Descripsi.

33 lat. mer. inter n. 21 et 22.

in opere tectorio
GAV · VB

Descripsi. Ed. Fiorelli *giorn.* 1862 p. 63 n. 7.

34 lat. sept. ad sin. 3 ostii a via Stabiana.

in opere tectorio
GAVI · D · V · VB

Descripsi. Ed. Fiorelli *giorn.* 1862 p. 64.

FORVM.

35 lat. occid., angul. sept. viae marinae. — E regione basilicae MOMMS.

ACASSIL ·
Q·C·ORO

Descripsimus (MKZ).

Lectio admodum incerta est. Mihi nil apparuit nisi 1, Mommseno nil nisi 2 OD. — AVEASSIL | QC·ORO Kiessling; ///A·VEASSIL | QVID RVS idem al. exempl.

36 infra praecedentem.

Q · CÆCIL ·
Q · VB · OR

Descripsi.

37 ibid. 2 pil. a *via marina.*

Q · ENI . . . . .

Descripsi.

VIA SCHOLARVM.

38 lat. or. inter n. 9 et 10 a *vicolo dei teatri.*

D · CLAVDI
V · BOV = 0,24 *m.*

Descripsimus (KZ).

Eiusdem programmatis esse videntur quae descripsit Mommsenus loco non indicato D CLAVDI.

VIA MARINA.

39 lat. merid. ad dextr. introitus basilicae. — Locum non indicat GARR.

in tectorio albo
P · VELVR II · V · VB · O · V · CoL · I DL ·

Descripsimus (MKZ). Ed. Garrucci *B. N.* 1853 p. 6.

P·VELVRILLV· Momms. dubitans, P·VEL·VRII·V Garr. — In fine C·L·POI.... Momms., CoL·FDI Garr., CoL·I DI Kiessling, CoL·I· D·L ego.

40 sub praecedenti.

in tectorio albo
. . . M · SEPT . . IIVVB . . . .
CO

Descripsimus (MZ).

1 M·SEPT parum certa. — IIVVB et 2 ego solus vidi. Fortasse: *M. Sept[um(ium)] II v(irum) v(irum) b(onum) [oro vos] co[l . . .*

VIA DELLA FONTANA DELL' ABBONDANZA.

41 inter n. 1 et 2.

CN · VERC
ÆDI . . . .

Descripsimus (MZ).

2 om. Momms.

42 inter n. 28 et 29, in muro aedium imp. Francisci II. In aedibus imp. Iosephi II. GELL male.

M · TVLIV = 0,26 *m.*

Descripsimus (MZ). Ed. Gell 1832 II p. 55.

M·TVLLI·V Gell.

43 infra praecedentem colore paulum diverso. In aedibus imp. Iosephi II. GELL male.

M · MARIV//
COL . . .

Descripsimus (KZ). Ed. Gell 1832 II p. 55.

M MARCI | PCI | MAR·III Gell. — 2 ego vidi solus.

44 inter n. 29 et 30.

MAR IVM
CVOS

Descripsi. Ed. Garrucci *B. N.* 1853 p. 5 perperam confusis tribus diversae aetatis programmatis (v. 713).

Marium [*aed*] *o(ro) vos.*

45 inter n. 30 et 31.

N VE I M I *i*
V · V · B · O VCO*l*

AMATOR VEST
FACIAT · AED · M
MA

Descripsimus (MZ). Edd. Mommsen *Unt. Dial.* t. XI, 29 g. 4 (pag. 187), Garrucci *B. N.* 1853 p. 5.

1 extr. I... Garr., IV/// Momms., IMI ego. — 3 AAR-TOR Momms. — 5 solus Mommsenus vidit. — 3 sqq. non prorsus eodem quo 1 et 2 picti colore fortasse alieni sunt ab illis, ad quos nescio an referenda sint litterarum quaedam vestigia in 3 sqq. extantia.

3 sqq. *Amator(em) vest(rum) faciat(is) aed(ilem) M. Ma* [*rium*?]. Explicavit Mommsenus. Conferas Cic. ad Att. 1, 20. *L. Papirius Paetus, vir bonus amatorque noster.*

46 inter n. 31 et viam theatrorum. Locum non indicat GARR.

|MMARIVM |

Descripsi. Garrucci *B. N.* 1853 p. 5 nil vidit nisi M ab initio.

MA paene evanidae.

47 sub praeced.

VIIVM · A · OR · V · . . . |

Descripsimus (MZ). Ed. Mommsen *U. D.* t. XI, 29 g. 3 (p. 187). Garr. *B. N.* 1853 p. 5.

VI///VM·F·OR·V Momms., ... M·A·OR·V ego. — V(*iru*)M·B·OR·V·F Garr., partem esse ratus n. 46.

V[ei]um a(edilem) or(o) v(os) [f(aciatis)?].

48 infra praeced.

| M . . H . R . NII . . . . |

Descripsi litteras evanidas.

Fuitne: *M. H[e]r[e]nn(ium)* . . .?

Idem nomen legisse sibi visus est Garrucci (*B. N.* 1853 p. 5) supra n. 44, ubi tamen saepius frustra quaesivi; licet infra n. 44 . . . . .EN reppererim.

VICO DELLA MASCHERA.

(= *via della Fontana dell' Abbondanza* n. 45.)

48*a* lat. occid., angul. viae *della font. d. Abbond.*

. . . . .	M·II·V·VB·OV	= 0,14 *m.*
	CINIM · QVI	= 0,13 *m.*
	RIT·P·P·P·PEFI	= 0,14 *m.*

Descripsi. — 1 aliquantum diverso colore, fortasse alienus a 2 sq., quorum color satis vegetus adhuc est.

VIA DELLA FONTANA DELL' ABONDANZA.

49 inter n. 53 et 54.

N · BAR II V
. . . C · COL

Descripsimus (MKZ). — Garrucci *B. N.* 1853 p. 6.

V BARTIV | . . . . . O Momms., MARTIV | O COL | SECVND i. e. *Martium orat collega Secundus* Garr., perperam adsumpto v. 3, quem recentioris tituli fuisse confido. — 2 om. Kiessl.

N(umerium) Bar(cam) II v(irum) [oro vos] col. Cf. n. 72.

50 infra praecedentem.

C · DOBIN TI
inferiora adhuc tectorio operta sunt

Descripsi.

Cf. n. 53. 54. 56. 70.

51 inter n. 54 et 55.

C · VVLI . . AV	= 0,23 *m.*
. . .	

Descripsimus (KZ).

C·VVLI Q (vel SL) AD uterque nostrum, nisi quod pro AD id quod supra posui ego.

VIA HOLCONII.

52 inter n. 18 et 19. — *Sul secondo* (*pilastro*) *a sinistra* MIN. perperam.

M · VESVIM · II · V
VB · ⊛

Descripsimus (KZ). — Minervini *B. N.* 1854 p. 50 (cf. Cavedoni ibid. 1855 p. 164).

2 ⊛ Minerv. Kiessl.

53 sub anteced.

VER · V
OV

Descripsimus (KZ).

Initium sub tectorio adhuc latet. — 2 om. Kiessl. Cf. n. 50.

54 inter n. 19 et 20.

I OP · INERREN
//AINOVI

Descripsi.

1 extr. et 2 in. incertae lectionis, cum alterius tituli vestigia eis permixta sint. Cf. n. 50.

55 supra ostium n. 21 antiquitus muro clausum.

C · NVNIDIM · II · V ·

Acta 1 Oct. 1853, Minervini *B. N.* 1854 p. 50.

Conexum litterarum VM Minerv. solus memorat.

56 inter n. 21 et 22.

CPOP · INER	= 0,255
FACIO	= 0,36

Descripsimus (KZ).

1 praenomen om. Kiessl. Cf. n. 50.

57 inter n. 24 et 25.

L · OLIVM . . . = 0,29

. . . . . .

Descripsimus (KZ).

Lectio haud expedita est alius programmatis reliquiis ibidem exstantibus hisce: VB·VO.

58 infra praecedentem.

M · MAR · V · BAE|*d* = 0,21

Descripsimus (KZ).

In fine Æ Kiessl.

59 in antec.

colore fulvo

C · VVLA*ed?*	= 0,37

Descripsimus (KZ).

60 *'un grave masso di tufo incontrato nella via che discende dal Foro, e che già fece parte di alcuno dei pilastri ivi ancora in piedi, ed a lato dell' ingresso di un' abitazione aperta sulla strada inaugurò la serie delle scoperte di questo anno. Era questa pietra ricoverta di vari strati di calce sovrapposti ad un intonaco primitivo, su i quali stavano effigiate figure umane e di animali, rendute invisibili dal lungo rimanere sotterra; ma esposta la pietra al sole ed alla pioggia, quegli strati di calce si ridussero in minutissimi pezzi e lentamente scomparvero, lasciando intatto l'intonaco sottoposto, ove era dipinta in piccioli caratteri neri la seguente epigrafe'.* Fiorelli.

C·IVLIO·CAESARE·DICT·ITER a. 707
M·ANTONIO·MAG·EQ
MAG·VICI·ET·COMPITI
M·BLATTIVS·M·F
M·CERRINIVS·M·F
M·SEPVLLIVS.....
.....
Q·PRA.....
C·CORNE.....
.....
P·RO.IVS.....S
SALVIVS·E...RO·M·S
*c. caes*ARE·M·LEPIDO·COS a. 708
..BLATTIVS·M·F
C..ERMATORIVS·P·F
M·TITIVS·M·L·PLVTVS
M·STRONNIVS·M·L·NIC..O
M·OPPIVS·S·L·AES....
C·CEPIDIVS·C.....
.....

Fiorelli *giornale degli scavi* 1861 p. 2. q. v.; Minervini *B. N.* 1862 p. 7, q. v. — Inde Henzen C. I. L. 1 p. 448 adn; cf. p. 559.

V. 1 CAEsARE Min. — 6 L·SEPVLLIVS id. — 11 P·RO...VS.....S id. — 12 E..RO id. — 13 litteris maioribus id. 'Nota omissum numerum III post nomen Caesaris' Henzen. — 17 NICIO Min. — 19 C..... id. — 20 non indicat Fior.

VIA THEATRORVM.

61 in pila angularis v. fontis Abund.

M·MARIVM
AED·FACI
ORO·VOS

Descripsi. Tab. II, 2. — Edd. Mommsen *Unt. Dial.* t. XI, 29 f. 2 (p. 187), Garrucci *B. N.* 1853 p. 5 (inde Henzen 6967).

62 inter n. 1 et 2.

C·NVNIDI·II·V

Descripsimus (MKZ). Edd. Lepsius t. XXII, 7 p. 64 Oscam esse ratus, Mommsen *U. D.* t. XI, 29 f. 1, Garrucci *B. N.* 1853 p. 8. — QNVA XII M· 'incerta' Momms., C init. Kiessl. M ego, quod pertinet ad aliud programma; v. Lepsii tab.

63 inter n. 3 et 4.

T·SALENM

Descripsimus (MKZ). Ed. C. I. L. 1 n. 1254 in adnot.

64 sub antecedenti.

VRNA AENIA PEREIT·DE·TABERNA
SEIQVIS·RETTVLERIT DABVNTVR
H-SLXV· SEI·FVREM
DABIT·VNDI[illegible]M
IMVAPI[illegible]

Descripsi. Tab. II, 1. — Ed. Wordsworth *pomp. inscr.* p. 26 (inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 183; Henzen 7301); Garrucci *B. N.* 1853 p. 7; Mommsen C. I. L. 1 n. 1254.

1 VRM VINARIA (?) Wordsw., VRNANNIA Mommsen. — PERIIT Wordsw. — 2 SEI EAM QVIS Wordsw., SEI QVEI (om. EAM) Garr., SEI QVIS EAM Momms. — RETVLERIT Wordsw., Momms. — DABVNTVR suo versu Wordsw. — 3 L omnes, L ego — inter 3 et 4 versum QVI ABDVXERIT interpolavit Wordsworth, audacius an neglegentius nescio. — 4—5 DABITVR DVPLVM (?) AVARIO Wordsw., DABIT·VNDECVM*um* | IANVARIVS·QVI· *hic* HA|*bitat*... Garr. (coll. Prop. IV, 23, 1. 21. 24.), DABITVR·D\ /// ..... | AVARIO Mommsen. Ego plus centies inspecto titulo nil assecutus sum nisi quae supra posui. — De litterarum altitudine haec habeto: 1 usque ad P = 0,10, inde ad 2 RIT = 0,05; 2 DABVNTVR = 0,09; 3 sqq. = 0,12 *m.*

Similiter ut hic proscribitur, proclamat praeco apud Petronium c. 97: *puer in balneo paulo ante aberravit, annorum circa XVI, crispus, mollis, formosus, nomine Giton. Si quis eum reddere aut commonstrare voluerit, accipiet nummos mille.* Item Mercurius apud Apuleium metam. 6, 8: *si quis a fuga retrahere vel occultam demonstrare poterit fugitivam regis filiam Veneris ancillam nomine Psychen, conveniat retro metas Murcias Mercurium praedicatorem, accepturus indicinae nomine ab ipsa Venere septem savia suavia.* Haec Mommsen l. c. cum aliis attulit.

65 in praecedenti, partim infra.

P VELV
....V

Descripsi. Memorat Mommsen C. I. L. 1 n. 1254 in adnot.
Lectio incerta est.

66 inter n. 4 et 5.

A·COR··N

Descripsimus.
A·COR·IV Momms.
A. Corn(elium)?

VIA STABIANA.

67 supra ostium quoddam thermarum antiquitus saxis conclusum, e regione viae Stab. n. 82 positum.

P·FVR·II·V·VB·O·VF = 0,21

Descripsi. Exhibent acta 18 Iul. 1853, Minervini *B. N.* 1854 p. 27.

68 inter n. 87 et 89.

....ARTOR·II·V VB = 0,15
.....IIIVVI
.....

Descripsi.
...Artor(ium) II v(irum) v(irum) b(onum).....

69 inter n. 91 et 93 i. e. in angulo viae Holconii meridionali.

D·CLA///D
AED

Descripsimus (KZ).

70 ibid.; v. 1 immixtus n. 69 v. 2.

C · POP
INTER

Descripsimus (KZ). Cf. n. 50.

71 sub anteced.

M VESVIM
. . . . . .

Descripsi. — Paene evanuerunt.

72 inter n. 98 et 100; in tectorio.

N BARC · II
V·V·B·O·VCOL
. . . . .

Descripsimus (KZ). Cf. n. 75.

73 ad sinistram ostii *della fabbrica di terracotta.*

in opere tectorio

IDI · II · V

Descripsi.

[. . . *Nun* vel *Pop* vel *Ve*]*idi II v*(*irum*) *v*(*irum*) [*bonum* . . .

74 circa principium meridionale viae Stabianae.

POPIDI
AED · OVF

Minervini *B. N.* 1853 p. 157.

Priscam esse conieci propter POPIDI et VF.

AMPHITHEATRVM.

75 in cryptoporticu quae est ad dextram aditus septentrionalis posita; lat. dextro inter 5 et 6 pilam.

in opere tectorio

pila novicia | . . . . . IIIIIVEI · BARCA · TABES | *CAS pila novicia* = 0,26 *m.*

Descripsimus (MKZ). Exhibent acta 8 Ian. 1815, Amicone 8 Febr. 1815 (inde Or. 4909), Mommsen *Rhein. Mus.* 1847 p. 459 adn., Garrucci *Graffiti* ad tab. 27, 66 (inde O. Jahn *Ber. d. sächs. Ges.* 1857 p. 192).

Praenominis reliquias vidi ego solus. — VO Mommsen. — TABE Kiessling, TABESCAS acta et Amicone; CAS nunc obtectae sunt pila ad fulciendas concamerationes a. 1817 addita (cf. acta 15 Ian. 1815, 11 Ian. 1817, Romanelli p. 258).

N(*umeri*) *Vei Barca tabescas.* Cf. n. 49. 72, ubi idem fortasse commemoratur.

FRAGMENTA.

76 *via consolare* lat. sept. inter 2. et 3. ostium a *vicoletto di Mercurio* ad mer. versus.

L · APT . . . . . = 0,36 *m.*

Descripsi.

Infra Osca inscriptio Momms. *Unt. Dial.* t. XI, 29*c* exstat.

77 *via Mercurii* inter n. 23 et 24.

. I . . . . . RIM·D·V·V·B·O·V·F

Descripsimus (MZ). 'Incerta' Momms.; ego tantummodo V·B·O·V·I vidi.

78 *via lupanaris* inter n. 22 et viam Augustalium.

O · VF · VB

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 47.

79 in *porta marina,* intranti a sin.

in tectorio

= 0,54 DS

Descripsi.

80 in Basilicae muri orientalis latere interiori.

C◦L· = 0,36 *m.*

Descripsi. Lapis nunc inversus est.

. . . . *col*(*onei*).

81 via *dell' Abbondanza* inter n. 29 et 30 (supra n. 44).

M · M *arium?*
AED

Descripsi.

Lapis nunc inversus est.

82 via Stabiana supra arcum qui est inter n. 42 et 43.

in opere tectorio

= 0,285 *m.* *p*OM *ponium?*
*ae*VB·C *oro u. f.?*

Descripsi.

83 Via Stabiana loco incerto.

. . IDILIM

Minervini *B. N.* 1853 p. 157 sic: · · IDILIM *in lettere grandissime.* Idcirco et propter M huc revocavi.

Fuitne [FVN]IDILIM?

TITVLI PICTI RECENTIORES.

Altera hac parte comprehendi honorarias inscriptiones recentiores, ceterasque penicillo pictas praeter programmata gladiatoria omnes, quarum aliae sunt locationum proscriptiones (138. 807. 1136), aliae acclamationes (velut 1074. 1084. 1094), aliae tabularum pictarum inscriptiones (velut 90*a*. 538. 812. 813. 844. 882. 1176), aliae denique vario et quolibet consilio factae, ut paucis (veluti 733) exceptis earum instar habendae sint, quae graphio sunt exaratae. Cui ultimo generi proximum aliud subiunxi earum, quae carbone (294. 594. 656. 679. 760—763. 788*a*. 816. 918. 1121) vel creta (647*a*) vel rubrica (88. 89. 90. 148. 330. 495. 543. 549. 1085. 1086. 1110) aliave terra (652. 653. 655) scriptae sunt. Quemadmodum autem ipsa re inter se differunt varia haec inscriptionum genera, ita diversis utuntur litterarum characteribus. Atque earum quidem, quae carbone vel terra aliqua factae sunt, litterarum forma proxime abest ab ea, quam graphio scriptae exhibent. De honorariis titulis ut mox dicam, ceteri penicillo picti quomodo diverso et multiplici usui destinati sunt ita in aliis aliud litterarum genus adhibitum est; sed locationes et acclamationes honorariorum titulorum litteris fere utuntur, reliquorum ut quisque indole sua monumentorum titulis proximus est,

ita est litterarum specie. Tituli honorarii, sive candidatorum commendationes per vias propositi sunt et longe maxima ex parte in opere tectorio albo vel ad eam rem in tabellae formam dealbato picti, multo minore numero in tofo dealbato vel in opere latericio dealbato. Cum vero in ceteris penicillo pictis varia colorum genera adhibita sint, ut minium, atramentum, album, in his uno 409 excepto solum minium obtinet. Etenim quod actorum auctores aliique saepe vel totam aliquam inscriptionem nigram vel adeo eandem partim nigram partim rubram esse tradunt, id inde repetendum esse intellexi, quod minium aere vel sole vitiatum in atrum colorem abire solet (cf. Vitruv. 7, 9), ut facile appareat, falli eum, siquis ea quae coloris diversi nunc sunt eiusdem tituli esse idcirco neget. Quod cum ita sit, de singulorum huius generis titulorum colore referre supervacaneum esse duxi. Litteris plerique utuntur gracilibus altis, quibus altero demum saeculo lapides inscribi coepti sunt; admodum pauci, tofo in albo fere inscripti priscis illis similioribus ut 830. Et eorum quidem qui in summa tectorii stratura leguntur lectio satis expedita est, praesertim eo ipso die quo primum effodiuntur, unde est quod actorum apographa ceteris sinceriora esse solent. Quod secus est et in eis qui alio tectorio et in eis qui albo denuo olim obducti sunt; in illis enim dilapso passim colore truncatae sunt, in his corroso hic illic et colore et albo duorum titulorum, quorum alter alteri superpositus est, litterae ita sunt inter se confusae, saepe ut nescias utri titulo quaeque tribuas, utque, nisi summa diligentia et oculis acutis exercitatisque utaris, variis mirificisque erroribus labare. Quare operam dedi ut quoad eius fieri posset utrum in tectorio novissimo necne positi, qualibus litteris scripti sint singuli ne ignoraretur, praesertim cum inde de eorum aetate si non accuratum at aliquod tamen iudicium fieri posse manifestum sit. Eos enim titulos, qui in novissima tectorii stratura gracilibus illis litteris scripti sunt, ad ultimos Pompeiorum annos pertinere ut per se consentaneum est, ita certo scimus de tribus M. Epidii duumviratus candidati programmatis 768. 791. 1059, quibus Suedii Clementis mentio facta est, quem Vespasiani temporibus Pompeis fuisse ex I. N. 2314 constat; hinc vero sic progredi licet, ut vel eidem anno vel proximo alicui tribuamus eos, quibus una cum M. Epidio Sabino II vir. candidato proscripti sunt A. Suettius Certus, Herennius, A. Suettius Verus, Q. Marius Rufus, P. Paquius Proculus, 122. 447. 359. 797. 409*a*? Praeterea hos candidatos aliunde novimus vel certe homonymos: *C. Cuspios Pansas* pat. I. N. 2250. 2190, filium ut vid. 2251. 2191 II viros i. d., cuius honoris Pansa in programmatis numquam est candidatus; *Q. Postumium Modestum* a. p. Chr. 37 d. v. i. d. (I. N. 2224); is 195. 756. 1156 (idemque fortasse 279. 736. 786) quinq. commendatur, quorum titulorum cum ipse viderim 279. 736. 756. 1156 non fortuitum erit quod tres primi tofo vel lateribus dealbatis inscripti sunt. Sed 805, quo solo Q. Post. Mod. aed. commendatur, vix dubitari poterit, quin non ad eundem illum sed ad filium fortasse pertineat. Deinde *M. Vesonius Marcellus* II vir i. d. a. p. Chr. 34 (I. N. 2272. 2273) idem fortasse est atque is qui in mutilis titulis 273. 830 memoratur, altero in tofo litteris paulo antiquioribus, altero ut videtur in opere latericio scriptis. Denique qui eodem anno II vir u. a. s. p. p. fuit *L. Albucius* (I. N. 2272) sive *L. Albucius Celsus* (ib. 2273) idem vel eiusdem nominis alter in programmatis exhiberi videtur; nec vero plane explorata res est; cum enim L. Albucius aut Albucius in multis legatur, in nullo tamen adhuc tria nomina reperta sunt plene perscripta. Quamquam coniectura sat probabili cognomen assecutus esse mihi videor ex 949 I·A·C·Ⱥ et 1170 L·CELSVⱭ collato 494 cum 902. 967. 491. 573. 935. 433. Is *L. Albucius* sive *L. Albucius Celsus* aedilitatis candidatus est in programmatis omnibus excepto uno 433, ubi *aed? u. a. s. p. p.* fieri rogatur cum Marcello; utrum autem idem sit qui a. p. Chr. 34 II vir u. a. s. p. p. cum D. Lucretio Valente (eodem quem habes in programmate gladiatorio 1185) an iunior quis, diiudicare non ausim. Adde *P. Veium Frontonem* tituli 1134 litteris antiquioribus scripti, qui num honorarius sit dubium est. Alter certe est M. Stlaborius Veius Fronto d. vir i. d. quinq. a. p. Chr. 26 (I. N. 2267 et 2203 ubi est d. v. i. d. iterum quinq.); fortasse idem I. N. 2272 a. p. Chr. 34 [Pl]acidus Vei Frontonis (servus). Praeter hos candidatos de nullo aliunde quicquam compertum habemus, quin etiam Casellius, Paquius, Plotius, Rusticelius, Samellius, Suettius, Trebius, Vedius, Veranius, Vestorius nullus in lapidibus Pompeianis repertus est, id quod exclusis Paquia et Trebia gentibus quas ex Oscis titulis novimus, fortasse inde repetendum est, quod illae gentes nuper admodum Pompeios transmigraverant. Consulto autem in titulorum aetate definienda omisi terrae motum anni p. Chr. 63, quo si totum oppidum proruisse constaret, quae vulgaris opinio est, recentiores essent tituli omnes. Sed de hac re supra dixi. Iam accedamus ad nomina candidatorum, quae ex indice in fine voluminis subiecto videbis non semper omnia sive tria sunt sive quattuor proscripta esse, sed saepe duo eorum vel adeo unum solum, ut tamen numquam solum praenomen ponatur et singulari plane exemplo praenomen cum cognomine coniunctum 1170 L·CELSVM, quae supra dixi de L. Albucio Celso intellegenda esse videri. Quodsi, cum eiusdem nominis vel cognominis plures exstent candidati, eorum unum vel etiam duo nomina scripta sunt, ut nescias ad quem pertineant, ea ambiguitas in plerisque certe inde repetenda est, quod mutili sunt tituli, in aliis inde quod eodem anno eiusdem muneris unus eius nominis vel cognominis erat candidatus. Sunt autem hi

eiusdem nominis:

C. Iulius Polybius	A. Suettius Certus
. . Iulius Simplex	A. Suettius Verus
—	—
N. Popidius Rufus	P. Vedius Nummianus
L. Popidius L. f. Secundus	. . Vedius Siricus
—	—
Q. Postumius Modestus	A. Vettius Caprasius Felix
Q. Postumius Proculus	A. Vettius Firmus
—	
. . Sittius Coniunctus	
P. Sittius Magnus	
C. Calventius Sittius Magnus	

eiusdem cognominis

L. Albucius Celsus	P. Postumius Modestus
N. Herennius Celsus	M. Samellius Modestus
—	—
M. Lucretius Fronto?	P. Paquius Proculus
P. Veius Fronto	Q. Postumius Proculus
—	—
. . Igius Fuscus	C. Gavius Rufus
C. Lollius Fuscus	Q. Marius Rufus
—	L. Naevius Rufus
C. Calventius Sittius Magnus	N. Popidius Rufus
P. Sittius Magnus	—
—	M. Epidius Sabinus
M. Casellius Marcellus	Cn. Helvius Sabinus
(M.) Vesonius Marcellus	—

L. Ceius Secundus — Ti. Claudius Verus
L. Popidius Secundus — (A?) Rustius Verus
— — A. Suettius Verus

In quibusdum tamen iam nunc cuinam tribuendi sint ex muneribus quibus cognomines commendantur itemque ex competitoribus discerni potest, poterit deinceps in eo pluribus, quanto maior Pompeiorum pars detecta erit. Veluti (ut haec exemplа afferam, de singulis enim quibusdam Indices rationem reddent) ea in quibus Popidium II vir. i. d. legimus 589. 631. 932 ad N. Popidium Rufum pertinere videntur propterea quod L. Popidius Secundus ubique aedilitatis candidatus est; contra 382. 525, quibus Popidius cum Cuspio Pansa aedilitati rogatur (adde 707. 1022 ubi muneris significatio periit), ad L. Popidium Secundum referenda sunt; cf. 709. 785*a*. Sic 122, quo una positi sunt Suettius cum Epidio duumviratus, Herennius cum Vero aedilitatis candidati, collatis 597. 643. 797. 359. 360 patet intellegendos esse A. Suettium Certum cum M. Epidio Sabino et N. Herennium Celsum cum A. Suettio Vero. Non raro candidatorum nominum propter spatii angustias plerumque primae tantum litterae scribuntur velut L·C·C i. e. L. Caecilium Capellam, M·S·M i. e. M. Samellium Modestum, C·C·S·M i. e. C. Calventium Sittium Magnum, A·V·F i. e. A. Vettium Firmum, A·V·C·F i. e. A. Vettium Caprasium Felicem, in quo genere ubique cuncta nomina ponuntur. Nullius aut ignoti cognominis sunt *Artor(ius)* 548, *Fabius* 949, *Fadius* 1068, *M. Iunius* 412, *Iunius* 1069, *L. Plotius* 373, *Sex. Pompeius* 325, *Pompeius* 327, *M. Pupius* 142. 302, *T. Terentius* 697. 808, *A. Trebius* 437. 743?, *Trebius* 118. 123. 332. 338. 555. 677. 1135. 1138, *M. Valerius*? 154, *Q. Vir*... 962; quorum solum adhuc cognomen novimus, hi sunt: *Barbus* 611, *Grandis* 406, *Nepos* 401, *Neptunalis* 1070, *Pinus* 386. 432? *Romanus* 218. 1027? 1031, *Veiento* 1039.

Candidatorum nomina accusativo casu scripta fere semper excipiuntur formula O·V·F vel O^{F}, quae quomodo explicanda sit nunciam dubium esse nequit detectis priscis 61 FACI... ORO· VOS et 44 O·VOS et recentioribus 120 O·V·FAC, 626 .. V·FACIATIS, 456. 618 O·V·FACIATIS. Etenim omni auctoritate caret altera interpretatio haec *oro ut faciatis* (v. Henzen n. 6967 adn.) nata ex titulo 1146 male lecto (quo de iam monuit Garrucci *B. N.* 1853 p. 5 et p. 151) et ex 480 et 485 interpolatis ab Romanellio; itemque egregie fallitur Avellinus *Bullettino Napol.* 1847 p. 118 (cf. Fiorelli *giornale* 1851 fasc. 3 p. 54), qui inscriptionem sese nuper legisse affirmat, in qua formula illa plene perscripta esset hoc modo ORAT·VT·FACIATIS, qui error repetitus est in Mus. Borb. XIV p. 21; est enim 456. Olim quidem Dissertationis Isagogicae auctoris obtinebat explicatio, qui, cum tab. X 2 (pro eo quod verum est ROGANT; v. 1146) ROG VT F et tab. XI O·V·FAV (ubi O·V·FAC scriptum est; v. 120) legisse sibi videretur, p. 65 eas notas hoc modo interpretatus *rogat* vel *orat ut faveat*, venditores et artifices statuit iuxta tabernarum suarum portas ut novi aedilis vel aliorum magistratuum gratiam demererentur epigraphas illas proposuisse, quae acclamationis simul et commendationis vices gererent. Cuius auctoritate factum est, ut inde ex illo tempore aedificia et tabernae ab rogantium nominibus, quae ad portas eorum legebantur, appellarentur; quin etiam erant qui eo procederent, ut ab candidatorum nominibus accusativo casu propositis aedificia vocarent. Praeterea tribus verbis monuisse sufficiet Bechium qui in museo Borbonico inde ab a. 1824 de effossionibus Pompeianis rettulit, cum O^{F} explicaret non O·V·F sed OR i. e. ORAT, hoc OR pro O^{F} intulisse titulis quos edidit fere omnibus eumque secutos aliquot actorum scriptores.

Magistratus quorum candidati commendantur hi sunt
II vir. i. d. vel *d. vir. i. d.* vel *d. v. i. d.* vel *d. i. d.* vel *II vir., quinq(uennales)* vel *d. v. i. d. q.* 504 vel *II vir. i. d. quinq.* 187, *aediles,*
II vir. u. a. s. p. p. 1004 vel *d. u. a. s. p. p.* 456; eidem vero ceteris titulis omnibus nominantur *aed. u. a. s. p. p.* 176. 203. 222. 317. 319. 636. 647. 668. 1137. 427? 433?, cum in lapidibus vel *II viri u. a. s. p. p.* vel *viri u. a. s. p. proc.* vel *u. a. s. p. p.*, numquam *aediles u. a. s. p. p.* dicantur. Nota est Avellini (opusc. II p. 181) coniectura, qui Cicerone duce (de leg. III 3 'suntoque aediles coeratores urbis annonae ludorumque sollemnium') notis illis hoc modo explicatis *urbi annonae sollemnibus publice procurandis* diversos esse negat hos ab aedilibus qui simpliciter appellantur; nec ab Avelliniana multum discedit Henzeni (ad 6968) haec interpretatio *viis annonae sacris publicis procurandis* (ut de aliis taceam velut Minervini illa *B. N.* 1853 p. 158). Cui Avellini opinioni nonnihil probabilitatis certe ex candidatorum programmatis addi potest, quibus plurimi eorum quos aediles u. a. s. p. p. rogari videmus, L. Albucius, (M. Casellius?) Marcellus, C. Cuspius Pansa, Cn. Helvius Sabinus, Q. Marius Rufus, M. Samellius Modestus, A. Suettius Verus in summa reliquorum quibus commendantur titulorum multitudine non alius honoris eidem nisi aedilitatis candidati reperiuntur. Deinde cum 222 (cf. 660) una tabella duo candidatorum paria proscripta sint, prius est duumvirum i. d. alterum aed. u. a. s. p. p. At speciosa magis et ambigua quam firma haec sunt argumenta; nam, quod ad prius attinet, cum programmata neque eiusdem sint anni omnia neque ab eodem homine proposita, idem homo alio tempore aedilitatis u. a. s. p. p. alio aedilitatis petitor fuisse atque eodem adeo anno ab aliis huic ab aliis illi honori rogatus esse potest. Illo autem titulo 222 summorum magistratuum candidatos propositos esse tametsi per se probabile est, cur tamen necessarium sit non intellego. Quae cum ita sint in explicandis illis notis praestabit inde proficisci quod certum est duce Mommseno (I. N. p. 461 et ad Henzeni 6968), qui in titulis lapidariis illud officium non reperiri vidit nisi in eis qui sunt ministrorum Augusti, ut ad officii naturam nomen omnino accommodandum sit velut hoc modo *votis Augustalibus, sacris publicis procurandis* collato *aedile Augustali* Neapolitanorum I. N. 2456.

Restat singularis alius cuiusdam muneris ut videtur mentio haec AED·P·A 817, quibus utrum aedilis pagi Augusti [an aedilis procurandis Augustalibus, ut idem fortasse sit munus atque aed. u. a. s. p. p.? Th. M.] an quid tandem aliud significetur, melius in medio relinquemus. Cf. Fiorelli *giorn.* 1862 p. 45.

Iam qua candidatorum nomina saepenumero excipiuntur singulorum hominum vel corporatorum subscriptione, praemissis vel omissis O·V·F, ea adicitur hisce formulis quas subieci ea regula ubique fere observata (neglecta est autem 839. 842. 880), ut nominibus succedant verba: *rogat* saepe; *cupidissimus rogat* 901 (cf. *cupidus* .... 209; *gaudens* .... 304); [*cito rogat* nimis incertum 1015]; *scribit Paris idem rogat* 821.
fieri rogat *105. 357.
rogamus 459. 732 (cf. graphio scripta aedium Martis et Veneris).
rogant saepe; *multum? rogant* 886.
cupit 111. 174. 179. 720. [*cupio* 310?]
volunt 193.
facit saepe; nota *dissignator cum plausu facit* 768; *rogat et facit* 699; *Suedius Clemens sanctissimus iudex facit vicinis rogantibus* 1059, cui hoc loco adiunxi similes *ex sententia Suedi Clementis sancti iudicis consensu ordinis faciat(is)* 768 et *ex sententia Suedi Clementis* 791.

faciunt 254. 738. 826, in quo est *fac.*
fecit 98? 221. 297.
fecerunt 1122.
In aliis singuli vel corpora acclamantur hoc modo:
Cuspi fac Fadium 1068.
Novici Caulo fac? 494.
Procule fac et ille te faciet 635.
Sirice fac facias 805.
Pansa fac facias 1071.
Procule Frontoni tuo officium commoda 920.
rog(are) deb(es) 548.
Luci fave 426.
caupones facite 336.
pilicrepi facite 1147.
pomari facite 183.
unguentari facite 609.
. . . . *fac facite*? 406.

Longe rarius eius nomen subiectum est, qui titulum scripsit vel eius qui parietem ubi inscriberetur dealbavit; quod ubicumque factum est, nomen post scribendi vel dealbandi verbum collocatum est, numquam praecedit. Eius generis tituli hi sunt: *scrib. Ascaules* 636 (A. Vettium Caprasium Felicem aed. u. a. s. p. p.) — *scr. Florillus* 803 (M. Cerrinium aed.) — *scr. Infantio* 120 (M. Cerrinium Vatiam aed.); 709 et 785*a* (C. Cuspium . . . et L. Popidium Secundum); 789 (Secundum); 984 (Postumium aed.), in quo ultimo additur *infra scribente Parente* — *scripsit Issus* 225 — *scribit Paris idem rogat* 821 (A. Suettium Certum aed.) — *s . . . sit . . . . sius dealbatore Onesimo* 222 (P. Paquium Proculum A. Vettium Caprasium Felicem II vir. Q. Marium Rufum M. Epidium Sabinum aed. u. a. s. p. p.); quibus adde programmatis gladiatorii 1190 subscriptionem *scr. Secundus dealbante Victore adstante Vesbino.* Incertorum nominum sunt 1047. 1158. 1165. — Nec vero fuerit ab re, hoc loco eas inscriptiones contulisse, quibus inscriptorum et scriptorum, qui candidatorum nomina nec non munera edenda per vias proscribebant, mentio fit. Sunt autem hae:

Romae. — Henzen 6977 = Reines. app. 47.

INSCRIPTOR ROGO TE VT TRANSEAS HOC MONVMENTVM
AS*t*..AN QVOIVS CANDIDATI NOMEN IN HOC
MONVMENTO INSCRIPTVM FVERIT REPVLSAM FERAT NEQVE HONOREM
VLLVM VNQVAM GERAT

2 STO...AS..VM QVOIVS Rein. [AST·CVM? Th. M.]. — 4 VNQVAM solus Reines. servavit.

Narniae. — Henzen 6975.

ITA CANDIDATVS QVOD PETIT FIAT TVVS
ET ITA PERENNES · SCRIPTOR · OPVS HOC PRAETERI
HOC SI IMPETRO AT[*e*] FELIX VIVAS BENEVALE

Foro Popilii. — Henzen 6976.

ITA · CANDIDATVS FIAT · HONO
RATVS · TVVS · ET · ITA · GRATVM · EDAT
MVNVS · TVVS · MVNERARIVS · ET · TV[*sis*]
FELIX · SCRIPTOR · SI · HIC · NON · SCRIPSER*is*

3 SIS post TV addidi; post SCRIPTOR inserendum censuit Mommsenus.

Prope Aquileiam. — Orelli 4751.

ITA VALEAS · SCRIPTOR · HOC · MONVMENTVM · PRAETERI

Formiis. — Henzen 6566.

. . . . . .
HAEC · EST · QVAM · CONIVX · CONDIDIT

PARCE·OPVS·HOC·SCRIPTOR·TITVLI·QVOD·LVCTIBVS·VRGEN*t*
SIC · TVA · PRAETORES · SAEPE · MANVS · REFERAT

Superaequi. — I. N. 5480.

*parce opus hoc scr*IPTOR · ITA · TE · TVA · VOTA · SEQVANTVR

Uxamae. — *Monatsber. der Akad.* 1861 p. 802.

C · POMPEIVS
GAL · CATVRO
NIS · F*il* · r*Ect*
VGENVS · VX
5 SAMENSIS
DEO · BORMA
NICO·V·S·L·M
QVISQVIS · HO
NOREM · AGI
10 TAS·ITA·TE·TVA
GLORIA·SERVET
PRAECIPIAS
PVERO · NE
LINAT · HVNC
15 LAPIDEM

quibus subieci similes has, quae ad eundem monumenta inscribendi morem pertinent: in inscriptione arae prope Romam a. p. Chr. 244 dedicatae (Henzen 5663) SALVIS·CANDIDATIS || HVIVS·LOCI; Orelli 4820 (Romae) M·CAMVRIVS P·F·ROM || HORANVS || H·M·H·N·S || SED SI HOC MONVMENTO || VLLIVS CANDIDATI || NOMEN INSCRIPSERO || NE VALEAM. Nec non eodem referendum esse videtur, quod C. I. L. 1, 574 cavetur HANC·ARAM || NEQVIS·DEALB(*et*). De eius generis inscriptionibus qui primus commentatus est Henzenus (Gerhard *arch. Zeitung* 1846 p. 242 et p. 295) suo iure statuisse mihi videtur (dissentit autem Avellinus *Bull. Nap.* 1847 p. 118), agnoscendum esse genus quoddam hominum, qui illam artem vel officium profiterentur, quorumque opera ad concitanda sibique concilianda studia popularia vel ipsos magistratuum petitores usos esse probabile sit. Quocum optime convenit, quod in eiusdem candidati titulis eiusdem saepe scriptoris manum deprehendisse mihi videor, et indidem est quod in eiusdem candidati titulis eaedem scribendi proprietates vel mendae repetitae sunt; velut LICINIM 252, FAVSTINM 119. 399, quae nota priscis propria in aliis recentioribus non reperitur, nam 208 et 475 paulo antiquiora et ipsa sunt; MARCELLVM passim; Q·POSTIVM·PROCVLVM 1017, Q·POSTVMIVM·PROCVM 1081, fortasse ab eadem manu profecta, a qua Q·POSTIVM·MODESTVM 195 et L·CEIVM SECVM 737; denique in tribus C. Calventii Sittii Magni titulis pro II·VIR scriptum est II·V·R 86. 376. 858 (cf. 483. 843. 872. 936).

Ut autem prisca illa programmata liberae reipublicae Romanae aetate scripta ita haec quae Augusti temporibus haud dubie posteriora sunt omnia, eo consilio a cuiusvis generis hominibus proponebantur, ut quem quisque duumvirum, aedilem, aliumve quem magistratum ab eis penes quos eius rei potestas erat fieri vellet, commendationis causa palam significarent, adhibita plerumque formula *oro vos faciatis* ea fere sententia: commendo vobis illum, ut vestro suffragio suam dignitatem teneat. A quo commendandi vel postulandi modo non ita diversus erat alter acclamandi in theatro vel in amphitheatro, ut et programmata et eius generis acclamationes communi vocabulo voces popularium appellare liceat, quo utitur Ulpianus (Dig. 49, 1, 12). Quare singulas commendandi formulas interpretabimur hoc modo. Ac primum quidem illud totiens decantatum *rogat*, quo utuntur non solum ingenui et libertini (velut praeter ceteros, qui ipso nomine libertinos se produnt, 910 *Ceratus lib.* 1041 *Dionysius l.* 117 *Fabius Eupor princeps libertinorum*, in quo ultimo *rogat* vel simile quid periit), sed etiam mulieres (171 *Caprasia cum Nymphio rog. una et vicini.* 207 *Nymphodotus cum Caprasia.*

1168 *Iunia.* 368 *Pollia.* 756 *Sagata.* 1062 *Successa.* 159 *Sucula.* 660*a Suilimea*, quibus adde 913 *Hilario cum sua;* in his autem 1053 *Lollia cum suis,* 1083 *Recepta nec sine Thalamo* verbum *rogat* vel aliud eiusmodi deest), pueri 668 et discentes 275. 673. 694. 698, — *rogat* igitur parum differre videtur ab *cupit* (111 *Fortunata.* 174 *Felix.* 179 *Erastus.* 720 ... *umus*) et *volunt* (193 *vicini*), ut sic interpretandum sit *rogat vos, creare velitis hunc duumvirum aedilem aliumve quem magistratum,* et eodem fere loco habendum sit atque haec *quod ex voluntate populi munus ediderit* I. N. 4040 et *rogatus ab ordine pariter et populo gladiatori muneris publici curam susciperet* ib. 4059. Deinde illud *facit,* quod ad eos penes quos magistratuum creandorum arbitrium erat referre magis inclinaveris, et ipsum tamen prope accedere ad alterum *rogat,* vel inde patet quod mulieres eo usas esse videmus (425 *Animula facit.* 923 *Caprasia fac.* 457 *Iphigenia facit.* 660 *Suilimea fac*?), ut hoc quo exempli gratia utor *Siricum quinq. Tullius facit* ita fere interpretandum sit: ex Tullii sententia Siricus quinquennalis creandus est, vel Siricus ut quinquennalis fiat, Tullius quantum valet enititur. Quamquam nescio an hoc inter *rogat* et *facit* interfuerit, ut illud modestior voti significatio esset, hoc *facit* ab eis vel de eis usurparetur, qui magna auctoritate pollerent, quorumque commendatio magni momenti esset. Quod discrimen facile quale fuerit perspicitur ex hoc 1059 *Suedius Clemens sanctissimus iudex facit vicinis rogantibus* (cf. 768 et 791 *ex sententia Suedi Clementis*). Hinc est quod illis formulis *fac, fac facias,* a quibus proxime abest haec *officium tuum commoda,* ei acclamantur homines, quos gratia atque auctoritate praeditos fuisse inde apparet, quod et ipsi in candidatorum numero sunt 1068 *Cuspi fac Fadium.* 1071 *Pansa fac facias.* 635 *Procule fac et ille te faciet.* 920 *Procule Frontoni tuo officium commoda.* 805 *Sirice fac facias.* — Nec aliter statuendum erit de corporatis eodem modo acclamatis 336 *caupones facite.* 183 *pomari facite.* 609 *unguentari facite.* — Quae cum ita sint, nullus dubito quin ne haec quidem 221 *Tyrannus cupiens fecit cum sodales.* 297 .... *ellus fecit* (cf. 98), alia nisi hac fere sententia a scriptore proposita sint, velut Marcellus Holconium et Gavium duumviros fieri se velle professus est, nec illud denique 1122 *Paquium Proculum II vir(um) i. d. universi Pompeiani fecerunt* nisi tali: Paquius Proculus duumvir i. d. ab universis Pompeianis postulatus est; quamquam ultima inscriptio in amphitheatri aditu satis obscuro picta non eodem cum programmatis in viarum celebritate commendandi gratia propositis loco habenda est.

Iam vero accedamus ad eam quaestionem, utrum illo tempore, quo recentiora haec programmata scripta sunt (magnam autem eorum partem proxime abesse ab ruina Pompeiorum probabile est), etiamtum magistratus a populo in comitiis, an a decurionum ordine, populo sola postulandi facultate relicta, an eo modo creati sint ut primum populus programmatis acclamationibusve quibus candidatis faveret, significaret, deinde decurionum ordo candidatos proponeret a populo sine repulsa et ambitu designandos. Est autem hic locus late patens nec non anceps admodum et lubricus, ut breviter universus disceptari nequeat (v. Walter *Röm. Rechtsgesch.* §. 285, Marquardt *Handbuch* III 1 p. 349, Philippi *Rhein. Mus.* VIII (1853) p. 510, Mommsen *Stadtrechte* in *Abhandl. der Sächs. Gesellschaft* 1857 p. 410 et p. 454). Quare, ut paucis transfungar, hoc dico in programmatis nil quicquam huc usque repertum esse, quo controversia illa prorsus dirimi possit; nam formulae illae de quibus dixi tam sunt omnes ambiguae, ut ad quemvis magistratuum creandorum modum accommodari probe possint, et de comitiis qualia fuerint altum est in programmatis silentium. Restat tamen unum hoc 768 *M. Epidium Sabinum duumvirum i. dic. ex sententia Suedi Clementis sancti iudicis, consensu ordinis — faciatis,* cuius si magistratus solo decurionum decreto creabantur vix commoda erit interpretatio, optima tamen, si a populo. Quemadmodum enim I. N. 2342 *huic ob munificent. decurionum decreto et populi conse(n)su bisellii honor datus est* et ib. 2346 *cui decuriones consensu populi bisellium ob merita eius decreverunt* populi consensus in ea re memoratus est, quae ad solum decurionum decretum pertineret, item hic proscribitur Epidium Sabinum creandum esse duumvirum in comitiis, quo virorum amplissimorum iudicio et voluntati satisfiat. Accedit tabula Malacitana Domitiani aetate comitia curiata celebrata esse certo testimonio testans. Denique in urbe quoque magistratuum electio tametsi post Augustum aut ad imperatorem pertinebat aut ad senatum, species tamen quaedam et umbra comitiorum ibi quoque servata est; ad quam formam etiam municipalia comitia tempore labente magis magisque se accommodasse indeque explicandum esse programmatum Pompeianorum de forma et ratione comitiorum mirum silentium Mommsenus censet.

VIA DEI SEPOLCRI.

84 *maseria de Cuomo. Siguiendo la calle ya descubierta, se ha encontrado una muralla de ladrillos, y en ella la inscripcion* ACTA.

CIOIIVM
AED O^F

Acta 15 Ian. 1763.
Fortasse: *C. [L]o[lli]um aed. o. v. f.*

85 sub antecedenti.

C CAIVENNSNII
V·R·I·D·HIRMISRO

Acta l. c.
C. Ca[l]ven[tium] .....II] v[i]r. i. d. H[e]rm[e]s ro[g].
2 de V·R cf. n. 858.

86 sub antecedenti.

IAIBVCIVM CINCI

Acta l. c. — [*L.*] *A[l]bucium C[elsum...?*

87 in muro *del triclinio funebre* [t. A 2] ad dextram introitus; *nel mese di aprile 1790 per le acque cadute si è fatto un fosso nel sito contrassegnato (tab. IV 99), e nel muro vi erano i seguenti caratteri alti pal.* $2\frac{1}{4}$, *e che di seguito dagli antichi erano stati imbiancati* VEGA.

GABINIG ....

Fr. La Vega ed. Fiorelli vol. I 2 p. 133.

88 in muro externo sepulcri rotundi, ad dextram tabellae marmoreae [t. A 6].

rubrica scripta in tectorio
GEMELLVS E = 0,08 *m.*
CVM PROCLO HAC

Tab. II 5. Descripsimus. — Mazois II p. 1 et p. 102, coram quo effossa est.
2 O HAC om. Maz., qui ATMETVS CVM P·PO .... interpretatur.

89 ibid., ad sin. tab. marm.

rubrica scripta in tectorio
GLYCO CVM MARTIA*Le*
SOLE CALENTE SITIES

Tab. II 3. Descripsimus. — Massmann lib. aur. §. 145, Ritschl P. L. M. E. tab. XVII 28 (ex Momms. exempl.).

1 extr. LO Massm., Momms., nunc evanuerunt. Ritschelio LO initium esse vocis mutilatae videntur fortasse LONICE. Ego correxi; in hac enim litteratura E prope ad O formam accedit. — 2 extr. HAC add. Massm., ut sic fortasse legendum sit: *Glyco cum Martiale hac; sole calente sities.*

90 sub praecedenti eadem manu ut videtur.

rubrica scripta in tectorio
GEMELLVS-CESERNINE-
SAL

Tab. II 4. Descripsimus. — Mazois II p. 1 et p. 102, qui descripsit modo detectam, sed male explicavit.

1 extr. E certa mihi visa est. *Gemellus C(a)esernine sal(ve).*

90*a* in lat. dext. viculi, qui est inter hemicyclium Mamiae et villam q. d. Ciceronis; prope angulum in serpentis pictura, quam memorant ACTA 12 Aug. 1769, VEGA vol. I 2, p. 116 n. 25 (v. tab. III n. 25), RIBAV ibid. p. 154 eod. die, MAZOIS [t. A 12].

MII C.. I SALVS IN..

Mazois solus inscriptionem exhibet I p. 33 (cf. p. 59 et tab. X). Cf. Iorio p. 38 (*on n'a pu déchiffrer que le mot* salus); Bonucci p. 71 (*on lisait entr' autres lettres méconnaissables* SALV...).

91 in taberna secunda ab aditu aedd. *delle colonne a musaico* [t. A 23] ad occid. versus. — *In una bottega accosto al finimento degli archi* i. e. *della pubblica locanda* ACTA et AMICONE. *in fronte all' ultima bottega che resta in fine degli archi* ANN. in pariete tabernae a sin. viae sepulcr. eunti portam versus MOMMS. [t. A 22]. — *nel muro a destra entrando* ACT. *di rosso* AM. ANN.

T · STAIVS
PROCVLVS
TA
. . SISENNA · . . . . . VSTIANV
. . . . . ATVS

Descripsit Mommsen. — Acta et Amicone 15 Oct. 1838; *Annali civili* vol. 18 (1838) p. 78 eod. die. — SISENVM (SISEWM Annal. SISEWIVM Amic.) L·STAIVS PROCVLVS acta, Amicone, Annal. ceteris omissis.

Cf. Mommsen I. N. 2293.

92 ibid. *nel muro a sinistra* ACT. ANN.

SIR.... MAT.... LVCRETIV

Acta, Amicone, Annal. l. c.
SIR·MAT·LVCRETIVM Amic. et Annal.
Cf. Mommsen I. N. 2293.

93 in porta Hercul. extrinsecus intranti ad dextram in albo tectorio.

*c*ASELLIVM· 0,21 *m.*

Descripsi. — Ed. Romanelli p. 80 confusam cum programmate gladiatorio n. 1204 pone scripto, sed diversis litteris.

Init. VA Rom. quae correxi; nunc perierunt.

VIA CONSOLARE.

lat. septentr. 94—111.
lat. merid. 112—138.
incertorum locorum 139—141.

94. 95 *sul muro esteriore, a sinistra della prima bottega con bancone dopo la Porta della città, a sinistra della strada che conduce dentro la medesima* RIBAV vol. I 2 p. 149, 28 Apr. 1764.

94 C · IVLIVM IVI...
AEΓ.....

95 M · CIRDIVM VVIAM
CRI....M...M...O·FLORVS...

Acta 14. 28 Apr. 28 Iul. 1764.
94, 1 extr. M·IV..... 28 Apr., M.....| IVI..... 28 Iul. — 2 om. 28 Apr. — 95, 6 VVIM 14 Apr. 28 Iul. — 2 CI..... FLORVS 14 Apr. 28 Iul.

C. Iulium [*Polybium*?] *ae*[*d*]..... *M. C*[*e*]*r*[*rin*]*ium V*[*at*]*iam* [...*s*] *cri*?... *Florus.*

96 ibidem.

.....
.... VIRETIVM ....
HOLCONIVM · IRISCVM
..... INIAID .....

Acta 28 Apr. 1764.
L]*u*[*c*]*retium*.....| *Holconium* [*P*]*riscum*..... *I*[*I v*]*i*[*r*] *i. d*.....?

97 *albergo* [t. A 35] ACTA et IORIO.

C · CVSPIVM · PANSAM
AED · MVLIONES · VNIVERSI
AGATHO · VAIO

Acta 11 Aug. 1770 (inde Iorio p. 52; Bonucci p. 87); Diss. Isag. tab. VII 4 pag. 65 (inde *Bull. Nap.* 1853 p. 150; Guarini *fasti* ed. 1 p. 141). Eiusdem fortasse pars est, quam ex Vegae schedis profert Arditi, *legge Petronia* (1817) p. 13 C·CVSPIVM | PANSAM·AED *fu trovata 11. nov. 1780.* — 3 AGATIIO Diss. Is.

98 supra praecedentem ACTA.

POSTV*mium*.....
IVLIVS·POLYBIVS·COLLEGA
FACIT

Acta 11 Aug. 1770; Iorio p. 52; Guar. *fasti* p. 76; ed. 2 p. 120 (inde *Bull. Nap.* 1853 p. 6).

1 POSTV.....I·D Guar. ed. 2. — 3 FECIT omnes praeter acta mscr.

99 infra praecedentem.

C·IVLIVM·POLYBIVM II VIR
CHYPARI ROG

Iorio p. 52, ex actis opinor nondum editis; (inde Guarini *fasti* p. 77; ed. 2 p. 135 = *Bull. Nap.* 1853 p. 150).

2 *caepari* coniecit Guarinius, nescio an vere. [Fortasse THVRARI. Th. M.]

100 *sopra le toniche dell' abitazione contigua alla cisterna pel pubblico* ACTA [t. A 44].

...ANVM · AED

Acta 2 Apr. 1789.

101 sub praecedenti.

... Ↄ POSTVMIVM

Acta l. c.

102 infra praecedentem.

LAELIVM·FVSCVM·AED·V·B
ACISCVLE · ΛΛΛΡΕΥ

Acta l. c. — 1 corr. *L*[*ol*]*lium*... — 2 *Acisculus* v. *B. N.* 1855 p. 81; Mommsen *Gesch. d. Röm. Münzw.* p. 651; Henzen 6442.

103 infra praeced. — *Rivista da me nel R. Museo Borbonico* GARR., ubi non repperi.

M · HOLCONIVM · PRISCVM
C·GAVIVM·RVFVM·II·VIR
PHOEBVS·CVM·EMPTORIBVS
SVIS · ROGAT

Acta ibid. (inde Iorio p. 60); Dissert. Isag. tab. XIII 6 p. 65 (inde Roman. p. 75; *Wien. Jahrb.* XX p. 12 = Orelli 3700; Guarini *fasti* p. 58; ed. 2 p. 111); Garrucci *Bull. Nap.* 1853 p. 151. — 2 GAVLVM acta.

104 in aedibus Sallustii, quibus nomen dedit [t. A 48].

C · SALLVSTIVM

Romanelli p. 108; Gell & Gandy p. 171; cf. Goro p. 96. — M·F in fine Roman. addit.

---

105 in aedd. Sallustii inter 1 et 2 ostium ab *vicoletto di Mercurio*; sub programmate Osco (Mommsen *Unt. Dial.* t. XI 29*a*) in tofo DISS.

L·C·C·D·V·FIEK

Diss. Isag. tab. III p. 37 (inde Guarini *fasti* ed. 1 p. 96); Romanelli p. 116.
I·C·C·DVVMVIR Rom.
L. C(aecilium) C(apellam) d. v. fie[ri rog.?

106—111 inde ab aedd. *accademia di musica* [t. A 57] usque ad trivium Fortunatae ROM.

106 *casa di Svettio di cui non resta che il solo liminare* ROM.

SVETTIVM

Romanelli p. 123.

107

C · I · PRISCVM

Ibid. — Male lecta.

---

108 in sin. poste tabernae Fortunatae [t. A 59] DON.

C · I · P · II VIR

Romanelli p. 124; Donaldson vol. II tab. q. est inter pag. 8 et 9, ubi est VIRI.

109 ibid.

SVETTIVM II VIR · D · R · P

Romanelli ibid.

---

110 ibid.

CN · HILARIVS · SABINVS

Romanelli l. c. et p. 75, ubi est: Q·HIL·SABINVS *in c. nominativo*. In tab. Don. l. c. nil nisi CN et SA expressum est. GN Rom. p. 124. — CN·HELVIVS SABINVS facile restitueris, sed Romanellii sublesta est fides.

---

111 ibidem. — Locum non indicant WIEN.

MARCELLVM
FORTVNATA · CVPIT

Romanelli p. 75 et p. 124; *Wiener Jahrb.* XX p. 14 qui descr. (inde Or. 3700). Donaldson II tab. q. e. inter pag. 8 et 9.
1 om. Rom. Don. — 2 CIVIT Don., om. Rom.

Lat. merid.

112 *bottega di Albino* [t. A 36] *con gran segno priapico* ROM.

ALBINVS

Romanelli p. 92 (*appena discernibile*).
Lectionis suspectae.

---

113 ibid. ACTA. IORIO; in lateribus.

C · IVLIVM POLYBIVM
II·VIR·..MVLIONES·ROG

Acta 28 Apr. 1770; Diss. Is. t. VII 3 p. 65; Gell et Gandy p. 166; Mazois II p. 1; Iorio p. 49; Guarini *fasti* p. 76 (ed. 2 p. 135).
2 lacunam indicant sola acta mscr. — Aliud exemplum est 134.

114 *sotto la nicchia col fallo in uno spazio rettangolo imbiancato* VEGA. Aediculam delineatam habes apud Hamilton, in Archaeologia London 1786 vol. IV tab. XIV et apud Gell & Gandy tab. XIV.

.....SABINVM
...IVLIVS·POLYBIVS·AED

Ribau 5. Mai 1770 ex schedis Vegae (Ed. Fiorelli I 2 p. 155). Cf. acta eiusd. d. — Inde Iorio p. 50; Guarini *fasti* p. 62 (ed. 2 p. 121).

---

115 in eadem pila vel alia vicina.

M·CERRINIVM
VATIAM · ÆD

Acta 28 Apr. 1770.

---

116 *dappresso alla porta dell' abitazione di Popidio Rufo* ROM. i. e. proxima a taberna *con fornello*, cuius ad dextram pila cum phalli imagine posita est.

POPIDIVM·RVFVM·ÆD
O·V·F

Acta 28 Apr. 1770; Romanelli p. 94.
Eadem esse videtur, quam Mommsen in hac regione descripsit LOLLIVM RVFVM | O·VF, cuiusque ipse inter 5 et 6 ostium a porta in lateribus dealbatis reliquias vidi has .....IVAIIA...V... (= 0,24) | O·V·F (= 0,09).

117—128 in muris aedificiorum dirutorum [t. A 40—46] positos fuisse puto propter ea quae Iorio p. 57 refert.

117 *continuandosi lo scavo nella strada della città, dopo la porta si scovrì la seg. iscr. in lettere rosse* ACTA. Nunc Neapoli in museo.

in tectorio nigro in tabellae formam dealbato

CVSPIVM · PANSAM 0,21 *m.*
AED·FABIVS·EVPOR·PRINCEPS·LIBERTINORVM 0,095 *m.*

Descripsi. — Acta 1 Sept. 1764; Diss. Isag. tab. XIII 2 (Guarini *fasti* p. 141; ed. 2 p. 149); cf. *Antichità di Ercol.* t. V praef. p. XXIII et Orelli 3624. — In fine adde ROG vel aliud quid eiusmodi. Cf. n. 120.

Parum probabilis est De Rossii coniectura (*Bull. Crist.* 1864 p. 70 et p. 92), principem libertinorum intellegendum esse archisynagogum Iudaeorum libertinorum. Hierosolymis sane civium Romanorum libertini generis synagoga servato latino nomine ἡ συναγωγὴ ἡ λεγομένη λιβερτίνων (act. apostol. 6, 9) appellari poterat, haud perinde poterat Pompeis. Quare videndum est, ne *princeps libertinorum* omnino non officium munusve significet, sed, quae Mommseni sententia est, eum, qui spectatissimus libertinorum erat, qui auctoritate praecellebat; cf. Cicero 'ordinis tui facile princeps' (ep. fam. 6, 10 ad Trebianum); 'Eudoxus in astrologia facile princeps' (de divin. 2, 42), 'Clodius eorum omnium (i. e. deteriorum) dux atque princeps' (harusp. resp. 26, 57) 'hominis honorati et principis' (off. 1, 39); v. Mommsen *Rhein. Mus.* 19 (1864) p. 456.

---

118 nunc in museo; in tectorio.

0,37 *m.* TREBIVM·ET·GAVIVM·$\frac{AED}{OF}$

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65 (inde Guarini *fasti* p. 56; ed. 2 p. 112). — OF om. Diss.

119 sub antec. Nunc in museo.

0,33 *m.* LICINIVM · FAVSTINM
0,08 *m.* AED·V·B·O·V·F

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Iss. t. XI p. 65 (inde Guarini *fasti* ed. 1 p. 167).

---

120 sub antec. Nunc in museo.

M·CERRINIVM·VATIAM·AED·O·V·FAC·ET FABIVS·*EVPOR·ROG* SCR INFANtiO — 0,17 / 0,14

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Exhibent acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 76; *fasti* ed. 2 p. 154).
1[1] AED·O·V·FAC·H·S·R·R·FANIN acta; AED·O·V·FAV (omissis sqq.) Diss.
M. Cerrinium Vatiam aed. o. v. fac(iatis); Fabius Eupor rog(at); et scr(ibit) Infan[ti]o.

---

121 pone praeced. Nunc in museo.

C·IVLIVM·Ī̄·VIR·I·D·
POLYBIVM·DIG·REI·PVBL· *sic*

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65 (inde Guarini *fasti* p. 76, ed. 2 p. 135 male).

---

122 pone praeced. In museo.

SVETTIVM·CVM·EPIDIO
IIVIR·I·D·O*F*·DIG·*SVNT*
HERENNIVM·ET·VERVM
AED·O*F*

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 64; *fasti* vv. 1—2 p. 119, ed. 2 p. 128; vv. 3—4 p. 120, ed. 2 p. 125).
2 SVNT nunc evanuerunt.

---

123 ad dextr. praeced. Nunc in museo.

TREBIVM·AED
V·B·O*F*

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65.

---

124 sub praeced. In museo.

M·CERRINIVM·VATIAM ÆD
O*F*·D·R·P·IARINVS . . .

Descripsi. — Acta 22 Sept. 1764; Diss. Is. t. XI p. 65 (inde Guarini *fasti* p. 169, ed. 2 p. 152).
2 extr. IARINVS . . . ego solus vidi.

---

125 *sotto alle già descritte* ACTA i. e. sub n. 118—124. In museo.

M·SAMELL*IVM*
MODESTVM·AED
V·B·*O*·V·*F*

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta 13 Oct. 1764 (cf. Iorio p. 57); Diss. Is. t. VII 6 p. 65 (inde Guarini *fasti* p. 95; ed. 2 p. 117).

---

126 ibidem.

. . . OSTVM . . . .
AED·O·V·F
D R P

Descripsi. — Acta ibid.
3 SCE acta.

127 ibidem.

M·HOLCONIVM
PRISCVM·II·VIR·I·D·O*F*

Descripsi. — Acta ibid.; Diss. Isag. tab. VII, 5, pag. 65 (inde Mazois II t. VII 1, pag. 42). Eadem fortasse est quam exhibet Guarini *fasti* p. 57, ed. 2 p. 11.

---

128 In muro unius ex octo aedificiis dirutis IORIO. In 8 vel 10 circiter pila ab illa, in qua phalli imago extat, si quidem de Romanellii titulo vere coniecero (v. adnot.).

M·CERRINIVM
AED·SALINIENSES
ROG·

Diss. Iss. t. VII 2, p. 30 et 65 (inde Guarini *fasti* p. 169, ed. 2 p. 152; *Bull. Nap.* 1853 p. 150); Romanelli ed. 1 p. 182; Iorio p. 57. Huius fortasse pars est, de qua refert Romanelli ed. 1 p. 60; ed. 2 p. 94 his verbis: *Altre case atterrate al numero di otto, o di dieci vengon dappresso* (ab aedd. *di Popidio Rufo* v. n. 116), *finchè incontrammo quella di Marco Cerrinio, siccome leggesi:* M·CERRINIVM.

---

129 *accanto* (*alla casa di Marco Cerrinio* v. praeced.) ROM., qui a porta introrsum pergit.

C·NIVILLIVM

Romanelli p. 94.
Fort. leg. *Cn.* [*He*]*l*[*v*]*ium.*

---

130 inter 3 et 4 ost. ab aditu *della casa degli scheletri* [t. A 54] orientem versus (1 et 2 ostia ab illo aditu proxima nunc clausa sunt). In albo tectorio, litteris neglegentioribus.

SITTIVM·A D *F*

Descripsimus.
SITTIVMA| ego.

---

131 *Usciti da questi pubblici stabilimenti* (i. e. *forno pubblico* [t. A 56]) *si rammentò il forestiere, che di prospetto corrisponder doveva la casa così detta del leone, che fu l'ultima da noi osservata nel lato destro* (viae consularis). *Noi ci volgemmo al lato destro appresso la casa del leone, e dopo alcune abitazioni rovinate arrivammo a quella di Svettio Erennio* ROMANELLI. I. e. inter aedes leonis [t. A 47] et Polybii [t. A 55].

SVETTIVM·I·F·HERENNIVM

Romanelli p. 120.
Corrigendum videtur *Suettium* [*et*] *Herennium.*

132 in muro aedd. Polybii [t. A 55]. — *A questa contigua* (v. praeced. inscript.) *è la casa di Giulio Polibio, come leggesi nel canto* ROM. *Casa dirimpetto quasi ove resta la pittura dell' Atteone, alla sinistra della porta, che dà ingresso a questa* ACTA.

C·IVLIVM POLYBIVM Ī̄ VIR
VATIA ROG

Acta 21 Nov. 1807; Romanelli p. 120 (Bonucci p. 104).
1 C om. acta. — 2 R . . Rom.

---

133 in muro earundem aedium. *Vedemmo appresso* (v. praeced.) *l'abitazione di Giulio Equano* ROM. p. 121. Extat inter 6 et 7 ostium a *casa degli scheletri* in tectorio albo.

C·I·P·II·VIR·I·D·AEQVANVS|

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta 29 Dec. 1807; Romanelli p. 75 et p. 121 (male Bonucci p. 104).
I·F·II·VIR Rom. p. 121. — I·D om. id. p. 75.

---

134 *sur la porte de la maison qui est vis-à-vis de celle dite de la musique* IORIO. *Maison de Polybe parce qu'on lit à côté de l'une de ses portes* MAZOIS.

C·IVLIVM·POLYBIVM
Ī̄I·VIR·MVLIONES·ROG

Mazois II p. 51 not. 2; Iorio p. 57 (*ces deux mêmes lignes sont tracées dans l'auberge dite d'Albinus* = n. 113).

---

135 inter 7 et 8 ostium ab aditu aedd. *degli scheletri* [t. A 54] in tectorio litteris neglegentioribus.

P·SITTIVM·MAGN| = 0,10 *m.*

Descripsi.

---

136 inter 4 et 5 ost. a via thermarum; in lateribus dealbatis.

| MARCELLVM | = 0,23 *m.*
| Ⱥ O V F | = 0,08 *m.*

Descripsi. — Eadem fortasse quam exhibet Romanelli p. 124.

---

137 inter praeced. et viam thermarum.

A·SVETTIVM POPIDIVM AED

Romanelli p. 124.
Manca est post *Suettium*, nisi forte duorum programmatum reliquiae sunt male confusae.

138 *in un pilastro di una casa non ha guari scoverta in sul finire della ritrovata città a manca* ROM. ed. 1 p. 54; ed. 2 p. 88. — *ripassando nel corso* (i. e. ab aedd. Pansae ex via thermarum ad trivium Fortunatae et trivium pharmaciae) *vedemmo poche altre mura di case finora disep-pellite, ed altre, che debbono ancora scavarsi. In un pilastro leggemmo il programma di Alifio Nigidio, di cui abbiam parlato* ROM. ed. 2 p. 128. — *sur le côté droit de la rue* (consul.) *en sortant de la boutique* (i. e. pharmaciae) *on lisait l'affiche suivante parmi le grand nombre d'inscriptions qui y étaient tracées au pinceau* IORIO. Quae sic intellego, ut titulus in sinisteriore i. e. septentrionali viae consularis latere inter bivium pharmaciae [t. A 58] et viam thermarum propositus fuerit. — *È impressa sopra un intonaco riquadrato a nero carattere, sotto del quale se ne scorge un' altra* ROM. p. 55 = p. 88.

INSVLA ARRIANA
POLLIANA cN ALleI NIGIDI MAI
LOCANTVR EX k IVLIS PRIMIS TABERNAE
CVM PERGVLIS SVIS ET CeNACVLA
EQVESTRIA ET DOMVS CONDVCTOR
CONVENITO PRIMVM cN ALleI
NIGIDI MAI SER

Romanelli ed. 1 p. 55, ed. 2 p. 88 (inde Orelli 4324); Mazois II p. 101 et III tab. I (aeri incis.); Iorio p. 72 (Guarini *fasti* p. 197, ed. 2 p. 94).

Roman. ed. 1 hoc modo divisit versus 4 *cum-*, 5 *domus-*, 6 *Alifi- ser*||. — Uni Romanellii exemplo titulum deberi admodum probabile est. Omnes enim versus ita distributos exhibent ut Roman. ed. 2, quem in ea re non veritatem servare, sed ex fortuita libelli sui latitudine pendere constat. Neque minus Romanellii errores repetunt ceteri omnes. Mazois autem vel potius Gau quam programmatis imaginem in fronte libri ornamenti gratia exhibet, eam quin ex ingenio conformaverit ut alias nonnullas nullus dubito. — Versuum igitur distributio nec non I longae fide carent. — 2 et 6 GN·ALIFI omnes, corr. Guarini. — 3 EXI· Rom. EX I· Maz. Ior., emendavit Or. adhibito l. Suet. Tib. 35; cf. Cic. ep. fr. 2, 3; fam. 13, 2; Petron. c. 38; Martial. 12, 32. — 4 SVIS Ior. — COENACVLA omnes; item Roman. n. 1136. — 5 fuitne EQVIL·TRIA? [Mihi in mentem venit pro EQVESTRIA fuisse ET·VESTIBVLA; certe eiusmodi quid requiritur quod ad domum pertineat, neque tamen pars domus necessario sit, ut est vestibulum, id est locus vacuus ante ianuam. Cf. Becker Gallus 2, 181. Nec turbat pluralis numerus, cum nihil obstet plures ianuas in ea domo fuisse quin statuamus Th. M.].

Incertorum locorum.

139 *en la misma calle se ha descubierto una otra inscripcion sobre la tunica en 3 rigos, ancha 2 pal. y 8 on.* ACTA.

HIC·DVO·CVMILIRINI MVIINTES RVSTICA TVRBA
VO · YIII-RVN · ƎFVEƷVMIVSIƨ⅄ꟽAWMF
ALVIAN HIM · MN

Acta 22 Mai 1764.

140 *siguiendose à descubrir la misma calle se ha descubierto sobre de una muralla de ladrillos la inscripcion siguiente de rojo, ancha 5 pal. y alta 8 on.* ACTA.

M·HOLCONIVM·PRISCVM·AED·O^F

Acta 26 Mai 1764. Cf. Iorio p. 57.

141 prope 125—127. *Nelle abitazioni lungo la suddetta strada della città, si è incontrato un pezzo d'intonaco di 9 on. in quadro, che conteneva la seguente iscrizione* ACTA.

ANTHVSNA
HIC
CIBR$^{a}_{i}$NY

Acta 17 Nov. 1764. — *Anthus*[*a v*]*a*(*le*) | *hic* [*et ubique*] .....?

VICO DI NARCISSO.

142 lat. orient.; in muro 4 domus a muris, v. tab. Iorii n. 4, Bretonii n. 32 [t. A 51]. Secutus sum Iorium; nec vero de loco sine ulla dubitatione affirmaverim; Romanellius enim haec: *sul lato orientale* (*del vico di Narcisso*) *bisogna di veder tre case: la prima dal lato della fontana* [t. A 44] ... *d'Iside e di Osiride, la seconda di Apollo, la terza di Pupio.*

M·PVPIVM·AED ...

Acta 13 Dec. 1787 (cf. Ribau I 2 p. 168); Romanelli p. 103. Cf. Iorio p. 61; Bonucci p. 97.

M·PVPPIVM·AED *ed un poco in disparte comparisce la lettera A* acta. — ROG in fine addit Rom.

VICO DI MODESTO.

143 lat. occid., in angulo septentr. *del vicoletto di Mercurio* in aedibus Sallustii (male Iorio p. 67). Hinc domus in altero viae latere sita [t. A 63] nomen accepit. — In lateribus dealbatis.

MODESTVM = 0,14 *m.*
AED · O^F

Descripsimus. — Ribau 29 Iul. 1813 (vol. I 3 p. 224); Romanelli p. 117. — 2 AED·R· Romanelli.

VICO DELLA FVLLONICA.

144 e regione n. 146 AMICONE i. e. lat. occid., iuxta angulum viae thermarum.

CVSPIVM

Amicone 21 Mai. 1824. Alterum v. ed. Fior. addit hunc ROGANT; v. n. 1178.

145 lat. occidentali, in angulo septentr. *del vicoletto di Mercurio*; in tectorio.

CASELLIVM = 0,22
AED·D·R·P

Descripsimus. — 2 D·R·P Mommsenus solus vidit.

146 lat. orient. prope angulum viae thermarum. — *per incominciar ad aprire un' altra str. a man dritta (della str. delle Terme) verso settentrione; .... nel muro del suo lato destro* ACTA. *nel muro a destra la stradetta, che resta a dritta la nominata strada (delle Terme), venendo dal Tempio della Fortuna* AMIC.

C·I·P·II·VIR·I·D·
ᵖᵃᵖᴬNIO·ROG

Amicone 21 Mai., acta 31 Iul. 1824.

C·I·P·II·V·I·D·ROG acta. — 1 II·VIR·I·O^{F} Amic.

147 ibidem ACTA. *muro esterno* (i. e. occid.) *della casa Omerica* [t. A 73] MVS. — In tectorio albo.

C·IVLIVM·POLƳBIVM·IIVIRII.... = 0,24
. . . . . .

Descripsi. — Acta ibid.; Mus. Borb. II p. 10 ligno incis.

POLIBIVM acta. — II VIR acta et Mus.

148 iuxta praeced. ad septentr. versus, e regione tertii ostii aedium Pansae (n. 24 Breton p. 204), rubrica scriptum in tectorio.

ⁱRISISSE ISSE PARIS·AVG·VA

Tab. II 6. Descripsi.

Pa]ris isse, isse Paris Aug(ustiane?) va(le). Huius aut similis pars est, quod Garruccii *graff.* t. 22, 1 init. exhibet, ubi lego RIS ISSE.

STRADA DI MERCVRIO.

lat. orient. 149—179.
lat. occid. 180—229.

149 e regione tituli 180 MVS.

M · CERRINIVM
ÆD·POMARI·ROG

Mus. Borb. II p. 9 (ligno incis.). Acta et Amicone non habent.

150 in muro aedd. *del naviglio*.

M·C·V·Æ
D·R·P·O^{F}

Acta 19 Sept. et 16 Oct. 1825; Amicone 15 Sept. e. a., ubi est 1 ÆD. — 2 D·R·P·O·O^{F}.

151 iuxta anteced. ACTA. *on the great and antique stones which form the wall of the house of Bacchus and Ceres* (i. e. *casa del naviglio* v. p. 181) *toward this street* GELL.

M·C·V·ÆD·OR·VF 'mon'.
D·R·P

Dedi ex actis 16 Oct. 1825. — Amicone 2 Oct. 1825; Gell 1832 I p. 187; Guarini (ex sched. Iorii i. e. ex actis) it. vag. mans. II p. 23.

1 bis posuit Guar. — ÆD·OR·V·F Amic.; R·DORP Gell. — 2 D·R·L· Guar.

Cf. tit. sequentem. — 1 in muro fuisse puto M·C·V·ÆD·O^{F}.

152 pone praeced. v. 2.

MARIVM · AED

Acta 16 Oct. 1825; Amic. 2 Oct. 1825; Gell 1832 I p. 187; Guarini (ex schedis Iorii i. e. ex actis) it. vag. mans. II p. 23, qui cum praecedenti confuderunt omnes.

SVAE·R·IVNIVM Amic.; SVA PIVM IVS Gell; VARIVM·AED Guar. Fortasse priscum erat programma, in quo genere describendo mirifice errare solent.

153 iuxta praeced.

CERRINIVM
AED·ROG

Amicone 5 Oct. 1825.

154 ibidem. — *Sulla superficie delle mure esterne, verso il lato occidentale dell' abitazione medesima (del naviglio)* ACTA. *nel terzo staffio a destra* AMIC.

M·VALERIVM·AED
. . . . . .

Acta 31 Ian., Amicone 4 Ian. 1827.

155 ibidem. — *Nello staffio sinistro* AMIC. male.

M · HOLCONIVM
C·GAVIVM·II·VIR
. . . . . .

Acta et Amic. ibid.

156 ibidem.

M · CERRINIVM
VATIAM · ÆD
TINTIRIVS·ROG

Acta et Amicone ibid.

Ante 2 et 3 lacunam indicant acta et Amic. N. Tintirius Rufus est in I. N. 2261 (a. u. c. 752 duumvir u. a. s. p. p.).

157 ibid.

HOLCONIVM
PRISCVM · II · VIR

Acta et Amicone ibid.

Ante 1 et 2 lacunam indicant acta et Amic.

158 ibidem ACTA 31 Ian. 1827. AMIC. 4 Ian. e. a. — *Nel muro che sta di prospetto all' ingresso (della Fullonica n. 38)* ACTA 3 Iun. 1826. AMIC. 23 Mai. e. a.

. . . . . RIVM · SABINVM
AED·*m*ELISSAEVS·ET·TINTIRIVS
OPTIMVM·IVVENEM·ROG

Acta et Amicone ll. cc.

1 .....M·SABiNVM Amic. 1826, acta 1827 et pp. omm. Amic. 1827. — 2 AED om. acta 1827, Amic. 1827. — HELISAEVM (om. ET) Amic. 1826; HELISAEVS·ET acta 1826 et 1827; HELISSAEVS·ET Amicone 1827. — 2. 3 post TINTI et post IVVENEM incidunt acta 1826. — 3 ...OPTIMVM Am. 1827.

Melissaeos v. in ind. candidatorum, Mommseni I. N. ind., *Unt. Dial.* p. 187. — De Tintirio cf. n. 156.

159 ibid.

M·CERRINIVM·AED
. . . . . SVCVLA·ROG
D·R·P·S

Acta 31 Ian. 1827; Amicone 4 Ian. e. a. 3 corr. D·R·P·O^{F}.

160 ibid. — In muro aedd. *dell' ancora* GELL.

MARCELLVM
AED·ROG

Acta 31 Ian., Amicone 20 Ian. 1827; Gell 1832 II p. 9.

1 MARCELLIVM acta et Amic.; item 182. 187 alibi.

161 ibid. — In muro aedd. *dell' ancora* (inter n. 3 et n. 4) GELL.

M·HOLCONIVM
PRISCVM·ÆD·O^{F}

Acta et Amic. ll. citt.; Gell 1832 II p. 9.

1. 2 IVM | P om. Gell. — 2 PRISCVM·M·CALLICA Amic. cf. inscr. seq.

162 ibid. — In muris aedd. *dell' ancora* GELL.

L·VARIVM·M·CALLICA....
. . . . .
ÆD·D·R·P·O^{F}

Acta et Amicone ll. cc.; Gell 1832 II p. 9; Guarini (ex sched. Iorii i. e. ex actis) it. vag. mans. II p. 24.

VARIVM | ÆD OR·RO Gell. — 1 extr. lacunam significavi. — 2 om. Guar. — 3 P om. idem.

1 *L. Variu[m G]allica[num?*

163 *nel muro esterno della casa (dell' ancora)* ACTA et GELL.

CASELLIVM
Æ · O · V · F

Acta 26 Ian. 1827; Amicone e. d.; Gell 1832 II p. 9 male.

164 ibidem.

M · C · V · ÆD
MEMOR·ROG

Acta, Amicone, Gell (male) ll. cc.; Guar. (ex sched. Iorii i. e. ex actis) it. vag. mans. II p. 23.

165 sub praeced.

C·PVLNIS·FELICITER

Acta et Amicone 26 Ian. 1827.

---

166 ad sin. n. 3; colore albo in antiquiori tectorio.

P VIBIVM·CAC TAI | 0,30

Descripsi. — 4 littera a fine C, L, P, T, I fuisse potest.

P. Vibium .....?

---

167 *casa dell' ancora* (v. Merc. n. 3), in peristylii lateris occidentalis 10 arcus a septentr. par. sin., colore rubro in tectorio.

SVCCESSVS

Descripsi.

---

168 ibid. in 4 arcus par. d. col. r. in tectorio.

NOETE V | | 0,06

Descripsi. — *Noete v*[*ale*].

---

169 ibid. par. sin. col. r. in tectorio.

PROƆVS 0,045

Descripsi.

169*a* in poste dextro n. 4 col. r. in tectorio.

GENE | 0,22
PRIN | 0,17

Descripsimus. — 1 NL ego. — 2 PPIII ego.

---

170 inter n. 4 et n. 7.

L·VERANIVM·HYPSAEVM
QVINQ·D·R·P·OF
PRIMVS·ROG

Acta 24 Oct., Amicone 23 Oct. 1827 (inde Guar. it. vag. mans. II p. 24). V. 1 fortasse ex hac citat Gell 1832 I p. 185. — 2 OVF Am. — Inter 2 et 3 versum periisse indicat id.

---

171 inter n. 6 et n. 7; in tectorio albo.

A·VETTIVM FIRMVM
AED·O·V·F·DIGN·EST
CAPRASIA·CVM·NYMPHIO·ROG 0,10
VNA·ET·VICINI·OF 0,09

Descripsimus. — Acta 24 Oct., Amicone 23 Oct. 1827; Mus. Borb. IV p. 8 ligno inc. (inde Guarini *fasti* p. 107; ed. 2 p. 78); Gell 1832 II p. 10.

1 FIRMVM Momms., om. acta et Amic.; ego reliquias tantum incertas vidi. — 4 om. omnes praeter nos. — VICINI Momms.

---

172 ibid.

M·C·MA

Acta 24 Oct., Amic. 23 Oct. 1827.

M. C(*asellium*) *M*(*arcellum*) *a*[*ed*(*ilem*)].

---

173 iuxta 171. — *Dentro una riquadratura bianca* MVS.

MARCELLVM
AED

Mus. Borb. IV p. 9 ligno incis. (inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 150).

---

174 *sul muro esterno della casa del questore* MVS. — inter n. 11 et 12, in albo tectorio.

A·VETTIVM·FIRMVM
AED·V·B·O·V·F·FELIX·CVPIT

Descripsimus. — Acta 1828 p. 216; Amicone 25 Sept. 1828; Mus. Borb. V p. 26 ligno inc. (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 95; *fasti* p. 107; ed. 2 p. 78); Gell 1832 II p. 19; Avellino opusc. II p. 226.

---

175 ibidem.

A·VETTIVM·FIRMVM·AED·O·V·F
FVSCVS·CVM·VACCVLA FACIT

Acta 1828 p. 216; Amic. 30 Sept. 1828; Mus. Borb. VI p. 11 ligno incis.; *Bull. Inst.* 1829 p. 86 (ex schedis Caroli Bonucci); Avellino op. II p. 226 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 98).

1 FIRMVM acta, Am., Bon. — Ab O·V·F novum v. incoh. Bon. — M. Nigidius Vaccula est I. N. 2218; cf. *B. N.* 1858 p. 5.

---

176 iuxta praeced.

A·VETTIVM·FIRMVM
AED·V·A·S·P·P·OF FVSCVS

Descripsit Mommsen. — Avellino op. II p. 226 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 95; *fasti* p. 106; ed. 2 p. 80).

2 extr. FVSCV... Mommsen.

---

177 in muro aedd. Centauri GELL.

M·CERRINIVM·VATIAM
AED·OF ET

Gell 1832 II p. 47, ubi 2 pr. est ÆED·OF.

---

178 *verso la fine della strada di Mercurio, sul muro esterno della casa di Meleagro* ACTA.

MARCELLVM
Æ·D·R·P

Acta 1830 p. 238 = *Bull. Inst.* 1830 p. 180.

---

179 ibidem ACTA et BVLL. — Ad sin. n. 16 i. e. ostii aedd. *del duca d'Aumale.*

CASELLIVM | 0,30
ERASTVS·CVPIT·Æ | 0,12

Descripsimus praeter litteras inclinatas. — Exhibent acta 1830 p. 238 = *Bull. Inst.* 1830 p. 180; Mus. Borb. VI p. 11 ligno inc.; Guarini *fasti* p. 166; ed. 2 p. 151.

---

lat. occident.

180 *da dietro l'arco* [t. A 75] AMIC.

M·ENIVM·SABINVM
AED·POMARI·ROG

Amicone 13 Iun. 1824; Mus. Borb. II p. 9 ligno inc.

1 .....IVM·SABINV... Mus. — 2 POMAN Amic.

1 corr. *Helvium* vel *M. Epidium.*

---

181 a sin. ab arcu veniens descripsit post arcum ante n. 182 MOMMS.

HYPSAEVM
.....

Descripsit Mommsen.

---

182 ad sin. n. 45. — *muro a destra dell' uomo che cammina nella strada al di là dell' arco di trionfo* MVS. perperam. — In lateribus dealbatis.

MARCELLVM·AED | 0,16
ET·..ALBVCIVM | 0,14
OF

Descripsimus. — Acta 2 Iul. 1825; Amic. 4 Iul. 1825; Mus. Borb. II p. 11 ligno inc. (inde Guarini *fasti* p. 126 et 165; ed. 2 p. 150); Gell 1832 I p. 187.

2 ET om. praeter Mus. et nos omnes. — inter T et A una littera periisse potest. — ALBVCIVM litteris aliquantum diversis scriptum esse adnotavi. — 3 non vidi.

---

183 inter n. 44 et n. 45; in albo tectorio.

0,37 | VETTIVM· FIRMVM | 0,12
Æ O·V·F·DIGN | 0,05
EST · POMARI · FACITE | 0,09

Descripsimus.

---

184 *nel secondo pilastro di una bottega testè scoperta, a sinistra dell' ampia strada* ACTA.

M·ALBVCIVM·Æ

Acta 23 Febr. 1826 (p. 148).

Corr. *L. Albucium* cet., nisi forte M ad aliud nomen pertinebat.

---

185 *nel secondo staffio a sinistra* AMIC.

FAVSTINVM

Acta 19 Sept. 1825; Amicone 15 Sept. 1825.

186 infra praeced.

L · ALBVCIVM

Acta l. c.; Amic. l. c. — Fortasse eadem est n. 184.

---

187 *nello staffio in seguito* AMIC. Inter n. 43 et n. 44; in albo tectorio.

L · VERANIVM · HYPSAEVM
II · VIR · I · D · TERTIO · QVINQ
CASELLIVM · MARCELLVM 0,18
AED · OPTIMOS · COLLEGAS

Descripsit Mommsen praeter 2; ego has reliquias vidi: 3 CA, 4 AED.....MOS. — Acta 25 Sept. 1825; Amicone eod. d.; ligno inc. Mus. Borb. III p. 11 (inde Guarini *fasti* p. 129; ed. 2 p. 114; Garrucci *B. N.* p. 1853 p. 6); vv. 3. 4 Gell 1832 I p. 187.

2 om. Guar. — ED pro II·VIR·I·D Mus.

---

188 *poco appresso dell' iscr.* n. 184 ACTA; *nello staffio a sin. della 5 abitazione* AMIC.

l · ALBVCIVM . . . . .
CASELLIVM · AEDILEM

Acta 28 Apr., Amicone 11 Apr. 1826.

Alquanto cancellate e monche acta. — ⌐·ALBVCIVM || AEDILEM·CASELLIVM Amic. — 1 I (pro L) acta. — 2 AEDILEM ex interpolatione aut mala lectione natum esse videtur, ut sic restituendum esse putem

L · ALBVCIVM
m. CASELLIVM AED . . . .

---

189 ibidem.

M · SAMELLIVM

Acta l. c.

---

190 *nello staffio a destra (della quinta abitazione)* AMIC.

M · C · V · Ⱥ · Ↄ

Acta 17 Mai., Amic. 22 Apr. 1826.

A D O F acta et Amic.

---

191 sub praeced.

VERANIVM · QVINQ
Ↄ

Acta l. c.; Amicone l. c. (inde Guarini it. vag. mans. II p. 24).

Fortasse cum praecedente titulo coniungendus.

---

192 ibidem.

M · S · ME

Acta l. c.; Amicone l. c. (inde Guarini it. vag. mans. II p. 24).

M·S·M acta. — Corrige: M·S·Ⱥ.

---

193 *nel pilastro a man destra dell' ingresso principale della Fullonica* ACT. i. e. inter n. 37 et n. 38.

.....SAEVM · QVINQ
D·R·P·VICINI·VOLVNT

Acta 3 Iun., Amic. 23 Mai. 1826.

1 *Hyp]saeum quinq(uennalem)*.

---

194 sub antecedenti.

CASELLIVM · Ⱥ · Ↄ

Acta l. c.; Amicone l. c.

---

195 *nella faccia esterna del piè-dritto a destra del secondo ingresso (della Fullonica, il quale va dritto a comunicare col peristilio di 6 colonne)* ACT. i. e. inter n. 36 et n. 37.

sic Q · POSTIVM · MODESTVM
QVINQ · D · R · P · Ↄ

Acta 15 Iun. Amic. 31 Mai. 1826.

1 PVSTIVM acta. — 2 ab D·R·P· incipiunt acta. — 1 eodem modo scriptum habes n. 1016 Q·POSTIVM·PROCVLVM.

---

196 sub anteced.

CERRINIVM · AED · Ↄ

Acta l. c.; Amicone l.c.

---

197 ibidem.

L·ALBVCIVM
Ⱥ·*d*·R·P·O·V·F

Descripsit Mommsen. — Acta l. c.; Amicone l. c. . . LBVCIV . . | . . ⅁·Λ·P·O·V·F Momms. — 2 D om. acta et Am.

---

198 rep. cum 199. 200. 201 *nella fronte de' due piè-dritti, che il terzo ingresso (della Fullonica* i. e. n. 36) *fiancheggiano* ACT. *nelle pareti di seguito alla Fullonica* AM.

C·GAVIVM·RVFVM $\frac{\text{II VIR}}{\text{I·D·Ↄ}}$

Acta 30 Iun., Amicone 6 Iun. 1826.

---

199 inter n. 36 et n. 37 in tofo dealbato in litteris NIFIC prisci n. 29.

M · HOLCONIVM · PRISCVM

Descripsi. — Acta l. c.; Amicone l. c. — Memorat Gell 1832 I p. 193.

200

L · VERANIVM · HYPSAEVM
QVINQ · Ↄ

Acta l. c.; Amicone l. c.

1 et 2 ab actis et Amic. separatos recte coniunxisse mihi videor. — 1 VERRANIVM Am.

201

CELSVM · Ⱥ
O · V · F

Acta l. c.; Amic. l. c.

---

202 *sulla faccia del piè dritto, che succede al terzo ingresso orientale della Fullonica* ACTA. *Nel muro di seguito del terzo staffio della Fullonica* AMIC. i. e. inter n. 35 et n. 36, ubi descripsi. Quem enim acta *il terzo ingresso della Full.* appellant, introitus est aedd. *della fontana grande* = v. Merc. n. 36. — In tofo dealbato.

M · HOLCONIVM
PRISCVM·II VIR·I·D· POMARI · VNIVERSI
CVM·HELVIO·VESTALE·ROG

Descripsimus. — Acta 1 Sept., Amicone 11 Aug. 1826; ligno inc. Mus. Borb. III p. 10 (inde Guarini *fasti* p. 58; ed. 2 p. 111; Massmann lib. aurar. §. 146 ligno incis.; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150 q. i. v.).

ARI VNIVERSI et HELVIO VESTALE ROG non vidi.

---

203 inter n. 35 et n. 36; in tofo dealbato.

M · S · M · Ⱥ	0,22
V·A S·P·P·Ↄ	0,09

Descripsi.

---

204 ibidem.

A·VETTIVM·C*ap*R*as*IVM·FELICEM · AED·Ↄ VICINI

Acta 23 Aug., Amic. 22 Aug. 1826. — CERRINIVM acta et Amic. — FELICEM | AED | NICINI Amic.

---

205 ibidem.

A · VETTIVM
CAPRASIVM · FELICEM · AED · Ↄ

Acta 23 Dec., Amicone 2 Dec. 1826. Eandem exhibere acta 31 Oct. e. a. videntur, ubi 2 C (prior) et AED desunt.

---

206 ibidem.

M · HOLCONIVM
PRISCVM · AED · POMARI · ROG

Descripsit Mommsen. — Acta l. c., Amicone l. c.

2 extr. ROⅎ Mommsen.

---

207 ibidem.

M · CERRINIVM · V*a*TI*a*M · AED
NYMPH*odot*VS·CVM·CAPRASIA·ROG

Acta l. c.; Amicone l. c. Eadem esse videtur, quam exhibent acta 31 Oct. 1826 om. 2.

1 VETTIVM acta et Amic. — 2 NYMPH·D·VS acta; NYMPH·ΘVS Am.; emendavit Fiorelli in ed. Amic., fort. recte (cf. I. N. 2278); v. tamen 171. — Ab CAPRASIA 2 versum incohat Amic.

---

208 inter n. 34 et n. 35.

M · MELISSAEVM ET IGIVM FVSCM

Descripsit Mommsen.

'Cave LOLLIVM legas pro IGIVM' Momms. Cf. *Iegius* I. N. ind. et *Bull. Nap.* 1859 p. 159.

209 ibid. — Post aditum *d. fontana di musaico* AM.

CASELLIVM·MARCELLVM ROG
MEMOR·SODALIS·FACIT·O.... 0,75

Descripsit Mommsen. Ego nil vidi nisi 2 MEMOR·SO.

Ex 208 et 209 effecisse videtur Amicone 28 Febr. 1827 hanc: MELISSAEVM | MARCELLVM | MEMOR·SODALIS·FACIT | CVPIDVS, unde fortasse 2 extr. FACIT·CVPIDVS scribendum est.

---

210 *in seguito* AM.

SAMELLIVM · AED · Ↄ^F

Amicone ibid.

---

211 ibid.

CASELLIVM · AED · Ↄ^F

Amicone ibid.

---

212 *nell' angolo* (*merid.*) *del vicoletto* (*di Mercurio*) ACTA.

M·SAMELLIVM
AED · O · V · F

Acta et Amicone 18 Sept. 1827.

---

213 ibidem.

MODESTVM
AED·D·R·P·Ↄ^F

Acta et Amicone 11 Oct. 1827.

---

214 *nel terzo staffio di mattoni dopo il vico traversale* (*di Mercurio*), *e da sinistra della strada de' Mercuri* ACT. i. e. inter n. 31 et n. 32.

VEDIVM · SIRICVM
QVINQ·TVLLIVS·FACI...

Acta 26 Febr. 1828 (inde Fiorelli *giorn.* 1862 p. 4).

---

215 *nella parete a sinistra della strada* AMIC. *in una parete della strada* ACT. cf. 217.

M·CASELLIVM·Æ·Ↄ^F
COgNATVS·ROG

Acta et Amicone 18 Iul. 1828; *Bull. Inst.* 1829 p. 85 (ex sched. Caroli Bonucci).

1 Ↄ^F om. act. mscr. — 2 COL·NATVS acta et Bon.; COC·NATVS Amic.

---

216 ibid. ACTA et AMIC. (in muro aedium *di Castore e Polluce* GELL).

M·HOLCONIVM·PRISCVM
AED·D·R·P·FVSCVS·FACIT

Acta 18 Iul., Amicone 23 Aug. 1828; Mus. Borb. V p. 26 ligno incis.; Gell (1832 II p. 19).

1 init. M· om. acta et Amic.

---

217 *nel muro a sinistra la strada de' Mercurii, ed in seguito delle trascritte iscrizioni* i. e. 215. 216 AMIC. — Inter n. 24 et n. 25 in tectorio.

SAMELLIVM · Æ 0,27
FABIVS·ROG 0,09

Descripsimus. — Amicone 25 Oct. 1828; Gell 1832 II p. 48.

---

218 ibid. AM. e regione aedd. Centauri ibid. ubi 217. 223. 224 GELL.

ROMANVM · AED

Acta Oct. 1828 p. 232; Amicone 25 Oct. 1828; C. Bonucci *Bull. Inst.* 1829 p. 196 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 75; *fasti* p. 66; ed. 2 p. 175); Gell 1832 II p. 48.

ROMVLVM Gell.

---

219 infra praeced.

RVFVM

Acta, Amicone, Bonucci, Guarini, Gell ibid.

---

220 ibidem. — E regione aedd. Centauri GELL.

RVFVM
DIG·REIP

Acta Oct. 1828 p. 232; Bonucci *Bull. Inst.* 1829 p. 196 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 76; *fasti* ed. 1 p. 63); Gell 1832 II p. 48.

2 DIG·REI Gell.

---

221 iuxta portam *del* [*creduto*] *tempietto di Mercurio* ACTA i. e. *casa dell' argenteria* n. 23; ibidem ubi 220 GELL.

M · CERRINIVM · VATIAM
AED·DIGNVM REI·P·TYRANNVS·CVPIENS
FECIT · CVM · SODALES

Acta Oct. 1829 p. 232; C. Bonucci *Bull. Inst.* 1829 p. 196 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 76; Henzen 6970); Mus. Borb. VI p. 10 ligno incis. (inde Guarini *fasti* p. 168; ed. 2 p. 153); Gell 1832 II p. 48 male. — 2 TYRRANVS acta et Bon.; TYRRANNVS Mus. — 3 SC (pro CVM) Mus. — Gell sic ultima: TYRANNVS | FACIT CVPIENS | SODALIS SECVNDVS.

---

222 ibidem ACTA.

P · PAQVIVM · PROCVLVM · II · VIR · VIR^V_M B·D·R·*p*
A · VETTIVM *caprasi*VM · FELICEM · II · VIR · V · B · D · R · P · Ↄ^F DIGNI · SVNT Ↄ^F
Q·MARIVM *rufum* M.EPIDIVM·SABINVM·AEDILES·V·A·S·P·P·Ↄ^F·DIGNI·SVNT
S..SIT...SIVS · DE · ALBATORE · ONESIMO

Acta Oct. 1829 p. 232; C. Bonucci *Bull. Inst.* 1829 p. 196 (inde Guarini comm. VI ed. 2 p. 73, idem v. 3 et 4 *fasti* ed. 1 p. 51; Henzen 6971); Avellino op. II p. 225.

1 PAGVIVM Bon. — II·VIR·VIR·B· (om. D·R·Ↄ^F) Bon.; B·D R·Ↄ^F om. acta; *p* addidi. — 2 VETIVM Bon. — VM· (ante FELICEM) non vidit Avell. — D·R·Ↄ^F Avell. — 3 G·MARIVM ...L·M Bon.; C·MARIVM.....M Avell. — SABINVM solus Avell. add. — 4 S....VSIT· (T... Bon.) OSSIVS acta et Bon.

4 leg. videtur: S[CRIB]IT·OSSIVS? (*Cesius* Avell.; an *Sossius*?) *dealbatore Onesimo.* Ex hoc programmate Guarini *fasti* p. 104; ed. 2 p. 77 praeterea effinxit hosce duos titulos: P·PAQVIVM·PROCVLVM·II·VIR·VIR B | A·VETTIVM *fir*MVM·II·VIR·V·B·O·V·F et P·PAQVIVM·PROCVLVM·II·VIR·VIR·B | A·VETTIVM·FELICEM·II·VIR·V·B·O·V·F.

---

223 inter n. 24 et n. 25 in tectorio.

0,20 CASELLIVM · Æ IARINVS *ROG* 0,12

Descripsi praeter litteras inclin.; 1 descripsit Mommsen. — Acta 1828 p. 216; Amicone 30 Sept. 1828; *Bull. Inst.* 1829 p. 85 (ex sched. C. Bonucci); qui confuderunt omnes cum sequenti. — Gell 1832 II p. 48.

CASSELLIVM (om. Æ) Gell. — IARINVS TVS act. Am. Bull.; LARINIS ROG Gell.

---

224 inter n. 24 et n. 25.

CERRINIVM·AED^F·TYRANNVS·ROG

Acta 1828 p. 216; Amicone 30 Sept. 1828; *Bull. Inst.* 1829 p. 85 (ex schedis Caroli Bonucci); Gell 1832 II p. 48.

Cum praecedenti coniungunt acta, Amic., Bon. — Ab NVS novum vers. incipiunt act. et Bon., ab ÆD·OVF (*sic*) Gell. — TIRANHVS Amic., TIRRANNVS acta et Bon.

---

225 *poco di là lontano* (i. e. iuxta n. 222) AVELL.

SCRIPSIT ISSVS

Avellino op. II p. 226 (*ho trovato bello ed intero*).

---

226 in par. merid. xysti aedd. n. 21 colore rubro in tectorio.

CELER 0,28
INVICTE 0,20

Descripsi.

---

227 inter n. 24 et *vicoletto di Merc.*

P·P·P·D·VIR·ABEI

Descripsit Mommsen.

---

228 inter n. 24 et *vicoletto di Mercurio.*

P·P·P
II · VIR
ROC *'non plane certa'*

Descripsit Mommsen.

---

229 sub praeced.

ED·A·V·C·F
LOSIMIO · ROG

Descripsit Mommsen.

VICO DEL FAVNO.

230 lat. occid. iuxta angulum septentrionalem *del vicoletto di Mercurio* s. *del Lupanare.* — *Nella rivolta a sinistra della stradetta del Lupanare* AMICONE. In vici *degli scienziati* lat. occid., in muro domus viae Fortunae n. 46 AVELLINO ponit, male; addit autem: (*l'iscrizione*) *lettavi da più anni, ed ora in gran parte consumata, dicea.* — In fusco tectorio.

M · *CE*RRINIVM VATIAM · AED · DIGNVM · *REI* . . . . . .
MESSENIO · ROG · SCR · INFANTIO · CVM · FLORO · ET · FRVCTO · ET 0,095
SABINO · *HIC* · ET · VBIQVE

Descripsit Mommsen praeter litteras inclinatas. Ego vidi 2 SCR·INFANTIO·CVM·FLORO·ET . . . . . IT, 3 ET VBIQVE. — Amicone 18 Mart. 1829; Avellino *B. N.* 1847 p. 9, qui ipse descripsisse titulum videtur, quibusdam tamen, quae tunc evanuerant, ex Amicone sumptis.

1 VAT· Avell.; DIGNVM · ⊂VI⊃ Mommsen; REI . . . . . MESSENIO om. Avell. — 2 FAVSTO (pro FRVCTO ET) Amic. ab hoc 3 v. inc. — 3 VARINO·ET·N·BIQVS Amic.; . . . . . O·ET·VBIQVE Momms.

231 supra praeced.

M · SAMELLIVM · ÆD

Amicone et Avellino ibid.

VICOLETTO DI MERCVRIO.

232 *nella par*[*e*]*te a destra d*[*e*]*lla sopradetta nuova strada, si è manifestata una delle solite iscrizioni, parte segnata di rosso, e parte di nero* ACTA 20 Ian. 1816 (cf. 5 Ian.: *il travaglio della Basilica è passato ad aprire la nuova strada poco discosto d'Atteone*; AMICONE 1816 init.: *il travaglio è stato impiegato ad aprire la stradetta, che fiancheggia la casa detta di Ateone, e proprio quella di fronte all' abitazione de' Soprastanti*; ACTA 4 Ian. 1817: *di fronte alla stanza dei soprastanti, ossia accosto la casa di Polibio*). Nihilominus mihi de loco non satis constat.

EPIDIVM · SABINVM *col. r.*
AED . . . . DIGNISSIMVS EST *col. n.*

Acta 20 Ian. 1816. — 2 *è mancante di una porzione d' intonaco, per cui non si è potuta rilevare per intera* acta.

lat. septentr.

233 inter *vico della Fullonica* et 1 ostium a *vico d. Full.* occid. versus; in tectorio.

M · S · M · Æ 0,155

Descripsimus. — Amicone mscr. 8 Apr. 1829.

234 inter 1 et 2 ost. a via Mercurii occid. versus in tectorio in tabellae formam dealbato.

	M · CERRINIVM	0,15
sic	VATIAM·AED·O·F SCR·ISSVS	0,10
	DIGNVS EST	0,095

Descripsimus. — Amicone 8 Apr. 1829; ligno incis. Mus. Borb. VI p. 9 (inde Avellino op. II p. 226 adn. et Guarini *fasti* p. 168; ed. 2 p. 153). — V. 1 exhibet Schulz *Ann. Inst.* 1838 p. 180.

235 iuxta praeced. — *di seguito alla medesima* AMIC. *appresso* MVS. *l'altra casa separata dalla precedente* (ubi est n. 234) *per un vicolo che va pure verso le mura* (i. e. *vico della Fullonica*) *ha presso la porta di via un' acclamazione allo stesso M. Cerrinio Vatia diretta da Faventino cum suis.* FIORELLI *giorn.* 1851 fasc. 3 p. 54. Ergo in angulo occidentali *del vico della Fullonica.*

M · CERRINIVM	*caput*
VATIAM ÆD O·V·F·	*male*
FAVENTINVS·CVM·SVIS·ROG	*pictum*

Descripsit Mommsen. — Ligno incis. Mus. Borb. VI p. 10 (inde Guarini *fasti* p. 168; ed. 2 p. 153); in actis Amiconis 8 Apr. 1829 primum scriptum fuisse M·CERRINIVM·VATIAM, deinde in marg. additam esse quam supra dedi testatur Momms.
3 ROG non vidit Momms.

236 inter angulum viae Mercurii et 1 ost. occid. versus in albo tectorio.

CASELLIVM·Æ·O^F·D·R·P 0,16

Descripsi.

237 ad sin. 1 ostii a via Mercurii ad occid. versus, in tectorio.

. . . VESVI 0,13
ROG///

Descripsi.

238 ad dextr. 1 ostii a *vico del Fauno* ad orient. versus, in tectorio.

M · C · M · Æ 0,26

Descripsit Mommsen. Ego has reliquias vidi A C V Æ.

239 *nel vicoletto alle spalle del giardino della casa del Fauno* (*in continuazione di quello detto del Lupanare* ACTA 28—30 Apr.) ACTA et ANN. — *sull' intonaco dei muri del lato sinistro di esso vicoletto* ACT. i. e. in muro aedd. *del labirinto* [t. A 67].

M · CERRINIVM AED
MISCENIA ROG·INFA

Acta 1—4 Mai. 1834; *Annali civili* vol. 5 p. 68 (6 Iun. 1834).
2 INFA om. Annal.
2 fort. leg. *M*[*e*]*s*[*s*]*enia* (vel potius *Messenio* cf. n. 230) *rog*(*at*) . . . . .

240 ibid.

M · CERRINIVM

Acta et *Annali civ.* ibid.

241 effoss. 6 Iun. 1834 *nel vico alle spalle del giardino della casa del Fauno* ANN.

CN · HELVIVM · AED
HERMES · COLO . . . .
CVM·GALLINARIIS·ROG

Annali civili vol. 5 p. 68.
2 CO*p*O? — 3 fort. corrig. GALLINARIS; cf. tamen n. 1089.

lat. merid.

242 in angulo occid. vici *del Fauno,* in lateribus dealbatis. — *Nell' angolo a destra della medesima strada* AMIC.

MODESTVM 0,20

Descripsi. — Eadem videtur, quam exhibet Amicone 18 Mart. 1829.

VICOLO DEL FARMACISTA.

243 lat. orient. ad angulum meridion. viae thermarum; in lateribus dealbatis.

*e*PIDIVM	0,34
*sab*INVM..	0,20

Descripsi evanida.

STRADA DELLE TERME.

244—249 lat. merid.
250—274 lat. septentr.

244 ad sin. 11 ostii ab *vicolo d. farmacista.* — *In faccia alla casa di Pansa nel vicoletto si apre altra fila di case, ma quasi tutte cadute, in una delle quali di prospetto si vede una bottega d'olio, o di vino con gran dolj, e porta larga di Epidio Sabino* ROM. — In tofo dealb.

0,15 | EPIDIVM · SABINVM . . .
. . . . . .

Descripsi. — Romanelli p. 127, si quidem eadem est.

245 ad angul. orient. *del vicoletto delle Terme,* in lateribus dealbatis.

0,19 SITTIVMAD

Descripsi.

246 inter 1 et 2 ost. a *vicoletto d. Terme.* — *Sul muro esterno dell' ingresso del bagno d. donne* MVS. itemque GELL; *nell' ottavo staffio a destra* (immo sinistra), *e proprio quello che resta quasi di fronte alla casa di Pansa* AMIC. — In opere tofaceo dealbato.

0,20 M·C·V·V·B·ÆD·O·V·F·COLEPIVS
0,12 ROG SECARIO/// | 0,07

Descripsimus. — Exhibent Amicone 13 Mai., acta 4 Iul. 1824; ligno incis. Mus. Borb. II p. 10 (inde v. 1 solum Guarini *fasti* p. 167; ed. 2 p. 152); Gell 1832 I p. 134.

2 SECVND acta et Amic.; SICARIO Gell; om. Mus.; SICARIO s. SECARIO Momms.; mihi E satis certa esse visa est. Fuitne SECARI O^{F}? Cf. *furunculi rog(ant)* in programmate eiusdem M. Cerrinii Vatiae n. 576.

247 ad dextram introitus thermarum in tectorio albo.

FAVSTIN*VM* 0,16
AED · O · V · F 0,095

Descr. — Amicone 19 Mart., acta 12 Apr. 1824.

248 ad angul. occid. *della strada del Foro* in tectorio albo.

(IVM FAVSTINVM AED O^{F} 0,24

Descripsi.

249 infra praeced.

A SVETTI.... 0,36

Descripsi.

250—255 in aedibus Pansae.

250

SVETTIVM OLIVS·PRIMVS
AED·*d*·R·P ROG

Acta 11 Aug. 1814 (inde Iorio p. 73 = Guarini *fasti* p. 120; ed. 2 p. 129; idem alteram partem exhibet it. vag. mans. II p. 25 ex Iorii schedis petitam).

2 R·P acta. — *C. Olius Primus* est in I. N. 2224 (circ. a. p. Ch. 37).

251 in anta sinister. aedium Pansae, quae hinc appellatae sunt. Cf. RIBAV I 3 p. 274 et MAZOIS II tab. 43 et tab. 45. — In tofo dealbato.

PANSAM·AED 0,23
PARATVS·ROG 0,13

Acta l. c.; inde Arditi *legge Petronia* p. 13 = Guarini *fasti* ed. 1 p. 141; Romanelli p. 125; Gell et Gandy p. 187 (ligno incis.), cf. tab. 34; Mus. Borb. I p. 9; Goro p. 104 t. XX (aeri incis.); Iorio p. 73 (inde Guarini l. c. p. 142); ipse reliquias quasdam vidi.

Uno versu Mus. et Goro. — 1 ÆD Mus. — 2 om. Iorio; PACATVS Romanelli.

252 *di lato ad altra porta* ACTA.

M · LICINIM *'sic'*
FAVSTINVM

Acta l. c. (Iorio p. 73; ex schedis Iorii Guarini it. vag. mans. II p. 25).

1 corr. LICINIM. In actorum codice quo Mommsenus usus est LICINIVM extat.

253 infra anteced.

M·C·V·A·D
IN EDB

Acta l. c. — 1 corr. A*e*D.

254 in 7 pila a via consulari, infra programma Oscum EKSVK sqq. (Mommsen *Unt. Dial.* p. 185, 29*b*) in tofo dealbato.

| ....AMHIM$^{AM}_{D·V·I..}$ FACIVN

Descripsi evanida.

255 in 8 pila a via consulari i. e. pila angul. *del vico della Fullonica* sub inscr. Osca P. KIIPIIS (Momms. *Unt. D.* p. 186*d*).

SAMELLIVM

Gell 1832 I p. 144 (ligno incis.).

Ego sub M Osca, quae ad d. tituli Osci s. s. posita est, descripsi ....IVM|AED·O^{F}; altera M Osca in eiusdem pilae latere, quod in vicum *della Fullonica* versum est, exstat; id quod monui propter ea quae Mommsenus l. s. s. contra Gellium Lepsiumque dixit.

256—260 *di fronte alla descritta* (n. 246) AMIC.

256
M·CERRINIVM

257
SVETTIVM

258
C·IVLIVM·POLIBIVM

Fortasse eadem atque 147. Omnino autem corrig. POL*y*BIVM.

259
NERO LOPPAEESES FACTVM

Poco si vedeva Amic.

260
M·MALLIVM·AED

Corrigendum videtur MA*r*IVM nec scio an priscum sit programma.

Amicone 21 Mai 1824.

261 *nell' ottavo staffio a destra* (a via Mercurii) AMIC.

PRISCVM
AED·M·D·O·V·S·AESTIMIES

Amicone 13 Mai 1824.

Che a stento s'interpetrava Amic.

2 fort. corr. *aed.* [*d. r. p.*] *o. v.* [*f.*] [*d(ignus)*] *est* ....

262 *nel settimo staffio a destra* (eunti a via Merc.) AMIC. *on the pier left of the door* (aedium *del poeta tragico*) GELL.

M·HOLCONIVM
C·GAVIVM·AED

Amicone 7 Mai. 1824; Gell 1832 I p. 143.

2 C·GAVINIVM Gell. — ÆD pone 1 collocatum idem.

---

263 *nel sesto staffio a destra* (a via Mercurii) AMIC.

PRISCVM

Amicone 5 Apr. 1824.

---

264 *nello staffio che resta di fronte al descritto vomitorio* (i. e. introitus thermarum) AMIC.

M·CERRINIVM·AED
D·R·P·O·V·F·DICIS

Amicone 25 Mart., acta 12 Apr. 1824.

2 R·F·D·D·F Amic. — Scribe *di*[*g*(*nus*) *e*]*s*[*t*].

---

265 sub praeced.

LICINIVM·FAVST

Amic. et acta ibid.

266—268 sub anteced. AMIC.

266 M·CERRINIVM

267 Q·POSTVMIVM

Fortasse cum 266 coniungendus.

268 L·*c*EIVM
SECVNDVM

1 VEIVM Amic.

Amicone 25 Mart. 1824.

---

269 *nel primo pilastro di mattoni a destra della strada che resta di fronte al tempio della Fortuna, e proprio quello che attacca con l'arco di fronte all' arco del Foro* AMIC. *a sinistra dell' arco* ACT. cf. 14 Dec. 1823; *dirimpetto l'arco di trionfo* MVS.

VATIA*m*
AED·O·V·F

Amicone 9 Dec. 1823; acta 3 Ian. 1824; Mus. Borb. I p. 25 (inde Gell 1832 I p. 184).

VA HA Amic.; V·A·HA..... Mus.

---

270 infra praeced.

HYPSAEVM
QVINQ·D·R·P

Amicone ibid.; acta 14 Dec. 1823; Mus. Borb. l. c. (inde Gell l. c.; Guarini *fasti* p. 129; ed. 2 p. 114). — 1 M·YPSAEVM acta, sed 3 Ian. 1824 citant HYPSAEVM. — Post v. 1 D·V·I·D interpolavit Guarini ed. 2.

---

271. 272 ibid.

271 C·IVLIVM·POLYBIVM $^{D\cdot I\cdot D}_{O.\ V.}$

272 M·LVCRETIVM·*f*RO.....

Amicone l. c.; acta 14 Dec. 1823; Mus. Borb. l. c. (inde Gell l. c.; Guarini *fasti* p. 77; ed. 2 p. 135).

271 POLIBIVM Mus. — O·V·F·D·I·D acta. — 272 PRO omnes.

271 et 272 coniungendos et 272 scribendum esse [*F*]*ro*[*ntonem* intellegitur ex titulo 973.

---

273 *strada del Foro ... lato sinistro ... nella faccia di fronte di un pilastro che fiancheggia altra strada verso ponente* ACT. *nel secondo pil. di mattoni a dritta della strada* (*delle Terme*), quae posita est *a sinistra della nominata strada* (*del Foro*) AMICONE.

M·*u*ESONIVM
MARCELLVM
.....
.....

Amicone 5 Febr., acta 15 Febr. 1824.

1 MESONIVM Amic. et acta. — 3. 4 indicat Amic. mscr.

Cf. I. N. 2272. 2273, ubi est M. Vesonius Marcellus II vir i. d. (a. p. Chr. 34).

---

274 ibid.

M·CERRINIVM·*u*A*tia*M
AED·SACCARI·ROG

Amicone et acta l. c. — 1 MAIVM (pro VATIAM) acta, om. Amic. — 2 ADIV (pro AED) Amic. — SACCARRI acta.

VIA DELLA FORTVNA.

lat. merid. 275—294.
lat. septentr. 295—339.
VICO DEL LABIRINTO 301. 302.
VICO DEGLI SCIENZIATI 322—330.
locorum incertorum 340—349.

275 in pila tofacea dealbata, quae media est inter duas ianuas tabernae n. 3. — Inter n. 2 et n. 3 AVELL. male. — *Nel terzo staffio a destra della strada* AMIC. — Acta et *Bull.* locum accurate non definiunt.

C·CVSPIVM·PANSAM	0,22
AED·D·R·*p* O^{F}· SATVRNINVS	0,125
CVM·DISCENTES·ROG	0,09

Ipse vidi 1 extr. M, 2 SATVRNINVS, 3 ROG. — Acta Iun. — Sept. 1829 (p. 224); *Bull. Inst.* 1829 p. 148 (inde Henzen 6973). Eandem exhibere videntur Amicone 17 Mart. 1831 et Avellino acad. Hercul. III p. 154.

Acta et Bull. duobus versibus, in illis post O^{F}, in hoc post CVM incisis. — 2 AED om. Amic. et Avell. — D·R·O^{F} acta, D·P·OF Bull., F Amic., ...F Avell.

Discentes liberalium vel illiberalium artium sunt ut discipuli; veluti topiariorum discentes habes Orelli 4293; *Annali Inst.* 1864 p. 206; sutoris puerum discentem, ingenuum filium familias Dig. 9, 2, 5, 3.

276

C·CALVENTIVM·SI*t*....
II VIR·I·D

Acta et *Bull.* cum Henzeno ll. cc. Uno v. *Bull.* — 1 SIL.... act. et *B.*

---

277 ad sin. n. 5 in tectorio albo.

M·C·V·ÆD·O^{F}

Descripsi. — Amicone 17 Mart. 1831; Avellino *descriz. di una casa Pomp. con capit. figur.* p. 2.

---

278 ibid. summa pila in tofo dealbato litteris antiquioribus.

FVSCVM
AED

Descripsi. — Amicone l. c.; Avellino acad. Hercul. III p. 153.

2 om. Amic., reliquias incertas vidi ego.

279 ibid. in tofo dealbato.

Q·POSTVMIVM·QVIN.....

Descripsi. — Amicone l. c.; Avellino l. c.

1[1] lege *qui*[*nq*(*uennalem*)].

---

280 ad dextr. n. 6 in tectorio.

M·HOLCONIVM·P.... 0,26

Vidi. — Avellino *casa con cap. fig.* p. 2, qui ibidem praeterea haec aliorum progr. fragmenta descripsit ... V·B·O^{F} et ... ONIVM.

---

281 ad sin. n. 6.

CVSPIVM·PANSAM·O^{F}

Avellino l. c.

---

282 ibid. in tectorio albo.

LOLLIVM..S..V... 0,26

Descripsi. — Leg. *Lollium* [*Fu*]*s*[*c*]*u*[*m*]...

283 infra praeced. ad dextr. in tectorio albo.

....E.ICEM	0,15
....ACIIT	0,10

Descripsi evanida.
[*F*]*e*[*l*]*icem* .... [*f*]*aci*[*te*?].

---

284 ad dextr. n. 7 *sotto il finestrino* AVELL.

MARCELLVM
. . . . . .

Avellino acad. Hercul. III p. 349.

285 *fra' mattoni del pilastro* a (inter n. 8 et n. 9) *ne è inserito uno più grande e di forma di un' aquila che ha tra' suoi artigli un serpente; sotto la figura dell' aquila che è nel pilastro* b (sic! i. e. inter n. 7 et n. 8) *lessi in lettere rosse sopra una leggiera imbiancatura data a' mattoni* AVELL. *nello staffio di fronte* i. e. e regione pilae quae est inter n. 48 et n. 49 posita AMIC.

POPIDIVM · SECVNDVM · AED

Amicone 20 Mai. 1831; Avellino l. c. p. 351.

286 ibid.

SAMELLIVM MODESTVM · IVVENEM · PROBVM · AED

Amicone l. c.; Avellino l. c. p. 352. — Initio ....IVM Avell. — 2 versum a TVM inchoat id.

287 e regione pilae quae est inter n. 48 et n. 49.

RVFVM D
L · NV . IV . . .
DL . . .

Ex actis April. 1833 *Bull. Inst.* 1833 p. 143; *Annali civili* 1 April. 1833 (vol. 2 p. 92).
1 D om. Ann. — 2 LIVNV..... Ann. — 3 DED·L.... Ann.
2 fort. leg. *L. Nu*[*mis*]*iu*[*m* . . .

---

288 *sullo staffio destro della bottega di destra l'ingresso* (*della casa della caccia*) BVLL. i. e. inter n. 12 et n. 13.

M · CERRINIVM

Ex actis Iun. 1833 *Bull. Inst.* 1833 p. 146.

---

289 *sullo staffio a destra dell' ingresso* (*della casa d. caccia*) BVLL. i. e. inter n. 13 et n. 14.

C · PANSAM

Bull. l. c.

---

290 *sullo staffio sinistro dell' ingresso* (*della casa d. caccia*) BVLL. i. e. inter n. 14 et n. 15.

SAME*l*LIVM
MOD*e*STVM
AED · O*F*

Bull. l. c.
1 SAMELIVM *Bull.* — 2 MODISTVM id.

---

291 inter n. 14 et n. 15.

HOLCONI . . . VM
II VIR · I · D
MARIVS · ROG

Descripsit Mommsen.

292 *sul pilastro a manca della bottega che fiancheggia il vestibolo d'ingresso alla sesta casa* (i. e. *della caccia*) *dirimpetto al vicolo* (*d. scienziati*) BVLL. = inter n. 15 et n. 16.

N · HERSENNIVM
C · *cal*VENTIVM
II · V · I · D · O · V · F

Ex actis Iul. 1833 *Bull. Inst.* 1833 p. 148 (inde correctum exhibuit Guarini comm. IX ed. 2 p. 20; *fasti* ed. 2 p. 125). — Mommsen vidit N · HER . . . .
1 corrige N·HERENNIVM, nam *Herrennium* in pariete scriptum fuisse vix crediderim, certe non tali auctori. — 2 C·C·V·VENTIVM *Bull.*

---

293 inter duas ianuas n. 27 in opere composito dealbato.

L · NVMISIVM · *a*ED	0,17
O*F* · . . .	

Descripsi. — L·NVMISIVM vidit Mommsenus.

294 *stanzina terrena posta a destra di chi va alla porta nolana poco prima di arrivare alla via, che va alla porta stabiana. L'intonaco, su cui era scritta, cadde pochi giorni dopo; onde non se ne ha verun' altra copia, che questa. — Era ella tracciata col carbone* GARR.

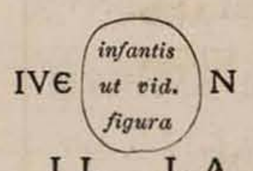

ΝΑΤΛ
DIIC SATV
OЬC SЄCV
VIIII NoNAV

Garrucci *B. N.* 1854 p. 82 et aeri incis. tab. VIII 1. Effossam esse dicit m. Sept. a. 1849.
Lectionis suspectae est ac frustra in talibus ingenium exercueris; nec exemplar aere repraesentatum, quod supra quatenus fieri poterat repetivi, non abhorret in quibusdam ab ipsius Garruccii lectione, velut ORA (pro OEC vel DEC) plane non admittit. Est autem Garrucciana interpretatio haec: *Iu*(*v*)*enilla nata diie Satu*(*rni*) (*h*)*ora secu*(*nda*) *v*(*espertina*) *IIII no-n*(*as*) *Au*(*gustas*).

---

295. 296 *nel 4 pilastro a sinistra della strada, che resta lateralmente al tempio d. Fortuna, ed in prosieguo all' arco di fronte all' altro arco d'ingresso al Foro* AMIC. *in un pilastro intermedio a due botteghe di fronte, ed a destra della strada* (*del Foro*) ACT. *nel 5 pilastro dirimpetto il fianco verso Maestrale del tempio della Fortuna* MVS.

295
C · LOLLIVM · FVSCVM
ET · POPIDIVM · SECVNDVM
. . . . . V · B · O · V · F

296
M · CERRINIVM VA*tia*M · *d* · R · *p*
AED · O*F*

Amicone 29 Dec. 1823; acta 3 Ian. 1824; Mus. Borb. I p. 24 (inde Gell 1832 I p. 183. — 295 Guarini *fasti* p. 130, ed. 2 p. 130; *valore della cifra SEXS* 1836 p. 41. — 296 id. *fasti* p. 168 et 169; ed. 2 p. 152).
295, 3 .....N·B Amic. — Repone [*aed.*] *v. b. o. v. f.*
296, 1 VAEIVM omnes. — R·D·D Amic. et acta, R·D Mus. — 2 omis. Amic. et acta; AED·OR Mus.

---

297. 297*a nel 3. staffio a sin. e dopo l'ingresso della casa* (*del Fauno*) ACT. inter n. 52 et n. 53 in tectorio MOMMS.

297
*M · HOLCONIVM PR*ISCVM
C · gAVIVM · RVFVM·II VIR
. . . . . ELLVS·FECIT

297*a*
SATVRNINVS

Descripsit Mommsen praeter litteras inclinatas. Haud dubie eadem est quam exhibet Amicone 17 Mart. 1831, unde principia vv. 1. 2 supplevi.
2 CAVIVM Am. — 3 ...FILIVS FECIT SATVRNINVS Am., ...ELLVS FECIT 'sic clare' Momms. — SATVRNINVS alius programmatis reliquiae fuisse videntur.

---

298 *nello staffio precedente* (v. n. 297) ACTA i. e. inter n. 51 et n. 52.

C · SALLVSTIVM

Amic. l. c. — Reliquias vidi in tect. supra 299.

299 inter n. 51 et n. 52 in tectorio albo.

HERENNIVM	0,25
CELSVM·Ⱥ·O*F*	0,10

Descripsi. — 2 Ⱥ non plane certum.

300 inter n. 51 et vicum *del labirinto* in lateribus dealbatis.

HOLCONI	0,29
..... VM	0,20

Descripsi.

VICO DEL LABIRINTO.

301. 302 *nella parete a destra* AMIC. lat. orient. ad dextram 1 ianuae a via Fortunae in tectorio; eiusdem aetatis utrumque.

301 IRVS TICELIVM · II VIR 0,35 0,145

302 M · PVPIVM · II · VIR · I · D · OF 0,28 0,10

Descripsimus. — Amicone 28 Oct. 1837 et eod. die *Annali civili* vol. 15 p. 151.

303 ad sin. n. 50 in tectorio.

A · VE

Descripsi.

304—308 *nell' angolo a destra del vicolo, in seguito della casa (del Fauno); di fronte al medesimo* AMIC. 304 vidi supra n. 303.

304 M·HOLCONIVM·PRISCVM
..... PHILIPPVS GAVDENS

305 POPIDIVM · SECVNDVM
AED · OF

306 *cn.* HELVIVM · SABINVM

307 HELV . . M · SABINVM

308 . . NVMIS*i* . . .

304—308 Amicone 8 Mai 1831. — 304 v. 2 vidi ego.

306 M (pro *cn.*) Amic. — 308 . . NVMIST . . . id.

309 inter n. 49 et n. 50 in tectorio.

HOLCONIVM · PRISCVM 0,29
*VERE*CVNDISSIMVM·D·R·P·AED·O·V·F·DIGNISSIM*VM* 0,12

Descripsi praeter litt. inclinatas. — Amicone 20 Mai 1831; *Annali civili* (1 Apr. 1833) vol. 2 p. 92; *Bull. Inst.* (ex actis Apr. 1833) 1833 p. 143; Mus. Borb. X p. 8 ligno incis. — Guarini *fasti* p. 55 (ed. 2 p. 112); Garrucci *B. N.* 1853 p. 150 male.

310 infra praeced., in tectorio litteris neglegentioribus.

IVM · MAGNIVM ÆD *sic*
.... GVPIOI . ·O·V·F

Descripsimus (KZ). — Ed. Garrucci *B. N.* 1853 p. 7.

1 MAGNVM Garr. male. — 2 ??? ? LIC·CAVPIO·D..O..F? Kiessl., F...CVPIO·O·V·F Garr.

311 inter n. 47*a* et n. 48 in tectorio.

Λ·V·ET·R·M 0,27
. . . . . .

Descripsimus. — R·M mancas vidi ego.

312 *sul lato sinistro della strada, e propriamente sul 5 staffio dopo il vico (del labirinto)* BVLL. i. e. inter n. 47*a* et n. 47.

SVeTTiVM ET HeRENNIVM
AED · OF

Ex actis Iun. 1833 *Bull. Inst.* 1833 p. 146 (Guarini comm. IX ed. 2 p. 40 q. corr.).

1 SVITTVM·ET·HRENNIVM (VM *in un nesso*) *Bull.*

313 ibid.

M · HoLCONIVM

Bull. l. c. (Guarini l. c.).

M·HLCONIVM (VM *in un nesso*) *Bull.*

314 inter n. 47*a* et n. 47 in opere compos. dealb.

LOLLIVM · AED 0,12

Descripsi.

315 ad dextr. praeced., in tofo dealbato.

L · N · R · N 0,23

Descripsimus.

Ultimae litterae nil nisi I vidi.

316 *sul sesto staffio (dopo il vico del labirinto)* BVLL. i. e. inter n. 46 et n. 47.

C·I·POLYBIVM·D·I·D·D·R·P

Ex actis Iun. 1833 *Bull. Inst.* 1833 p. 146.

317 sub praeced. BVLL.

C·CVSPIVM·PANSAM·AED
D·R·P·V·A·S·P·P·IVVENEM·PROBVM·OF

Bull. l. c.; Avellino opusc. II p. 289, inde Iorio 1836 p. 173.

1 init. C om. *Bull.* — AED om. id. — 2 IVVINFM id.

318 supra praeced. litteris maioribus AVELL.

PAQVIVM

Avellino l. c., Iorio l. c.

319 *alquanto al di là* (i. e. orientem versus) *del programma di Cuspio Pansa* (= n. 317) *l'altro seguente ivi recentemente scoverto* AV.

CASELLIVM · AED
D·R·P·V·A·S·P·P·IVVENEM ....

Avellino opusc. II (1833) p. 290 (inde Iorio 1836 p. 173; Guarini *fasti* p. 167, ed. 2 p. 151).

320 inter n. 45 et n. 46, in tectorio.

PHOFBE[II] *c.* = 0,27

Descripsi.

321 inter n. 45 et *vico degli scienziati,* in tectorio dealbato.

M · HOLCONIVM · PRISCVM
D R F . . . . . .

Descripsi. — 2 fort. *d. r. p.* . . . .

VICO DEGLI SCIENZIATI.

322 *sulla par[e]te del lato sinistro di detta imboccatura (di un vico)* BVLL. i. e. lat. occid., in tectorio.

SALLVSTIVM · CAPITONEM · Æ 0,28
.....EMINI.....D.....ROGANT 0,065

Descripsimus (MKZ). — *Bull. Inst.* 1833 p. 147 (ex actis Iul. 1833) nil nisi haec SALLVSTIVM·CAPITO (inde Guar. comm. IX ed. 2 p. 21 et *fasti* ed. 2 p. 149). — 2 E non vidi. — D Mommsenus non vidit. — Kiesslingius sic: IIF MINISIM \DSIMIOS ROGANT (punctis notata incerta sunt).

323 infra praecedentem, cuius v. 2 in huius v. 1 summo positus est.

CASELLIVM · MARCELLVM 0,19
AED D·R·P O·V·F 0,08

Descripsimus (MKZ), integram solus Mommsen vidit. — *Bull. Inst.* l. c. (inde Guarini ll. cc.).

324 iuxta praeced., septentrionem versus, in albo tectorio.

CASELLIVM Æ 0,36

Descripsi.

325 ad sin. 3. ian., in tectorio albo.

SEX · POMPEIVM

Descripsit Mommsen. Ipse reliquias vidi.

lat. oriental.

326 ad sin. 3 ian. a via Fortunae, infra fenestram, in tectorii stratura inferiori, litteris antiquioribus. — *Sul muro esterno della 2 casa* AV.

M · VI ƎII///

Descripsimus. — Avellino *B. N.* 1847 p. 11. — M·VISI ego, M·VISI . . . *come sembra* Avell.

---

327 ibid. — *Nel secondo locale* (i. e. *la casa che resta alle spalle di quella degli Scienziati*) *nel muro a destra* ACT. *nella casa alle spalle di quella degli Scienziati* ANN.

POMPEIVM O^{F}
INVENTVS ROG

Descripsit Mommsen. — Eandem exhibere videntur acta 3 Febr. 1846; *Annali civili* 9 Febr. 1846 (vol. 40 p. 92).

1 D·R·P acta, O·R·P Ann. (pro O^{F}). — 2 INVENTVS nigro, reliqua rubro colore scripta esse, et P ante INVENTVS, RO ante ROG alius tituli reliquias extare Mommsenus adnotat. — INVENTIVM ROGAT acta, (*nero*) INVENTVM (*rosso*) ROGAT Annal. — Ad eundem titulum referenda esse videntur, quae Avellino *B. N.* 1847 p. 11 exhibet . . POMPEIVM || RO, haec addens *par che leggasi ancora la voce* VENERII *appartenente ad una più antica iscrizione.*

328 ad sin. 2 ianuae in albo tectorio.

CASELLIVM · Ⱥ 0,26

Descripsi. — Acta et Annal. l. c.

---

329 ibid.

rus TICELIVM · CELEREM · II · VIR

Descripsit Mommsen. Reliquias vidi.

---

330 sub inscriptione graphio scripta, cuius extrema verba sunt STABIANAS PVELLAS, ad dextram hominis figurae incisae. Nunc Neapoli in museo. — Rubrica scriptum in tectorio.

PARIS

Descripsi.

VIA DELLA FORTVNA.

331. 332 in stipitibus portae aedium hinc inde intra aedes MOMMS. — In vestibulo n. 33.

331 *a sinistra*

0,16 | GAVIVM
. . . . . .

332 *a dextra*

TREBIVM · Ⱥ
ROC . . . . .

Descripsit Mommsen; priorem solam ego.
331 GAVIVM || AD . . . . Momms.

333 inter n. 29 et n. 30; in lateribus dealbatis.

VIBIVM SEVERVM 0,22
II VIR 0,08

Descripsi.

---

334 inter n. 33 et quadrivium viae Stabianae.

P · PRO
S A B I
O·V·F·D

Descripsit Mommsen.

Intellegas P. Paquium Proculum et M. Epidium Sabinum; cf. 222. 660. 665.

---

335 ibid., in lateribus.

SAMELLIVM

Descripsit Mommsen.

---

336 ibidem, in lateribus.

SALLVSTIVM·CAPITONEM·AED
O·V·F·CAVPONES · FACITE

Descripsit Mommsen.

---

337 ibid.

LICINIVM . . . .

Descripsit Mommsen.

LOCORVM INCERTORVM VIAE FORTVNAE.

338—349 *sugli stipiti di alcune botteghe nella via della Fortuna* BVLL. Non longe a *vico storto* et a *vico degli scienziati.* Cf. *Bull. Inst.* 1833 p. 147 et titulum n. 349.

338 TREBBIVM · AED · O^{F}

339 CVSPIVM · PANSAM
AED . . .

Bull. Inst. 1834 p. 33 ex actis Iul. — Dec. 1833.
338 corrigendum esse videtur TREbIVM.

---

340 CERRINIVM · VATIaM
ROG . . . . .

341 M · HOLCONIVM
PRISCVM · I · I · VIR

Bull. Inst. l. c.
340, 1 VATIM *Bull.*

342

CVSPIVM PANSAM

Bull. l. c. p. 34.

343

CASELLIVM·AED·ROG
SECVNDE·OZOMENE·VBIQ

Bull. l. c.; Avellino opusc. II p. 290 (inde Iorio 1836 p. 173; Guarini *fasti* ed. 1 p. 165).
2 SECVNDI vel SECVNDE Avell.
2 fort. leg. *Secunde* [*S*]*ozomene ubiq*(*ue*).

IV

344

A·VETTIVM·CAPRASIVM
FELICEM · AED·O·V·F

Bull. l. c. (inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 81).

345

C·LOLLIV*m*·VB·D· *r. p.*
O · V · F

Bull. l. c. — 1 LOLLIVN·VB (*in nesso*) ·D· *Bull.*

346

M·CERRINIVM
AED·ALTER·AMAT·ALTER
AMATVR · EGO · FASTIDI
QVI·FASTIDIT·AMAT

Bull. l. c.; Avellino op. II p. 291 et III p. 318 (inde Iorio 1836 p. 173 et Guarini *fasti* p. 170; ed. 2 p. 154). Cf. *Annali civili* vol. 23 p. 35.
V. 3 et 4 om. *Bull.* — 3 FASTIDI *così senz' altro* Avell. — 4 fortasse ab alia manu scriptum esse Avell. ait. — Senariusne agnoscendus est talis *Altér amat, alter amátur; ego fastidi*(*i*) an *fastidi*[*o*]?

347 in pictura Bacchi et Liberae. Nunc Neapoli in museo *affreschi* n. 104 catalogi Minerviniani.

LOLLIV M
///I·FVSCVM·Ⱥ·O^{F}

Descripsimus. — *Bull.* l. c., ubi male confunditur cum n. 348. — 2 init. I· solus vidi; fortasse alienum est ab hoc titulo.

---

348 in eadem pictura.

TROCOBV ///RVM
POLYBIVM · II VIR

Descripsimus. — *Bull.* l. c.
1 TR·TOCO.. *Bull.*; T (vel I) RIC.. VA.. V... ego; descripsi autem loco incommodo. — 2 POLVBIM·H·VIR *Bull.*

---

349 iuxta n. 528 BVLL., qui extat in *vico storto* prope angulum viae Fortunae.

MARTIALEM

Bull. l. c. (inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 141).

VIA NOLANA.

Viae Nolanae cum, paucissimis aedificiis exceptis, non nisi frontes pilarum detectae sint, difficile erat, quo quaeque loco scripta essent accuratius definire, neclexeruntque omnes, Avellinus quoque fere ubique. Quare, quod in aliis viis omnibus feci, ut cuncta uno et perpetuo ordine proferrem, cum in hac fieri plane non posset, quadrifariam disposui hoc modo:

350—370 effossa a m. Sept. a. 1839 usque ad m. Mai. a. 1840 in principio viae Nolanae a quadrivio viae Stabianae usque ad primum circiter fontem, quo usque viam Fortunae appellant acta.

371—381 lat. merid. } descripta a me ipso, neclecta fere ab actorum auctoribus et Avellino.
382—414 lat. septentr. }

415—440 lat. merid. } effossa a 22 Febr. usque ad 21 Aug. a. 1841 media via Nolana i. e. a primo circiter fonte (eunti a quadrivio)
441—476 lat. septentr. } usque ad quartum a porta Nolana vicum.

477—493*a* effossa a. 1813 inter eundem vicum et portam Nolanam.

Guarinius in huius viae eis titulis quos primo et tertio loco composui nec ex eis actis quae Fiorellius edidit neque ex Avellino pendet, ut actis vel schedis nescio quibus ineditis usus esse videatur.

350 *nello staffio a sinistra l'ingresso della casa a dritta la strada della Fortuna, e proprio in seguito al segno di bianco* (*in nero* AM. male) *1839* ACT. AM., de quo signo v. ad 352; *nell' ingresso della casa a dritta della strada della Fortuna, e propriamente nel muro a man dritta dell' ingresso medesimo* ANN. — In viae Nolanae lat. merid. ad sin. 13 ostii a via Stabiana, in opere composito dealbato.

M · S · Ⱥ

Descripsi. — *Annali civili* 24 Sept. 1839 vol. 20 p. 78; Amicone 25 Sept., acta 26 Sept. e. a., male omnes.

351 *in seguito* ACT. *e poi* ANN.

POPIDIVM · SECVNDVM · AED
D · R · P · O*F*

Annal. 26 Sept. l. c.; Amicone l. c.; acta l. c.

1 POPIOVM Ann. — 2 O (pro O*F*) Ann.

352 *nel pilastro che lo precede* ACT. *nel pilastro che precede il muro* ANN. — Ad dextram 11 ostii a via Stabiana in latere merid. viae Nolanae in opere composito dealbato. — Supra pictum est albo colore 1839.

SECVNDVM 0,16
AED·D·R·P·O*F*

Descripsi. — Annal., Amicone, acta ll. cc.

353—358 *nei pilastri* (*di mattoni* ACT.) *a destra ed a sinistra* (*in fondo della strada della Fortuna* AM.) ACT. AM. cf. n. 354.

353 LOLLIVM
PRISCVM · Ⱥ

Acta 21 Oct. 1839; Amicone e. d.; *Annali civili* e. d. vol. 21 p. 78.

Fortasse legendum 1 *Hol*CONIVM, vel 2 FVSCVM. — 2 Ⱥ om. Amic.

---

354 ad sin. 17 ostii a via Stabiana in merid. latere viae Nolanae sive ad dextram aedificii proiecturae. — In tectorio albo.

| P · P · P · Ⱥ · ROG | 0,24

Descripsi. — Acta l. c.; Amic. l. c.; Annal. l. c.

In hoc solo programmate aedilitatis candidatus est P. Paquius Proculus; nam 415 num *aed.* ad P. Paquium pertineat dubium est.

355—358 v. ad praecedentes.

355 *seguiva* (post 356) *a fianco* ANN.

M · CERRINIVM
Ⱥ · D · R · P · OVF

356 PAQVIVM

357 *a fianco di* 355 ANN.

HELVIVM · SABINVM
POPPAEI · AED · FIERI ROG

358 L · ALBVCIVM · Ⱥ
PRIMVS · ROG

355—358 acta, Amicone, Annal. ll. cc.

355, 2 AD (pro Ⱥ) Amic. — D·OR·VF Amic., DER·VE Ann.

357, 2 POPPAE acta et Ann. — HIENI acta. — ROB (pro ROG) versui 1 subiectum Ann.

358, 2 ROB Ann.

359—366 *nei muri laterali a destra, ed a sinistra della strada della Fortuna* AMIC., qui coloris diversitatem opinor plerumque secutus mire confudit disiungenda et coniungenda discerpsit, ut verus ordo coniectura restituendus sit. Usus sum Mommseniano codicis apographo; Fiorellianum post 366 subiunxi.

359 CER*t*VM *et e*PIDIVM
360 SABINVM · II · VIR · SVETTIVM · HERENNIVM · AED · DICANVM
O · TITVS
SABINVS · ROGANT

Amicone 21 Apr. 1840; inde varie interpolatas vel correctas dedit Guarini *fasti* ed. 2 p. 128 hoc modo: SVETTIVM (= n. 363) · VERVM · ET · EPIDIVM · SABINVM · IIVIR || POTHVS · ET · SABINVS · ROGANT et partem 360 cum priori 362 parte coniunctam l. c. p. 129 sic: SVETTIVM · ET · HEREN||NIVM · AED · DIGNVM || VERVM · D · VIR||I · D.

359 CERIVM HPIDIVM Amic.

Collatis 122. 597. 643 patet 359 et 360 coniungendas esse. Intellegas autem A. Suettium Certum et M. Epidium Sabinum IIviratus, A. Suettium Verum et N. Herennium Celsum aedilitatis candidatos.

360, 1 corr. DI*gn·s*V*nt.* — 2—3 POTHVS ET SABINVS Guarini p. 128 ex coni. puto; potueris etiam *p*OTITVS *et* SABINVS. — Huic subiunxit Fiorellius DESCENDE (362), nescio an recte.

---

361 PAQVIVM · IIVIR

Amicone l. c.; inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 83 cum altera parte n. 362 correcta sic: PAQVIVM · IIVIR || I · D · O · V · F · DISCENTES · ROG; sed ROG ex 366 sumpsisse videtur.

362 VERVM·D·VIR IDOVS DESCENDE D·R·P

Amicone l. c. — Priorem partem cum 360 v. 1 coniunctam Guarini *fasti* ed. 2 p. 129 (v. s.); alteram cum 361 idem l. c. p. 83 (v. s.).

Corr. OV*f.* — DESCENDE apud Fiorellium titulo 360 subiectum est; fortasse recte. — DISCENTES ROG (pro DESCENDE D·R·P) emendavit Guarini.

---

363 A · VETTIVM

Amicone l. c. — Guarini *fasti* ed. 2 p. 128 coniunxit cum 359 sic correctam SVETTIVM, nescio an vere.

---

364 *a sinistra* AMIC.

CLAVDIVM

Amicone l. c.

---

365 ibid. AMIC.

SALLVSTIVM AED O*F*

Amicone l. c.

366 ibid. AMIC.

PAQVIVM·IIVIR·I·D·D·R·P·O·V·F·ROG

Amicone l. c.

In codice Amiconis quo Fiorellius usus est hic est titulorum 359—366 ordo:

CERIVM · EPIDIVM · SABINVM II VIR
SVETTIVM · HERENNIVM · AED · DIGNVM
ROGANT·O·TITVS·SABINVS·DESCENDE
L·ALLEI·NIGID [v. n. 1179] | PAQVIVM IIVIR VERVM
D·VIR·ID·OVF | D·R·P
A · VETTIVM | CLAVDIVM·II·VIR·I·D·D R P
SALLVSTIVM · AED · O*F* | OVF · ROG

367—370 *nelle mura a man sinistra della strada della Fortuna* ANN. *nei staffi a sinistra la strada della Fortuna, e propriamente gli ultimi che precedono il vicoletto* ACTA.

367 in lat. sept. viae Nolanae circiter 50 p. a ponte viae Boscanae orient. versus descripsi v. 2 in tectorio albo.

TI · CLAVDIVM · VERVM · II VIR
VICINI · ROGANT 0,27

Descripsit Mommsen; v. 2 ego. — Acta et Amicone 12 Mai. 1840; *Annali civili* eod. d. vol. 23 p. 95; Guarini *fasti* ed. 2 p. 74 coniunctam cum 368.

1 ..I·CLAVDIVM Momms., T·CLAVDIVM acta, L·CLAVDIVM Ann. — II VIR non vidit Momms. — Aliud exemplum est 440.

368 M · CERRINIVM
AED·POLLIA·ROG

Acta et Amic. l. c.; Annal. l. c.; Guarini l. c.

369 CLAVDIVM VERVM

Descripsit Mommsen; evanuerant ER. — Acta et Amic. l. c.; Annal. l. c.; Guarini *fasti* ed. 2 p. 73 et (coniunctam cum 370) ib. p. 76. — Eandem memorare videtur Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 117 his verbis: *dopo aver passata la casa de' Pigmei* [t. A 80] *da mè descritta Annali 1838 p. 162 sqq., s'incontrò una pittura sul muro esterno di una casa rappresentante un sagrifizio offerto da cinque fanciulli bullati assistiti da due pugillatori. Presso la quale pittura è incastrato nel muro un mattone quadrato con trè phalli. Spesso si ripete quivi il nome di Marco Cerrinio sulle mura, e tra altri nomi leggiamo pure quivi* CLAVDIVM VERVM.

370 P·PAQVIVM VERVSCONDIS

Acta et Amicone l. c.; Annal. l. c.; Guarini *fasti* ed. 2 p. 73 et (coniunctam cum 369) p. 76.

VERECVNDISS p. 73, VERVS CONDIS*cipul.* p. 76 Guarini e coni.

367—370 et ipsas inter se et cum programmate gladiatorio 1181 acta, Amicone, Annales alius alio modo confuderunt, ut singulae inde coniectura conquirendae sint. Quare tria illa exemplaria integra subieci, addito Guariniano (*fasti* ed. 2 p. 73) e coniectura profecto, sed hic illic felici.

Acta ed. Fior. T·CLAVDIVM VERVM·II VIR || VICINI ROGANT AED POLLIA ROG || M CERRINIVM || ET POMPEIS VL C... MANR... CLAVDI VIRI || M·RVFELIO HERAE SPARSIONES QVADIES PATIENTVR ERVNT CLAVDIVM VERVM || P·PAQVIVM VERVS CONDIS.

Amicone mscr.

rossa TI·CLAVDIVM·VERVM·II VIR
VICINI·ROGANT

M·CERRINIVM
AED·POLLIA·ROG

ET PONPEIS·VIL

nera C — MANR — CLAVDI VIRI

nera M·RVFELIO·HER

AE·SPARSIONES QVADIES PATIENTVR ERVNT

CLAVDIVM VERVM

nera P·PAQVIVM VERVSCONDIS

Annales

in car. rossi
L CLAVDIVM VERVM·II VIR
VICINI ROGANT AED·POLLIA ROG
M CERRINIVM
ET POMP
e quindi
nero C..... MANL.... CLAVDI VIRI
nero M·RVFELIO HERAE·SPARSIONES QVA DIES PATIENTVR
ERVNT CLAVDIVM VERVM
nero P·PAQVIVM VERVS CONDIS

Guarini

in honor. GERMANICI · TI · CLAVDI · VERI
*e*RiT POMPEIS·VEN*at. athle*TAE·SPARSIONES·QVA·DIES·PATIENTVR
ERVNT
VERO · FELICITER
CLAVDIVM · VERVM · TERT
D · R · P
P · PAQVIVM
VERECVNDISS

qui unde 5. 6 TERT || D·R·P sumpserit non liquet.

---

lat. merid.

371 in pila angul. viae Stabianae; in lateribus dealbatis.

HOLCONIVM	c. 0,40
IIVIR·VIIIIVS·DONATVS·ET CAMIA...	0,16

Descripsimus.

2 IT ego, ET Momms. — IA post CAM Momms. om. — Fuitne *V[ett]ius Donatus et Cam[panus rog.]*?

372 sub praeced.

POPIDIVM IVVENE////	0,24

Descripsimus.

IVVEAED dubitanter Momms.

373 ad sin. 1 ianuae a quadrivio; in opere composito dealbato.

epid?IVM . . · SVE*t*TIVM	0,26
IIVIR·D·R·P·O*F*·CVLINARI·ROGANT	0,105

Descripsimus (MKZ). — Garrucci *B. N.* 1853 p. 150 (inde Henzen 7227).

1 L·····MI·SVEIIIVM ego, ...P·SVEITIVM Momms., fragm. incerta Kiessl. — L·PLOTIVM·ET·SVELLIVM Garr. — 2 GALLINARI Momms. nescio an recte.

374 inter 373 et 375.

CASELLIVM
AED

Descripsit Mommsen.

375 ad sin. 1 viculi a quadrivio; in opere composito. — 'Ad phallum rubrum' MOMMS.

HOLCONIVM Ⱥ	0,21
.....	

Descripsimus. — AED Momms.

376 ad sin. 8 ostii a quadrivio; in opere composito dealb.

C · CALVENTIVM SI*ttium*
sic II VR · I · D

Descripsimus.

1 extr. litterarum TTIV reliquias vidi; SI*ttium* non vidit Momms. — 2 II·VIR Momms.; cf. 858.

377 infra praeced., in op. comp. dealb.

| M · HOLCONIVM . . . . . | 0,26

Descripsimus.

378 infra praeced., in op. comp. dealb.

| PROCVLVM . . . . . | 0,30

Descripsimus.

379 circiter 100 pass. a ponte orient. versus, in lat. dealbatis.

..IIIIINNIVM AED F 0,25

Descripsi. — [*N. Here*]*nnium*?

---

380 ad dextram 5 ostii a 2 fonte [t. A 85] orient. versus, in tectorio.

VETTIVM · FIRMVM SALLVSTIVM AED F..
LOLLIVM · MAGNVM . . . . . .
. . . . . *nondum effossa*

Descripsi, v. 1 solum Mommsenus, cui litterae ALLVST debentur.

381 inter 6 et 7 ianuam a porta Nolana, in lateribus dealbatis.

CAPITONEM · Æ 0,25
. . . . .

Descripsi.

---

lat. sept.

382 inter 3 et 4 ian. a quadrivio, in tofo dealbato.

| PANSAM AED | 0,22
| ET · POPIDIVM . . . . | 0,22
| . . . .

Descripsimus.

2 non vidi nisi reliquias incertas. — Aliud exemplum est 525.

383 infra titulum priscum n. 19.

THAVMAS
TV . .

Descripsit Mommsen.

Hanc praecedit alia litteris maioribus cursivis scripta parum certae lectionis huius modi c δ e e ↖ R o.

384 inter 5 et 6 ian. a quadrivio, in tofo dealbato, sub titulo n. 20.

M · S · Æ 0,16

Descripsi.

385 in anta dexteriori ianuae 7 a quadrivio, in lapide quadrato tofaceo dealbato, qui nunc inversus est.

| C V S P I W ///
| AED · POSIDO · FAC

Descripsimus.

1 VM Momms. — 2 POSIDO · FAC debentur Mommseno; ID et FAC nunc paene perierunt.

386 in eadem pila.

. . . . . M PINVM

Descripsit Mommsen.

387 in primi vici (a quadrivio) lat. dexteriori i. e. orient., supra serpentium picturam; in tectorio.

M · CERRINIVM 0,18
AED · CAPITO · ROG 0,10
SCR · FRVCTVS · PYCTA 0,10

Descripsimus.

3 litterae Y, cum ego descripsi, I restabat, T ultima paene evanuerat.

388 ad dextr. praeced. in tectorio.

C · LOLLIVM A . . || 0,24
OF || 0,11

Descripsimus.

389 ibid.

D · EPII . . .
TI . . . .

Descripsit Mommsen.

390 ad dextr. 16 ian. ab eodem vico orientem versus; in tectorio.

0,24 RVSTIVM · O · V · F
Co . . . . . .

Descripsit Mommsen. Reliquias v. 1 vidi.

391 in eadem pila, in lateribus dealbatis.

P · SITTIVM Æ D // O · V · F

Descripsit Mommsen. Reliquias vidi. — Lege ÆD . . O · V · F.

In eadem pila Mommsen descripsit hoc fragmentum CLAVD . . . .

392 ad dextr. 17 ianuae ab eodem vico orientem versus, in lateribus dealbatis.

CAPITONEM · Æ 0,33

Descripsimus.

Æ notae reliquias incertas vidi.

393 inter 392 et 367.

POPIDIVM · RVFVM · AED

Descripsit Mommsen.

394 ex parte supra praecedentem.

MSIVNAEVM QVINQ
COINITVM

Descripsit Mommsen.

1 fuitne *Meliss*]*aeum*?

395 infra praeced.

L SVETTIVM A . . . .

Descripsit Mommsen.

Scrib. A (pro L).

396 ibidem, ubi 367.

DIASTIVS IX TTDES
MIVM · ET · SABINVM
LVCRI . . . . TINI

Descripsit Mommsen.

V. 1 et 3 incerti.

397 pone 367 in tectorio.

. . . . A · RVSTIVM · VE | 0,30

Descripsi.

398 post 369 portam versus pergenti.

SAMELLIVM

Descripsit Mommsen.

399 circiter 50 passus a ponte viae Boscanae portam versus pergenti, in tectorio.

FAVSTINM 0,18
OF · D · R · P 0,11

Descripsit Mommsen. Reliquias vidi.

400 in eadem pila.

HOLCONIVM Æ OF
OBI . . . . . .

Descripsit Mommsen.

401 ad sin. 399, in tectorio.

| NEPOTEM 0,24

Descripsimus.

Ad eandem referenda esse puto, quae exhibet Garuccius *B. N.* 1853 p. 5 loco non indicato, NEPOTEM HVM || ORO. Confudit enim 401 cum INM et D·R·P tituli 399 male lectis.

402 inter 400 et 404.

A · V · F · AED · OF

Descripsit Mommsen.

403 infra praeced.

POPIDIVM · RVFVM
. . . . . .

Descripsit Mommsen.

404

PAQVIVM PROCVLVM
CAPRASIVM·II·V·I·D....

Descripsit Mommsen.

---

405 infra praecedentem.

LICINIVM

scriptum supra aliud programma hoc:

405*a* PAQVIVM.....
...O·V·F

Descripsit Mommsen.

---

406 post 3 vicum a quadrivio in aedificio q. d. *con rialto* [t. A 81]; in tectorio.

ET Ruf VM · AED
.... NEM · GRANDEM 0,15
FAC · FACITE 0,10

Descripsimus (MKZ).

1 solus Momms. vidit. — 2 NEM Kiessl. solus. — 3 FAC·FACIAS Kiessl., FAC·.A..IS ego, sed ultima paene evanuerant.

---

407 ibidem.

PAQVIVM · PROCVLVM

Descripsit Mommsen.

---

408 ad dextram aditus aedificii eiusdem, in tectorio marmorato, colore albo.

0,40 CN·HELVIVM·SABINVM.....O^F

Descripsimus. — Ed. Avellino *B. N.* 1843 p. 17. — O^F non vidit Momms.

---

409 infra praecedentem, in tectorio.

...VETTIVM EPIDIVM..... 0,25

Descripsimus, sed prioris nominis non nisi reliquias incertas vidi. — Aliud exemplum est 447.

Scr. [*A. S*]*uettium* (*Verum*); *Epidium* (*Sabinum*) .....

---

410 inter praeced. et pilas pictas [t. A 83].

SECVNDVM

Descripsit Mommsen.

---

411 inter 4 et 5 vicum a via Stabiana sive inter 8 et 9 ianuam ab aedificio *con rialto* eunti portam versus, in lateribus dealbatis.

CAPITONE*m* 0,36

Descripsi.

Litterae hinc inde corrosae, sed satis certae.

---

412 ad dextr. ianuae proximae a pilis pictis orientem versus, in tectorio litteris antiquioribus.

M·IVNIVM·Q

Descripsi.

---

413 ad dextram ostii secundi a pilis pictis; in lateribus dealbatis. — Inter 470 et 473 descripsit Momms.

SABINVM 0,12
AED·ROG 0,10

Descripsimus.

---

414 ad dextram 3 ostii a pilis pictis, in lateribus dealbatis. — Inter 5 et 6 ianuam a pilis pictis albo colore scriptum est 1841 P. 28.

CASELL.... 0,15
AED....

Descripsi.

415—440 *destro lato di chi va alla porta di Nola* AVELL. 415—418 *scritti l'uno all' altro da presso* AV.

415 **416**
P·PAQVIVM·CELSVM
AED·D·R·P

Avellino *B. N.* 1843 p. 10 n. 1; aliunde Guarini *fasti* ed. 2 p. 84. — Mommsenus vestigia vidit.

Versuum divisio Guarinio debetur; Avell. enim ut saepe l. c. uno versu exhibet his additis *in due linee.* — Ceterum P. Paquius et Celsus non eiusdem hominis nomina sunt, quamobrem seiunxi. Cf. ad 354.

---

417 CN·HELVIVM·SABINVM
AED·V·B·D·R·O·V·F

Avellino l. c. n. 2. Vestigia Mommsenus vidit.

2 corrige D·R·*p*·O·V·F.

418

TI·CLAVDIVM
D·V·I·D·VESCINVS·ROGAT

Avellino l. c. n. 3; Guarini *fasti* ed. 2 p. 75. Vestigia vidit Mommsenus.

---

419 LOLLIVM AED·O^F
FVSCVM

Avellino l. c. n. 4 et 5, qui separat in duas; Guarini *fast.* ed. 2 p. 83 coniungit cum sequenti. — Momms. vidit v. 2. — 1 O·V·F Guar.

---

420 *da presso* (praecedenti) AV.

p·PAQVIVM·ET·CAPRASIVM
DIGNISSIMOS·II·V·I·D

Avellino l. c. n. 6; Guarini l. c.

1 init. L Avell. et Guar. — 2 D·V·I·D Guar.

---

421 ante n. 419 portam Nolanam versus pergenti. — Omnino hoc ordine Mommsenus descripsit quae secuntur inscriptiones portam Nolanam versus 375. 378. 377. 376. 352. 354. 1180. 421. 419. 422. 423. 424.

POPIDIV*m*
SECVNDVM

Descripsit Mommsen.

422—424 *sotto le due teste colossali da noi descritte (p. 3), e credute dell' Africa e della Sicilia* AVELL.

422 ..SAMELLIVM
AED·O^F

Descripsit v. 1 Mommsen. — Avellino l. c. n. 7; acta 2 Aug. 1841; *Annali civili* e. d. v. 26 p. 85; acta et Amicone 19 Aug. 1841; *Ann. civ.* e. d. l. c. p. 86; Guarini *fasti* ed. 2 p. 118. — Omnes cum 423 v. 1, acta autem et Annal. 2 Aug. etiam cum 423 v. 2. 424. 444—446 coniunxerunt vel confuderunt.

2 ex actis (ubi OVF), Annal. (ubi O) 2 Aug. et ex actis, Amic. (ubi OVF) et Annal. (ubi O) 19 Aug. accessit.

---

423 pone praeced., ut 422 v. 1 et 423 v. 1 in eadem linea scripti fuerint.

C·CALVENTIVM
SITTIVM·IIV·I·D·
EGO
ASTYLVS·SVM

Descripsit Mommsen. — Avellino l. c. n. 7. 8. 10, qui v. 1 cum 422 coniunxit. — V. 1—2 acta, Amicone, Annal. ll. cc. — V. 1 Guarini l. c. cum 422; 2—4 cum 424 v. 2 confusos l. c. p. 134.

---

424 pone 423 et ita quidem, ut 423 v. 3 et 424 v. 1 in eadem linea scripti fuerint.

L·POPIDIVM
SECVNDVM AED O^F

Descripsit Mommsen. — Guarini l. c. p. 134 (confusam cum 423 v. 2—4); acta et Annal. 2 Aug. 1841. — V. 1 solum exhibent acta, Amicone, Annal. 19 Aug. 1841. — V. 2 solum Avellino l. c. n. 9. —

2 CER·AED acta et Annal., ubi quibuscum aliis inscr. confusa haec sit, supra ad n. 422 dixi.

425

CLAVDIVM
IIVIR·ANIMVLA·FACIT

Avellino *Bull. Inst.* 1842 p. 171; idem *Bull. N.* 1843 p. 10 n. 11; Guarini *fasti* ed. 2 p. 75. Cf. Minervini *B. N.* 1854 p. 100.

426

SVETTIVM·VERVM·ÆD·OVF
LVCI·FAVE

Avellino *B. I.* l. c.; *B. N.* l. c. n. 12.

2 fuitne FAC·F[*acias*]?

---

427 RVSTIVM·VERVM·A·V·A·S·P·P
AVGVSTO·FELICITER·AEDILES·SIC·DECET

Avellino *B. I.* l. c. (inde Henzen 7136), *B. N.* l. c. n. 13; Guarini *fasti* ed. 2 p. 27. — V. 2 Mus. Borb. XIII p. 4.

1 A (ante V) om. Guar. — Fortasse corr. Æ·V·A·S·P·P. — 2 senarius est.

---

428 *'in due linee'*
POPIDIVM·SECVNDVM·AED...

Avellino *B. N.* 1843 p. 10 n. 14.

429

C · IVLIVM · POLŸBIVM
ÆD · O^{F} · PANEM · BONVM · FERT

Avellino *Bull. Inst.* 1841 p. 172; tribus vv. id. *B. Nap.* 1843 p. 10 n. 15 (inde Henzen 6969) et Guarini *fasti* ed. 2 p. 136.

2 *così* (FERT) *credo doversi leggere, benchè altri leggano l'ultima voce* FIAT. *Per dir la verità la seconda lettera manca della traversa media, e la terza ha ancora una forma equivoca* Avell. *Bull. Inst.*

430

SABINVM · AED
O · V · F

Avellino *B. N.* 1843 p. 10 n. 16; Guarini *fasti* ed. 2 p. 157. — V. 1 solum acta 6 Iun. 1841 et *Annali civili* 9 Iun. 1841 (vol. 26 p. 85).

1 AD Ann.

431

MARCELLVM
AED·O·V·F

Avellino l. c. n. 17; acta et Annal. ll. cc.

MARCELLIVM || AED·ROG acta et Annal.

432

M·HOLCONIVM Æ O^{F} *PINVM* D·R·P

Descripsit Mommsen. — Avellino *Bull. Inst.* 1841 p. 172 (inde Henzen 6968); idem *B. N.* 1843 p. 10 n. 18; Guarini *fasti* ed. 2 p. 26 et p. 112; acta l. c.; Annal. civ. l. c.

Uno versu Avell., acta, Ann. — AD · O^{F} acta, AD O Ann., AED Guar. p. 26, AED·O·V·F id. p. 112. — D·R·P om. acta et Ann. — PINVM solis actis et Ann. debetur; cf. 386.

---

433 infra praeced.

ALBVCIVM · ET · MARCELLVM
V · A · S · P·P·D · R · P · O · V · F *aed*

Avellino *B. I.* l. c. (inde Henzen l. c.); *B. N.* l. c. n. 19; Guarini ll. cc.; acta l. c.; Annal. l. c. — Mommsen vidit v. 1.

2 pone O·V·F *qualche vestigio di altre lettere incerte* Avell. *B. I.*, AED acta, AD Annal. addunt. Fortasse AED maioribus litteris pone v. 1 et 2 positum erat.

---

434 Mommsenus titulos 422—424; 432. 433; 434. 435; 380 hoc ordine quo hic posui descripsit.

SVETTIVM AED
FAVSTIN . . .
ROG . . .

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* l. c. n. 20; Guarini *fasti* ed. 2 p. 129; *contin. d. fasti* p. 22.

435 ibidem.

PAQVIV*M* . .

Descripsit Mommsen (PAQVIV....). — Avellino l. c. n. 21; Amicone 29 Mart, acta 1 Apr. 1841; *Annali civili* eod. d. (vol. 25 p. 179).

---

436 *dall' altra parte della strada stà dipinto il Mercurio* ἐνοδιος *col caduceo e la borsa nelle mani* SCH.

CN · HELVIVM · SABINVM

Amicone l. c.; acta l. c.; Annal. l. c.; Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 117; Avellino l. c. n. 22; Guarini *fasti* ed. 2 p. 120.

HEIVM Avell., HETVM Sch., HELVIM 'e *non* HEIVM' Guar.; fuitne HELVIM?

---

437 *nello staffio di seguito ai descritti* (ubi 435—436) AMIC.

A · TREBIVM · Æ · PELORVS · ROG

Acta et Amicone 3 Apr. 1841; *Annali civili* 1 Apr. 1841 (vol. 25 p. 179); Avellino *B. I.* 1841 p. 171, *B. N.* 1843 p. 10 n. 23. — A PELORVS novum v. incohant acta et Amic. — AED act. Amic. Ann.

---

438 *a man destra della strada di chi s'avanza dalla porta* (male; immo a sinistra; v. Avell.) *è dipinta la solita composizione delle trè figure che pestano le uve ammucchiate nel tino, le quali quivi in forma di Satiri codati compariscono. Un' altra figura è occupata nel reccogliere del vino ... Accanto trovasi una donna di un andar maestoso presso la quale stà scritto* SCH.

CVSPIVM · PANSAM · AED

Acta et Amicone 15 Mart. 1841; *Annali civili* eod. d. (vol. 25 p. 178); Schulz *B. Inst.* 1841 p. 117; Avellino *B. N.* 1843 p. 10 n. 24, ubi est _OAED.

439

SALLVSTIVM

Avellino l. c. n. 25.

Fortasse pars est tituli 380.

440

TI · CLAVDIVM · VERVM
VICINI · ROGANT

Avellino *B. N.* l. c. n. 26; Guarini *fasti* ed. 2 p. 76.

1 init. ..I Avell. — Aliud exemplum est 367.

441—476 in lat. septentr. AVELL.

441

SAMELLIVM AED · HERM · ROG

Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 20; Guarini *fasti* ed. 2 p. 117.

In 3 linee Avell.; post SAMELLIVM et HERM*es* incidit Guar., HERM..... certe in fine versus positum fuisse debet.

442

C · L · F · AED
O^{F}

443

VATIAM
AED · VICINI

Avellino l. c. n. 19 (inde Guarini *contin. d. fasti* p. 9).

444—446 e regione 422—424 ACT. ANN.

444 C · L · F · AED · O^{F}

445 VATIAM · AED

446 MODESTVM
AED · V · B · O · V · F

Avellino l. c. n. 18; acta 2 Aug. 1841 et *Annali civili* eod. d. (vol. 26 p. 85) coniunctas vel confusas cum 422—424. — 445 et 446 Guarini *fasti* ed. 2 p. 154.

444. 445 C·CA·AED·VETTIVM (nisi quod VAETTIVM Ann.) acta, Annal. — 446 v. 2 O om. Guar.

447

CN·HELVIVM·SABINVM·AED·D·R·P·OVF
L · SVETTIVM · EPIDIVM · II VIR · I · D

Avell. l. c. n. 17; Guarini *fasti* ed. 2 p. 128 n. 4 male; idem ex Avell. *contin. d. fasti* p. 22; v. 2 solum idem *fasti* ed. 2 p. 128 n. 2.

1 H non vidit Av. — 2 corr. *a*·SVETTIVM; est enim A. Suettius Verus. Cf. 408. 409.

448

ALBVCIVM

Avellino l. c. n. 16.

449

CASELLIVM · Æ

Avellino l. c. n. 15.

450

CAECILIVM

Avellino l. c. n. 14.

451

SIMPLICO · O
'*duobus vv*'.

Avellino l. c. n. 13.

Scr. *Simplic*[*em*] ... || *o.* [*v. f.*].

---

452 inter 410 et 456; ad pilas pictas [t. A 83].

S·P·P·O^{F}

Descripsit Mommsen.

Scr. ..... [*u. a.*] *s. p. p. o. v. f.*

---

453 sub 454 MOMMS.

M · LICINIVM · FAVSTINVM · O^{F}

Descripsit Mommsen praeter M init. — Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 12.

---

454 sub 456 MOMMS.

PAQ*VIVM*
CAPRAS
IVR·D·DIGI

Descripsit Mommsen. — Avellino l. c. n. 11, qui disiunctionem versuum more suo non indicat.

1 PAQ.... Momms. — 2 CAPRA· Av. — 3 DIGI 'incertum' Momms., omisit Avell. — Scr. DIG*ni sunt* vel aliud quid eius generis.

455 sub 456, in tectorio. Nunc Neapoli in museo.

MARIVM · Æ · OVF 0,15

Avellino l. c. n. 10; Amicone 13 Apr. 1841; acta 14 Apr. 1841; *Annali civili* eod. d. (vol. 25 p. 179); Guarini *fasti* ed. 2 p. 105. — \ARIVM nunc restat, quod vidi.

MARIVS Amic., acta, Ann. — Æ·O^{F} acta, ÆD·O^{F} Amic., AED·O Ann.

456 in pariete proximo (ab eo in quo 459 sqq. extant) ACT. ANN. — Nunc Neapoli in museo, in tectorio.

A · VETTIVM
FIRMVM · VERECVNDISSIMVM 0,16
sic IVVENEM·D·V·A·S·P·P·O·V·FACIATIS 0,11

Descripsimus. — Avellino l. c. n. 9; Amic. l. c.; *Ann. civ.* et acta l. c. cum 458; Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118 (inde Henzen 7138); *Mus. Borb.* XIII p. 4; Guarini *fasti* ed. 2 p. 27 et p. 78.

457
FVSCVM · ÆD
IPHIGENIA·FACIT

Avellino *Bull. Inst.* 1841 p. 171, *B. N.* 1843 p. 19 n. 8; Guarini *fasti* ed. 2 p. 131. — V. 1 solum Amic. l. c., acta 13 Apr. 1841, *Ann.* eod. d. l. c. — 1 AED omnes praeter Av.

458 in eodem pariete, ubi 455. 456 ACT. ANN.

VICINI
CVM · CAPITONE
ROG

Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118; Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 7; Amic. l. c.; acta 14 Apr. 1841; *Annali civili* eod. d. (vol. 25 p. 179).

1 TICINI Ann. — 2 CAPILONE acta et Annal. — 3 ROGANT Av. — Hanc subiecit 460 v. 1 Am., sed 456 acta et Ann.

459. 460 in eodem pariete cum 457. 461—467 ACT. ANN.

459 . . *r*VSTIVM Æ*d*
ROGAMVS · DIGNVS · EST

460 PAQVIVM · ET · CAPRASIVM
PROBISSIMOS · D · V·I·D·OVF

Avellino *B. Inst.* 1841 p. 171 (inde Henzen 6972); idem *B. N.* 1843 p. 19 n. 6. — 459 et 460 v. 1 acta, Amicone, Annal. civ. (l. c.) 13 Apr. 1841, qui confuderunt omnes cum ceteris ibidem scriptis. — 459 Guarini *fasti* ed. 2 p. 175, *cont. d. fasti* p. 9. — 460 Guarini *cont. d. f.* p. 10; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150.

459, 1 CVSPIVM AED acta, Amic., Ann. — AED Guar. p. 175. — 2 ROGANT act., Am., Ann.

460, 1 CAPRASI... Avell. et Guar.

461
L · POPIDIVM · SECVNDVM AED

Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118; acta l. c.; Amic. l. c.; Ann. l. c.

HO (pro L) acta, Am., Ann. — AED om. eid.

462
M · EPIDIVM · SABINVM · AED

Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 5; acta l. c.; Annal. l. c.

In 2 linee Av. — M·HENNIVM acta et Ann. — AED om. eid. — Cf. n. 470.

463
PAQVIVM

Acta l. c.

Fortasse coniungenda cum 464.

464
PROCVL·ET·C*ap*RASIVM·FILI·AED

Acta l. c.; Ann. eod. d. vol. 25 p. 179.

CERASIVM acta et Annal. — Cf. 454, quam in alio pariete scriptam fuisse ex actis et Annal. intellegitur.

Corrigendum est fortasse: IIVIR I·D.

465
M·SAMELLIVM·MODESTVM·AED
D·R·P·O^{F}

Amicone 13 Apr. 1841; acta l. c.; Ann. l. c.

1 ÆD Amic. — 2 om. acta et Ann.

466
A·R·AED

Acta l. c.; Annal. l. c. — V. 2 praecedentis hanc esse quis credat?

467
SABINVM · AED

Amicone l. c.; acta l. c.; Annal. l. c. — ÆD Am.

468—469 inter 453 et 470.

468 M·EPIDIVM·SA.....
D·V·I·D·O·V·F

Descripsit Mommsen.

469
VIBIVM·SE.....

Descripsit Mommsen.

470 inter 469 et 413 MOMMS.

M · EPIDIVM
SABINVM · AED
CAMPANIENSES·ROG

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. Inst.* 1841 p. 171 (inde Henzen 6974).

3 'sic, non CAMPANIENSIS' Momms.

Fortasse n. 462 huius est v. 1. 2. — 'Campanienses, ni fallor, Campani vel cives Capuani sunt Pompeiorum incolae' Henzen; cf. Minervini *B. N.* 1845 p. 103.

471 e regione tituli 436 ACT. ANN.

M · EPIDIVM
SABINVM
AED·ROG

Amicone 29 Mart. 1841; acta 1 Apr. 1841; *Annali civili* eod. die (vol. 25 p. 179); Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118; Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 4; Guarini *fasti* ed. 2 p. 157.

472
MARCELLVM
AED

Avellino l. c. n. 3; eandem fortasse exhibet Guarini *fasti* ed. 2 p. 150.

473. 474 e regione n. 438 ACT. AMIC. ANN. inter 413 et 475 MOMMS.

473	474
CASELLIVM	M · EPIDIVM
AED	SABINVM·Æ

Descripsit Mommsen. — Acta, Amicone, *Annali civili* (vol. 25 p. 178) 15 Mart. 1841; Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118; Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 2

474 v. 2 Æ Mommseno debetur, ceteri omiserunt omnes.

475 iuxta praeced. orientem versus, litteris antiquioribus in tectorio postea denuo calce obducto.

L · NAEVIM
//VFVM · AI*d*
V·I //// O^{F}

Descripsit Mommsen.

476 *in uno staffio a sinistra la strada di Nola* ACTA (*negli staffi a destra ed a sinistra la strada di Nola, leggonsi le seguenti iscrizioni* AMIC., at sequitur una haec).

POPIDIVM · SECVNDVM
AED · O · V · F

Acta 1 Mart. 1841; Amicone 6 Mart. 1841; *Annali civili* eod. die (vol. 25 p. 178); Schulz *Bull. Inst.* 1841 p. 118; Avellino *B. N.* 1843 p. 19 n. 1.

1 L·POPIDIVM Schulz. — 2 C·V·F id., nisi forte aliud est programma.

477—492 inter 4 vicum a porta Nolana et portam Nolanam scripta erant; haec enim viae Nolanae pars anno 1813 effossa est.

477 CN · HELVIVM · SABINVM
AED · V · B · D · R · P
O · V · F

Acta 10 Oct. 1813 (inde om. v. 2 Guarini *fasti* p. 63; ed. 2 p. 120, si quidem eadem est).

478
N · HERENNIVM
Æ O^{F} · P . . .

Acta l. c.

2 O. (pro O^{F}) Momms. ex mscr.

479

Q·POSTVMIVM·PROCVLVM

Acta 22 Aug. 1813.

---

480 infra praeced.

M · CERRINIVM · VATIAM . . .
CAMPANIENSES · ROG · PNILIO SA

Acta l. c.

2 CAMPANIENSIS·ROG·PNILIO (om. SA) Momms. ex mscr.; alio actorum exemplari usus esse videtur Fiorelli, quem secutus sum. — Corrige PA*p*ILIO . . .

Ex 479 et 480 Romanellius p. 276 effecit hanc: PROCVLVM CAMPANIENSES || ROG. VT F.

De Campaniensibus v. ad 470.

---

481 *sul muro di una casa laterale alla porta* RIB.

SAMELLIVM

Ribau 29 Iul. 1813 (Í 3 p. 224), ubi est M.

---

482 *su di altro muro di casa, prossimo alla porta* RIB.

ALBVCIVM · AED

Ribau l. c.

---

483 ad dextr. praeced.

CERRIVM VATIAM AED

Ribau l. c.

Nisi male lecta est, Cerrius Cerrinii vice fungi censendus est ut Postius Postumii 195. 1016.

484—488 *alla porta della città posta a settentrione, al cantone che le dissi coll' antecedente mio rapporto* [v. ad 491], *e specificatamente all' altra parte di questo* ACTA.

484 ALBVCIVM · AD · OF

Acta 15 Iul. 1813 (eandem, ut videtur, exhibet Guarini *fasti* p. 126).

485

MARCELIVM · AED · LIGNARI
PLOSTRARI · ROG · LASSI
CVM · *f*ABIO · ET · CRIMIO · ET ·
C · NISIO I*n*FANTIONE
VBIQ·

Acta l. c. — Inde Guarini *fasti* p. 166, ed. 2 p. 150; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150 = Henzen 7241.

1 MARCELIW acta quod correxi. — 3 TABIO ead. — 4 C*al*VISIO corr. Guarini. — IN·FANTIONE acta. — Romanelli p. 276 (= Orelli 4265) diffinxit hoc modo: MARCELLINVM AED.LIGNARJ *'sic'* || ET PLOSTRARJ *'sic'* ROG.VT F.

486

CN · HELVIVM · SABINVM
AED·V·B·D·R·P·O·V·F

Acta l. c. — Inde Guarini *fasti* p. 64, ed. 2 p. 121 om. 2 D·R·P, si tamen eadem est.

1 SABINW acta, quod correxi.

487

M · C · V
. . . . . .

Acta l. c.

488

SVETTIVM
MACI
VICILI

Acta l. c. — Inde Guarini *fasti* p. 119, ed. 2 p. 129, qui MAGI || O·V·F.

2. 3 fort. MA*g*I VI*g*IL*a*; cf. 858.

489

CERRINIM
AED·OVF

Acta l. c.

1 corrige CERRINIM.

490

M · CASELLIVM · MARCELLVM
AED·AGRICOLAE·ROG
FISINERTICVS

Acta l. c. — Inde v. 1—2 Guarini *fasti* ed. 1 et 2 p. 165 = Garrucci *B. N.* 1853 p. 150.

491—492 *alla porta della città che trovasi a settentrione ad uno de' muri che forma il cantone di una casa, a destra della medesima porta* ACTA.

491

CASELLIVM·ET·ALBVCIVM·AED·V·B
d. R·P·O*F*
SECANIS///O
ET · VNI//

Acta 11 Iul. 1813. — Inde v. 1—2 Guarini *fasti* p. 127; ed. 2 p. 150.

492

M · C · V · AE*d*
O*F*

Acta l. c. — Eandem exhibere videtur Guarini *fasti* p. 169; ed. 2 p. 151: M·C·VAT || O·V·F (ed. 2 om. O·V·F).

1 A·EX acta.

---

493 extra portam Nolanam, lat. sept., in tofo dealbato.

CASELLIVM
. . . . . .

Descripsi. — Eandem significare Romanelli p. 275 videtur.

493*a* ibidem ROM.

C · SALLVSTIVM

Romanelli l. c.

493 et 493*a* quodammodo expressit Mazois I tab. XXXVI 2.

VICOLETTO DELLE TERME.

494 lat. orient., in angulo *del vico dei soprastanti,* in lateribus dealbatis.

0,11 MARCELLVM · ET · CELSVM · AED 0,09
0,065 NOVICI · CAVLO *FAC*

Descripsimus. — Amicone 16 Apr. 1817 (Romanelli p. 146); Gell 1832 I p. 36.

1 MARCELLIVM Amic., MARCELLVM Momms. Gell. — CELSINVM Gell perperam. — 2 . . . NO VICI id., NOVISI Amic. — CAVLO Amic. Gell, om. Rom., GAVIO Momms. — FAC Amic. Rom. Gell (qui +AC), ET(?)..... Momms. — Trium litterarum reliquias vidi tales, ut non dubitem, quin FAC vera sit lectio.

2 fuitne NOVICI CAV*p*O FAC?

495 lat. occ., in pariete septentr. cellulae in dextro latere tabernae positae, cuius tabernae ostium 4 est a *vico dei soprastanti*; rubrica scriptum in tectorio prope solum.

M · C · N · PEQVNIAM

Tab. IX 8. Descripsi. — Q correcta est ex C (an C ex Q ?).

---

496 lat. occid., in angulo *del vico dei soprastanti,* in tofo dealbato.

C*n* · HELVIVM *sab*IN*um*
AED·D·R·P·O·V·*f*

Descripsi.

STRADA DEL FORO.

lat. orient. 497—520.
lat. occid. 521—527.

497 in angulo viae Augustalium septentrionali; in lateribus dealbatis.

0,27 A · VETTIVM · AED / SACCARI ROG

Descripsi. — Acta et Amicone 20 Iun. 1818; Mus. Borb. I p. 22 (inde Guar. *f.* p. 106, ed. 2 p. 82; Garr. *B. N.* 1853 p. 150 = Henzen 7276); Gell 1832 I p. 39.

498 infra praeced. in lateribus dealbatis.

M . SAMELLIVM 0,19

Descripsi. — Acta et Amicone l. c.; Mus. Borb. I p. 23 (Gell 1832 I p. 38; Guarini *fasti* p. 94, ed. 2 p. 117), in quo perperam coniuncta est cum sequenti. — Infra vidi 2 versuum reliquias non plane certas has: AA . . . . . || CASII . . . . .

---

499 *in altro* (*pilastro*) ACTA.

*cn? alle*IVM · MAIVM · D · V · I · D
AVRELIVS · CIVEM · BONVM · FAC

Acta et Amicone l. c.; Mus. Borb. l. c. (inde Gell l. c., Guarini ll. cc., Garrucci *B. N.* 1853 p. 150).

Cum 498 et 500 male coniunxit Mus. — 1 MILIVM omnes, correxit Garr. — 2 intellege *fac(it)*. — In hoc uno titulo *civis boni* appellatione candidatus ornatus est; nam, quem Guarini *fasti* ed. 2 p. 78 exhibet, A·VETTIVM FIRMVM || AED·CIVEM·BONVM·O·V·F, quin ex hoc aliove ab ipso coniciendo confictus sit vix dubito.

---

500 *nel terzo* (*pilastro*) ACTA.

PAQVIVM · D · V · I · D · O

Acta et Amicone ll. cc.; Mus. Borb. l. c. (Gell l. c.; Guarini *fasti* p. 105, ed. 2 p. 77).

PAQVVIVM Mus. perperam. — O omm. acta et Amic.

501—507 *nei pilastri delle abitazioni che restano alle spalle del tempio di Giove, e proprio nei pilastri delle medesime* (*della medesima* ACTA) ACT. AMIC. cf. Amic. 18 Iul. 1 Aug.

501 N · HERI

Acta et Amicone 12 Sept. 1818.
Leg. *N. Her*[*ennium* . . . . .

502
M · CERRINIVM
M · D
CORON
ROG

Acta et Amic. l. c. — 1 M·CARRINIVM Amic. ed. Fior. et acta. — 2 scr. *ae*D.

---

503 AVGVSTALIS

Acta et Amic. l. c.

504
. . . . . M · ALVIVM · D · V · I · D
Q · O · V · F
. . . . . SONOMASTVS·ROGAT

Acta et Amic. l. c.

1 et 3 init. lacunarum signa addidi. — 1 corr. [*cn.*] *al*[*le*]*ium*; an [*alleiu*]*m* [*ma*]*ium*? — 3 pr. S ultimam nominis gentilis litteram esse puto.

505
...$\overline{\text{II}}$·M·HC·
PAQVIVM

Acta et Amicone l. c.

1, quae sunt duorum fortasse programmatum reliquiae (*II* || *vir* || *M. Holconium* —?), titulo 507 praemittit Amic.

506
M · HOLCONIVM
ROG
C · *g*AVIVM · RVFVM

Acta et Amicone l. c., ubi 2 est CAVIVM.

507
CN · HELV
AED · CORONA
$\overline{\text{II}}$ · VIR

Acta et Amicone l. c. — Cf. 502.

3 aut alius programmatis fragmentum est aut sic fortasse corrigendum: CORONA||*t*V*s* R*og* (an [*et*] *v*[*e*]*r*[*us* . . .?)

---

508 *sul 2 pilastro* (ab angulo viae Augustalium) MVS.

L · POPIDIVM · AED

Mus. Borb. I p. 23 (inde Guarini *valore della cifra* SEXS p. 40; *fasti* p. 133, ed. 2 p. 131). Memorat Gell 1832 I p. 41.

---

509 *nel 3 pilastro* (ab angulo viae Aug.) MVS.

C · CVSPIVM · PANSAM · $\overset{\text{AED}}{O^F}$

Mus. l. c., ubi est OR (pro O^F) more solito. — Inde affert Gell 1832 I p. 41.

510—513 *in due pilastri senza intonaco, a destra* (510. 511) *ed a sinistra* (512. 513) *della strada* ACTA. Sed *sul nono pilastro* (lat. orient., ab angulo viae August.) MVS.

510 CASELLIVM
AED

511 O · NVMISIVM

512 MAIVM · Æ · O^F

513 PRISCVM

Amicone 8 Aug., acta 16 Aug. 1823; Mus. Borb. I p. 24 (inde Gell 1832 I p. 41). — Ex Mus. 510 Guarini *fasti* p. 166, ed. 2 p. 151. — 511. 512 id. *fasti* p. 94, ed. 2 p. 118.

511 O omm. acta et Amic., cum 510 coniunxit Guarini sic correctum O·*uf*, fortasse recte. — NVMISSIVM Amic. — 512 OR Mus. — 511 et 512 coniunxit Guar.

---

514. 515 *nel pilastro dipinto rosso di fronte alla terza colonna* AMIC. in viae latere orient. — *sul 7 pilastro* (lat. orient. a via August.) MVS.

514 SABINVM

515 PANSAM · AED
*e*V*h*ODVS · ROG

Acta et Amicone ll. cc.; Mus. I p. 23 (inde Gell 1832 I p. 41; Guarini *fasti* p. 140, ed. 2 p. 136). — 514 et 515, 1 uno v. Mus. exhibet. — 515, 2 SVLIODVS omnes.

516—517 *nei pilastri di mattoni del portico a destra* AMIC.

516 *nel 15 pilastro* (lat. orient. a via Aug.) MVS.

PANSAM · AED

Amicone 18—19 Sept. 1823; Mus. Borb. I p. 24 (inde Gell 1832 I p. 41).

517
M · HOLCONIVM

Amicone l. c.

---

518 *di fronte al descritto* (*pilastro*, in quo 525—527) AMIC.

FAVSTO . . . $\overline{\text{II}}$ VIR
. . . . . .
M·NOLLIVM·ET·M
CALVENTIVM . . .
. . . . . .

Amicone 8—11 Sept. 1823.

---

519 in porticus quae est in latere orient. pila quarta eunti ab aede Fortunae; in lateribus dealbatis.

MARCELLVM	0,17
AED · D · R · P	0,09

Descripsi.

---

520 in porticus pila tertia ab aede Fortunae.

M · C · M	0,21
AED	0,14

Descripsi.

---

521 lat. occid., inter 1 et 2 ostium a *vico d. soprastanti*, in lateribus dealbatis.

0,21	P PAQVIVM III

Descripsi.

---

522 *alla sinistra della strada* ACTA.

M · C · V · A*e*D
o · V *f*

Acta 2 Aug. 1823.
1 A·D, 2 D·V acta.

---

523 *in un pilastro opposto all' altro dove erano le lettere puntate* (i. e. n. 522) ACT. *in un pilastro della* (*quinta abitazione, che resta a sinistra della strada*) AMIC.

C · I · P · II · VIR

C · I · P · II · VIR

Acta 9 Aug. 1823; Amicone 31 Iul. 1823 eandemque ut videtur 8—11 Sept. 1823.

---

524 ibidem.

MARCELLVM
AED · ROG

Amicone 8—11 Sept. 1823.
MARCELLIVM Amic. more solito.

525—527 ibidem AMIC. — *alla dritta della quarta bottega, cominciando a contare dalla cantonata, che è dirimpetto il tempio della Fortuna* MVS. i. e. lat. occid. viae fori, ad dextr. 4 ostii a via thermarum. Male intellexit GELL.

525 PANSAM · AED · O^F
ET · POPIDIVM

Amicone l. c.; Mus. Borb. I p. 25 (inde Gell 1832 I p. 183; Guarini *valore d. cifra* SEXS p. 41, *fasti* p. 132, ed. 2 p. 131).

1 OR Mus. — 2 extr. Guarini interpolavit addito SECVNDVM. — Sic legenda *Pansam et Popidium aed. ovf*; aliud exemplum est 382.

526 C · CALVENTIVM · $\overline{II}$ VIR
SITTIVM MAGNVM O^F

527 M · C · M
AED

Amicone l. c.; Mus. l. c. (Gell l. c; Guarini *valore* l. c.; *fasti* p. 101, ed. 2 p. 126).

526, 2 OR Mus. — 527, 1 M·G·M Mus.

VICO STORTO.

528 lat. orient., inter 3 et 4 ost. a via Fortunae; in tectorio albo.

IVDICIS · AVG · FELIC · 0,24

Descripsimus. — *Bull. Inst.* 1834 p. 34 (ex actis Iul.—Dec. 1833), inde (coniunctam cum 349) Guarini comm. IX ed. 2 p. 46, *fasti* ed. 2 p. 141 et Avellino *iscr. graff.* p. 16.

De iudiciis Augusti v. ad n. 1074.

529 lat. or., inter *vico del panattiere* et 1 ostium meridiem versus. — *A sinistra della porta da via dell' edifizio, in cui è il forno* AV. In tofo dealbato ut tamen litterae VM album excedant et in ipso tofo pictae sint.

0,22 CASELLIVM 0,07
Æ

Descripsimus, sed solum v. 1 ego. — Avellino *B. N.* 1846 p. 1.

2 ÆD Av.

530 lat. occid., inter 5 et 6 ost. a via Augustalium, in albo tectorio.

L · CAECILIVM 0,32
sic $\overline{II}$ · IVR//O^F 0,17

Descripsimus. — *Annali civili* 26 Febr. 1834 (vol. 5 p. 67), ubi est C·CAECILIVM || D·VIR·O.

531—533 in eodem vico, accuratius locum non indicant ANN.

531 CN · HELVIVM · SABINVM
AED · V · B

Annal. l. c.

532 *s*AMELLIVM · AED
VETTIVS · ROG

533 PANSAM · AED

Annal. l. c., qui 532 et 533 coniungunt.

532, 1 GAMELLIVM Ann.

534 lat. occid., inter 4 et 5 ostium a via Augustalium; in albo tectorio dealbato.

CASELLIVM 0,24
Æ 0,23

Descripsi. — Nihil periit.

535 *un vicolo ad angolo ottuso, che mostra doversi congiungere colla strada della Fortuna. Sul muro a destra del vicolo* BVLL. i. e. in lat. orient. prope viam August.

CASELLIVM A*ed* OV*f*

Bull. Inst. 1833 p. 3 (ex actis Dec. 1832).

AO OV *Bull.*

VICO DEI SOPRASTANTI.

lat. sept. 536—546.
lat. merid. 547—552.

536 ad angulum viae *del Foro,* in later. dealb.

*ca*ECILIVM · CAPELLAM 0,17

Descripsi.

537 inter 1 et 2 ostium a *via del Foro* (2 ostium nostra aetate clausum est), in lateribus dealb.

0,16 CASELLIVM $^{AI\ \ldots}_{ÆVPO\cdot ROG}$

Descripsit Kiessling; ego nominis principii vestigia quaedam, deinde VM vidi, ceterorum nil praeter AVPO·ROG. — Fuitne *c*AVPO?

538 inter 3 et 4 ostium a *via del Foro* sive inter 1 et 2 ostium a *vicolo delle terme* in tabula picta gladiatoria. — *Pittura novellamente scoverta, lungo tempo dopo aver io scritta la presente memoria, e la quale rappresenta appunto il combattimento di due gladiatori co' loro nomi aggiunti. È rimarchevole che il pittore ha espressi due punti del combattimento: il primo, che forse n'è il cominciamento, mirasi in lontananza; le figure sono in alto del quadro, di una dimensione più piccola, ed i caratteri, esprimenti i nomi de' combattenti, più minuti. La rappresentazion principale sembra indicare il fine del combattimento colla morte di uno de' due contendenti, e con altra figura accorsa. Le figure sono molto più grandi, ed i caratteri maggiori* AVELL. *una pittura, in cui si vede indietro una coppia di gladiatori, che si preparono al combattimento, e sul primo piano la coppia stessa di gladiatori nel fine del combattimento. Dal pesce che portano sopra l'elmo, apparisce che appartengono alla classe dei mirmilloni. Uno di essi cade appresso sotto dell' altro, che gli è sopra in terribile gesto di raddoppiar colpi a colpi con una spada falcata, che stringe con la destra. Un maestro di cerimonie dello spettacolo* (designator), *inerme e vestito di una tunica bianca, si vede in atto di accorrere fra i combattenti, e di porgere in dono una verga* (rudis) *al vincitore. Sopra il quadro è un' iscrizione che giace in modo, che le lettere picciole sovrastono alle due figurine che sono addietro, le grandi alle due figure combattenti sul primo piano del quadro* MVS.

supra gladiatores:
TETRAITES · PRVDES · PRVDES · L · XIIX · TETRAITES · L · X
in imo picturae margine litteris albis in tectorio rubro:
ABIAT · VENERE · BOMPEIIANA · IRATAM · QVI · HOC · LAESAERIT 0,02

Descripsimus, sed 1 ITES · PRVDES · P et ultimum X, 2 NA · IRATAM et AERIT non vidit Mommsenus; 1 TETRAITES · PRVDES · PRV et ultimum X, 2 BO et NA et q. sec. praeter S non vidi ego. — Exhibent 1 et 2 Amicone 12 Apr. 1817 et 12 Apr. 1818; Avellino *iscriz. gladiatorie* (*atti d. soc. Pontan.* III p. 194 seq.), qui tamen 1 non integram refert; Mus. Borb. I p. 6 (inde 1 Gell 1832 I p. 36 q. om. duo prima verba, 2 Osann sylloge p. 494 et om. HOC Mommsen *Rhein. Mus.* 1847 V p. 458); Goro p. 106 q. fortasse descr. (inde Orelli 2541 qui male LAESARIT). —

2 solam Arditi *legge Petronia* 1817 p. 57; Fiorelli in fronte libri *giornale d. scavi* 1850 (exemplo lithographo); Iorio p. 97; Gell l. c. p. 35 solum BOMPILIANA ipse v.; quibus adde hos auctores minus idoneos Romanelli p. 146 (q. nil legit praeter VENERE POMPEIANA); Bonucci 1828 p. 141 (= Gell l. c.); Guarini *fasti* p. 174, ed. 2 p. 165; Garrucci *B. N.* 1854 p. 17 et p. 82, qui vel non descripserunt ipsi vel fide parum digni sunt.

1 TRETAITES Amic. ubique; TETRAIDES Goro, perperam uterque. — PRVDES alterum om. Amic. — I·XIIX Amic. Mus. (cum Gell) Goro; recte Av., cf. Garrucci *graff.* ad t. XII 2 — L·XI Goro. — 2 ABEAT Am. Av. Mus. — VENEREM Amic. male — BOMPEIA.... Momms., ..MPFIIA... ego, BOMPEANAM Am. 1817, POMPEANAM id. 1818, BOMPEIANA Ard., POMPEIIANA Avell. (cf. *B. N.* 1846 p. 6) Iorio, BOMPEIIANAMA 'sic' Mus. (errore fortuito opinor pro BOMPEIANA), POMPEIIANA Fior; BOMBEIANA Goro, BOMPILIANA Gell — IRADAM Ard. Goro — LAESERIT Amic. 1818 et Iorio.

Exempla Arditii et Avellini et per se maxima auctoritate esse debent et propterea quod paullo post detectam inscriptionem facta sunt. Quare de lectione omnino constat, ut id solum dubium relinquatur, utrum IRATAM an IRADAM scriptum fuerit; sed id quidem Fiorellii typo satis probatur fuisse IRATAM.

Nomen *Tetraites* cum Friedlaendero (*Rhein. Mus.* 1856 X p. 553) reponendum est Petronio c. 52 *nam Hermerotis pugnas et Petraitis* (sic cod.) *in poculis habeo* et c. 71 *valde te rogo, ut secundum pedes statuae meae catellam fingas et coronas et unguenta et Petraitis* (sic cod.) *omnes pugnas.*

539 ibid. sub tabula picta.

MARCELLVM · Ⱥ · ⊣Λ M⊣ · ROGA

Amicone 12 Apr. 1817 et 12 Apr. 1818. — Ex hac Romanelli p. 146 affert M·MARCELLVM AED, Gell et Gandy p. 196 et Gell 1832 I p. 35 MARCELLVM. — MARCELLIVM Amic. — AED·ENMI Amic. 1818.

540 ad angulum orient. *del vicoletto delle terme,* in laterib. dealbatis, sub imagine caprae.

0,24 M · CASELLIVM · $\frac{\text{AED·D·R·P·FAC}}{\text{FIDELIS·FBRLI}}$

Descripsit Kiessling v. 1 et 1^1; ego 1 solum vidi integrum, reliquorum vestigia. — Amicone 16 Apr. 1817; Romanelli p. 146 omissis 1^1 FAC, 1^2 BRLI; expressa est quodammodo apud Gell et Gandy p. 196, accuratius apud Gell 1832 I p. 35.

1^1 ÆD·DIF·FAC· Gell. — 1^2 FBRLI om. id.

541 e regione 547 ROM. i. e. circit. inter *vicoletto d. terme* et 4 pilam occidentem versus.

C · MARCELlVM AED · V · B · D · R · *p.* O · *u. f.*

Romanelli p. 144, ubi est MARCELLVM et D·R·O.

542 inter 5 et 6 ian. a *vicoletto d. terme* occidentem versus, in tectorio albo.

C · CVSPIVM · PANSAM
Λ . . . . D · R · P

Descripsi. — 2 pr. reliquias quasdam vidi, quae AED·O^F fuisse possunt.

1 solum exhibet Minervini *B. N.* 1859 p. 95, nisi forte est 547.

543 infra praeced., rubrica scriptum in tectorio.

0,40 SIIC^{phallus}VNDVS *sic* TYRANVS FORTVNATVS 0,07—0,12

Descripsi. — Minervini *B. N.* 1859 p. 95, qui male SYRANVS legit.

544. 545 iuxta praecedentem; carbone scripta MIN.

544 MARTIS
HERMES

545 HERMES . . . . .

Minervini *B. N.* 1859 p. 95.

546 inter 10 et 11 ostium a *vicoletto delle terme* occidentem versus, sub pictura Bacchi, in tectorio.

0,19 CASELLIVM Ⱥ VENVS 0,075
. . .

Descripsimus (KZ), ego tamen non nisi haec vidi CASEII . . . . $^{\text{CIIINVS}}_{\text{. . .}}$. — Ex hac Minervini *B. N.* l. c. afferre videtur CASELLIVM Ⱥ (*non ci è riuscito di leggere la continuazione*).

1^2 vestigia solus vidi.

lat. merid.

547 *lato destro* (venienti ex *vicoletto delle terme*); post titulum *segue a questo lato un' ara* ROM. i. e ara larum compitalium q. v. *ara di Giove* [tab. A 92].

CVSPIVM PANSAM

Romanelli I p. 144. Eandem fortasse exhibet Minervini l. c. ad 542.

548 inter 2 et 3 ostium a *vicoletto del foro* in tectorio albo, litteris recentiorum programmatum candidatorum.

TV · DE · CONTRA ROG · DEB · ARTOR- 0,09

Descripsi. — Minervini *B. N.* 1859 p. 67, qui male AKTOR.

Tu de contra rog(are) deb(es) Artor(ium). — E regione huius graphio scriptum est ARTO . . (v. infra).

549—549*b* in vico [t. A 91 a] intranti sinistra rubrica scripta in tectorio.

549

FAVSTVS
sic FAVSTIANO ESVRIENTIBVS
GEMELLVS CESERNINO LVSINVMISIVXXORI- SALET IPSO

Tab. II 11. Descripsi.

Sic legendae esse videntur: altera *Gemellus Cesernino, Lu[c]i? Numisi uxxori? sal(utem);* altera *Faustus Faustiano et ipso esurientibus.* Cf. n. 89. 90. — *Uxxor* est apud Rossi I. C. 1 n. 442. [Lege *Cesernine Lusi Numisi*; similiter n. 90 sic legenda: *Gemellus Cesernine sal(utem).* Th. M.]

549*a* supra 549 vocem GEMELLVS.

. EBVR\ OLO
CVNNI ·

Tab. II 7. Descripsi, lectio parum certa est.

549*b* supra 549 vocem FAVSTVS circ. 0,75 met.

CVLINSAL

Tab. II 9. Descripsi.

550 supra 551 MIN.

. . . . . IVM
SABINVM · AED
O^F

Minervini *B. N.* 1859 p. 68.

2 AED (ED *monogr.*) Min., quam notam nusquam repperi.

551 ad dextram 1 ostii a vico [t. A 91 a] occidentem versus in albo tectorio.

CASELLIVM · Ⱥ · O^F
HINC · ROGANT

Tab. III 1. Descripsi. — Minervini l. c.

552 in hac regione.

VERVM IIVID

Descripsit Kiessling.

VIA DEGLI AVGVSTALI.

lat. septentr. 553—608.
lat. merid. 609—651.

553 *alla sinistra della strada* (*posta al lato settentrionale del Foro civile*) *nel secondo pilastro intermedio alle botteghe senza intonaco alcuno* ACTA.

SI*tt*IVM · MAGNVM

Acta 28 Iul. 1821, ubi est SILVIVM.

---

554 ibidem *nel sesto pilastro* ACTA.

LICINIVM · FAVSTINVM · AED

Acta l. c.

---

555 inter 7 et 8 ostium a via Fori infra picturam Mercurii et Veneris, in tectorio albo.

*TREB*IVM · AED · Ↄ*F*

Descripsi quae restabant. — Acta 1 Sept. 1821.

---

556 *nel pilastro dell' ottava bottega, a sinistra della strada* ACTA; v. sequentem.

M · CERRINIVM · AED · D · R · P · Ↄ*F*

Acta 3 Nov. 1821.

---

557 sub praecedenti ACTA. — Inter 8 et 9 ostium a via Fori in tofo dealbato.

MARCELLVM 0,13
AED · ROG 0,085

Descripsi. — Acta l. c. male uno versu sic: MARCELLIVM·AED (om. ROG).

---

558 inter 10 et 11 ostium a via Fori, in tectorio albo.

*A · VET*TIVM · FIRM*VM* c. 0,40
NVMISIVS · IVCVNDVS · CVM · *SECVNDO*
ET · *VICT*ORE · ROG · 0,10

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta 10 Mai. 1822; inde Mus. Borb. I p. 9 (Guarini *fasti* p. 105, ed. 2 p. 80); Goro p. 109 male.

Numisii Iuc. et Sec. sunt in t. Romano (a. p. Chr. 70) I. N. 6769 VI et III.

---

559 ibidem ACTA.

C · CVSPIVM · PANSAM · AED

Acta l. c.

---

560 inter 12 et 13 ostium a via Fori in lateribus dealbatis.

N · POPIDIVM

Descripsi.

---

561 *in quello* (*pilastro*) *dell' altra bottega* ACT. i. e. e regione ut videtur pilae, cui inscriptae erant 612—614.

L · NVMISIVM

Acta 9 Iun. 1822 (Guar. *f.* p. 139, ed. 2 p. 136).

---

562 ibidem.

C · CVSPIVM · PANSAM · AED · D · R · P · Ↄ*F*

Acta l. c. (inde Guarini ll. cc).

563 ibidem.

MAGNVM

Acta l. c., ubi coniungitur cum 561 et 562 (Guarini ll. cc. sic: MAGNV).

564—567 *dietro della fontana di pietra di travertino* (quae est in angulo *del vico storto*) ACTA.

564. 565 *nel pilastro vicino di essa fontana* ACTA.

564 CAPRASIVM
FELICEM

565 M · HOLCONIVM

Amicone 20 Iul., acta 29 Iul. 1822 (inde Guarini *fasti* p. 93, ed. 2 p. 84).

565 solam (cf. tamen ad 567) Gell 1832 I p. 11.

565 M·HOLCONI Am.

566 *in altro pilastro della bottega seguente con lettere più piccole* ACTA (v. ad 567).

CVSPIVM
PANSAM · AED
IVVENEM · PROBVM
DIGNVM · REI · P · Ↄ*F*

Amicone et acta ll. cc.; inde puto Mus. Borb. I p. 8 duobus vv. — Aliud exemplum est 702.

3 IVENEM Amic. — 4 OR Mus. more solito.

---

567 *più sotto* ACTA; *immediatamente dopo la porta della bottega col poggiuolo* [t. A 98] AVELL. *B. N.* 1846 p. 4. — Inter 1 et 2 ostium a *vico storto* orientem versus in lateribus dealbatis.

A · VETTIVM · CAPRASIVM 0,42
FELICEM·AED·Ↄ*F*·PILIPPHVS·ROG *sic* 0,06

Descripsi. — Amicone et acta l. c.; ex actis opinor Mus. Borb. l. c. (Guarini *fasti* p. 93, ed. 2 p. 84); ceteris melius Avellino *B. N.* 1845 p. 11 n. 1.

Veram versuum distributionem turbarunt omnes. — Eiusdem ut videtur partem exhibent Goro t. XX (aeri incis.) p. 110 APRASIVM FELICEM·AED·Ↄ*F* et Gell 1832 I p. 11 PRISCVM FELICEM·ÆD·O·V·F, nisi forte potius est 564.

---

568 ibidem AVELL. *B. N.* 1846 p. 4.

VETTIVM · SYRTICVM

Avellino *B. N.* 1845 p. 11 n. 2.

---

569 ibidem AVELL.

VIBIVM
SEVERVM

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1845 p. 11 n. 3. — Aliud exemplum est, quod inter 15 et 16 ostium a via Stabiana descripsi VIBIVM *Seuer*VM in lateribus dealbatis.

570 *nel muro di rimpetto all' antecedente* (i. e. n. 619) AVELL. *B. N.* 1845 p. 81 itemque ACT. *dopo la 4 apertura* (a *vico storto* orientem versus) AVELL. *B. N.* 1846 p. 4.

HOLC·PRISCV*M*
AED · D · R · P · O · V · F · DIG · EST

Descripsit Mommsenus praeter litteras inclinatas. — Acta 27 Ian. 1845; Avellino *B. N.* 1845 p. 81 n. 2. — Eiusdem fortasse pars est quam inter 17 et 18 ostium a via Stabiana descripsi HOLC · I (= 0,24).

1 HOLCONIVM acta. — 2 O·V·F·DIG·EST om. acta. — DIG·EST *forse* Avell.

---

571. 572 *dopo la 6 apertura* (a *vico storto* orient. versus) AVELL. *B. N.* 1846 p. 4.

571 CN · HELVIVM · SA*BINVM*

572 C · CVSPIVM · PANSAM · AED

Descripsit Mommsen q. rest. — Acta 7 Mart. 1845; *Annali civili* vol. 38 p. 176 eod. d.; Avellino *B. N.* 1845 p. 82 n. 8 coniunctam cum 573. — 571 SABIN... Avell. — 572 CVSPIVM acta et Ann. ceteris om.

573 sub praecedenti. — Inter 15 et 16 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

CASELLIVM · AED·D·R·P 0,17
ET · *ALBVCIVM* 0,09

Descripsimus. — Avellino *B. N.* 1845 p. 82 coniunctam cum 571 et 572.

2 M·LVCIVM Avell., ALBVCIVM 'parum certa' Momms.; ego non vidi.

---

574 *media tralle due ultime sopra descritte botteghe* (proximas ab aditu 2 domus a *vico storto* orientem versus) AVELL. — Inter 14 et 15 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

0,30 A · VETTIVM · FELICEM AED 0,15
Ↄ*F* 0,10

Descripsi. — Avellino *B. N.* 1846 p. 4, qui om. AED || Ↄ*F*.

575 *dopo l'apertura della seconda di dette botteghe* AVELL. — Inter 13 et 14 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

VATIAM·AED·ROGANT	0,10
MACERIO·DORMIENTES	0,10
VNIVERSI · CVM	0,08
. . . . .	

Descripsimus. — Avellino *B. N.* 1846 p. 4; Garrucci *B. N.* 1853 p. 151, qui quartum v. addit hunc L·MA*rio* ROGANT, non una de causa mihi suspectissimum. — 3 SI·CVM non vidi.

Similia sodaliciorum nomina sunt 576 *furunculi*, 581 *seribibi universi*, 246 *sicarii*?, a quibus omnibus M. Cerrinius Vatia aedilitati rogatur.

---

576 inter 12 et 13 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

VATIAM · AED	0,19
FVRVNCVLI·ROG	0,065

Descripsi.

---

577 in eadem pila in lat. dealbatis.

N HERENNIVM	0,25
CELSVM·AED· OFOITAIV	0,13

Descripsi. — 1 superior pars litterarum paene evanuit, lectio tamen certa est. — 2 O*p*TA*t*V (vel O) dubia sunt.

---

578 inter 11 et 12 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

M·HOLCONIVM·II	0,19
..... MII	

Descripsi.

---

579 inter 11 et 12 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

CVSPIVM·PANSAM	0,20
AED·MAGONIVS·ROGAT	0,11

Descripsi. — Infra in inscriptione graphio facta aedificii Eumachiae *Magonia* est et apud Gruter. 434, 3 = C. I. L. 2 n. 2029 *Magonianus*.

---

580 inter 10 et 11 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis.

PRISCVM	0,22
AED·OFCOLIIN ..	0,09

Descripsi. — 2 LIIN dubia sunt.

---

581 inter 10 et 11 ostium a via Stabiana in rubro tectorio dealbato.

M·CERRINIVM	0,15
VATIAM·AED·OF·SERI·BIBI	0,10
VNIVERSI · ROGANT	0,085
SCR·FLORVS·CVM·FRVCTO·....	0,085
. . . . .	

Descripsi et contuli edidique *Bull. Inst.* 1865 p. 187. — Fiorelli *giorn.* 1865 p. 1 n. 1.

2 punctum post SERI non vidi, album enim hic illic delapsum erat. — 4 FAVSTO legi, cum descripsi, male.

582 supra praecedentem in rubro tectorio dealbato.

CAPELLAM·II VIR
*COLEPI*VS·ROGAT 0,09

Descripsi quae supersunt. — Fiorelli l. c. n. 2.

---

583 infra praecedentem in tectorio.

CASELLIVM · AED 0,21

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 3.

---

584 partim in praecedenti partim infra.

PRISCVM 0,11

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 4.

---

585 inter 8 et 9 ostium a via Stabiana (9 ostium est aditus aedium *dell' orso*) in tectorio albo.

sic ... ↄsTVMVM·OF	0,51

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 5, qui ↄSTVMIVM OF.

---

586 *sotto a cui* (585) *leggevasi prima l'epigrafe ora quasi svanita* FIOR.

RVSTIVM · VERVM ...
DIGNVS EST
SAL .....

Fiorelli l. c. n. 6.

---

587 sub 585 in tectorio albo.

M·CASELLIVM·MARCELLVM AED *ROG*	0,125

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 7. — 2 non vidi.

---

588 inter 7 et 8 ostium in later. dealb.

	CAECILIVM	0,15
sic	CAPELLA·II VIR	0,13
	CASELLIVM	0,15
	AED	0,12

Descripsi. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 64 n. 32. n. 33 et 1865 p. 2 n. 8.

2 litterae VIR ita conformatae sunt, ut primum VR pictae, deinde R littera I transfossa esse videatur; v. tab. I.

589. 590 iuxta praecedentem FIOR. — Ego sive easdem sive alia exempla vidi in latere meridionali in angulo orientali viae lupanaris ad dextram 1 ostii.

589 POPIDIVM · II · V · I · D · 0,18

590 supra praeced.

CAECILIVM
D · V · I · D · OVF · AED

Descripsi. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 64 n. 35. 34.

---

591 inter 6 et 7 ostium a via Stabiana in tectorio rubro dealbato.

PAQVIVM 0,30
. . . . .

Descripsi.

---

592 inter 3 et 4 ostium infra titulum priscum n. 34 et eodem quo ille colore in tectorio.

*eut?*YCH 0,45

Descripsi. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 64 n. 30.

---

593 infra praecedentem in opere tofaceo dealbato.

SVETTIVM	0,27
AD·OF·POTITVS·CLIENS·R*og*	0,10

Descripsi et contuli. — Fiorelli l. c. n. 29.

---

594 in domo 2 a d. *dell' orso* in peristylii pariete occid. carbone delineatae sunt navis triremis ut videtur et infra hominis facies, sub qua carbone scriptum litteris cursivis:

L · XXXXII

ad sinistram:
QVISQVIS FIRMVS (?)
P · XXXV

Tab. XI 6. Descripsi 27 Apr. 1865 q. d. detecta est.

2 litteris cursivis q. v. scriptus est; de verbi FIRMVS lectione parum constat.

---

595 in eiusdem peristylii lateris antici columna 5 ab occid. in opere tect. minio picta.

Q·SPEDIVS·Q· 0,02

Descripsi cum Fiorellio 28 April. 1865 modo effossam.

Nota omissum F*ilius* more Osco. — *Q. Spedius Q. f. Men. Firmus II. vir i. d.* est in titulo Pompeiano apud Henzenum 5163.

596 inter 593 et 598.

SIRICVM
QVINQ

Fiorelli*giorn.*1862 p. 64 n. 28.

---

597 inter 2 et 3 ostium a via Stabiana in tectorio.

0,29	SVETTIOS·CERTVM · IIVIR·I·D·	QVORVM·INNOCENTIAM	0,12
		PROBASTIS	0,11
0,17	VERVM·AD·CELSVM·COLLEGAM·ROG·	ELAINVS · DISSIGN · ROG	0,10

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 25.

De candidatis cf. 122. 359. 360. 643; ex his itemque ex 131 et 312 patet *Herennium Celsum* intellegendum esse. — De *dissignatore* v. 768.

598 supra programmatis 597 verba QVORVM INNOCENTIAM, eodem tempore ut videtur sed alia manu scriptum.

CERRINIVM 0,21
AED- OVF 0,11

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 27.

599—601 ad dextram 1 ostii a via Stabiana in lateribus dealbatis.

599	CELSVM · Ⱥ	0,27
600	PRISCVM	0,21
601	MARCELLVM·Ⱥ·	0,16
	OVF	0,09

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 26. n. 24. n. 20.

---

602 inter 600 et 603 exhibet FIOR.

CASELLIVM · AED · O^{F}

Fiorelli l. c. n. 23.

---

603 ad sinistram 1 ostii a via Stabiana in lateribus dealbatis.

POPIDIVM	0,13
RVFVM · AED	

Descripsi quae restabant. — Fiorelli l. c. n. 22.

---

604 inter 1 a via Stabiana ostium apertum et 2 a via Stabiana antiquitus muro clausum in lateribus dealbatis.

M · C · V 0,24
ÆD OVF 0,12

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 21.

---

605 supra praecedentem in lateribus dealbatis.

CN · H · S · Ⱥ 0,33

Descripsi.

---

606 inter 1 a via Stabiana ostium antiquitus muro clausum et angulum viae Stabianae in lateribus dealbatis.

CASELLIVM · AED · O^{F}

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 19.

---

607 inter 606 et 608 exhibet FIOR.

CELSVM · Ⱥ

Fiorelli l. c. n. 18.

---

608 iuxta angulum viae Stabianae in opere composito dealbato.

0,25 PRISCVM AED

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 17.

Infra hoc M CERRIN*ium* legisse mihi visus sum.

---

lat. merid.

609 in angulo fori.

NERVM ÆD O^{F}
VNGVENTARI · FACITE · ROG

Descripsit Mommsen.

---

610 *lato destro della strada, posta al lato settentrionale del Foro civile . . nel terzo pilastro con intonaco dipinto* ACTA.

CVSPIVM·PANSAM
AED · *sImi*LIS · ROG

Acta 28 Iul. 1821; cf. ibid. schedam Arditii.

2 PIAVLIS Arditi, PFAVLIS acta.

---

611 inter 6 et 7 ostium a via Fori in tectorii stratura antiquiore.

BA*R*BVM $^{\text{II·VIR}}_{o\ VF}$

Descripsimus (MKZ). — Tertiae litterae nil vidi nisi I. — BARBVM·II VIR (om. rel.) Momms.

611*a* ad dextram praecedentis KIESSL. *the northern entrance* (Panthei) *has on a pilaster the name* CELSVM GELL.

CELSv*M*

Descripsit Kiessling. — Gell 1832 I p. 51.

CELSvS Kiessl.

612—614 *nel pilastro di una bottega a destra* (*della strada*) e regione n. 561 ACTA i. e. circ. inter aditum Panthei [t. A 112*a*] et vicum Eumachiae.

612 CAECⱯLIVM
613 VIBIVM
614 POSTVMIVM

Acta 9 Iun. 1822.

612 CAECⱯLIVM acta.

---

615 e regione 567 ACTA.

VETTIVM·FELICEM
AED·ROG

Amicone 20 Iul., acta 29 Iul. 1822 (inde male Mus. Borb. I p. 8; v. ad 616).

Aliud exemplum est 703.

---

616 *nel pilastro in seguito* ACTA.

M · CERRINIVM · AED
DONATVS·ROG

Amicone et acta ll. cc. (inde Mus. Borb. I p. 8 male excripsit sic: VETTIVM·FELICEM·AED·‖ DONATVS·ROG, v. 615; ex Mus. repetivit Guarini f. p. 106, ed. 2 p. 81).

1 AED om. Amic. mscr.

---

617 et **618** *a' due lati dell' androne della casa* quae proxima est a taberna in angulo vici Eumachiae sitae AVELL. *B. N.* 1846 p. 5.

617 inter 2 et 3 ostium a vico Eumachiae orientem versus in tectorio.

0,17 FIRMVM Ⱥ O^{F} CAPELLA FACIT

Descripsimus. — Avellino *B. N.* 1845 p. 11 (cf. 1846 p. 5).

O^{F} non vidi, CAPELLA mutilum.

---

618 inter 3 et 4 ostium a vico Eumachiae orientem versus AVELL. *B. N.* 1846 p. 5.

M·EPIDIVM·SABINVM
DIGNVM · AED·O·V·F·FACIATis

Descripsit Mommsen praeter 1 pr. M. — Avellino *B. N.* 1845 p. 11 n. 5.

2 DIGNVM·Ⱥ (om. reliq.) Avell. dubitans.

---

619 inter 4 et 5 ostium a vico Eumachiae orientem versus in lateribus dealbatis.

C·CVSPIVM·PANSAM
AED·CAPELLA·*OR·FAC*

Descripsi. — Acta 27 Ian. 1845; *Annali civili* vol. 37 p. 179 eod. die; Avellino *B. N.* 1845 p. 81 n. 1 (cf. 1846 p. 5).

OR·FAC Avellino et ego non vidimus; fortasse in pariete fuit C·CVSPIVM·PANSAM·O^{F}‖ AED·CAPELLA·FAC.

---

620. 621 inter 5 et 6 ostium a vico Eumachiae or. versus in lateribus dealbatis.

620 CAPRASIVM · AED·O^{F}
621 CASELLIVM Ⱥ O^{F}

Descripsimus (KZ). — 620 exhibet Avellino *B. N.* 1846 p. 5, qui omisit O^{F}. — 621 Ⱥ O^{F} solus Kiessling servavit. — Avell. l. c. memorat fragmentum alius programmatis hoc AED·IVVENEM in hac regione a se lectum.

---

622 *a destra della strada medesima dopo la* (*1*) i. e. post n. 619 AVELL.

C · CVSPIVM · PANSAM
AED..RVTVLLIVS·ROG

Avellino *B. N.* 1845 p. 81 n. 3. — 2 fort. leg. AED·O^{F}.

---

623 *a dritta* (*della strada*) ANN.

M·HOLCONIVM
PRISCVM·II VIR·I·D
PANSAM · AED · O^{F}

Avellino *B. N.* 1845 p. 82 n. 7; acta 7 Mart. 1845; *Annali civili* vol. 38 p. 176 eod. d.

2 II VIR AED acta et Ann. — 3 ÆD DE Ann.

---

624 ante 625 MOMMS.

M · CERRIN . . . .
AED . . . .

Descripsit Mommsen.

---

625 *dopo l'ultima apertura* AVELL. i. e. inter 9 et 10 ostium a vico Eumachiae orientem versus. — In eadem pila 1846 ‖ 1845→ scriptum est.

PANSAM · AED
O^{F}· FESTVS · ROG*AT*

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1846 p. 5 (*vedesi indi sopra un intonico bianco dipinto un Mercurio*). — 2 ROG Momms.

626 inter 11 et 12 ostium a vico Eumachiae in tofo dealbato.

MARCELLVM 0,19
AED· ROG 0,11

Descripsi. — In v. 2, partim infra scriptum est AED·O·V·FACIATIS eodem plane colore eisdemque characteribus, ut nescias utrum ad MARCELLVM referendum sit.

---

627 ad sinistram praecedentis in tofo dealbato.

M · SAMELLIVM 0,15
MODESTVM·AED 0,11

Descripsi.

628 inter 12 et 13 ostium a vico Eumachiae in tofo dealbato.

MARCELLVM | 0,18
. . O . . . . . |

Descripsi.

---

629. 630 inter 13 et 14 ostium a vico Eumachiae in tofo dealbato.

629 CASELLIVM

630 *capr*ASIVM FELICEM

Descripsi. — Alterum in altero scriptum est (S 630 in C 629); infra LL 629 legitur SABINVS··AED···· = 0,10 et paullo inferius quam SABINVS sub C 630 .... CONIIIIIVS = 0,10, quorum utrum ad 629 pertinuerit discernere non potui.

631 ad sin. praecedentium in tectorio.

0,18 POPIDIVM · II · V · I · D · 0,13

Descripsi.

---

632 inter 14 ostium a vico Eumachiae et angulum vici lupanaris in tectorio albo admodum vegeto adhuc colore.

0,20 POPIDIVM · RVFVM · D · I · D
tectorium rubrum

Descripsi. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 47.
Integra esse videtur.

---

633 in eadem pila superius in albo tectorio. Minium in nigrum colorem abiit.

M · HOLCONIVM | 0,26
PRISCVM · II VIR·I·D | 0,10

Descripsi. — Fiorelli l. c.

---

634 sub 633, supra 632 in albo tectorio. Minium in nigrum colorem abiit.

N · HERENNIVM | 0,25
CELSVM·AED·O^{F}· AMANDVS·ROG | 0,08

Descripsi et contuli; 2 CELSVM perierunt. — Fiorelli l. c.

---

635 ibidem FIOR.

SABINVM · AED
PROCVLE · FAC · ET · ILLE
TE · FACIET

Fiorelli l. c.

636—649 inter angulum orientalem vici lupanaris et viam Stabianam FIOR.

636 inter angulum viae lupanaris et n. 21.

a. VETTIVM · CAPRASIVM 0,20
FELICEM·AED·V·A·S·P·P·OVF·MENECRATES 0,10
ET · VESBINVS · ROG · SCRIB · ASCAVLES

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 63 n. 3. — Ego reliquias vidi has 1 ASIVM·, 2 M·AED·V·A.
1 SVETTIVM Fior.

637

CASELLIVM

Fiorelli l. c. n. 4.

---

638 ubi 636 in tectorio.

A · RVSTIVM · /// | 0,29
VERVM . . . . . | 0,10

Descripsi. — Solum 1 Fiorelli l. c. n. 5.
1 praenominis reliquias incertas vidi.

639

SAMELLIVM

Fiorelli l. c. n. 6.

---

640 inter n. 22 et n. 23 minio pictum in tectorio.

APER · VA 0,06

Descripsi.

641

SVETTIVM SABINVM

Fiorelli l. c. n. 8. — Intellegas *A. Suettium* et *M. Epidium Sabinum*; cf. 122. 359. 360. 447. 797.

---

642 ad dextram n. 24 in tectorio albo.

·AED · PVTIANJ | 0,115
sic

Descripsi et contuli. — Fiorelli l. c. n. 9.
Putiani fortasse a puteo dicti (cf. *(h)ortolanus* Rossi I. C. 1 n. 1020 = Orelli 4200), diversi a *putearii* apud Liv. 44, 33, 1 (Madvig.) et Plin. n. h. 31, 3, 48 puteorum fossoribus. Domus, in cuius pariete programma extat, pistoris fuit.

---

643 ad sinistram praecedentis in albo tectorio.

SVETTIOS · CERTVM 0,29
II VIR · VERVM · AD · O^{F} · DIGN 0,14
SVNT 0,08

Descripsi et contuli. — Fiorelli l. c. n. 10.

---

644 infra praecedentem in rubro tectorio dealbato.

0,27 *M · HOLC*ONIVM
0,16 *GAVIVM*·II VIR·$^{LVCIVS}_{ROG}$ 0,08

Descripsi et contuli reliquias. — Fiorelli l. c. n. 11.

---

645 inter n. 24 et n. 25 in tectorio albo.

MODESTVM | 0,15

Descripsi et contuli. — Fiorelli l. c. n. 13.

646 inter n. 25 et n. 26 in albo tectorio.

M · CERRINIVM · AED 0,26
D·R·P·O·V·F(0,12

Descripsi. — Fiorelli l. c. n. 14.

---

647 ad dextram praecedentis in albo tectorio.

*HEL*VIVM · SABINVM
AED·D·R·P·VASPP O^{F}

Descripsi (2 VASPP paene evanuerant), integram H. Jordan. — Fiorelli l. c. n. 12.

---

648 ibidem in rubro tectorio dealbato.

M·HOLCONIVM 0,35
PRISCVM·II·VIR·I·D

Descripsi quae restabant. — Fiorelli l. c. n. 15.

---

649 inter n. 26 et angulum viae Stabianae in albo tectorio.

*m. hoLCO*NIVM PRISCVM 0,18
. . ED·D·R·P·O^{F} 0,11

Descripsi et contuli. — Fiorelli l. c. n. 16.

650—651 *sul sinistro canto* (viae Augustalium, intranti ex via Stabiana) AVELL. *nello staffio a destra della strada* (Stabianae, venienti a quadrivio viae Fortunae) *ed in seguito di quello che sembra un aquedotto* ACTA. Fortasse tamen in via Stabiana extabant.

650

GAVIVM · RVFVM $^{II \cdot VIR}_{O^{F}}$

Descripsit Mommsen. — Acta 3 Iun. 1846; *Annali civili* vol. 41 p. 91 eod. die; Avellino *B. N.* 1847 p. 36.
C·AVLVM acta, CAVLVM Ann. — O^{F} om. acta, Annal., Avell.

---

651 sub praecedenti AVELL.

VIBIVM SEVERVM

Descripsit Mommsen. — Avellino l. c. om. VIBIVM.
Fortasse 650 coniungenda cum 651; cf. 897.

PORTA ET VIA MARINA.

652 in porta marina intranti a sinistra, terra fulva scriptum in tectorio.

CALOS VICTOR VBIQVE

Tab. VIII 4. Descripsi.

---

653 supra praecedentem, terra fulva scriptum in tectorio.

VICTOR CVM PHŸLOTERO VBIQVE

Tab. VIII 8. Descripsi.

Phylotero esse Φιλεταίρῳ puto, infra *Philetero* scriptum; cf. *Fylippus* I. C. 1 n. 587, *Hypolitus* et sim. *Bull. Inst.* 1865 p. 105; *Bull. Crist.* 1863 p. 87, 1866 p. 35, et infra *Hysocrysus*; de *Philotaerus* v. Mommsenum ad C. I. L. 1 n. 1042; idem est in I. N. 1272 et secundum proba exempla (id quod Mommsenus mihi indicavit) in Gruter. 989, 9. — Φιλώτερος autem nomen nullum unquam fuisse videtur.

---

654 supra praecedentem carbone scriptum.

VICTOR

facies hominis carbone delineata

Tab. II 10. Descripsi.

---

655 in aditu sinisteriore portae marinae terra viridi scriptum in tectorio.

CLAVDIO

Tab. X 7. Descripsi.

---

656 supra 652 carbone scriptum in tectorio.

CAMARVS

Tab. X 10. Descripsi. — Infra hanc alius inscriptionis reliquiae carbone factae extant hae: STERCV et q. s. (v. tab.).

---

657 in porta prope priscam n. 79 in tectorii stratura recentiore.

M·H·P 0,125
Ⱥ·O·V

Descripsi.

---

658 in albo tectorio colore rubro litteris magnis, fortasse penicilli probandi gratia illita.

Ɔ·S *mox* Ɔ *mox* Ɔ·S

Descripsi.

659—667 in latere septentrionali viae marinae.

659 locum ubi reperta est signavi in tab. A 104; v. Avellino *B. N.* 1846 p. 99 et 1847 p. 101. — Nunc Neapoli in museo. — Col. r. in tectorio.

SVILIMEA · CISSONIO · FRATRABILITER · SAL 0,09

Descripsimus. — Acta 26 Febr. 1846; *Annali civili* vol. 40 p. 92 eod. d.; Avellino *B. N.* 1846 p. 50.

Suilimea cognomen esse videtur (cf. Orelli 4232 *iatromea*); *fratrabiliter*, non minus singulare, non *—alis* sed *—abilis* syllabis formatum est, ut *aerumnabilis, amicabilis, exitiabilis, naturabilis, rationabilis, voluptabilis* aliaque denominativa. Cissonios habes I. N. 2851 et 3149.

---

660 ad dextram praecedentis. — Nunc in museo.

P·P·P·A·V·C·F 0,06
M·E·S·Q·M*r*....
SVILIMEA · C 0,035

Descripsimus. — Acta l. c.; Annal. l. c.; Avellino l. c. (inde Garrucci *B. N.* 1853 p. 6, cf. 1854 p. 52 not.); Garrucci *questioni Pomp.* p. VIII.

1 A·V·G.... Avell. — 2 Q·N acta, F·N· Ann. — 3 SVILIMEA·FAC acta et Annal.

Eadem candidatorum paria proscripta sunt n. 222.

660*a* sub praecedenti AVELL.

. . . .
O·V·F·SVILIM*EA*·ROG·CAIC

Descripsit Mommsen, qui non vidit EA. — Edd. eidem ibid. — CAI... Avell., CAIO acta et Ann.

---

661 inter 1 et 2 ostium a vico portam marinam versus pergenti, sub pelta marmorea in aedicula affixa, in tectorio albo.

CASELLIVM · AED · Ⱦ 0,12

Descripsit Mommsen; reliquias vidi ego. — Avellino *B. N.* 1846 p. 99.

---

662 inter 1 ostium a vico portam versus et vicum AVELL.

CN · HELVIVM · SABINVM
AED·D·R·P·O·V·F

Descripsit Mommsen. — Acta 3 Febr. 1846; *Annali civili* 9 Febr. 1846 (vol. 40 p. 92); Avellino *B. N.* 1846 p. 99.

---

663 in vico intranti sinistra AVELL.

L · ALBVCIVM...

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1846 p. 99.

---

664. 665 inter vicum et 1 ostium forum versus pergenti, in opere composito dealbato.

664 L · ALBVCIVⱥ 0,23
665 P·P·P·M·EPIDIVM·IIVIR 0,16

Descripsimus. — Avellino *B. N.* 1846 p. 99. — 664 ut videtur exhibent acta 3 Febr. 1846 sic: ALBVCIVM·Ⱥ et *Annali civili* 9 Febr. 1846 (vol. 40 p. 92) sic: AELBVCIVM·Ⱥ. — 665 nil legit nisi ....IDIVM Avell.

---

666 inter 1 et 2 ostium a vico forum versus in lateribus AVELL.

SABINVM·D·I·D
*D·R·P·O·V·F·*FVRIVS...

Descripsit Mommsen praeter litteras inclinatas. — Acta 3 Febr. 1846; Avellino *B. N.* 1846 p. 99.

2 ex actis exhibui (add. ...); ....RIVS·C·I Avell., ... VRIVS OF Momms.

---

667 inter 3 et 4 ostium a vico forum versus in tectorio rubro.

. . . . . .
SABIN...
II VIR·I·D....
....ROG

Descripsi.

---

668 *dappresso al creduto tempio di Venere* AVELL., num in via marina dubium est.

IVLIVM · SIMPLICEM
AED·V·A·S·P·P·V·B·D·R·P·O·V·F·SEMA
CVM·PVERIS
ROG

Wiener Jahrb. XX p. 15 (Orelli 3700*e* qui male 1 IVNIVM, unde repetivit Garrucci *B. N.* 1853 p. 151); solos vv. 2 et 3 Avellino opusc. II p. 224 (Guarini comm. VI ed. 2 p. 94 et *fasti* ed. 2 p. 175).

---

669 in muro basilicae.

C CAESARIS AVGVSTI C[V]

Descripsit Mommsen.

Fortasse programmatis gladiatorii fragmentum est (cf. n. 1181), vel eius generis cuius sunt 1074 similia; cf. n. 820*a*.

VIA DELLE CASE DI CHAMPIONNET.

670—671*b* in basilicae muro meridionali ad sin. ianuae in tectorio albo. — Male *sul muro esteriore che guarda levante* ACTA.

670		**671**	**671***a*		**671***b*
	0,22				
	L · AELIVM · MAGNV*m*				0,175
0,36 P 0,10	IVDICIS · ΛVG	*RVFVM* · IIVIR	0,19	*mox* (1,08):	IVD
		0,09 IVVENEM · *INTEGRVM*	NERONIS		

Descripsimus quae restabant. — Acta (Ribav) 29 Iul. 1813 ed. Fior. I 3 p. 224 (inde 670 Avellino *iscr. graff.* p. 16; 671 Garrucci *B. N.* 1853 p. 150); 670 et 671*a* perperam coniunctas Garrucci *B. N.* 1854 p. 52 sic: IVDICIS AVG NERONIS; v. *Bull. Inst.* 1865 p. 184.

670, 1 M primam et GN non vidi. — 2 AVGVS acta a Mommseno adhibita. — 671, 1 II VIRVM acta, ego non vidi. — 2 non vidit Momms. — RIVENEM acta. — 671*a* NERC acta. — 671*b* ego solus vidi.

671*a* et 671*b* cum ab eadem manu atque 670 scriptae esse videantur, illa quoque *iudicia Augusti* ad *Neronem* referenda esse probabile est. De iudiciis Augusti cf. ad n. 1074. — Ceterum ingens illa P alius inscriptionis particula est.

FORVM.

672 *al muro esteriore, dalla parte di levante della Basilica, su di un pilastro* ACTA.

M · CASELLIVM
MARCELLVM AED

Acta 3 Oct. 1813 (*ve ne restano due altre, ma non sono leggibili*).

673 *attorno d'una* [*delle colonne*] *di travertino di Caserta, che formano portico avanti alla Basilica* ACTA.

SABINVM · AeD · DISCENTES · ROGANT

Acta 18 Nov. 1813 (inde Garrucci *B. N.* 1853 p. 151).

AD acta; fuisse videtur ÆD.

674 in fori porticus nona columna (a basilica) ordinis meridionalis interioris, in ipso tofo pictum rubro colore in sex striis continuis litteris quadratis.

VICTOR 0,055

Descripsi. — Fiorelli *giorn.* 1851 fasc. 2 p. X, qui idem in alia columna legit.

Supra hanc col. rubro pictum est (ita ut Ɔ in eadem stria in qua V latinae posita sit) ИIIИVИIИNNƆ, repetitum in quattuor columnis propinquis (in sexta ubi pro V fortasse extat V, in octava, in angulari eiusdem et orientalis ordinis et in proxima ab hac meridiem versus ordinis orientalis), sed ex parte tantummodo servatum; Fiorelli, qui edidit l. c. et inscript. Osc. Pomp. tab. X 1, recte l. priore genetivum pluralis esse iudicavit.

675 in fori latere septentrionali ad dextram arcus, qui est ad latus orientale templi Iovis positus, in lateribus dealbatis.

VETTI c. 0,24

Descripsi.

VIA DELLE SCVOLE.

676 lat. occid. in columna peristylii domus a foro primae. LVTYCHVS Descripsit Kiessling. — Lege *e*VTYCHVS.

VICO DEL BALCONE PENSILE.

677 lat. septentr. ad dextram postici Panthei in opere reticulato dealbato.

TREBIVM AED ↀF 0,31
CLIBANARI·ROG 0,15

Descripsimus. — Gell 1832 I p. 12, qui male 1 ÆD·OVF, 2 CVM·NARI.

Clibanarios non fabros vel negotiatores sed pistores clibanarios intellego.

678 in lat. merid. ad sinistram 7 ostii ab occidente in tofo dealbato.

C·LOLLIVM 0,29
. . . . . .

Descripsimus (KZ).

C non vidi.

679 in atrio domus n. 22, carbone scripta in albo tectorio.

VINΛ
NERVII . . . . . ΛARIA
Λ DIA · AV
PG · VIG SAVDI CIIRISTIRΛII
5 · AET
8 X SICVI · SO . . ONIS
. . . . . F

Descripsit Kiessling, cuius apographum dedi tab. XVI 2 supraque exhibere studui; ipse vv. 4 et 6 edidit *Bull. Inst.* 1862 p. 92. — Ex Minervinii exemplo edidit de Rossi *Bull. Crist.* 1864 p. 71, quod repetivi tab. XVI 3; idem quae Fiorellius legit refert.

Lectio inscriptionis, quam omnes viderunt evanidam, admodum incerta est. — 2 init. om. Fior. et Min. — M (vel V) ARIA Fior. — 3 A (vel AM) V Fior. — 4 PG·VI·GAVDI..HRISTIANI (*igni gaude Christiane* interpretatus) edidit Kiessl. invito ipsius apographo, nil nisi HRISTIANOS (vel HRISTIANVS) Fior., BOVIGS (vel G) AVDI CHRISTIANOS Min. — 5 solus Kiessl. habet. — 6 8 X SICV.SO..ORIIS Kiessl. ed., nil nisi SORORIIS Fior., SIIVOS ORIIS (vel ONIS) Min. — 7 vestigia incerta Kiessl. et Min., nil legit Fior.

Rossius vv. 1—3 alienos esse iudicans a sqq., ut v. 3 fortasse A · D · K · A(priles) legendum esse statueret, cetera sic restituit: . . . . . *s audi Christianos sevos olores*, ut ad Neronianam Christianorum persecutionem pertinerent, ingeniosa sed parum certa coniectura. Quam enim lubricum sit in huius generis inscriptionibus, apographis solis ducibus licet diligenter factis plus legere velle quam ipse apographi auctor, exemplis edoctus sum nimis multis; quis, ut hoc utar, (taceo autem de permultis Garruccianis) ex apographo Minerviniano veluti titulum n. 760 carbone scriptum, qui tum certe melius conservatus erat quam octo annis post cum ipse vidi, recte restituerit? Hoc unum igitur non improbabile esse largiemur, fuisse in pariete .HRISTIAN.. (quamquam sat repugnante Kiesslingii apographo), hoc vero, quod vix aliter restitui possit quam *c*HRISTIAN.., non cognomen esse *Christianus* i. e. *Chrestianus* (quamquam esse posse ipse Rossius concedit; sic *B. N.* 1860 p. 24 habes *Criste* pro *Chreste*), sed ad fidem Christianam pertinere.

VICO DEGLI SCHELETRI.

680 in angulo occidentali *del vicolo della maschera* albo colore in ipso tofo pictum litteris quadratis sat vetustis.

DAFNE 0,16

Descripsi.

VIA DELLA FONTANA DELL' ABBONDANZA.

In titulorum 681—709 locis describendis acta et Amicone tanta ambiguitate utuntur, ut nisi de quibusdam aliunde traditum haberemus discernere plane non possemus, qui in via *della fontana dell' Abbondanza* iuxta forum, qui in fori parte meridionali, qui in principio viae *delle scuole* extiterint. Basilicae enim nomine ita eos abusos esse, ut etiam ad has quas dixi oppidi partes pertinere voluerint, patet velut ex huiusce modi exemplis: *nella Basilica, e propriamente accosto a' tre stanzoni* (acta 9 Nov. 1814) i. e. in foro ante tribunalia; *nella Basilica si spera terminarsi l'angolo verso levante e mezzodì* (acta 14 Dec. 1814) i. e. angulus fori ad viam *delle scuole*; cf. ad n. 697 et n. 698; *strada che resta dietro della Basilica* (acta 1 et 6 Oct. 1814) i. e. via *d. font. dell' Abb.*, ut patet ex n. 694 et n. 695; *alla Basilica* (acta 6 Oct. 1814) i. e. in eadem via, v. ad n. 689. — Nec minus anceps est in quibusdam, via quam a foro ad theatra pergere Amicone dicit utrum sit via *d. font. dell' Abb.* cum via theatrorum an sit via *delle scuole* cum vico *della Regina*; v. ad n. 785. — Quid quod Amicone quae a. 1815 scripserat mox ne ipse quidem intellexisse satis videtur, ut iam interpretationes addere opus haberet, hic veras, illic falsas atque adeo ineptissimas (v. ad n. 697 et n. 698).

681. 682 *accosto alla porta di due di dette botteghe (della strada che trovasi dalla parte di settentrione della Basilica)* ACTA.

681 *in una* M · HOLCONIVM
PRISCVM · II VIR · I · D

682 *nell' altra* CELSVM

Acta 8 Sept. 1814.

683—688 *alla strada che si cavava, che resta dietro della Basilica, fuori di quelle stanze o botteghe* ACTA.

683 LICINIVM · AED

684 CASELLIVM · AED · ROG

685 Q · POSTVMIVM · PROCVLVM

686 CVSPIVM

687 L · CEIVM SECVNDVM

688 C · CALVENTIVM

Acta 1 Oct. 1814.

687 CELIVM acta. — 688 om. cod. mscr., quo Mommsenus usus est.

---

689 in via *dell' Abbondanza* sub n. 1189 GANDY. — *Nel muro esterno del Calcidico* cum n. 1189 [quam ACTA *alla Basilica* extare dicunt] AMIC.

VETTIVM · AED · FAVNT

Amicone 14 Nov. 1815; Gell et Gandy p. 166 (ligno incis.), cf. p. 209; uterque cum n. 1189 coniungit.

FAVNT om. Gandy. — Fuitne ... ||*fa*[*ci*]*unt*? an *fa*[*ciatis*]?

690—695 *nella strada, che resta dietro della Basilica, si trovarono su quelle mura oltre quelle dette nel passato rapporto* [683 sqq.] ACTA.

690 M · I · MARCELLVM

Acta 6 Oct. 1814.

Fortasse legendum M·*c*·MARCELLVM.

691

POSTVMIVM
PROCVLVM · AED

Acta l. c., ubi coniungitur cum 690.

692

SECVNDVM

Acta l. c.

693

L · POPIDIVM · SECVM

Acta l. c.; eadem esse videtur, quae extat in Add. vol. I 3 p. 274 ed. Fior. L·POPIDIVM·SILVM. — Cf. n. 737.

---

694 ad sinistram ostii viae *dell' Abb.* n. 1 in lateribus dealbatis. — Hinc domus *scuola di Verna* appellari coepta est.

0,275 CAPELLAM·D·V·I·D·O·V·F· VERNA CVM DISCENT · ROG | 0,12 0,085

Descripsi. — Acta 6 Oct. 1814; *Wiener Jahrb.* XX p. 15 (inde Orelli 3700*f*); Bonucci p. 180 (inde Mazois III p. 58).

C·CAPELLAM Bon. — DISCENIT acta; temere DISCENTIBVS Bon. — ROG om. omnes.

---

695 ad sinistram praecedentis in lateribus dealbatis.

POSTVMIVM · PROCVLVM
AED · FORW

Acta l. c. — Ego nil vidi nisi 1 STVMIVM·PROC, 2 AED.

---

696 ubi n. 1189 ACTA.

PLACIDVS MAIVS
LVDISSVS
MVLIERI
OMEVVM
RE·DD·ROG

Acta 6 Oct. 1814.

4 OMENVM ed. Fiorelli.

697 in principio viae *delle scuole* GANDY. — *nella Basilica* ACT. *nella Basillica e proprio in detto giorno, si palesò la quì trascritta iscrizione segnata di rosso, ossia muro esterno del Calcidico* AMIC.

T · TERENTIVM · AED · O · V · F

Acta 5 Ian., Amicone 5 Febr. 1815. — Memorant Gell et Gandy p. 209.

---

698 in via *delle scuole* iuxta forum GANDY p. 209 (v. tab. 43). — *Nella Basilica in una parete, che per metà è dipinta rossa* ACT. *nella Basillica, e proprio al muro a destra della strada, che dal Foro porta ai Teatri oggi strada detta dei mercanti, ossia muro esterno del Calcidico si legge* AMIC. *sul muro esterno della cripta d'Eumachia si legge* MVS. ex Amic. opinor.

SABINVM · ET · RVFVM · Æ·D·R·P·VALENTINVS·CVM DISCENTES · SVOS · ROG

Acta 26 Ian., Amicone 26 Febr. 1815; Gell et Gandy p. 166 (ligno incis.), cf. p. 209; Mazois II p. 1 (aeri incis.), cf. p. 101; Mus. Borb. I p. 7 (inde Mazois III p. 47; Gell 1832 I p. 24; Guarini *fasti* ed. 1 p. 64; Garrucci *B. N.* 1853 p. 151), cuius tamen auctorem, tametsi *si legge* inquit, nec hunc titulum nec ceteros quos p. 7 sqq. affert ipsum vidisse puto, sed excripsisse alios ex actis, ex Amicone alios, hic illic depravatis eorum exemplis; cf. 616.

Aliter versus dividunt acta et Amicone, aliterque rursus Museum. — Æ·D·R·P Mus. — VNENTINVS Gandy et Mazois II.

699 ibidem AMIC. *in der grossen Strasse zum Forum* WIEN.

C · IVLIVM · POLYBIVM
AED · LICINIVS · ROMANVS
ROGAT · ET · FACIT

Amicone l. c., inde opinor Mus. Borb. I p. 7 (= Guarini *fasti* p. 77, ed. 2 p. 135); *Wiener Jahrb.* XX p. 14 (inde Orelli 3700*b*). — Ceterum Gellii notandus est error mirificus, qui Musei Borb. I p. 23 not. 1 verba haec: *sul muro della cripta di Eumachia* (*come abbiam detto* p. 7) *si è trovata scritta per intiero questa sigla fac. facit,* ita interpretatus est, ut scriberet (1832 I p. 25): *On the wall of the Crypt of Eumachia are written at length the words* SIGLA.FAC.FACIT., *which have been useful in determining the disputed meaning of the three initials.*

1 POLIBIVM male Mus. — 2 ID (pro AED) Amic. cum Mus. — LVCINIVS Amic. (quod corr. Mus.).

---

700. 701 inter n. 1192 et n. 699 exhibet AMIC.

700 M · HOLCONIVM

701 M · CERRINIVM

Amicone l. c.

---

702. 703 *nei pilastri di fronte alla fontana di marmo, che resta nella strada che dal Foro porta ai Teatri* AMIC.

702 *dirimpetto il muro della Cripta di Eumachia* MVSEI auctor Amiconem opinor secutus.

CVSPIVM
PANSAM · AED
IVVENEM · PROBVM
DIGNVM · REI · P · OF

Amicone 26 Febr. 1815 (inde puto memorat Mus. Borb. I p. 8 not. 1).

Aliud exemplum est 566.

---

703 VETTIVM · FELICEM
AED · ROG

Amicone l. c. — Aliud exemplum est 615.

---

704 post n. 711 ab aedibus Francisci II forum versus pergens MOMMS.

GAVIVM
RVFV . .

Descripsit Mommsen. — Ad eandem referenda videtur de qua Goro p. 112 n. 30 refert: *das Haus mit dem Namen Avius* (i. e. domus viae Abund. n. 12). *Dieser Name ist mit 16 Zoll grossen Buchstaben geschrieben.*

---

705 *in una delle pareti della nuova strada che resta dietro la Basilica* ACT. *nella parete a sinistra della nominata strada* (*dei mercanti*) *e proprio il muro esterno del Calcidico* AMIC.

HELVIVM · SABINVM
AED · POPIDI
ROG

Acta et Amicone 5 Febr. 1816.

1 HEIVIVM Amic. — 2 et 3 uno versu id.

706 *nella parete opposta* (titulo 705) ACT. ubi 705 AMIC. — *Dietro il muro della Basilica* MVS. ex actis puto, v. 705.

CN · HELVIVM · SABINVM
OMNI · BONO · MERITVM
IVVENEM·AED·D·R·P·O·V·F·DIC · · ROG

Acta 7 Febr. 1816; Amicone l. c. Ex actis sumpsisse videtur Mus. Borb. I p. 9 (inde Guarini *fasti* ed. 1 p. 64 male; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150).

1 GN·HEIVIVM Amic. — SABINVM acta, SABINVM·AE Mus. — 2 et 3 post D·R·P incidunt acta, ante D·R·P Mus. — 3 IVVENEM·AE Mus. — DIC·ROG acta, om. Mus.; fuitne DIo·ROG? an DIg(*num*)·ROG?

Quae subiectae sunt huic apud Amiconem inscriptiones duae nec extant in actis, in vico *della Regina* posui 785 et 785*a*.

---

707 ibidem, ubi 708 ACT. AMIC.

POPIDIVM
CVM · PANSA
FA . . MIS . . . ROG . . . CVM · SVI ·

Acta et Amicone 16 Mart. 1816.

2 PASA acta. — 3 FA MIS ROG CVM SVI . . acta.

3 extr. lege CVM·SVIs.

---

708 *nella nuova strada alle spalle della Basilica* ACT. *nello stesso muro esterno del Calcidico, che resta su la sinistra della strada, che porta al portico superiore dei Teatri* AMIC.

C · CVSPIVM
PANSAM · AED · OF
COELIVS · CALIVSC

Acta et Amicone l. c. — Ex Amic. male exscripsit Mus. Borb. I p. 8 coniunctam cum 709; 1 et 2 enim uno versu exhibet, 2 OR, 3 COELIVS·CAIVS om. rel. (inde Guarini *fasti* p. 132; ed. 2 p. 131; *valore della cifra* SEXS p. 40). — 2 O.... acta. — 3 CAIIV-TAV acta.

3 lege COELIVS·CALdVS *rog.*

---

709 ibidem AMIC.

POPIDIVM · SECVNDVM AED
IVVENES·PROBOS·DIGNOS·R P·O·V·F
ScR · INFANTIO

Amicone l. c.; inde coniunctam cum 708 Mus. Borb. I p. 8 (= Guarini ll. cc.).

1 extr. AED add. Amicone ed. et Mus. — 3 SER omnes.

Aut coniungenda cum 708, cuius versuum divisio fortasse male tradita est, aut manca est ab initio; v. 785 et 785*a*.

---

710 in muro aedificii Eumachiae in area 21 a foro s. 2 a n. 57 in albo tectorio. — *Nella strada che dal Foro va ai Teatri, e proprio nel muro esterno del Calcidico* ACT. AMIC.

C · CVSPIVM · PANSAM AED	c. 0,30
AVRIFICES · VNIVERSI	0,12
ROG	0,12

Descripsi quae restabant. — Acta et Amic. 11 Sept. 1817; *Wiener Jahrb.* XX p. 15 (inde Orelli 3700*d* q. temere 3 ROGANT); Mus. Borb. I p. 7 (inde Mazois III p. 47; Gell 1832 I p. 24; Guarini *fasti* ed. 1 p. 141; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150 qui reliquias vidit).

---

711 inter n. 15 et n. 16 in tofo dealbato.

C · L · F · ÆD	c. 0,28

Descripsimus (MKZ).

---

712 inter n. 17 et n. 18.

0,26 CONIVNCtVM $\overline{\text{II}}$ V*ir* I·D·OF

Descripsimus (KZ).

Litterarum CONI incertas reliquias vidi. — I (pro T) uterque. — II·VI . . Kiessl., $\overline{\text{II}}$VR non sine dubitatione ego.

---

713 inter n. 29 et n. 30 in tofo dealbato, ante priscae n. 44 v. 2.

SIRICV*m* . .	0,27

Descripsi evanidam, praeterea Mommsenus, qui SERTO, Kiessling qui SERIC legit; Garrucci *B. N.* 1853 p. 5 et p. 149, qui perperam confudit cum n. 44, SERICVS vidisse sibi visus est.

Fortasse legendum S*E*RICV*m* . .; cf. tamen ad 911.

---

714 in eadem pila ad sin. priscae n. 81 in tofo dealbato.

M · EPIDIVM
. . . . . .

Descripsi.

---

715 in aedibus imp. Iosephi II GELL; immo Francisci II; v. ad n. 43.

FVSCV . .

Gell 1832 I p. 3; cf. II p. 55.

FVSCVS Gell.

---

716 inter n. 31 et angulum viae theatrorum, sub prisca n. 47.

. . . VM SECVNDVM II VIR

Mommsen *Unt. Dial.* tab. XI 29*g* 3.

---

717 in muro aedificii Eumachiae in 2 area a foro, in lateribus dealbatis.

L · POPIDIVM · SECVNDVM 0,20
AED O V *f*

Descripsi.

717*a* ibidem in 3 area a foro, in albo tectorio.

L · C · P 0,20
. . . . . .

Descripsimus (KZ).

I (pro L) ego.

718 ibid. in 13 area a foro in tectorio.

0,33	HOLCO . . . . . PRIS*cum* II VIR I D·O^{F}	0,17 0,12

Descripsi. — I D·O^{F} non plane certa.

719 ibidem in 15 area a foro in albo tectorio.

. . *ues?* TSORIVMADO	0,37

Descripsi.

720 ibid. in prima area ab n. 57 in albo tectorio.

L · POPIDIVM · SECVNDVMIN////////
AED·IVVENEM·INNOCVAE·AETATIS·*D·R·*P·C////VIVS//////*VMVS·CVPIT*
. . . . O·FACIT

Descripsimus. Inclinatas exhibui quas non vidi litteras vel nimis mutilas. — Garrucci *B. N.* 1853 p. 150; eiusdem ut vid. partem ed. *Wien. Jahrb.* XX p. 14 sic: L·POPIDIVM·SECVNDVM || AED QV . . . . CVPIT.

1 extr. reliquias solus vidi. — 2 male INNOCVM '*sic*' Garr. — D·R·P· [COSMVS?] Momms.; D·R·P omiss. sqq. Garr. — 3 ////DO (vel OVF mon.) ·FACIT ego, CERDO FACIT Garr.

721 inter n. 56 et n. 57 in tectorio.

	L·POPIDIVM L·F·AED·O^{F}	0,105 0,08

Descripsi.

722 inter n. 55 et vicum Eumachiae in pilae parte prominenti in tofo dealbato.

	C · C · S · M II V O^{F}	0,25 0,12

Descripsi.

723 inter vicum Eumachiae et priscam 49, quae extat inter viae *dell' Abbond.* n. 53 et n. 54, exhibetur apud MOMMS. — Inter n. 55 et vicum Eumachiae ad dextram 722 in tofo dealbato.

*capra*SIVM · ET · PROCVLVM
AED · O · V · F

Descripsit Mommsen. — Ego vidi has reliquias 1 C . . . . SIVM I, 2 AED . . . .

724 infra priscam 49, quae extat inter n. 53 et n. 54.

SECVND

Garrucci *B. N.* 1853 p. 6 confusam cum prisca 49.

725 inter n. 44 et n. 45 in lateribus dealbatis.

	RVFVM	0,29

Descripsi.

VIA HOLCONII.

lat. merid. 726—748.
lat. septentr. 749—768.
locor. incertor. 769—784.

726 inter n. 1 et n. 2 in lateribus dealbatis (non inter n. 2 et n. 3 ut est apud FIOR.).

0,26 0,10	SITTIVM · CONIVNCTVM · II VIR · I·D·O^{F} HERACLA · ROGAT	

Descripsi; 1 T ultima, 2 RAC truncatae erant. — Acta 30 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 18 et 1862 p. 142; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 12.

727 inter n. 3 et n. 4 in albo tectorio.

	POPIDIVM · AED PROCVLVS·ROG	0,12 0,11

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1856 p. 17; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 13.

728 *casa di Olconio* = n. 4; *a sinistra della fauce . . . di rosso e molto presso il suolo la figura di un gladiatore, armato di galea, targa e parazonio, e di una sola cnemide, . . . sopra il nome di lui ed altre indicazioni, di cui rimangono* sqq. FIOR. *all' ingresso della fauce è dipinto a sinistra sul pilastrino, di rosso colore, il nome P., cui seguono alcune lettere quasi del tutto cancellate; e sotto è una barca rozzamente dipinta dello stesso colore, ed anche più in giù una rozza figura di gladiatore con scudo rettangolare, elmo e gladio* MIN. *sul muro sinistro appena entrando nella fauce trovasi scritto a caratteri rossi in fondo bianco P., e circa pal. 2,50 al di sotto dello stesso vedesi il dipinto di un putto armato* ACTA.

PRIMI . . . .

Acta 29 Ian. 1861 (ed. Fiorelli *giorn.* 1861 p. 337); Fiorelli *giorn.* 1861 p. 44; Minervini *B. N.* 1862 p. 51.

729 inter n. 4 et n. 5 in albo tectorio.

	CAPELLAM D·V·I·D·O^{F}	0,24

Descripsit Kiessling; 1 extr. vidi ego pone 730 v. 1. — Acta 30 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 17; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 13.

730 ibidem in lateribus dealbatis.

	SEVERV *tectorio adhuc operta* II VIR	0,24 0,07

Descripsi.

731 inter n. 5 et n. 6 in albo tectorio.

LICINIVM FAVSTINVM AED · O^{F}		c. 0,24 0,12

Descripsi et contuli. — Acta 9 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 18; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 93.

732 inter n. 6 et n. 7 in albo tectorio.

	IM · AED ROGAMVS	0,13 0,10

Descripsi et contuli. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1856 p. 17; Fiorelli l. c.

733 in pariete dextro tabernae n. 7 in albo tectorio pictum litteris rubris largis. — Nunc Neapoli in museo.

CIIIIIADAI ΟΤΟΥΔΙΟC c. 0,24
ΚΑΤΟΙΚΕΙ
ΜΗΔΕΝΕΙ ΠΑΙCΚΑΛΛΙ
CΕΙΑΙΤΩ
ΚΑΚΟΜ ΝΕΙΚΟCΗΡΑΚΛΗC

Descripsi. — Acta 27 Oct. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 33 (inde Buecheler *Rhein. Mus.* 1857 XII p. 248; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 93).

1 C non vidi.

Ὁ τοῦ Διὸς παῖς, καλλίνεικος Ἡρακλῆς
[Ἐνθά]δαι κατοικεῖ· μηδὲν εἰσειάτω κακόμ.

Idem distichon domui inscriptum memorant in enarrando illo Diogenis cynici dicto Diogenes Laert. VI §. 50 (cf. §. 39, ubi ultimum hemistichium affertur), Clemens Alex. Strom. VII 4 p. 843 ed. Oxon., Theodoretus serm. 6 (de dei provid.) p. 564 ed Paris. 1642; ita Iuvavi reperta est pavimenti tessellati inscriptio mutila haec (Henzen 7287): ...HIC HABITAT || NIHIL INTERET MALI. — In excerptis ex Dionis l. 72 (p. 225 Mai; p. 362 Bekker) leguntur haec: ὅτι τοῦ κολοσσοῦ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Κόμοδος τὴν κεφαλὴν ἀφελόμενος καὶ ῥόπαλον αὐτῷ καὶ λεοντῆν ἐπιθεὶς ἔγραψε Λούκιος Κόμοδος Ἡρακλῆς· ἐφ' ᾧ τὸ φερόμενον ἐπίγραμμα γέγονεν Ὁ τοῦ Διὸς παῖς, καλλίνικος Ἡρακλῆς, Οὐκ εἰμὶ Λούκιος, ἀλλ' ἀναγκάζουσί με. — Cf. Preller *griech. Mythol.* II² p. 236 et p. 272.

---

734 inter n. 7 et n. 8 in lateribus dealbatis.

LOLLIVM · FVSCVM 0,36
Ⓐ · OF 0,09

Descripsi. — Acta 19 Mai. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 17, qui coniunxit cum 735; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 96.

---

735 infra praecedentem in lateribus dealbatis.

II · POPIDIVM · RVFVM 0,23
II VIR · SEVERVS · ROG 0,14

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini l. c.; Fiorelli l. c. 1 init. LV acta, L· Min. Fior.; lege N·

---

736 infra 738 in lateribus dealbatis.

POSTVMIVM 0,24
QVINQ 0,09

Descripsi. — Fiorelli l. c.

---

737 inter 736 et 738 in lateribus dealbatis.

0,26 L · CEIVM · SECVM II VIR OF 0,11
AMIVLLIVS · COSMVS · CVM
. . . . . ARIO · ROG

Acta 19 Mai 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 17, cf. p. 37. — Ego nil vidi nisi 1 exceptis EIVM.

3 ARIO om. acta.

L. Popidium Secum habes n. 693; v. quae dixi p. 9. — AMIVLLIVS quamquam clare sic legi Minervini p. 37 affirmat, quin tamen male lectum sit pro AMVLLIVS vix dubito (cf. n. 634 Fior.); novimus enim hominem ex titulo rubro colore amphorae collo inscripto, quae reperta est in taberna n. 24 e regione huius pilae sita (*nella prima bottega a sinistra l'entrata del peristilio delle Terme Stabiane* acta 25 Sept. 1855), hoc: M·AMVLLIo || CMO, ut in ea taberna habitasse videatur; cf. n. 1111.

---

738 pone 734 in lateribus dealbatis.

*e*PIDIVM SABINVM
IIVI IO^A VMIFACIVNT

Descripsi. — Ad hanc fortasse pertinet SABINVM in actis 19 Mai. 1855.

2 fortasse restit. *IIvi[r(um) P]o[st]umi faciunt.*

---

739 inter n. 8 et n. 9 in lateribus dealbatis.

0,30 | VIBIVM II VIR |

Descripsi. — Acta 19 Mai. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 18; Fiorelli *giorn.* 1861 p. 98.

---

740 inter n. 9 et n. 10 in lateribus dealbatis.

| LⒶLLIVM | 0,25
| AGNA · RO . . . . |

Acta 28 Apr. 1855; *Annali civili* vol. 53 p. 144 eod. d.; Minervini l. c.; Fiorelli l. c. p. 98 et p. 104. — Ego nil vidi nisi LOLLIVM.

LOLLIVM || Ⓐ Fior. p. 98. — 1 Ⓐ om. Ann. et Fior. p. 104. — 2 solus Minervini servavit, qui aliquantum dubia esse ait.

---

741 infra praecedentem in lat. dealb.

| CEIVM | 0,23

Descripsi. — Fiorelli l. c. p. 104.

---

742 inter n. 10 et n. 11 in lat. dealb.

| M · CERRINIVM · ÆD ROG |

Descripsi. — Acta 28 Apr. 1855; *Annali civili* vol. 53 p. 144 eod. d.; Fiorelli l. c. p. 104.

---

743 inter n. 11 et n. 12 in albo tectorio.

I · TREBIVM
AED TONSORES 0,105

Descripsimus (KZ); 1 litterarum I·TRE vestigia vidi; 2 extr. s Kiesslingio debetur.

437 est A. Trebius.

---

744 infra praecedentem in albo tectorio.

POPIDIVM · SECVND 0,09
AED 0,07

Descripsimus (KZ). — Eadem fortasse est 773.

---

745 inter n. 13 et n. 14 in tofo dealbato.

| M · HOLCONIV*M PRISCVM* | 0,29
| II VIR · D · R · *P* · O · V · F | 0,13

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta 17 Sept. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 50.

---

746 *sul quinto pilastro a sinistra* MIN. i. e. inter n. 14 et n. 15.

L · C · SECVNDVM
II · VIR · I · D · O · V · F . . . .

Acta 17 Sept. 1853 (*sottoposto al secondo rigo leggesi* FVSCVS·ROG = 747 v. 2); Minervini *B. N.* 1854 p. 49.

1 CEIVM acta. — 2 extr. *seguono tracce di un nome illegibile* Min.

---

747 inter n. 14 et n. 15 in lateribus.

C · C · S · M 0,23
Fvscvs · Rog 0,065

Descripsi. — Minervini l. c.; v. 2 solum acta l. c.

1 CASELLIVM Min. perperam.

---

748 *sul quarto pilastro a sinistra* MIN. — Inter n. 15 et n. 16 in lateribus dealb.

| L · C · SECVNDVM | 0,26
| II·VIR·I·D·O·V·F·VER·ET·ADIVTOR | 0,08
| ROGANT |

Minervini l. c. — 1 vidi praeter L, versuum 2 et 3 vestigia dubia.

---

749 inter n. 28 et n. 29 in lat. dealb.

0,20 L·POPIDIVM·L·F·AED
0,09 IVVENEM·DIGNISSIM·ROG

Descripsi praeter 2 N. — Acta 30 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 18.

---

750 in 749 v. 1.

A · V · C · F Ⓐ 0,19

Descripsi.

---

751 supra 749 in lateribus dealbatis.

. . . . . M SABINVM

Descripsi; paene evanuit. — Eiusdem esse fragmentum videtur quod in actis 30 Iun. 1855 extat: . . . . . INVM.

---

752 inter n. 27 et n. 28 in laterib. dealb.

HOLCONIVM · AED
O · V · F · CLODIVS

Descripsi et integrum esse adnotavi. — Acta 30 Iun. 1855. — Huius ut videtur v. 1 exhibet Minervini *B. N.* 1856 p. 18.

753 infra praecedentem in lat. dealb.

GAVIVM·RVFVM 0,23
. . . . SAGARI·ROG 0,14

Descripsi. — Huius ut videtur v. 1 exhibent acta l. c.

---

754 inter n. 26 et n. 27 in lat. dealb.

L·POPIDIVM·L·F·AED 0,16
D·R·P·O^{F}· 0,09

Descripsi. — Acta 9 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 18.

---

755 pone 754 v. 2 litteris maioribus et col. paullum diverso.

P·V·N· 0,105

Descripsi. — Acta l. c. et Minerv. l. c. coniunctam cum 754.

756 infra 754.

0,13 MODESTVM·QVIN... *SAGATA·ROGAT* 0,08

Descripsi principium. — Acta l. c. cum 754 et 755 coniunctam; Minervini l. c.
SAGATA·ROGAT altero versu acta; *e poi* SAGATA·ROGAT Min.; vestigia incerta in eod. v. vidi.

---

757 inter n. 25 et n. 26 in tofo dealbato.

c. 0,46 | GAVIVM·$\overline{\text{II}}^{\text{RVFVM}}_{\text{VIR·O}^{F}}$ |

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1856 p. 19.
M·GAVIVM acta et Min.; sed M illa dimidio prope minor quam GAVIVM pertinet ad aliud programma, cuius sub GA extant reliquiae aliae hae: II VIR.

758 ibidem.

NVMMIANVM . . .

Descripsi. — Acta l. c.; Minerv. l. c.

758*a* infra praecedentem in tofo dealbato.

| POSTVMIVM· | 0,38
| . . . . . |

Acta l. c. — Reliquias vidi.

759—763 in thermis Stabianis (utor forma, quam exhibet Mus. Borb. XVI tab. AB = Marquardt *Röm. Alterth.* V tab. II).

759 *sulla seconda colonna del peristilio a sinistra l'entrata del giardino* ACTA. — In porticu 12 in ordinis meridionalis columna quarta ab angulo orientali, colore r. pictum in albo tectorio.

P·VED 0,09

Descripsi. — Acta 31 Aug. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 21 et 24.
P·VIID acta male.

---

760 in conclavi 18 in pariete occidentali tectorio carbone inscriptum.

OBLIGE MIIA *FIILA...*
MIINTLAM ELINGES
TCLOfTORGC
DIISTILLATIO MII TIINIIT

Tab. XVI 5 ex meo apographo; Kiessling in schedis. — Acta 8 Iun. 1857; solos vv. 1 et 4 Minervini *B. N.* 1858 p. 4.
1 ..IIA FIILA... acta, MIIAAIO Kiessl. — 2 LINGOII id. —3 acta servarunt; reliquias incertas vidi. — 4 integerrimae et clarissimae omnes litterae a. 1865 extabant. — Actorum ac praesertim Minervinii errores piget referre.

761 in camera 26 in pariete orientali in tectorio albo carbone scriptum.

VAIASBESTE*IO*//////////// 0,09
CONCEI////////////////

Descripsi. — Minervini *B. N.* 1858 p. 7, qui fragmenta om.
2 CONGE '*sic*' Min., cuius absurda est interpretatio *va(de)*, *Asbeste*, *longe*. — In fine multa periisse possunt.

---

762 ibidem in pariete septentrionali in tectorio albo carbone scriptum.

FELICITER I = 0,17
ASBESTE AEGROTES o = 0,03

Descripsi quae restabant. — Minervini l. c.; correxit p. 196.
1 fuitne huiuscemodi [*Asbesto*] *feliciter*? — 2 .. VREXSE? Min. p. 7; nunc perierunt.

762*a* in eodem pariete tectorio creta inscriptum.

SABINVS CVMSVM B = 0,24
IAIVIA
ARIONIO
. . .

Descripsi; evanida sunt.
1 tertia a fine littera C aut S fuit, ultima A· aut M. — 2 *sAIVIA*? — 3 ARI (an AN?) ONIO?

---

763 pone praecedentem, sub 762 creta scriptum in tectorio.

ASBESTVS CVNNVM
LINGES *sic*

Tab. XII 7. Descripsi.

---

764 in lat. sept. viae Holconii inter n. 21 et n. 21*a* in tofo dealbato; utrumque ostium nunc muro clausum est: n. 21 certe antiquitus. — *Sul quinto pilastro a sinistra* MIN. immo a dextra.

0,34 | //VETTIVM····· |

Descripsi. — Minervini *B. N.* 1854 p. 50.

765 in eadem pila MIN.

p. VEDIVM · AED
SESTIVS·PROCVLVS·ROG

Acta 1 Oct. 1853; Minervini l. c.
1 SVEDIVM acta, VEDIVM Min.

---

766 in eadem pila MIN.

CASELLIVM · AED

Acta l c.; Minervini l. c.

---

767 *sul secondo pilastro a sinistra* (immo a dextra) ubi prisca 52 MIN. = inter n. 18 et n. 19.

N · HERENNIVM . . . . .

Minervini l. c.

767*a* reperta *sul secondo pilastro a destra* ACTA i. e. inter n. 18 et n. 19.

HOLCONIVM PRISCVM II·VIR·I·D O·V·F

Acta 11 Aug. 1853 cum 768 coniunctam, cf. 791 et 792; Minervini *B. N.* 1854 p. 27.

---

768 sub praecedenti ACT. *più sotto* MIN.

M·EPIDIVM·SABINVM·D·I·DIC·$^{\text{OF}}_{\text{DIG·EST}}$
DEFENSOREM · COLONIAE · EX · SENTENTIA · SVEDI · CLEMENTIS · SANCTI · IVDICIS
CONSENSV · ORDINIS · OBMERITA · EIVS · ET · PROBITATEM · DIGNVM · REIPVBLICAE · FACIAT
SABINVS · DISSIGNATOR · CVM · PLAVSV · FACIT

Acta l. c.; Minervini l. c. (inde Henzen 7088*a*). — 2 accentus s. apices, quos in finalibus verborum SENTENTIÀ et SANCTÌ deprehendisse sibi visus est Min., ut n. 1059 nullus dubito quin maculae sint invito scriptore factae. — 3 extr. lege *faciat(is)*. — 4 LIBINVS acta; 597 est *Elainus dissign(ator)*, quod nomen vide ne hic quoque restituendum sit; cf. 958.

Alia exempla habes 791 et 1059. — *Suedius Clemens* notus est ex titulo I. N. 2314 basi statuae inscripto in via *de' sepolcri* hoc: *ex auctoritate imp. Caesaris Vespasiani Aug. loca publica aprivatis possessa T. Suedius Clemens tribunus causis cognitis et mensuris factis rei publicae Pompeianorum restituit.* — Idemque haud dubie est primipilaris ille, qui ab imp. Othone a. 69 in Galliam Narbonensem inter duces expeditionis missus est (Tacit. hist. I 87; II 12). — De *defensoribus* v. Henzenum l. c. recte monentem defensores magistratus saeculi quarti non esse confundendos cum hoc coloniae defensore, qui sic dicitur non tanquam magistratus, sed honorifice ob patrocinium vel susceptum vel suscipiendum. — Dissignator est scaenarius.

769 *a sinistra della strada* ACT. MIN. i. e. in lat. meridionali. — Inter 735 et 737 exhibent ACTA, inter 727 et 737 MIN.

SECVNDVM
AED · O · V · F

Acta 19 Mai. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 17.
1 I SECVNDVM acta.

---

770 *a sinistra della strada* (i. e. in lat. merid.) MIN. qui exhibet inter 732 et 735.

CASELLIVM

Minervini *B. N.* 1856 p. 17.

---

771 *a sinistra d. strada* i. e. in latere meridionali ACTA quae inter 734 et 739 exhibent.

LOLLIVM
AED Of

Acta 19 Mai. 1855.

---

772. 773 *a sinistra d. strada* i. e. in lat. merid. ACT. ANN. ubi inter 740 et 742 extant.

772 POPIDIVM · C . . . . . .

773 POPIDIVM · SECVNDVM
. . . . . .

Acta 28 Apr. 1855; *Annali civili* vol. 53 p. 144 eod. d.
Lacunarum signa om. Ann. — 773 fort. eadem atque 744.

---

774 *a sinistra* i. e. in lat. mer. ACT. ANN. ubi cum 742. 772. 773. 740 exhibetur.

P · S · M · IVI . . . . .

Acta l. c.; Annal. l. c.

---

775 *sopra gli ultimi pilastri* [i. e. in pilis proximis a via *dell' Abb.*] ACT. quae cum 752. 779. 753 exhibent; *su' pilastri a destra* MIN. qui post 757 et 758 exhibet.

CEIVM · SECVNDVM
II · VIR · I · D · POSTVMIV . . .

Acta 30 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 19 uno versu.
2 *Postumius* utrum rogator fuerit an candidatus discerni nequit.

---

776 ibidem.

L · POPIDIVM · AED

Minervini l. c. p. 18.

---

777 ibidem. — Cum 749 exhibent ACT. MIN. *di caratteri molto trascurati e strani* MIN. Huius fortasse in 749 v. 2 sub 750 reliquias vidi.

PANSAM · AED

Acta 30 Iun. 1855; Minervini l. c. non sine dubitatione.

---

778 *a sinistra* i. e. in lat. merid. MIN. qui post 740 et 739 exhibet; titulo 732 subiungunt ACTA.

Q · POSTVMIVM
MODESTVM · QVINQV
VICINI . . . . . .

Acta 9 Iun. 1855; Minervini l. c.
2 [Q]VINQV· Min. — 3 alienum esse a praecedenti titulo suspicatur Minerv., sed ob solam coloris diversitatem.

---

779 iuxta viam *dell' Abbondanza* ACTA quae inter 752 et 753 exhibent.

l · POPIDIVM · *l* · F ·

Acta 30 Iun. 1855, ubi bis est I pro L.

---

780 ibidem. — Cum 727 exhibent ACTA.

L · C · S · II · VIR
. . . . . .
FACIT

Acta l. c.

---

781. 781*a* ibidem. — Cum 729 exhibent ACTA.

781 POSTVMIVM

781*a* L · C · S

Acta l. c. — Disiunxi.

---

782 proxime a via *dell' Abbondanza* ACT. *a destra* MIN. — Post 749 et 777 exhibent ACTA, inter 776 et 757 MIN.

Q · POSTVMIVM · PROCVLVM · AED · Of

Acta 30 Iun. 1855; Minervini *B. N.* 1856 p. 19.
OVF Min.

---

783. 784 *sopra due grandi massi di tufo di Nocera pertinenti allo spazio ove fu la statua di Olconio* MIN.

783 FORENSES · ROG

Acta 19 Aug. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 29 (*seguiva ad un nome illegibile*).
Duobus vv. acta.

784

P · PAQVIVM · D · I · D

Acta l. c.; Minerv. l. c.
D·I·D om. acta.

VIA DELLA REGINA.

785. 785*a* hic posui propterea quod 785*a* in eadem via atque 786 descripsit MOMMS. qui viam theatrorum appellat; quocum consentit quod 785*a* parieti huius viae e regione vici XII deorum posito appictum est apud MAZ. II. Cf. Mus. Borb. ad 709. — Exhibet cum 705 et 706 quae *nella parete a sinistra della strada* (*che porta ai Teatri*) *e proprio il muro esterno del Calcidico* extare dicit AMIC. Nec vero ipse infitior, eodem fere iure 707—709 huc revocari posse; malui tamen 785. 785*a* propter praenomen 785*a* v. 2 quod deest 709.

785

C · CVSPIVM · PANSAM
AED · O · V · F · CAECILIVS
PLIOLIVS · ROG

Amicone 5 Febr. 1816 = Arditi *legge Petronia* p. 14 ex actis (*fu trovata a' 4 di marzo del 1816*); inde Guarini *fasti* p. 141, ed. 2 p. 149. — Nescio an haec sit quam quodammodo expressit Mazois II tab. 5, 1 (cf. p. 38). — V. 1 in via *della Regina* legit Romanelli p. 172.
3 corrige P*h*O*eb*VS. Idem fortasse est I. N. 2246 *L. Caecilius Phoebus.*

785*a* in via theatrorum MOMMS. in latere merid. in angulo ad sinistram arae MAZOIS II.

C · CVS[P]*ium pansam*
L · POPIDIVM · SECVNDVM [P]*aed*
*I*VVENES · PROBOS · DIGNOS · R · P · O · V · F
ScR · INFANTIO

Descripsit praeter litteras inclinatas Mommsen. — Amicone l. c.; Mazois II tab. 6, 1; Mazois III tab. 1 (aeri incis.). Cf. Mus. Borb. I p. 8. — V. 2 L·POPIDIVM·SECVNDVM ex hac fortasse memorat Romanelli p. 172, quam in via *della Regina* extare dicit.
1 solus Momms; an forte reliquiae sunt tituli 785? — 2 P (pro L) Amic. — SECVDVM Maz. III. — MD Maz. II, AJJ id. III. — 3 PROPOS Maz. III. — 4 SER omnes (SFR fort. Maz. III); Momms. non vidit. — Aliud exemplum est 709. — Pone hanc ΙΟΥΛΙΟCCΦΗΒ addit Maz. III.

---

786 in via theatrorum MOMMS. — In viae *della Regina* latere merid. ad sinistram 1 ostii ab angulo ubi est ara orientem versus pergenti, in tectorio.

Q · POSTVMIVM · QVINQ 0,17
. . . . . *c*[VMVESB]INO · ROG 0,135

Descripsimus. Has ego litteras integras vidi 1 Q · OSTV . . . M, 2 INO·ROG.
2 VM VESBI incerta Mommseno visa sunt.

786*a* in via *della Regina* ROM.

C · HOLCONIVM SER

Romanelli p. 172. — Scr. *aEd*? an *ScR*?

VIA DEL TEMPIO DI ISIDE.

787 *strada che passa avanti il tempio d' Iside, nel muro della casa che resta dirimpetto la porta del medesimo ... sopra un muro rustico, che resta solamente imbiancato nella forma* (tabellae ansatae) ACTA. Male Isidis templo adpictum fuisse dicit DISS. Recte IORIO p. 236 (ubi corrige 26*me*). — *Riletta da me* GARR., sed in museo Neapol. non repperi. — Litterarum magnitudinem indicavi ex actis.

CN · HELVIVM *on.* 14
SABINVM · Æ · ISIACI *on.* 10
VNIVERSI · ROG *on.* 4

Acta 7 Iun. 1766; Diss. Isag. tab. VII 7 p. 65 (inde Iorio p. 238; Guarini *fasti* p. 64, ed. 2 p. 121); Garrucci *B. N.* 1853 p. 151 = Henzen 6028.

2 AED·ISIACE acta Fior., Æ·ISIACE acta Momms.

787*a* in aedd. *senza prothyrum* [n. 9]; *sopra una delle pareti del tablino si vede una Vittoria coronata seminuda, con corona nella d., e scudo nella s., sul quale è scritto* LVG.

S · C

Lugebil *Bull. Inst.* 1861 p. 239; cf. Cavedoni *B. N.* 1862 p. 119, qui ad clipeum virtutis, quo Augustus, Vespasianus, Titus *S*enatus *C*onsulto honorati fuerint referendum esse censet. — Easdem litteras in simili pictura atrii aedd. Castoris et Pollucis (*strada di Mercurio* n. 11) scuto inscriptas legit Bechius Mus. Borb. V p. 8.

788 in domo humili (n. 8?) in pila, quae cum columna xystum atrii cingit, in tectorio albo minio pictum litteris quadratis.

NER · VA
ASCC

Descripsi et integra esse mihi visa est.

788*a* in muro *a destra della dietro-bottega n. 12 tracciato col carbone* ACTA.

VCCXCII CXXCIVI
V · CCXC
V · CCCXIII · V · CCVXI
CC · LXXIIX CCLXX

Acta 14 Ian. 1861 (ed. Fior. *giorn.* 1861 p. 327).

788*b* in muro *destro di un corridoio in seguito al n. 11, anche scritto col carbone* ACTA.

MI VII · IV · VII · VIII
X · V · X · VII · VI · XI · V
VII . . . III · VII · VI · IX · IIX · VIIM

Acta l. c.

VICO DI EVMACHIA.

lat. occid. 789—795.
lat. orient. 796—803.

789 in muro aedificii Eumachiae iuxta angulum viae *dell' Abbondanza* in albo tectorio.

l. popidium SECVNDVM c. 0,30
aed O·V·F·DIGNVS·EST 0,10
SCR · INFANTIO

Descripsi. — Eadem esse videtur quam loco non indicato exhibent *Wien. Jahrb.* XX p. 14 (= Orelli 3700*g*) huiusmodi P·POPIDIVM·SECVNDVM || AED·O·V·F·DIGNVS EST.

---

790 in muro aedificii Eumachiae.

LOLLIVM ÆD

Gell 1832 I p. 8. — AED vel Æ Gell ubique fere sic ÆD exprimit.

791. 792 *a sinistra della strada* (venienti ex via *dell' Abbondanza*), *nella faccia di fronte di un grande pilastro* ACT. in muro aedd. ubi pictura obscaena cum inscriptione 794 fuit, id quod patet ex AMIC.

791
M · EPIDIVM · SABINVM
EX · SENTENTIA · SVEDI · CLEMENTIS · D · V · I · D
OF

Amicone 23 Aug., acta 24 Aug. 1822 (ex actis Guarini *fasti* p. 159, ed. 2 p. 155).

2 ELEMENTIS Amic. — 3 om. acta. — Cf. 768.

---

792 infra praeced.

M · HOLCONIVM · II · VIR

Amicone l. c.; acta l. c. — Cf. 767*a* et 768.

---

793 *nel lato opposto* eiusdem pilae ACT. in eadem pila AMIC. — In muro aedificii, in quo pictura obscaena GELL.

LOLLIVM · Æ OF
VERPVS · ROGAT

Amicone l. c.; acta l. c. (inde Guarini *fasti* ed. 1 et 2 p. 131, qui 1 D pro Æ OF); eiusdem opinor partem hanc LOLLIVM ÆD exhibet Gell 1832 I p. 11.

2 ROG Amic.

794 *disterrandosi uno stanzino di abitazione alla sinistra della strada opposta al Foro verso oriente* (*vico di Eumachia* lat. occid.), *si è rinvenuto dipinto sul muro laterale di esso un gruppo di due figure di sesso differente in azione molto scandalosa, di misura un palmo e mezzo circa in quadro, sopra di cui sono segnate* ACT. in aedibus *del Re di Prussia* AMIC. Nunc Neapoli in museo (*raccolta pornogr.* n. 22); litteris nigris quadratis.

LE*NTE* · IMPELLE

Descripsi quae supersunt. — Amicone 23 Aug. 1822; acta 11 Oct. 1822 (cf. 1828 p. 204); Fiorelli *Bull. del museo nazion.* I p. 110, qui ibidem alias litteras evanidas vidit.

---

795 *all' estremità del lato sinistro della strada* venienti a via *dell' Abb.* ACT. *in seguito dell' abitazione ove si vede il quadretto osceno* AMIC.

C · LOLLIVM · FVSCVM · AED

Amicone 4 Mart., acta 5 Apr. 1823.

AED om. Amic.

796—801 *nei pilastri della detta abitazione* (*nella strada laterale alla rampa del Calcidico, e proprio in una bottega a destra della detta strada* 24 Apr.) AMIC. 796—798 *a destra della strada che resta al lato orientale del Calcidico .... nel fronte di alcuni pilastri del sito medesimo, delle solite iscrizioni segnate di color rosso e nero. Quelle di rosso sono* 796. 797 v. 1; *di color nero* 797 v. 2. *A sinistra nel lato opposto alle medesime, di color rosso* 798 ACTA.

796
LOLLIVM $^{aeD}_{OF}$

Amicone 28 Apr., acta 29 Apr. 1820. Hanc significare videtur Gell 1832 I p. 8 lin. 6.

F·D || OF Amic., I·D·OF acta.

797 in muro secundae a via *dell' Abb.* tabernae GORO in tabula I n. 28.

A · SVETTIVM CERTVM ET
M·EPIDIVM·SABINVM·II·VIR·I·D·ꝺF

Acta l. c.; Amicone l. c.; Gell 1832 I p. 8. Meminit Goro p. 110. Ex eadem opinor Gell et Gandy p. 166 (ligno express.) effecerunt hanc CERIVM·ET·SABINVM || II VIR·Æ·O·V·F.

Perverso ordine sic exhibet Amicone 797 v. 1. 798. 797 v. 2. — 1 C (pro A) Gell. — CERTVM om. Am. — 2 M·LEPIDVM SABINVM (sqq. om.) Gell.

Idem candidatorum par propositum est 122. 359—360. 447.

798

POPIDIVM · RVFVM

Acta l. c.; Amicone l. c., qui perperam cum 797 confudit.

799 *a destra della strada* ACTA. — Inter n. 6 et vicum *degli scheletri* in tectorio dealbato.

0,23 SEXTIVM SYRTICVM D VIR ....

Descripsimus (MKZ). — Amicone l. c.; acta 6 Mai. 1820. Memorat Gell 1832 I p. 8. — Litterae X, Y, TIC evanidae erant cum descripsi. Lectio tamen satis testata est. — D·VIR acta et Amic.; II VI .... altero exemplo, O·V·F altero Momms.; .. O·V·F Kiessl.; DVI ... evanidas vidi ego, qui non contuli cum ullo apographo.

800

POPIDIVM · RVFVM AED Neo? · ROG

Amicone l. c.
NAG·ROG Amic.

801

C · SALLVST · M · CERRINIVM · AED
M · LVCRETIVM ·
d. u.
A · SVETTIVM · CERtVM · I · D

Amicone l. c. — Fortasse disiungenda sunt.

3 CERIVM Amic. — D·V e coniectura addidi.

---

802. 803 *nei due lati di un androne appartenente forse a qualche abitazione, posta a destra della strada* ACTA.

802 *da una parte* ACT.

CERRINIVM · ÆD ·

Acta 3 Nov. 1821.

---

803 *dall' altra* ACT.

M · CERRINIVM · ÆD · OF · SCr · FLORILLVS

Acta l. c., ubi est SCA.

VICO DEL LVPANARE.

lat. orient. 804—810.
lat. occid. 811—825.

804 *ingresso* (thermarum) *eseguito sul medesimo gusto de' molti ingressi dell' edifizio; cioè due pilastrini di tufo bigio di Nocera, con semplice cornice. Nella parte liscia di detta cornice vedesi dipinto col pennello di nero* MIN. supra n. 13, qui est aditus thermarum Stabianarum proximus ab eo, in quo est inscriptio graphio facta Neronis (i. e. n. 12 viae lupanaris). Sic enim interpretanda sunt, quae MINERV. confuse satis exponit.

MVLIER

Minervini *B. N.* 1858 p. 8, qui addit: *e pare che non vi fosse altra scrittura.* — Inde Michaelis in Gerhard *Denkmäler und Forschungen* 1859 n. 124 p. 29.

---

805 inter n. 15 et n. 16 in albo tectorio.

SIRICVM II 0,215
q. post VMJVM · MODESTVM
SIRICE·FAC·FACIAS

Descripsi et contuli. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 3; Kiessling *Bull. Inst.* 1862 p. 94.

1. 2 alia manu quam 3. 4. — In his aedibus signaculum aereum nomine SIRICI inscriptum repertum est, ut Siricum harum aedium dominum fuisse Fiorellius recte censuerit. Cf. 911 in via Stabiana in earundem muro scriptum et 805*b*. — Ceterum in hoc solo programmate *Q. Postumius Modestus* aedilitatis candidatus est.

805*a* in domo n. 16 *nel cubicolo* e *a d. dopo il protiro* [Niccolini *casa di Sirico* tab. I n. 4] ... *in alto a grandi lettere rosse era dipinta una parola, di che rimangono solo le due prime* FIOR.

SC . . . . .

Fiorelli l. c. p. 10.

805*b* in eadem domo in faucium (*h* Fiorelli *giorn.* 1862 p. 17 = Niccolini *casa di Sirico* t. I n. 8) pariete dextro eunti in culinam, in albo tectorio litteris denigratis praeter infimam I prioris partem, quae eundem atque candidatorum programmata rubrum colorem ostendit.

SIRICVI 0,12
O V

Descripsi. — Fuitne SIRICVm O· [*v. f.*]?
IV

806. 807 exadversus vicum *del balcone pensile* inter n. 18 et n. 19 in tectorio. *È dipinto a modo d' insegna un elefante* [*rosso*], *che cinto nel corpo da grosso* [*giallo*] *serpente è custodito da un pigmeo*[*r.*]; *sopra in una picciola tabella ansata leggesi* [806] FIOR.

806
SITTIVS RIIS
TITVIT
II L II PAN
TV
elephantus r.
eleph. rector r.
vas g. in basi r.
columna r.

807
HOSPITIVM · HIC · LOCATVR 0,17
TRICLINIVM · CVM · TRIBVS · LECTIS 0,13
II · COMM 0,07

807 descripsi, 806 evanuerat cum tabella. — Fiorelli *giorn.* 1862 p. 24, cf. p. 120; Kiessling *Bull. Inst.* 1862 p. 93, melius in schedis.

806, 3 IILIIFANTV K. ed. — 3. 4 uno versu Fiorelli. — 807 ante v. 1 duarum litterarum reliquiae mihi apparuerunt, ab hac opinor alienarum; nec minus alienae fuerint quas 2 init. praeter quattuor hastarum vestigia vidi P (vel R) I (vel E vel T vel L) aliquantum diversi et punctum plane eiusdem coloris; P.. Kiessl. in schedis (E[T] *Bull.*, ubi coniunxit cum sqq.); mecum sentit Fior. p. 120. — 3 IIT COMM *senza traccia di altre lettere consecutive* Fior.; ET·COMM Kiessl. in sched. (COM .... *Bull.*).

---

808 sub 807, ita ut T prima infra M verbi TRICLINIVM et I infra C verbi LECTIS positae sint; colore nonnihil diverso in tectorio.

T · TERENTIV 0,14

Descripsi praeter V. — Edd. Fiorelli *giorn.* 1862 p. 41; Kiessling l. c.

---

809. 810 *al termine della via dei Lupanari, di rincontro al programma gladiatorio* [n. 1190] FIOR. i. e. iuxta angulum viae Augustalium in lat. orientali viae lupanaris.

809 SABINVM

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 63.

---

810 M · CERRINIVM
AED·OVF·D·R·P Fiorelli l. c.

811 inter n. 29 et n. 30 in lateribus dealbatis.

0,08 M·CERRIN
. . . . .

Descripsi.

812 inter n. 27 et n. 28 infima pila in parva Mercurii pictura d. caduceum, sin. marsupium tenentis litteris cursivis rubris in tectorio, supra marsupium.

MERCVRIVS 0,13
FELIX CCCIↃↃↃXXX

Descripsimus (KZ). — Ed. Kiessling *Bull. Inst.* 1862 p. 93. 2 FE et numeros non vidi.

813 inter n. 26 et n. 27 in serpentium ingenti pictura litteris albis quadratis in tectorio rubro pictum.

0,04
OTIOSIS·LOCVS· HIC NON EST DISCEDE
MORATOR

Descripsimus (KZ). — Ed. Kiessling l. c.

814 ad dextram 813 colore albo in tectorio iuxta portam n. 26, quae est cella angustissima cum lecto, litt. quadratis.

IDI·VLIIASDRVSOVINA·OTISD 0,03
INDOIO POTO NIL
VII ERSCITO
ERVMB
CAVPO
MARN

Descripsit evanidam Kiessling, ediditque l. c.; cuius in lectionem quadrant quae ipse vidi vestigia vv. 1—5, nisi quod v. 1 extr. OIDI, 2 DORO (pro POTO) videre mihi visum sum. — Ab initio *id. Iuleas Druso* . . . . legendum esse proposuit Kiessl.

815 ad dextram n. 26 colore albo in ipso opere composito.

L.MPAS 0,085
ROMANESIS 0,065

Descripsi. — *L[u]mpas Romaneses* coniecit et ad Genium balneorum institutorum ad morem urbanum rettulit Mommsenus; cf. eiusdem *Unterital. Dial.* p. 256.

816 in n. 24 officinae fullonis membro *d* carbone scriptum, postea autem calce illitum FIOR.

	XVI·K·FIIB·VARIVS ET VISO V		XII·K·IVL·LAIVI IIII
	XV K AD MIIA RIIM VIIII		. . . . .
	COR....VS CIN...PO...		AD MIIA
	PL	IIII	PXXIV	RIIM IIII
5	PL	IIII	P . . . .
	PL	IIII	P . . . .
	PL	IIII	P . . . .
	PL	IIII	P . . . .
	PL	IIII	P . . . .
10	PL	IIII	P . . . .

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 84 (*che a stento mi è riuscito di leggere nel modo che segue*).
1^2 et 2^3 sq. *ad mea rem(iserunt?)* intellegendum esse conicit Fior. — 2^1 *laivi* esse i. q. lavi id.

817—825 inter n. 22 et viam Augustalium.

817 in tectorio FIOR.

. . . . . M · SABIN
AED·P·A·AFRICANVS·ROG

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 44.
2 de AED·P·A v. supra p. 9.

818 in tectorio.

M · CERRINIVM · ÆD
AFRICANVS ROG·CVM·VICTORE c. 0,12
IC

Fiorelli l. c. — Reliquias vidi has: 1 VM·ÆD, 2 G·CVM·VICTORE.
3 IC formulae *hIC et ubique* fortasse reliquias esse Fiorellius putat.

819

L·C·C·D·I·D·O^F

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 45.

820

CELSVM·Ⓐ

Fiorelli l. c.

820*a* in programmatis gladiatorii 1190 v. 3, ita ut S prima in A verbi VÉLA scripta sit.

SARIS·AVGVSTI·FELICIT . . .

Descripsi. — Programmate gladiatorio antiquiorem puto, quia eo demum paene evanescente apparuit. Restituendum videtur: [*iudiciis* . . *Cae*]*saris Augusti felicit*[*er*]; cf. 669.

821 iuxta 1190.

A·SVETTIVM·CERTVM·Ⓐ·O·V·F
SCRIBIT·PARIS·IDEM·ROGAT
AETATIS·D·*r. p.* IARIN . . .?

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 46.
3 cf. 720 *iuvenem innocuae aetatis d. r. p.*

822 infra 1190.

M·HOLCONIVM · PRISCVM·Ⓐ 0,25
MENECRATES·CLIENS·B.....DORMIS 0,07

Fiorelli *giorn.* 1862 p. 47. Reliquias vidi has 1 M·PRISCVM·Ⓐ, 2 MENE et ORMIS.

823 iuxta praecedentem in albo tectorio.

*uetti*VM · CAP*rasium*
FELICEM · A·E·D c. 0,15
V·B·D·R·P

Fiorelli l. c. — Vidi v. 2, A·E·D tamen evanida; . . ELICEM·A·I·D Iordan in schedis.

824 iuxta praecedentem.

SIRICVM·QVINQ

Fiorelli l. c.

825 infra 823 in tectorio albo antiquiori.

0,22 GAVIVM·PROCVLV

Descripsi. — Omnium litterarum praeter GA sola dimidia pars superior restat, lectio tamen certa est.

STRADA DEI TEATRI.

826—829 *il lavoro del disterro della strada, che resta dirimpetto al portico superiore del Teatro, si va molto avanzando, e fuori due di quelle case* ACTA.

826 *in una* ACTA.

POPIDIVM·RVFVM· AED
PISCICAPI·FAC . . . .

Acta 29 Aug. 1813 (inde Garrucci *B. N.* 1853 p. 150); Arditi *legge Petronia* p. 14 (inde Guarini *fasti* p. 65, ed. 2 p. 132; *valore d. cifra* SEXS p. 43); *Wien. Jahrb.* XX p. 14 (inde Orelli 3700*c*). Ex hoc fortasse Romanelli p. 175 L·POPIDIVM RVFVM AED affert, praenomine addito falso.
AED·PISCICAPI·FAC//// acta, AED·PISCICAPI·O·V·FAC Ard., uno versu uterque; ut supra exhibui Wien., nisi quod FA.

827—829 *nell' altra* ACTA.

827

VETTIVM·FIRMVM·AED

Acta l. c. — Huic in actis, quibus Fiorellius est usus, subiecta sunt THIRSVS·CVM . . . ., v. 829.

828

M·HOLCONIVM·PRISCVM·AED

Acta l. c.

829
POPIDIVM · RVFVM · MAGNVM · THIRSVS · CVM . . . .
Acta l. c. — THIRSVS·CVM . . . . in actis Fiorellii titulo 827 subiuncta sunt. — Corrige THyRSVS vel THIaSVS.

829*a* inter n. 3 et n. 4 in albo, supra priscam 63.
LICINIVM
ROMANVM
Descripsit Mommsen. — Cf. 830*a* et *b*.

830 inter n. 1 et viam *dell' Abbondanza* in tofo dealbato litteris paullo antiquioribus.
VESONIVM · MA
Descripsi; lectu est difficillima, sed certa. — Mommsen *Unt. Dial.* tab. XI 29 f. 2 (p. 187), qui sic exhibet VENNIV M.
V. ad n. 273.

830*a. b. c* in via theatr. vel fort. in principio orientali viae *dell' Abb.*
a *T CINIVM*
b *C LICINIVM*
c *C IVLIVM AED*
Romanelli p. 175. — Fidei sunt admodum dubiae; cf. 829*a*.

VIA STABIANA.

831 in lat. orient. inter 1 et 2 ostium a quadrivio viae Fortunae septentrionem versus pergenti, in lateribus dealbatis.
. . . . OLCONIVM *priscum?* . . . . . FORI . . NA . . . R . .
Descripsi; evanida sunt. — *Fortunatus rog.?*

832 inter angulum viae Nolanae et n. 2.
C L F AED
Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1844 p. 7, qui coniungit cum 833 (inde Guarini *contin. d. fasti* p. 10).

833 infra praecedentem in lateribus dealbatis.
HERENNIVM 0,24
Descripsimus. — Avellino l. c. cum 832 (inde Guar. l. c.).

834 inter n. 3 et n. 5 in tectorio.
. . . . . ELLV
D·R·P·OF
Descripsi.

835 inter n. 5 et n. 7.
PANSAM · AED
Annali civili 24 Apr. 1843 vol. 32 p. 90; Avellino *B. N.* 1844 p. 3.
AED om. Avell.

836 inter n. 5 et n. 7.
. . MAGNVM IIV
I · D · OF
Descripsimus (KZ), sed 1 IIV non vidi.

837 infra praecedentem.
MODESTVM
AED D R P OF
Descripsi. — Acta et Amicone 24 Apr. 1843; male *Annali civili* vol. 32 p. 90 eod. d.; Avellino *B. N.* 1844 p. 3.

838. 839 inter n. 7 et n. 9.
838 L · NVMISIVM · Æ OF
839 . . CASELLIVM·MARCELLVM
AED·ROG·RVBRISIVS
Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta et Amicone l. c. male; *Annali civili* l. c.; Avellino l. c.
Hoc ordine 839, 2. 838 (omisso 839, 1) acta.
838 L om. acta et Avell., vestigia incerta vidi. — A·E (pro Æ·OF) Ann.
839, 1 om. acta et Amic. — MARCELLIVM Ann. — 2 ROB Ann. more suo. — RVBR...VS Avell. [Fuitne *Rubellius*? cf. 842. Th. M.]

840 inter n. 9 et n. 10.
l. C S IIVIR · OF
EVHODE · PERFVSOR · CVM · SECV . . 0,075
O V F
Avellino *B. N.* 1844 p. 3, cf. p. 67 (inde Guarini *contin. d. fasti* p. 11); Garrucci *B. N.* 1853 p. 150. — Ipse vidi 1 fort. L (scriptam in littera A tituli 841), 2 EVHOD..ER et 3.
1 . . II VIR OF Garr. — 2 EVEIODE (?) Av. — CVM TICVS... Garr. — 3 OF Garr.
Perfusores fuisse, qui balneatores aqua perfunderent, recte intellexit Avell.; cf. glossas hasce: Περιχύτης *perfusor*. — Προσχύτης *perfusor*. — Παραχύτης *mestrinus, praefusor*. — *Mediestrinus* περιχύτης. — *Perfusorium* περιχυτήριον; item *perfundere* apud auct. ad Herenn. IV 9 extr.; Cels. IV 24 (p. 157, 18 Dar.); VI 6 (p. 229, 17); Sueton. Aug. 82; cf. Petron. 28.

841 supra 840 eaque posterior.
*p*AQVIVM 0,23
Descripsi.

842 inter n. 10 et n. 12.
CASELLIVM
. . . . ROG · RVBELLIVS
Avellino l. c. (inde Guarini l. c. p. 10).

843 inter n. 12 et n. 14. — Male de loco ANN.
CALVENTIVM · II · V · *r* · I · D . .
CN · HELVIVM · SABINVM · AED · O . .
Acta 8 Iul., Amic. 3 Iul. 1843 = *Annali civili* vol. 32 p. 183; Avellino *B. N.* 1844 p. 4. — 1 CALVI vidi.
1 IIVIR·I·D acta, Amic., Ann.; II·V·AEDIL Avell., quae correxi; cf. n. 858. — 2 CALVENTIVM (pro CN·HELVIVM) acta, Amic., Ann. — O om. eid.; ubi corrige OF.

844 in n. 14; *la bottega communica nel fondo con due stanzini, l'uno . . chiuso d'ogni altra parte, l'altro che è in communicazione anche colla seguente bottega* [n. 16], *e dal quale per una prima apertura nel fondo si passa in un piccolo corridojo che volge a destra. Entrasi per questo corridojo in una stanzetta nel cui muro a destra è dipinta un' ara con due serpi avviticchiati tra piante, tralle quali vedesi la coda di un altro, di cui la parte superiore è perduta. Sotto è scritto in rozzi caratteri neri* AV.
LARES
PROPI
*ti*OS
Avellino l. c. (inde Guarini *cont. d. f.* p. 20).

844*a* inter n. 14 et n. 16.
*nu*MISIVM RA*B*V . . . .
ÆD OF . . . . .
Descripsi evanidum et alio programmate permixtum; v. 1 Kiessling. — 1 S dubiam vidi. — RARV ego, RABV Kiessl.; cf. 874.

845 *accanto alla porta d'ingresso della bottega* [n. 16] *è una figulina con fallo, e sotto leggesi* AV.
PANSAM · AED
Avellino *B. N.* 1844 p. 5.

846 inter n. 16 et vicum *del panattiere*.
A · VETTIVM · CAPRASIVM 0,19
Æ D R . . . . . .
Descripsi; evanuerunt litterae inclinatae, ceterae truncatae sunt. — Avellino l. c. — 2 Æ DR vel AED R ego, MARCELLVM dubitans Avell.

VICOLO DEL PANATTIERE.

847 ad angulum septentr. viae Stabianae, in lateribus dealbatis.
CASELLIVM 0,14
AED · ROG 0,09
Descripsi. — Avellino l. c.

848—848*b* ad angulum meridionalem.
848 C · PROCV
848*a* infra litteris minoribus AVELL.
. . ET · IMPROBVS · AED . . .
848*b* . . CIVIS . . .
Avellino l. c. — 848*a* Mommsen incerta vestigia vidit.
848*a* cf. Cic. Mil. 16. 42 *qui (cives) non modo improbitati irascuntur candidatorum* et q. s.

VIA STABIANA.

849 inter n. 18 et n. 20.

POSTVMIVM IVVENEM
AED·O^{F} OPTATIO ROG

Avellino l. c. qui addit *non credo essermi ingannato trascrivendo il nome OPTATIO.* — Inde Guarini *cont. d. fasti* p. 13.

---

850 ibidem.

CAPELLA*m* | 0,26

Descripsi. — Avellino l. c.

---

851 inter n. 19 et vicum, in lateribus dealbatis.

0,30 L·CEIVM II·VIR·O^{F} 0,08
D·R·P 0,09

Descripsimus. — Acta et Amicone 25 Sept. 1843; *Annali civili* 9 Oct. 1843 vol. 33 p. 87; Avellino *B. N.* 1844 p. 7.

II·VIR·O^{F} (OVF acta) perperam cum 852 coniunxerunt acta, Amic., Annal.

---

852 in vicō qui est inter n. 19 et n. 23, a dextra intranti in tectorio.

CN · HELVIVM | 0,15
SABINVM · AED | 0,105
VICINI·FAC////// | 0,095

Descripsi. — Acta, Amic., Annal. ll. cc.; Avellino l. c. (inde Guarini *cont. d. f.* p. 22).

Inter 2 et 3 II·VIR·O^{F} (OVF acta) tituli 851 inserta exhibent acta, Amic., Ann.

3 VICINI fortasse legi debere adnotavi.

---

853 ibidem.

L · C · S · II · VIR

Acta, Amicone, Annal. ll. cc.; Avellino l. c. nil legit nisi II VIR.

---

854 inter n. 20 et n. 21.

SEVERVM
[SAMELLIVM]

Avellino *B. N.* 1844 p. 5 (inde Guarini *cont. d. f.* p. 10).

2 incertus est. — Cf. 889.

---

855 inter n. 21 et n. 22.

*cus*PIVM · PANSAM
. . O · O · V · F

Avellino *B. N.* 1844 p. 6.

---

856 iuxta n. 22 AV. a sinistra ut videtur.

. . . . . .
M · CASELLIVM · AED · V · B

Avellino l. c. (inde Guarini *cont. d. f.* p. 10).

---

857 inter vicum et n. 23 in albo tectorio.

CN · HELVIVM · SABI*N* | 0,17
AED·O·V·F | 0,112

Descripsi; 1 SABI litterarum summa pars, N tota perierat. — Acta et Amicone 25 Sept. 1843; *Annali civili* 9 Oct. 1843 vol. 33 p. 87 et 24 Oct. 1843 ibid.; Avellino *B. N.* 1844 p. 7 n. 28; Mus. Borb. XIV p. 19.

Variam lectionem omitto, ut tamen Mus. notem, ubi SABINVM male legitur.

---

858 infra praecedentem vegeto adhuc colore in tectorio.

C · CALVENTIVM · SITTIVM | 0,25
II·V·R·I·D·VBONI·VIGVLA | 0,135

Descripsi et contuli. — Acta, Amicone, Annal. ll. cc.; Avellino l. c. n. 29; Mus. Borb. l. c.; Guarini comm. XVIII p. 40 q. n. v.; male v. 2 omnes.

2 II·V·R hic et 85. 376. 843 in eiusdem candidati programmatis nescio qua ratione scriptum est; cf. p. 10. — Ultima sic interpretor: *Uboni vigula,* ut est fort. 488 *Ma*[*g*]*i vi*[*g*]*il*[*a*], quae eadem fere sententia dicta esse arbitror atque 920 *Frontoni tuo officium commoda* vel 1190 *lanifricari dormis,* cf. 822; VIGVLA scriptum habes I. N. 5113, VIGVLVM Henzen 7170, VIGVL(*um*) Kellermann Vigil. 16. 37. 42.

---

859 inter n. 23 et n. 25 in tectorio.

CN · HELVIVM · SA*BI*NVM | 0,15
AED · OVF | 0,10

Descripsi quae restant. — Acta et Amic. ll. cc.; Avell. l. c.; Mus. Borb. l. c.

852. 857. 859 ab eadem manu picta sunt.

---

860 inter n. 24 et n. 26.

M · HOLCONIVM
PRISCVM · AEDIL · O^{F}

Avellino *B. N.* 1844 p. 6.

---

861 inter n. 25 et n. 27 in tectorio.

Q · POSTVMIVM ·
Æ

Descripsi; litterae Q infima virgula superat. — Acta et Amicone 25 Sept. 1843; *Annali civili* 9 Oct. 1843 vol. 33 p. 87; Avellino l. c. n. 22; Mus. Borb. XIV p. 19.

1 Q om. Avell. et Mus. — 2 om. acta, Amic., Ann., Avell.

---

862 infra 861 in tectorio.

CASELLIVM 0,19

Descripsi; praecedunt alius inscriptionis reliquiae. — Acta, Amic., Ann. ll. cc.; Mus. l. c.; hanc opinor Avellino l. c. MARCELLVM legit.

---

863 pone 861 in tectorio.

M · HO*LCONIVM*
PRISCVM · Æ · O^{F} 0,12

Descripsi quae supersunt. — Acta, Amic., Annal. ll. cc.; Avellino l. c. n. 23; Mus. l. c.

---

864 in 862 partim pone 862 in tectorio.

POSTVMIVM PROCVLVM 0,14
AED
OFFECTORES · ROG

Descripsit Mommsen; deerant litterae OFFEC; nil nisi 1 IVM PROCVLVM vidi ego. — Avellino l. c. n. 24 (inde Guarini *cont. d. f.* p. 11; Henzen 7264); vv. 1—2 Mus. Borb. l. c.; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150.

Infectores, qui alienum colorem in lanam coiciunt; offectores, qui proprio colori novum officiunt Festus Pauli p. 112 M.; *offectores colorum infectores* id. p. 192. — Eorum officina erat fortasse in hac ipsa domo n. 25 (v. Breton p. 328); in domo exadversum sita n. 24 fuisse Avell. l. c. p. 85 putat.

---

865 pone 864.

ICEPIV 0,32

Descripsimus; ego tamen nil vidi nisi CEPI. — Avellino l. c. n. 25 ubi est CEPIVM.

Vix dubito, quin ... CE*rt*VM corrigendum sit.

---

866 inter n. 27 et n. 30 in albo tectorio.

*p*OSTVMIVM · I 0,18

Descripsi.

---

867 inter n. 27 et n. 30.

. . . MACR
. . . . ELL
AED · V · B · O^{F}

Avellino *B. N.* 1844 p. 86.

---

868 inter n. 28 et n. 29 in lateribus dealbatis.

M · S · MAR[CELL]

Avellino *B. N.* 1844 p. 85 qui omnes litteras *aliquanto incerte* esse dicit; Mommseno, qui vidit, CELL incertae esse visae sunt.

---

869 inter n. 29 et n. 31.

. . OLCONIVM
D·R·P·[ITERVM]
C · GAVIVM · Æ
CVSPIVM · PANS
AED

Avellino *B. N.* 1844 p. 86.

2 ITERVM certa esse negat Avell.

870—872 inter n. 31 et n. 32.

870 C · GAVIVM · RVFVM O·V·F

871 CVSPIVM · PANSAM · AED · TERENTIVS NEO · ROG

872 C · C · S · M · II VD

Avellino *B. N.* 1844 p. 86, 1845 p. 2, ubi quod antea legerat PERINETVS (vel PERINTIVS) ... NIO (vel NEO) emendavit.

872 fuitne II V·R, ut 858?

873. 874. 874*a* inter n. 35 et n. 37.

873 C · CALVENTIVM · SITTIVM
IIV I·D·O·V·F

874 L · NVMISIVM · R [. BVM]

874*a*
[AED · O^{F} · CERRINIVS] M · CASELLIVM
[AED · O^{F}]

Contulit Mommsenus, cui quae incerta sunt visa, uncis inclusi; 873 et 874 v. 1 descripsit Kiessling. — Avellino *B. N.* 1844 p. 86, 1845 p. 2.

874 RATVM (?) Avell. p. 86, R.BVM id. p. 2, RABVLA . . Kiessl.

---

875 inter n. 30 et n. 33 in lateribus dealbatis.

C·IVLIVM·PO*LYBI*VM·II VIR·STVDIOSVS·ET·PISTOR 0,15

Descripsi praeter LẎBI. — Avellino *B. N.* 1844 p. 86; Mus. Borb. XIV p. 20; Garrucci *B. N.* 1853 p. 151.

---

876 ibidem in summa pila in lateribus dealbatis.

M · HOLCONIVM
PRISCVM · AED · O^{F}

Descripsi; 2 PRISCVM paene evanuerat. — Avellino l. c.; Mus. Borb. l. c.

---

877 ibidem; inter 875 et 876 exhibet MVS.

A · VETTIVM · CAPRASIVM
. . . . . .

Mus. Borb. l. c.

---

878 ibidem; inter 875 et 876 exhibet AVELL.

M · HOLCONIVM *D* . .
O V F
[VIRRIVS] · SECVNDVS · ROG

Descripsit Mommsen exceptis litteris inclinatis. — Avellino l. c.; Garrucci *B. N.* 1853 p. 8.

3 VERECVNDISSIMVM *forse* (om. ROG) Avell. — VIRRIVS non plane certum Mommseno visum est, VERRIVS Garr.

---

879 inscriptio epistulae pictae una cum instrumento scriptorio in aedibus quae hinc Avellino auctore Lucretii vocantur, in pariete septentrionali n. 22 (in tab. Musei). — Nunc Neapoli in museo, ubi videre non licuit.

M LVCRIITIO FL AM *sigillum* MARTIS DIICVRI
POMPEI ONI

Panofka *Bull. Inst.* 1847 p. 132; Falkener *mus. of classical antiquities* vol. II (1852) p. 72 (ligno inc.); Mus. Borb. XIV tab. AB (aeri incis.), cf. p. 11; Minervini *B. N.* 1856 p. 55 (inde Henzen 7417 γ); Niccolini *case e monum.* tab. I 4 (ex. lithogr.); male Breton p. 324 (ligno incis.).

1 H (pro II) utroque loco Pan. et Falk. — F (pro FLAM) Pan. — MA..TIS Mus., MA...IS Falk. — DHCYRI || DHCP (pro DIICVRI || ONI) Pan. — 2 POMPIII Min.

2 *Pompei*[*s*] potius quam *Pompei*(*ano*) legendum esse videtur.

---

880 *sul sesto pilastro* aedium Lucretii numeranti a vico MVS. = inter n. 33 et n. 34 in lateribus dealbatis.

0,24 M·HOLCONIVM Æ O^{F} · ROGAT SABINVS ·

Descripsi. — Avellino *B. N.* 1844 p. 86; Mus. Borb. XIV p. 20.

Ultima fort. hoc ordine legenda sunt: *aed. o. v. f. Sabinus rogat*; cf. tamen 839 et 842.

---

881 *sul settimo pilastro* aedium Lucretii numeranti a vico MVS. = inter n. 34 et n. 36 in lateribus dealbatis.

. . . . . .
CASELLIVM ·
Æ ·

Mus. Borb. l. c.; nominis vestigia vidi.

---

882 in pictura Isidis Pantheae quae nunc est Neapoli in museo *affreschi* n. 306, *che fregiava una parete di una casa attigua alla celebre dimora di M. Lucrezio* MIN. *nell' appoggiar una delle mura della casa delle Suonatrici si è scoperta al muro della casa accanto una pittura* PAN. — Extabat in cubiculo tab. nostrae A 125 (= Mus. Borb. XIV tab. AB n. 60) pone aedes Lucretii sito, in pariete septentrionali, quem locum indiciis quibusdam a Fiorellio mihi subministratis ductus tandem repperi. — Litteris nigris, quadratis excepta prima S.

PILO*ca*LVS ☿ VOTVM ☿ SOL ☿ LIBES ☿ MERITO ☿ 0,01

Panofka *Bull. Inst.* 1847 p. 128; idem in Gerhardi *Arch. Zeitung* 1847 p. 144; Garrucci *graffiti* p. 46; Minervini *B. N.* 1862 p. 89 et p. 163 (tab. IV picturam cum inscriptione repraesentat); cf. Cavedoni *B. N.* l. c. p. 159. — Ego haec vidi VS VOTVM SO.

PHO*tu*?LVS Pan., RIIo LVS tab. Min., unde male P·HO*mu*LVS vel P·HO*mil*LVS Caved., FILOCALVS quasi integrum extaret dedit Garr., FILC////LVS Wolfg. Helbig legit a. 1863. — SOLVIT Pan. et Garr.

---

883. 884 inter n. 37 et n. 39.

883 L · NVMISIVM
ÆD · O^{F}

884 PANSAM · AED · TITVS
. . . ROG

Avellino *B. N.* 1844 p. 86. — 884 vidit Mommsen.

884, 2 II·V·ROG dubitans Avell.

---

885 ibidem, *sotto alla insegna sopra* (p. 1) *descritta* AVELL.

L · N · R · AED · O^{F}

Descripsit Kiessling. — Avellino *B. N.* 1845 p. 2.

---

886 ibidem AVELL.

C · IVLIVM · POLẎBIVM · II VIR · O^{F}
[MVLTVM · PISTORES] · ROGANT

Avellino l. c.; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150.

2 *il* MVLTVM *parci a sufficienza chiaro, e così pure il* PISTORES. *Ciò non ostante e l'una e l'altra voce lascia qualche incertezza* Avell.

---

887. 888 inter n. 38 et n. 41.

887 M · HOLCONIVM
. . . . .

888 . . VETTIVM · CAPRASIVM · AED
ET·VIBIVM·SEVERVM·II·VIR·I·D·O^{F}

Contulit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1844 p. 86, cf. 1845 p. 2.

887, 2 om. Avell. — 888, 1 L·VETTIVM id., L aliena ab hoc titulo esse Mommseno visa est. — AED perierat, 2 ET·VIBIVM incertum fuit cum vidit Momms.

888*a* in n. 39 lat. d., *un frammento di acclamazione dipinta sul muro col nome di un Sallustio* AV.

. . . SALLVSTI . . .

Avellino *B. N.* 1845 p. 1.

---

889. 889*a* inter n. 39 et n. 40.

889 VIBIVM · SEVERVM

889*a* SAMELLIVM Æ

Descripsit Mommsen. — Avellino *B. N.* 1844 p. 86. — Cf. n. 854.

---

890 inter n. 40*a* et viam *degli Augustali* in lateribus dealbatis.

M HOLCONIVM PRISC . . . .

Descripsi evanida.

---

891. 891*a* *alla destra di questa apertura* [est via Aug.] *leggesi un frammento di programma dipinto co' nomi di M. Cerrinio e di Paquio* AVELL.

891 M · CERRINIVM

891*a* PAQVIVM

Avellino *B. N.* 1845 p. 2 lin. 2.

892 inter titulos 650 [qui extabat in angulo sinisteriore viae Augustalium] et 893 MOMMS.

MARCELLVM
AED·O·V·F·

Descripsit Mommsen.

---

893 inter 892 et 889 MOMMS.

PAQVIVM ‘*colore n. infra colore r.*’ PROCVLVM

Descripsit Mommsen, qui propter coloris ut videtur diversitatem seiungenda esse duxit.

---

894. 895 inter n. 41 et n. 42.

894 HOLCONIVM·Ⱥ
MARCELLVS·ROGAT

895 P·GAVIVM·PROCVLVM AED

Avellino *B. N.* 1845 p. 2 et p. 81 (ubi litteras CVLVM AED addidit).

895 aut corrigendum est PAQVIVM aut diversorum programmatum reliquiae male confusae sunt, ut ab emendatione sit prorsus abstinendum.

896. 897 *sul lato sinistro di detta strada si sono palesati due archi, uno di fronte e l'altro con la parte superiore mancante, dentro dei quali vedesi un forno pubblico, sopra dei quali leggesi* ACT. *a man sinistra della strada del Quadrivio cavavasi un arco, entro del quale parea vi fosse un pubblico forno, ed in fronte di esso arco si e rinvenuto l'epigrafe* (ubi sequitur 896 cum 897 v. 1 coniuncta). *A man destra poi* (sequitur 897 v. 2) ANN.

896	897
CN·HELVIVM SABINV . . .	PAQVIVM RVFVM O . . .
AED·V·P·D·R·P·O·V·F *sic*	VI*b*IVM·SEVERVM AED

Acta 15 Iun. 1846; *Annali civili* eod. d. vol. 41 p. 92. — 896 descripsit Mommsen; idem post hanc meridiem versus pergens PAQVIV legit, quae pars 897 esse videtur.

896, 1 SABIN| Momms. — 2 V·B acta, sed V·P Annal. et Momms. — 897, 1 D. (pro O...) Ann. — 2 VIRIVM acta et Ann. — AED tertio versu Ann. — Disiungenda esse arbitror hoc modo: *Paquium .... (Gavium) Rufum [II vir] o. [v. f.] Vi[b]ium Severum aed.*; cf. 650 et 651.

---

898 inter 897 et 902 exhibet MOMMS.

.... II'IVM·SECVNDVM·AE...
... MI·ROG

Descripsit Mommsen.

899 inter 901 et 650 exhibet MOMMS.

N·P·R·II·VIR

Descripsit Mommsen.

---

900 inter n. 44 et n. 45.

. . . . . VM·VATIAM M|

Descripsimus. — Acta 17 Iun. 1846; *Annali civili* eod. d. vol. 41 p. 92.

Init. IM Ann, ... M act. — N Ann., N ego, in actis eius vice male hic posita sunt II·VIR || D·R·P tituli 901.

---

901 infra praecedentem in tectorio.

0,285 A·SVETTIVM·CERTVM·*II VIR·I·D D·R·P*
0,08 CLODIVS·NYMPHODOTVS·CVPIDISSIMVS·R*OG*

Descripsit Mommsen praeter litteras inclinatas; 1 CERTVM, 2 VS· CVPIDIS ego. — Acta et Ann. l. c.; Minervini *B. N.* 1853 p. 58; Garrucci ibid. p. 115.

1 A om. Min. et Garr. — $1^{1.2}$ hic collocant Ann., ubi est O (pro D) bis; acta (om. I·D) titulo 900 subiciunt; om. ceteri. — 2 CIPIDISSIMVS·ROB Ann., CVPIDISSIMVS || ROG acta, CVPIDIS || ..V Min., CVPIDIS || V Garr., ut fortasse tertius v. addendus sit O^F vel O·F.

902 *a man sinistra* (viae, opinor, non tituli praecedentis 901) ANN. inter 898 et 903 exhibet in orientali viae latere MOMMS. qui a via Fortunae meridiem versus pergit. — Male ibidem ubi 900 et 901 ponunt ACTA.

L·ALBVCIVM
ET·CASELLIVM·AED

Descripsit Mommsen. — Acta l. c. ubi est L·ALBVCIVM·AED (om. ceteris); Annal. l. c.

---

903 in latere orientali post 902 a quadrivio viae Fortunae descendens MOMMS. e regione 650 ACT. ANN. — Inter n. 42 et n. 43 ad arcum, qui secundus est a n. 46, in albo tectorio.

PAQVIV*M* 0,20
*p*ROcuLVm
II VIR . . .

Descripsimus quae supererant. — Solum v. 1 exhibent acta 3 Iun. 1846 et *Annali civili* eod. d. vol. 41 p. 91.

2 solus legi; lacunam indicavit Momms. — 3 solus Momms. vidit.

---

904 inter n. 49 et n. 52 in lateribus dealbatis. — Locum non indicat MIN.

0,25 |ALBVCIVM Ⱥ|

Descripsimus (KZ). — Eandem fortasse exhibet Minervini *B. N.* 1853 p. 59 n. 3, qui om. Ⱥ.

A... in fine ego.

904*a* infra praecedentem antiquior.

0,24 M·H·P·Ⱥ
...

Descripsit Kiessling; M et P vidi ego.

905—908 *in due pilastri* (in altera pila 905—907, in altera 908) *a man sinistra della strada* (venienti a via Fortunae) ACT. ANN. = circiter inter n. 43 et n. 52.

905 SVEDIVM·O·V·F

906 . . . . . *fa*VSTINVM
AED·O^F

907 P·SITTIVM

908 L·C·S·II·VIR·O^F
IAIILLO
ROG

Acta 26 Oct. 1847; *Annali civili* eod. d. vol. 45 p. 163. — 906 et 908 Minervini *B. N.* 1853 p. 59.

905 SVEIVM Ann.; corrigendum esse videtur P·VEDIVM.

906 IVSTINVM Min.

908, 2 AEMILIO? acta, ...ILIO Min.; fuitne PAPILIO? — 3 om. Min.

---

909 *a man destra su di un altro pilastro* ANN. ACT. i. e. e regione 908.

C·I·P·D·I·D

Acta et Ann. l. c. — C·I·P·D·D Ann.

910—912 *in un pilastro a destra* (venienti a via Fortunae) ACT.

910 supra 911 ..VEI... legi.

P·VEDIVM·NVMM ....
AED·CERATVS·LIB·ROGAT

Acta 13 Ian. 1848.

911 infra 910 ACT. — Inter n. 51 et n. 53 in albo tectorio, in muro aedium Sirici; cf. n. 805.

SIRICV*M* 0,27

Descripsi praeter M. — Acta l. c.; Fiorelli *giorn.* 1862 p. 4.

Lineae quibus determinari solet litterae I hasta qua supra qua infra, hic in priori I tam sunt proiectae dextrorsum, ut pro E habere facile adducare; id quod moneo propter 713 et 916.

912 infra 911 ACT. inter 906 et 920 extat apud MIN.

P·PAQVIVM
PROCVLVM

Acta l. c. solum v. 1; eadem esse videtur quam exhibet Minervini *B. N.* 1853 p. 59 et melius p. 141.

P·AONIVM Min. p. 59.

913 *in un altro (pilastro) a sinistra* [i. e. e regione 910—912]; *sotto vedesi un fallo* ACTA = inter n. 54 et n. 55.

P·VEDIVM · NVMMIANVM
AED·HILARIO · CVM · SVA·ROGAT

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1853 p. 59.
1 NVMMIANM acta.

---

914 inter n. 52 et n. 54 in tectorio albo.

0,17 | PRISCVM . . .

Descripsimus (KZ); M non vidi.

---

915 ad dextram praecedentis.

POPIDIVM · SEC
FOLLVᴹ . . .

Descripsimus (KZ), 1 C non vidi.
2 evanidus; altera littera O potius quam V esse mihi visa est; ...FVILVY Kiessl.; fuitne FOLIVM?

---

916 inter n. 54 et n. 55 in albo tectorio.

. . . . . .
. . . . . .
ROG SIRICVS · ET · NVMMI 0,06

Descripsi.
Hic quoque ut 911 primae nec minus alterius I forma ad E prope accedit, ut tamen lineola media, quae E litteram constituit, absit; tertia autem I parum integra est. — Subscriptio est tituli honorarii intellegendique sunt Vedii Siricus et Nummianus.

---

917 in aedd. Sirici (n. 57) cubiculo 5 apud Minerv. *B. N.* 1856 tab. XII 3, in pariete meridionali colore rubro pictum in tectorio, litteris titulorum honorariorum.

NVMMIANO 0,065
FELICITER

Descripsi. — Minervini *B. N.* 1853 p. 71 (cf. 1856 p. 169) qui male uno versu exhibet et FELICITER.

917*a* ibidem colore rubro pictum litteris cursivis.

. . . *AP*RILIS . . . . .
. . . . . QVIS A . . .
. . . . . DT . . . . .

Descripsi praeter 1 AP. — Inde APRIL citat Minerv. l. c. — Ibid. ludibunda manu pictae sunt litterae aliquot V || CNF CV || CVM Cv || N; quarum CNF memorat Minerv. l. c.

---

918 ibidem, carbone scriptum MIN.

SII CVNDVS	*secundus*
RIIGIMONI	*regimoni-*
VIIII TIINIIT	*um tenet*
FIILICITIIR	*feliciter*

Minervini l. c. — 2 et 3 vereor ne male lecti sint.

---

919 inter n. 58 et n. 59 MIN. ad n. 58 KIESSL.

P · PAQVIVM · II VIR

Minervini *B. N.* 1853 p. 141; vidit Kiessling, qui pro II VIR legit OG·, nec vero sine dubitatione.

---

920 inter 912 et 923 exhibet MIN.

PROCVLE · FRONTONI
TVO · OFFICIVM · COMMODA

Minervini *B. N.* 1853 p. 59.
Praestare alicui officium suum (velut Cornel. Nep. Att. 9) et *operam suam alicui commodare* sat frequenter, *officium alicui commodare* numquam legere memini.

921—925 *le due prime* [1 = 923, 2 = 924 925] *sopra due pilastri a sinistra della nomata strada (str. del Quadrivio scendendo verso i Teatri* 6 Mart.) *e la terza* [922. 921] *sopra un terzo pilastro, ch' è a destra della detta strada* ACTA recte, videlicet si dextram cum sinistra commutaveris.

921 inter n. 60 et n. 62 in albo tectorio.

C·CALVENTIVM·	0,23
II V · I · D · CIIE ORVS·ROG	0,105

Descripsimus (KZ). — Acta 18 Mart. 1848; Minervini l. c.
2 II·VI . . . . . RVS acta, II·V·I·D . . . . . Min., II·V·I·D . . . L . IVS ego; fuitne THEORVS? [an CHLORVS? Th. M.].

---

922 infra praecedentem. — Supra praeced. extat in ACT.

CN · HELVIVM · SABINVM
. . . . . O · V · F

Acta l. c.; Minervini l. c. qui nil vidit nisi CN·HE . . . .; ego N·HE . . . . . .

---

923 e regione praecedentis ACTA; v. supra.

CN · HELVIVM · SABINVM · Æ
. . . . . ROG
CAPRASIA·FAC

Acta l. c.; Minervini l. c. — 1 Æ om. Min. — 2 puncta om. id. — 3 idem solus addit.

---

924. 925 in pila proxima ACTA; v. supra.

924 . . *si?*RICVM

925 . . . . . MARCELLVM
. . . . . D · R · P · O · V · F

Acta l. c.

926—928 *in due pilastri a sinistra della nomata strada* ACTA i. e. ad n. 66; v. 929.

926 Q·MARIVM

927 M · HOLCONIVM
PRISCVM · II · V · I · D

928 SABINVM · AED

Acta 25 Apr. 1848.

VICO DI BALBO.

929—935*k*.

929—934 in vici, qui est inter n. 66 et n. 68, latere sinistro intranti ex via Stabiana, in tectorio. — *Nella parte interna di questo secondo (v. 927 sq.) pilastro leggesi questa terza sporgente forse in un vicoletto* ACTA 1848; item ACT. 1852 et MIN.

929 supra 930 reliquias vidi.

GAVIVM · RVFVM II·VIR I·D·OF
Q·MARIVM · RVFVM

Acta 25 Apr. 1848. — Nil habet nisi RVFVM Minervini *B. N.* 1853 p. 142; MARIVM · RVFVM II·VIR I·D·O·V·F acta 6 Nov. 1852 ceteris omissis. — 2 fortasse initium est tituli 934.

930 pone 929; litteris minoribus MIN.

CN · HELVIVM · SABINVM AED 0,11

Descripsi. — Acta ll. cc.; Minerv. l. c.
CN servarunt sola acta 1848.

931 pone 930 eadem linea.

POPIDIVM · RVFVM · II VIR · D · R · P · O · V · F · 0,30

Descripsi. — Acta ll. cc.; Minerv. l. c.
V·B· (sic pro II VIR) D·R·P·O·V·F perperam adiungunt titulo 929 acta 1848.

---

932 pone 931.

POPIDIVM · II · V · I · D · IVENTVS
ROG

Acta 6 Nov. 1852; Minerv. l. c., qui nil habet nisi POPIDIVM·RVFVM, si quidem eandem esse inscriptionem recte statui. — POPID vidi.
1 extr. male lecta esse videntur.

933 pone 932.

P·PAQVIVM·PROCVLVM· 0,26
II · VIR · I · D · THALAMVS · CLIENS FACIT

Acta 6 Nov. 1852; Min. l. c., melius p. 156; Garrucci *B. N.* 1853 p. 151; huc rettuli quae acta 25 Apr. 1848 exhibent IFIMANVS·CLIENS·FACIT. — Praeter vestigia quaedam duarum primarum litt. VIVM· ego vidi.

2 II IVR I·D male Garr. — ..... INI Min. p. 142, IFIMANVS·CLIENS acta 1848. — FACIT sola acta 1848 servarunt.

934 pone 933 nullo spatio relicto.

0,28 Q·MARIVM·RVFVM *AED · d. r. p.* (?) ..... FRVCTVS·CV *nondum effossa*

Descripsi; inter ultimam M et FRVCTVS lacuna 0,60 m. erat. — Acta 17 Nov. 1852; Minervini *B. N.* 1853 p. 142. — 929 v. 2 Q·MARIVM·RVFVM fortasse huc pertinet.

AED·IVR·D acta 1852, AED·R·P·D Min. — FRVCTVS CV solus vidi.

---

935 sub 934 exhibent ACT.

ALBVCIVM · ET · CASELLIVM · Ⱥ

Acta 17 Nov. 1852.

935*a*—**935***k* nuperrime effossa, quae Henrici Nisseni beneficio debeo, postquam huius partis praefatio (p. 7 sqq.) prela dudum reliquit, accepi.

935*a* lat. sin. (s. sept.); idem exadversum in dextro latere repetitum est.

CN · HELVIVM · SABINVM · AED · O · V · F

Descripsit H. Nissen.

935*b* lat. dext.

A · VETTIVM · FELICEM
AED·O·V·F·BALBVS · CVPIDVS · FECIt

Descripsit H. Nissen. — De Balbo v. ad 935*g*.

935*c* infra praecedentem.

ᴬᴵBVM

Descripsit H. Nissen, qui *Balbum* fortasse restituendum esse addit.

935*d* lat. sin.

CN · HELVIVM · SABINVM · AED · BALBVS · FECIT

Descripsit H. Nissen.

935*e* lat. sin.

A · VETTIVM CAPRASIVM
FELICEM · AED · D · R · P · Oᶠ

Descripsit H. Nissen.

935*f* pone praecedentem.

RVFVM · II · VIR

Descripsit H. Nissen.

935*g* lat. d., e regione praecedentis.

Q · BRVTTIVM · BALBVM
P VETTIVM · SYRTICVM · II VIR · AEDILEM
PROBOS///CAPPASIV////// V III

Descripsit H. Nissen.

Fort. sic legenda: *Q. Bruttium Balbum aedilem* [*et*] *P.? Vettium Syrticum II vir*(*um*) [*iuvenes*] *probos, Caprasiu*[*s .....?* — Q. Bruttius Balbus cum C. Memmio Iuniano aedilis Pompeiis circa annum p. Chr. 37 fuit (I. N. 2224).

935*h* lat. sin.

A · CAPRASIVM · ET · PAQVIVM · PROCVLVM · II · VIR · I · D · BALBVS · FACIT

Descripsit H. Nissen.

935*i* lat. d.

A · VETTIVM · CAPRASIVM
FELICEM·AED·BALBE·ROGAMVS

Descripsit H. Nissen. — Ultima fortasse scriptor hexametrum esse voluit.

935*k* lat. d., e regione aditus aedium Balbi pone sedile.

A · VETTIVM · CAPRASIVM

Descripsit H. Nissen.

VIA STABIANA.

936—941 *in cinque pilastri a destra della strada* (venienti a via Fortunae) ACT.

936 C · CEIVM · II · VR · I · D

937 . . *al*BVCIVM

Acta 20 Dec. 1851.

936 legendum L·CEIVM.

---

938 in altera pila ACTA.

CASELLIVM · AED

Acta l. c.

---

939 in tertia pila ACTA.

PAQVIVM

Acta l. c.

---

940 in quarta pila ACT.

N · P · PAQVIVM · II · I . . .

Acta l. c. — N aliena esse videtur a sqq.

---

941 in quinta pila ACT.

Q·MARIVM · AED

Acta l. c.

---

942. 943 *in due pilastri a sinistra della strada* ACT.

942 inter n. 70 et n. 71 in albo tectorio.

VETTIVM 0,26

Acta 27 Febr. 1852. — ITIV vidi ego.

---

943 inter n. 71 et n. 74 in tectorio.

HOLCONIVM
PRISCVM·D·R·P·II·V
0,12 IVVENEM · FRVG*i*
TIV .....

Acta 27 Febr. 1852; Minervini *B. N.* 1853 p. 59; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150; HOLCON et IVVENEM · F.....| et duorum vv. sqq. reliquias minutis litteris scriptas vidi; v. 2 evanuerat eiusque loco C·P·II VIR·N| = 0,18 extabat.

1 dubitanter Min., om. Garr. — 2 extr. II... Min. Garr. — 3 FRVC acta. — 4 sola acta addunt.

944. 945 *nel pilastro in seguito di quello segnato col n. 71* ACTA.

944 CEIVM · II · VIR

945 HELVIVM · AED

Acta 21 Sept. 1852; Minervini l. c.

---

946. 947 *in due pilastri si sono palesate due iscrizioni: la prima* [946] *a destra della strada* ACTA.

946
CELSVM
O · V · F

Acta 6 Oct. 1852; Minervini l. c.

947
SECVNDVM
AED

Acta l. c.; Minerv. l. c.

---

948 inter n. 78 et n. 79 in tectorio. — Locum non indicat MIN.

0,23 | PANSAM · AED · Oᶠ|

Descripsi, deerat Oᶠ. — Minervini l. c.

949 *rimpetto al cennato* [v. 18 Iul.] *pilastro vuoto* ACT. (pila est thermarum Stabianarum iuxta portam cum titulo prisco 67 septentrionem versus) = iuxta n. 81.

I · A · C · Ⓐ
O · V · F
FABIVM

Acta 19 Iul. 1853.

1 legendum esse videtur L·A·C, intellegendusque L. Albucius Celsus.

---

950 Inter n. 84 et n. 86. — *Dipinta di rosso sulla tegola sottoposta ad un fallo di terracotta . . . Il fallo è a bassorilievo dipinto di rosso in campo azzurro* MIN.

sic

VBI · ME · IVVAT · ΛSIDO

Descripsi. — Acta 25 Iun. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 9.

---

951. 952 in eadem pila in qua 950 ACTA; infra 950 POPID legi.

951 *di nero* MIN.

HOLCONIVM
II · V · I · D · LIGNARI
. . . . . .
IVVENEM · EGREG

952 *il programma di Olconio* [951] *vedesi frammisto all' altro seguente* [952] *scritto di rosso* MIN.

POSTVMIVM . . . . . .
POPIDIVM · AED · CVM
. . . . . ROG

Secutus sum Minervinium l. c.; acta l. c. sic exhibent HOLCONIVM | II·V·I·D·LIGNARI || POPIDIVM·AED·O·V·F | IVVENEM.

---

953 inter n. 86 et n. 88 in lateribus dealbatis. — Cum 963—967 exhibent ACTA.

A · VETTIVM · CAPRASIVM 0,24
FELICEM · AED · PRIMVS · ROG 0,12

Descripsi et contuli. — Acta 27 Iul. 1853.

954—956 *in un altro pilastro accosto* [titulo 950] ACT.

954 P · VED . . . .
. . . . . .
955 PAQVIVM
956 SI*ut*IVM
MAGNVM · II · V · I ·
D · O*F*

Acta 25 Iun. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 9.
956, 1 SILLIVM acta et Min., qui correxit p. 27 et p. 196.

---

957 *immediatamente dopo il corpo avanzato* [thermarum Stabianarum], *andando verso la strada Stabiana* [i. e. meridionalis viae Stabianae pars; septentrionalis enim ab actis via *delle Suonatrici* vocatur], *un pilastro sporgente dal muro vuoto nell' interno, sulla cui faccia principale leggesi in nero SABINVM. Lo stesso vien seguito da una porta tompagnata,* (supra quam extat titulus priscus 67) ACTA.

SABINVM

Acta 18 Iul. 1853.

---

958 *rimpetto alla detta porta* (supra quam extat priscus 67), *cioè nel lato opposto della strada* ACTA.

FAVSTINVM · Ⓐ
FABRITIVS · ROG

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1854 p. 27.
1 AED Min. — 2 SABINVS id.; corrigendum esse videtur EARINVS; cf. 768.

---

959 *su di un pilastro immediatamente dopo la indicata porta tompagnata* [v. 957] ACT. — Locum non indicat ut ubique fere in hac via MIN.

PANSAM · AED
O · V · F

Acta 20 Iul. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 27.

---

960 *ed in prosieguo nella estremità del muro* ACT. inter n. 85 et n. 87 in tofo dealbato.

CVSPIVM · PANSAM
AED · LIGNARI · VNIVERSI · ROG

Descripsi v. 1; v. 2 evanuerat. — Acta l. c.; Minervini l. c. — 2 ROG om. Min.

---

961 supra 960, eiusdem aetatis ut videtur.

. . . . . VM SABINVM
D·V·I·D·O*F*

Descripsi.

---

962. 962*a* rep. *su di un pezzo di tufo caduto da uno de' pilastri* ACTA.

962 Q · VIR . . . . .
962*a* FVSCVM · Ⓐ · O*F*

Acta 22 Iul. 1853. — 962*a* Minerv. *B. N.* 1854 p. 27.

963—967 *su varii pilastri* ACT. quae cum 953, inter n. 86 et n. 88 scripto, exhibent.

963 Q · POSTVMIVM · MODESTVM
964 C · CALVENTIVM · SITTIVM
*mag*NVM · II · VIR · O*F*
965 . . . . . SABINVM · Ⓐ

Acta 27 Iul. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 27 n. 6. 8. — 964, 2 ....VM Min. — 965 om. Ⓐ id.

---

966 M · HOLCONIVM · PRISCVM
AED · PRIMVS · ROG PROCVLV
967 ALBVCIVM · ET CASEL . . . .

Acta l. c.

---

968 *un blocco di tufo giacente sul suolo della strada delle Sonatrici, caduto da uno de' pilastri che la fiancheggiano, e sul medesimo è tracciata* ACTA.

POPIDIVM · SECVNDVM
VERECVNDVM · ADVLESCENTEM · Ⓐ · OVF

Acta 29 Iul. 1853.

968*a* in pila angulari septentrionali viae *della casina dell' Aquila* in tofo dealbato.

0,22 | CAPELLAM DV.. | ....

Descripsimus (KZ), CA non vidi et O (pro D) legi.

969—975 *si sono palesate nel sito dello scavo (nel punto d'intersezione tra la strada delle Sonatrici e quella dell' Abbondanza* 16 Aug. i. e. in quadrivio v. Stabianae, Holconii, Aquilae) ACTA, quae exhibent cum n. 1048. 1049. 1050 a me in via *della casina dell' Aquila* descriptis, ut ceterarum quoque nonnullae non in via Stabiana sed vel in eadem Aquilae vel in Holconii via propositae fuisse possint.

969 hanc 1048 praecedit in ACT.

C · C · S · M · II · VIR · OVF
SABINVS · ROGAT

Acta 19 Aug. 1853; inde ut videtur Minervini *B. N.* 1854 p. 27. — 1 O*F* Min.

---

970 hanc 1050 praecedit in ACT.

SERENVM · AED

Acta l. c.; inde ut v. Minervini l. c.
Corrigendum esse videtur SE*v*E*r*VM.

---

971 RVSTIVM · D · O

Acta l. c.; inde ut v. Minerv. l. c.

---

972 GAVIVM · RVFVM
II · V · I · D · O · V·F

Acta l. c.; inde ut v. Minerv. l. c.
1 CAIVM Min.

---

973 C · IVLIVM · POLYBIVM · ET · M
LVCRETIVM · FRONTONEM . . .

974 Q · POSTVMIVM · PROCVLVM · SCR

975 M · CERRINIVM · VATIAM · AED

Acta l. c.; inde ut v. 973 et 974 Minerv. l. c.
973 versus ab antiquo scriptore isto modo incisos esse vix erit cui probetur. — 2 extr. puncta addidit Min. — 974 intellege SCR(*ibit*)..... — 973—975 fortasse sunt II vir. et aed. candidatorum duo paria una tabella proposita; prius par habes 271—272.

---

976 inter n. 90 et n. 92 in lateribus dealbatis.

P SITTIVM · MAGNVM

Descripsi; litterarum SITT pars summa evanuerat.

977—987*a* eodem die detecti ACTA.

977 CELSVM · A

Acta 17 Mai. 1853.

---

978 C · II
GAVIVM . . . COL
. . . . . .

978*a* MA . . . VM . . . . . .

979 CEIVM · SECVNDVM · II · VIR · O^{F}

980 POSTVMIVM PAPID · O^{F}

Acta l. c.; inde opinor Minervini *B. N.* 1853 p. 185 n. 3 (978, sed nihil nisi GAVIVM), n. 5 (979 et 980 extr.).

PAPID · O^{F} utrum ad 979 an ad 980 pertineat incertum.

---

981 inter n. 95 et n. 97 in tofo dealbato.

M · HOLCONIVM
PRISCVM · A*ED* · O^{F}

Descripsi praeter 2 ED. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1853 p. 177.

---

982 inter 981 et 983 exhibent ACT.

SABINVM

Acta l. c.; inde ut vid. Minerv. l. c.

---

983 infra 981 in tofo dealbato.

0,25 | A · VETTIVM · FELICEM
AED · IOI . . . *IVS* · ROG

Descripsi quae restabant. — Acta l. c.; inde ut v. Minerv. l. c.

---

984. 985 inter n. 96 et n. 98 in tectorio.

984 POSTVMIVM · AED
SCR · INFANTIO · INFRA
SCRIBENTE · *PARENTE* · *II*

ROG
985 *PAQVIVM* · *PROCVLVM* · D · I · D · D · R · P 0,11 | 0,17

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta l. c.; inde opinor Minerv. l. c. n. 7 (= Henzen 6966).

984 et 985 diversae aetatis esse videntur; verbi ROG, quod fortasse ad 984 pertinet, littera G in P prima 985 picta est. — 985 paene evanuit; eiusdem aut alius pars est . . . . . IVM · PROCVLVM apud Minerv. l. c. n. 2.

---

986 in 984 v. 3 infimo et 985 picta; eisque antiquiorem puto propterea quod evanescente demum 985 apparuit.

N · POPIDIVM · *rufu*M · AED 0,26

Descripsi. — Acta et Min. ll. cc. omittunt.

---

987 infra 986.

*alb*VCIVM 0,20

Descripsi. — Acta l. c., ubi est . . . . CIVM; eadem fortasse est quam exhibet Minerv. l. c. n. 1 ALBVCIVM.

987*a*

POSTVMIVM

Acta l. c., ubi adiuncta est praecedenti; Min. l. c.

---

988 inter n. 98 et n. 100 infra priscam 72 in tectorio.

MA
CEIVM . . . . . .

Descripsi.

---

989 infra 988, ut tamen infra 988 pars in summa 989 picta sit.

SITTIVM · MAGNVM · A//O^{F} 0,16
COPIOSVS · ROGAT 0,08

Descripsi.
1 restitue A^{D} · O^{F}.

---

990 *sull' ottavo pilastro a destra* (venienti a via amphitheatri) ACT. inter n. 100 et n. 102.

CAPRASIVM
AED · O^{F}

Acta 2 Mai. 1853; Minervini *B. N.* 1853 p. 185. — 2 descripsi.

---

991 ibidem ACTA.

POSTVMIVM
AED · O^{F}

Acta l. c. confusam cum 992; Minervini l. c.

---

992 ibidem, pone 991 ACT.

MAGNVM
D · O · D · R · P

Acta l. c. confusam cum 991; Minerv. l. c.

2 DV (pro D priore) monogrammate scripta esse Min. ait. — O haud dubie corrigendum est in O^{F}.

---

993 *sull' ottavo pilastro a sinistra* ACT. i. e. inter n. 101 et n. 103 vel in alia pila vicina.

P · P · AED · O · V · F · D · R · P · V · S · P

Acta l. c.

Fortasse initio scribendum P · P · P et in fine V · A · S · P · P.

---

994. 995 *sul settimo pilastro a destra* (venienti a via amphitheatri) ACT. — Inter n. 102 et n. 104 vidi 995.

994 M · HOLCONIVM · II · V · I · D

995 L · CEIVM · SECVNDVM · II VIR 0,13
PASSARATVS · NEC · SINE · MAENIANO 0,085
ROG 0,08

Acta 23 Apr. 1853; Minervini *B. N.* 1853 p. 185; cf. 1858 p. 115. — 995 descripsi has reliquias CEIVM . . . VNDVM · .. V .. || P . . . . . VSNE . . SINE · MAENIAN . || ROG.

995, 2 MAENIAN... acta. — Eandem formulam habes 1083 *Recepta nec sine Thalamo*, similes 171 *Caprasia cum Nymphio rog. una et vicini o. v. f.* — Ceterum *Maenianus* hominis nomen esse patet.

---

996 *sul settimo pilastro a sinistra* ACT. i. e. inter n. 103 et n. 105 vel in alia pila vicina.

CELSV . . . .
CM . . . . .

Acta 2 Mai. 1853. — Fort. sunt Albucius et Casellius.

---

997 inter n. 104 et n. 106 in lateribus dealb.

L · C · S · II V O V *f*

Descripsi. — Cf. ad 1020.

---

998 [*n*]*el sesto pilastro* (*a destra*) ACT. i. e. inter n. 104 et n. 106.

L · POPIDIVM · AED
FVLLO · ROG

Acta 1 Apr. 1853; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150; Minervini *B. N.* 1853 p. 157.

---

999 ibidem, infra 998 ACT.

A · VETTIVM
FELICEM · AED · O^{F}

Acta l. c.; Minervini l. c.

1000 inter n. 105 et n. 107. — *Sul sesto pilastro a destra* (venienti a via amphitheatri) ACT. i. e. inter n. 104 et n. 106; nempe corrigendum *a sinistra*.

0,28 L · C · S · II V · I · ////
0,115 O · V · F ·

Descripsi. — Eadem esse videtur quam exhibent acta 23 Apr. 1853.

1001 inter n. 107 et n. 109 in tofo dealbato.

PRISCVM · A^{D}
D R . . .

Descripsimus (KZ); 1 P et 2 non vidi. — Breton p. 312 *sur le pilier de la maison* n. 109 descripsit talem: Q · POSTVMIVM PROCVLVM AED || PRISCVM ROGAT CRISPVS; cui cave ne ullam fidem habeas.

1002 inter n. 108 et n. 110 in lateribus dealb.

0,19 | L · C · S II |

Descripsi. — V. 1020.

1003 inter n. 110 et 112 in lateribus dealbatis. — V. ACTA et MIN. ad 1004.

CAPRASIVM	0,12
II · VIR OVF	0,06

Descripsi. — Acta 1 Apr. 1853; Minervini *B. N.* 1853 p. 158.

1004 *sul terzo pilastro in continuazione del descritto* (ubi n. 1006), *e propriamente sullo staffio destro del protiro della prima abitazione leggesi questa seconda* (1004) *tracciata a caratteri neri sopra altra* (1003) *a caratteri rossi* ACT. *questo programma* (1004) *era stato già scritto di nero, poi coverto di bianco, e sul bianco si segnò quest' altro* (1003) *col rosso, che quasi si compenetra col primo* MIN. 1003 antiquiorem esse patet.

SECVNDVM
II · VIR · V · A · S · P · P · OF

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1853 p. 157.

1005 *sullo stesso pilastro* (ubi 1003. 1004), *ed a questa* (1003) *sottoposta* ACT. in alterutra pila ostii n. 112 KIESSL.

L · C · S · II · VIR · OF

Descripsit Kiessling praeter II VIR·OF. — Exhibent acta l. c. male sic: L·S·C·II·VIR·OF.

1006 *sul secondo pilastro a destra della strada, e precisamente sullo staffio destro della bottega, sulla quale veggonsi le traccie dell' arcotrave carbonizzato a caratteri neri e rossi* ACT. i. e. ad dextram n. 112 ut videtur.

CEIVM · SECVNDVM
CVSPIVM · AED · OF

Acta l. c.

1007—1012 *in un pilastro a sinistra salendo in detta strada* ACT.

1007 ad sin. n. 111 i. e. aditus aedificii q. d. *fabbrica di terracotta*, ad dextram fenestrae in albo tectorio; supra extat prisca n. 73.

0,26 / 0,12 *fenestra* | GAVIVM·HOLCONIVM II VIR / IVVENES · PROBOS·OF | *porta*

Descripsi praeter 1 GAV. — Acta 7 Mart. 1853; Minervini *B. N.* 1853 p. 157.
1 .. GAVIVM Min.

1010 infra 1009 in albo tectorio.

LCONIVM · PRISCVM · *II · VIR · I · D*

Descripsi praeter extrema. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1853 p. 157.
.... M (pro LCONIVM) Min., M acta.

1011 sub 1007 exhibent ACT.

CVSPIVM · PANSAM · AED
POPIDIVS · NATALIS · CLIENS · CVM · ISIACIS · ROG

Acta l. c.; Garrucci et Minervini *B. N.* 1853 p. 151 et p. 157, paullo melius p. 177 = Henzen 6028.
1 M·CVSPIVM *Bull.* perperam. — AED om. id. — 2 ... POLYBIVS id. perperam. — CVM ISIACIS id. p. 177 (om. p. 151 et p. 157).

Eundem *Popidium Natalem* habes in inscriptione hydriae repertae in aede Isidis (acta 24 Iul. 1766): *nel tempio d'Iside essendosi entrato per la porta, avanti la quale si trovò la sfinge* [v. 19 Iul.] *si è scoperta una piccola stanza, nella quale si sono trovate sei idrie; in una si legge:* POPIDIO || NAEAĪI [in altero latere:] Ↄ·LGAX. Illud programma autem ut dixi iuxta angulum viae Isidis in via Stabiana haud procul ab aede Isidis propositum erat. Cf. ad 737.

1012 infra 1010 exhibent ACT.

POPIDIVM · SECVNDVM
EGREGIVM · ADVLESCENTEM · AED · OF

Acta l. c.; Garrucci *B. N.* 1853 p. 150; Minervini *B. N.* 1853 p. 157.
1 SECVNM Min., SECVN... Garr. — 2 male ADOLESCENTEM acta. — AED om. Garr. — OVF Min., OVF Garr.

1008 ad sinistram eiusdem fenestrae in tectorio.

pos TVMIVM · AI D 0,23
FELIX › ROG 0,15

Descripsi. — Acta l. c. nil nisi 2 ..... ROG habent.
1 restitue POSTVMIVM·AED.

1009 infra 1008 in albo tectorio litteris diversis.

0,23 CEIVM·II·V·I·D·OF

Descripsi praeter OF. — Acta l. c.

1013 in lat. occid., inter aditus scaenae et postscaenii theatri minoris in lateribus dealbatis.

PANSAM · AED 0,26

Descripsi. — Cf. 1014.
Nil periisse mihi visum est nisi forte OF.

1014. 1015 *sopra uno de' pilastri* (iuxta portam Stabianam) MIN. — 1015 in lat. orientali viae Stab. in prima pila a porta Stabiana.

1014 PANSAM · AED

1015 CEIVM·II·V·I·D 0,18
EPAGATVS · [CITO] 0,13
ROG

1015, 1 A·CEIVM Mus. perperam. — 2 EPACATVS Mus. — GYLO Garr., GYLO Min., quorum neutri in talibus fidem habeo; fuitne COPO?, scilicet litterae O orbis nonnumquam velut in tab. II 1 tam angustus est, ut una hasta esse videatur. — Ante vv. 1 et 2 O maiorem alius inscriptionis reliquias exhibent Garr. Min.

1015 Mus. Borb. XIV p. 22; Garr. *B. N.* 1853 p. 7; inde Minervini *B. N.* 1853 p. 186 (*fu letto, già altrove pubblicato*), qui non ipse descripsisse videtur, solus tamen 1014 praemittit, nescio an errore, idem enim esse videtur atque 1013. — 1015 vidi has reliquias ·IIVM..... || .... AGATVSC///C/// || ....

Locorum incertorum viae Stabianae.

1016 *comparso posteriormente dopo che è saltato via lo strato d'intonico che lo ricopriva* MIN.

Q·POSTIVM·PROCVLVM·AED
[CERIALIS] ROG·CLIENS

Minervini *B. N.* 1854 p. 50.
2 CERIALIS? Min.
POSTIVM pro POSTVMIVM scriptum habes etiam 195; alia id genus composui p. 10.

1017

SECVN

Minervini *B. N.* 1853 p. 157 n. 1.

1018

PRISCVM AD
D · R · P · O · V · F

Minervini l. c. n. 2.

1019

L · P · S ·
.... S OF

Minervini l. c. n. 4. — Suspecta est ut duae sequentes.

1020 *sul quarto pilastro messo sulla stessa direzione* (i. e. *a destra*) ACT. i. e. inter n. 108 et n. 110. — Extra ordinem h. l. posui propter 1019 et 1021.

L · P · S · II · V · OF

Acta 1 Apr. 1853; eandem fortasse exhibet Minervini *B. N.* 1853 p. 157 n. 11 hoc modo: L·P·S·$\overset{V}{II}$.

Magna mihi suspicio est, male lectam esse nec diversam ab 1002; certe L. Popidius Secundus in nullo alio programmate duumviratus est candidatus.

1021 L · P · S · AED

Minervini *B. N.* 1853 p. 157 n. 12.

Haec quoque vereor ne male lecta sit a Minervinio, qui solus exhibet, idem tamen 997. 1000. 1002. 1005 omittit.

1022

POPIDIVM
ET CVSPIVM IVVENES · EGREG . . .
. . . O^{F}

Minervini l. c. n. 13.

1023

CEIVM · II VIR

Minervini l. c. n. 15.

1024

. . . . CEIVM · SECVNDVM
II VIR O^{F}

Minervini *B. N.* 1853 p. 158 n. 18.

1025. 1026

1025 1026
CVSPIVM SABINVM

Minervini l. c. n. 19.

1027 *sul muro di una stanza di uno degli edifizii è segnato col pennello* MIN.

P · ROMAN

Minervini *B. N.* 1853 p. 177.

VIA DELLA CASINA DELL' AQVILA S. *DEI DIADVMENI.*

lat. merid. 1028—1046.
lat. septentr. 1047—1078*a*

1028 in 1 pila a via Stabiana, in albo tectorio.

ICIN VMAV
RVSTIVM II V · O^{F} 0,13

Descripsi. — 1 colore paullum diverso, ut fortasse alienus iudicandus sit a 2. Fuitne *l*ICINiVM · A*ed*?

1029 in 2 pila in lateribus dealbatis.

0,34 | HOLCONIVM · PRISCVM II VIR · I · D |

Descripsi.

1030 infra 1029 in lateribus dealbatis.

0,25 | MI II . . VM SABINVM · D · I DIC · O^{F} DIC III
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . |

Descripsi. — Lege *M. [Ep]i[di]um Sabinum d. i. dic. o. v. f. di[g(nus) est]* . . .

1031 in 3 pila, in albo tectorio. — *Terzo pilastro a destra* ACTA recte.

ROMANVM 0,13

Descripsi. — Acta 27 Mart. 1858.

1032 infra praecedentem.

M · EPIDIVM . . . . .
DEFENSOREM . . . . .
. . . . . .

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1858 p. 118; 2 N et v. tertii vestigia vidi.

2 DEFENSORES acta. — Cf. n. 768.

1033 *quarto pilastro in seguito* ACT.

SEVERVM
II · VIR · I · D · O^{F}

Acta l. c.; Minervini l. c.

2 OVF acta.

1034 in quinta pila in lateribus dealbatis.

| POLYBIVM · D · I · D · | 0,17

Descripsi. — Acta l. c. male; Minervini l. c.

1035 ibidem ACT.

SECVNDVM

Acta l. c.; Minervini l. c.

SECVNDV . . . acta.

1036 ibidem ACT.

POPIDIVM · L · F
M · V . . . IVM · V · B · O · V · F · Ꝺ · D · R . . . .

Acta l. c.: Minervini l. c.

2 . . . . NVM · V · B · O · V · F (om. rel.) acta.

1037 in 6 pila in albo tectorio.

| M · E · S | 0,15
| II VIR · I · D | 0,06

Descripsi praeter 2 D; color prorsus evanuerat, ut nil nisi penicilli sulci relicti essent. — Minervini l. c.

1038 in eadem pila vel una e proximis, ut conici licet.

SABINV . .

Minervini l. c.

1039 in 7 pila.

| VEIENTON
AED |

Descripsi.

1040 in 12 pila, quae pila dexterior est aditus aedium *del citarista* (= viae Stab. n. 110). — In ultima pila KIESSL.

POPIDIV . . .
SECV . . . . .

Descripsimus (KZ); 1 DIV, 2 V non vidi.

1041 in 14 pila in lateribus dealbatis.

| L · PODIDIVM · SECVNDVM | 0,24
| AED · DIONYSIVS · L · ROG | 0,11

Descripsi optime conservatam.

1042 infra 1041 in lateribus dealbatis.

| M · CASELLIVM · 0,26

Descripsi.

1043 inter 1041 et 1042.

| A · S · V · ALD · . . .

Descripsi. — Lege AED·

1044 in praecedenti.

0,17 | A · VIIII VMI L LICLM . . . . |

Descripsi. — Lege *A. Vettium Felicem* . . . .

1045 in 15 pila, quae est in compito vici nondum effossi, in lateribus dealbatis.

| L · POPIDIVM · SECVNDVM
AEDILEM · POI VLVS ROGAT |

Descripsi. — Petra *città italiche* p. 76 n. 5.

2 *po[p]ulus* legi posse adnotavi dum describo; idque ipsum sese legisse testatur Petra.

1046 in 16 pila sive 1 post vicum in albo tectorio.

CVSPIVM · I// 0,14
///////IVNIANV 0,10

Descripsi. — Estne C. Memmius Iunianus? v. ad 935*g*.

lat. septentr.

1047 in pila angulari, in tofo dealbato.

0,17 | POSTVMIVM
SCI//////////G . . . . . .

Descripsi.

1048. 969. 1049. 1050. 970—975 *nel sito dello scavo (nel punto d'intersezione tra la strada delle Sonatrici e quella dell' Abbondanza* 16 Aug.) ACTA.

1048 inter 1 et 2 ostium a via Stabiana in lateribus dealbatis. — In hac pila albo colore 1858 | pictum extat.

Q·P·P·IVVENEM | 0,17
AED·O^{F}·D·R·P | 0,07
SABINVS · ROG·COPO | 0,06

Descripsi. — Acta 19 Aug. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 26.

1049 infra 1048 in tectorio dealbato.

PAN*SAM*
AED · *SABINVS·ROG*

Descripsi reliquias. — Acta l. c.; Minervini l. c. 2 RO . . . Min.

1050 infra 1049 in tectorio.

C·IVLIVM·POLYBIVM
AED·D·R·P

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1854 p. 27; 1 vidi has reliquias: | ·IVI.
1 POLY*bium* Min.

1051 cum quattuor seqq. rep. in *3. pilastro* (intell. *a sinistra*) ACT.

C·VESTORIVM

Acta 27 Mart. 1858; Minervini *B. N.* 1858 p. 115.
C·VESTOR acta, ubi confunditur cum sequentibus.

1052 pone 1051 exhibent ACT. *segnato al di sopra del precedente* (1051) MIN. in albo tectorio.

LOLLIVM 0,24
AED·O^{F}·D·R·P

Acta l. c.; Minervini l. c. — 1 VM vidi.
2 AED·OVF acta. — V. ad 1054.

1053 pone 1052 in albo tectorio litteris triplo minoribus.

POLYBIVM
II VIR·LOLLIA
CVM·SVIS

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1858 p. 116, qui male 2 IOLLA.

1054 sub 1051 ante 1052 v. 2 exhibent ACT.

PRISCVM

Acta l. c.; Minervini l. c.
Acta non disiungunt a 1052 v. 2; secutus sum Minervinium.

1055 sub 1054 exhibent ACT.

L·CEIVM·FIRMVM·OVF·D·R·P

Acta l. c.; Minerv. l. c.
L et OVF om. Min. — Nisi male lecta est pro VETTIVM·FIRMVM, duarum inscriptionum partes sunt.

1056 in quarta pila.

M·E *s.* | 0,16
II VIR | 0,065

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini l. c.
2, quem om. acta, ex Minervinio dedi; ipse enim reliquias non plane certas vidi.

1057 sub 1056, ut v. 1 litterae summae obtegant infimas vocabulorum II VIR.

A·SVETTIVM | 0,12
AED·D·R·// | 0,12
O^{F}

Descripsi. — Acta l. c.; Minervini l. c.
2 A'ED Min. — Litterarum D (alterius) et R forma est cursiva. — 3 om. acta.

1058 sub 1057 exhibent ACT.

SABINVM
. . . . . .

Acta l. c.

1059 inter 4 et 5 ostium, vel potius inter 4 ostium (*f* in forma Michaelisii) et scalas proximas (*b* ibid.) in albo tectorio.

M·E P I D I V M
S A B I N V M
II VIR · IVR · DIC·O·V·F · DIGNVM · IVVEN*EM*
SVEDIVS · CLEMENS · SANCTISSIMVS
IVDEX·FACIT·VICINIS·ROGANTIBVS

Tab. VIII 7. Descripsi et contuli; 3 EM evanuerant. — Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1858 p. 116; Michaelis *Bull. Inst.* 1858 p. 131.
Supra N verbi SANCTISSIMVS et supra alteram I verbi VICINIS maculae extant penicillo coloris abundanti adspersae. — Cf. ad 768.

1060 sub 1059 ACT. ibique in rubro tectorio dealbato vidi.

. . . . . *POLYBIVM*·II VIR·I·D

Descripsi reliquias. — Acta l. c.

1061 inter 4 et 5 ostium, pone scalas.

C·GAVIVM·RVFVM·D·I·D·O^{F}

Descripsi C·GAVIVM RVFVM. — Acta l. c. omissis D·I·D·O^{F}; Minervini *B. N.* 1858 p. 117.

1062 in eiusdem aedificii pariete KIESSL.

L·P·S·AED·O·V·F·D·R·P·SVC*C*ESSA·ROG

Descripsit Kiessling praeter ED ligatas et C. — Minervini l. c. — A·O Kiessl., AED·O Min.

1063 inter 1059 et 1062 exhibet MIN.

C·GAVIVM . . . .

Minervini l. c.

1064 inter 5 et 6 ostium.

0,36 L·POPIDIVM·AED
0,09 O^{F}

Descripsi. — Minervini l. c.

1065 inter 1064 et 1066 exhibet MIN.

*m. ho*LCONIVM
*pri*SCVM·II·VIR·I·D·D·R·P·O^{F}
PROBVM·IVVENEM

Minervini l. c., qui restituit.

1066 inter 5 et 6 ostium.

0,25 | CN·HELVIV*M*
SABINVM · AE*D*
D *R P* OVF ·

Descripsi praeter litteras inclinatas, nisi quod harum 2 D et 3 R vestigia supererant. — Minervini l. c., qui huic adiungit v. 2 tituli sequentis.

1067 v. 1 in vv. 2 et 3 praecedentis, v. 2 sub praeced., qua antiquiorem esse iudicavi.

0,33 | C·LOLLIV*m*
O^{F}

Descripsimus (KZ); v. 2 non vidi; cf. ad praeced.

1067*a* in 6 pila KIESSL. i. e. inter 6 et 7 ostium.

'DIVM
*u*ETTIVM FIR*mum*
PROCVLVS Rog

Descripsit Kiessling bis, altero exemplari 1 om., 3 PROBV . . .

1068 in 7 ostio, introeunti a dextra.

CVSPI·FAC·FADÍVM | 0,14
IIS A AED·D·R·P

Descripsi, 2 D·R·P infimae perierant. — Acta 21 Aug. 1858; Minervini *B. N.* 1858 p. 192; Kiessling *Bull. Inst.* 1862 p. 94.
1 CVSPI Kiessl., idem tamen CVSPI in schedis. — FÁDIVM id., sed FADÍVM in sched.; nullum apicem exhibent acta et Min.
Has aedes, in quarum aditu et fronte 1068 et 1071 leguntur, Cuspii Pansae fuisse recte observavit Kiesslingius.

1069 sub v. 1 antecedentis, ut M huius in litteris AE illius posita sit, colore vegetiore.

IVNIVM 0,20
AED 0,08

Descripsi. — Acta et Minervini ll. cc., qui confuderunt cum 1068.

1069*a* detecta a. 1866 in aedibus Cuspii, in tablini, quod est inter duo peristylia positum, pariete sin., in imo margine picturae, qua repraesentata est Hesiones rupi affixae liberatio NISS.

BARBARVS AERE CAVO TVBICEN [DICIT . . . CVIA]

Descripsit Nissen, qui totam inscriptionem evanidam, uncis autem inclusa incerta esse monuit. — Cf. Ovid. met. III 704 *ut fremit acer equus, cum bellicus aere canoro signa dedit tubicen.*

1070 inter 7 et 8 ostium.

NEPTVNALEM	0,15
AED · O^{F}	0,12

Descripsi. — Acta 21 Aug. 1858; Minervini *B. N.* 1858 p. 192.

1071 infra praecedentem.

MODESTVM AED · PANS*a* *FAC · FACIAS*	0,11

Descripsi; 3 init. reliquias vidi. — Acta l. c. om. 2 AED et 3; Minervini l. c. om. 2 et 3; Kiessling *Bull. Inst.* 1862 p. 94.

V. ad 1068.

1072 infra praecedentem ACTA.

SIRICVM

Acta l. c.; Minervini l. c.

1073 inter 1072 et 1075 exhibet MIN.

M · C · V

Minervini l. c.

1073*a* infra 1071.

PROCVLVM

Descripsi.

1074 *parete orientale nell' interno della bottega in seguito* (pilae, in qua extant 1070 seqq.) ACT. cuius tabernae ostium octavum est a via Stabiana [pictus est nigro colore litteris quadratis in albo tectorio]. — Nunc Neapoli in museo.

IVDICIIS · AVGVSTI · AVGVSTAE FELICIT*ER*	0,02
NOBIS · SALVIS · FELICES · SVMVS	
PERPETVO	

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Male acta 21 Aug. 1858, nec multo melius Minervini *B. N.* 1859 p. 13.

De *iudiciis Augusti,* quibus feliciter dictum videmus etiam n. 528 et n. 670 (cf. n. 669 et n. 820*a*), quid statuendum sit, primus docuit Henzenus *Bull. Inst.* 1857 p. 41; collatis enim titulis Corfiniensi I. N. 5369 *maximis municipi honorib. iudiciis August. Caesaris usum,* Aricino *B. I.* l. c. *praefecto urbi utriusque inperii iudicii*[*s*] *sublimitato,* Romano Orell. 3672 *iudicio sacro per provincias proconsularem* patet intellegendam esse Augusti de publica quadam caussa prolatam sententiam, quae ut in titulo Corfiniensi s. s. ita in acclamatione n. 670, candidati programmati subscripta, ad magistratuum municipalium electionem pertinuisse et ita pertinuisse videtur, ut contentionem inter decurionum ordinem et plebem vel colonos inter et Pompeianos ortam dirimeret; eundem in modum interpretanda sunt Narbonensis inscriptionis (Orell. 2489 = Herzog. app. n. 1) verba (*Augustus*) *iudicia plebis decurionibus coniunxit*; de quibus v. Mommsen. *B. I.* l. c. et E. Herzog. Galliae Narbon. histor. p. 206. — Illo autem 528 et hoc 1074 quae laudantur Augusti vel Augusti Augustaeque iudicia cui rei interposita fuerint incertum est (v. Add.). — Ceterum nota nomina Augusti Augustaeque omissa coniunctione posita. — 2 similia attulit Marinius *iscr. Alb.* p. 12.

1075 inter 8 et 9 ostium vegetissimo adhuc colore.

0,24 CN · HELVIVM
AED · D · R · P · O · V · F · DIGNVS
EST

Descripsi. — Acta 21 Aug. 1858; Minervini *B. N.* 1858 p. 192.

1076 in eadem pila ACTA.

L · POPIDIVM · L · F

Acta l. c.; Minervini l. c.

1077 sub 1075, qua paullo antiquiorem esse puto.

P · SITTIVM · ÆD · O^{F}
. . . . . .

Descripsi; v. 2 circiter 20 litterarum vestigia restant, quarum quarta et quinta ET fuisse mihi visae sunt.

1078 in 1075 qua antiquiorem esse arbitror.

C · L · *f* · O · F 0,34

Descripsimus (KZ). — CL·E·O·F Kiessl., C I I O F ego.

1078*a* inter 9 et 10 ostium.

SECVN*dum* 0,23

Descripsi.

STRADA DELL' ANFITEATRO.

1079

CN · HELVIVM
SABINVM · AED · O^{F}
D · R · P

Acta 1 Iul. 1853.

1080 in lat. meridionali inter 2 et 3 ostium a via Stabiana in tectorio albo.

	VATIAM · AED
0,08	VERVS · INNO*CES* · *FACIT*
0,06	*PA*PILIO ·

Descripsi praeter litteras inclinatas. — Acta 19 Iul. 1853; Minervini *B. N.* 1854 p. 51; Kiessling quae ego, nisi quod INNOCES integrum vidit.

1 om. Min. — 2 VERVS·INNOCES·O^{F}·AED id.

1081 *su di un altro pilastro nello stesso lato* ACT.

Q · POSTVMIVM · PROCVM
AED · O · V · F · SEXTILIVS · VERVS · FACIT

Acta l. c.; Minervini *B. N.* 1854 p. 51, melius ib. 1856 p. 37; Garrucci *graffiti* ad tab. XXIV 2.

2 O^{F} Min. — SEXILIVS acta.

De *Procum* v. quae dixi p. 10.

1082 in eadem pila ACT.

SEGIVS · VENVSTVS
OFNOIIDN

Acta l. c.; Minervini l. c.

1 SERGIVS Min. — 2 O^{F} . . . . . id.

Est subscriptio tituli honorarii. — *Sestius Venustus* infra est in inscriptione graphio facta n. 2076.

Fuitne . . . . . *Se*[*st*]*ius Venustus* [*r*]*o*[*g.*] — *N.* [*P*]*o*[*p*]*id*[*ium* . . .]?

1083 *su di un pilastro a sinistra* ACT. i. e. in latere septentrionali.

CN · HELVIVM
SABINVM · AED · O^{F}
L · CEIVM · SECVNDVM · II · VIR · O^{F}
RECEPTA · NEC · SINE · THALAMO

Acta 20 Iul. 1853.

THEATRVM MAIVS ET PORTICVS.

1084 extat illi parieti adpicta, qui posticam scenae portam respicit DISS. *scritto colla marga su di una pietra del teatro, non già incisa* MAR.

SATRIÓ · LVCRÉTIO · VALENTI · MV́NIFICO
IV·SIBI·LÍBERIS·FELICITER·PRÓ·VALENTE·EX·ROG

Diss. Isag. tab. IX 5 (aeri incis.) et p. 66 (inde Romanelli p. 241; Guarini comm. VII ed. 2 p. 13; *fasti* p. 127, ed. 2 p. 109); v. 1 extat in schedis Marinii.

1 apices om. Mar. — VALENIL id. — 2 male lectus est. — IV principii intellegendum fort. *quater* (cf. ad 1094); *quatuor eius liberis* inepte explicat Diss.; *munificus* I. N. 947. 2627. — *D. Lucretius Valens* est 1185.

1085 in ostio secundo (eunti ex orchestra viam Stabianam versus deflectentique in porticum postscaenii), in latere sinistro (i. e. orientali) rubrica scriptum in tectorio. — Male *sur un pilastre de l'école des gladiateurs* GARR.

PARIS
ISSE
VL·

Tab. II 8. Descripsi. Eandem exhibet Mommsenus, cuius ex apographo v. 3 repraesentavi tab. II 8*a*. — Male Garrucci *graffiti* p. 9 not. 1.

3 dedi ex Momms., ego enim V solam integram vidi.

1086 in scaenae pariete occidentali exteriore inter scalam et aditum scaenae, rubrica scriptum in tectorio.

⎫MA / HAC

Tab. XIX 4. Descripsi.

1087—1088*a* in porticu theatri s. ludo gladiatorio, in latere occidentali inter 3 (*o* Breton p. 136) et 4 cellam a meridie, in opere composito rubro col. pictum. — *Nel lato orientale* MIN. male, sed invitus.

1087 in stratura tofacea.

DVO||BVS F || ABI||S FE||LICITE||R 0,08

1088 infra in proxima stratura tofacea.

SIMPLEX || FRVCT||O · SA||LVTEM

1088*a* infra in proxima stratura tofacea, sed 0,17*m.* pone 1088 et colore obscuriore.

¯||¯XXX || *V*

Descripsi; 1088*a* V evanuerat. Laterum fines lineis geminis signavi. — Acta 6 Dec. 1766; Minervini *B. N.* 1859 p. 117, qui omnes male coniungunt. — Cum 1087 cf. 1089. 1095. 2503.

1089 *alla iscrizione* (1078—1088*a*) *si scoprì contigua altra iscrizione egualmente in caratteri rossi e di on. 3 di altezza* ACT. — Inter 5 cellam et scalam (n. 19 in Mazois III tab. 2).

0,08 DVOBVS FABIIS · FELICITER

Descripsi BIIS·FFL. — Acta 13 Dec. 1766; Diss. Isag. tab. IX 3 (aeri incis., sed litterarum altitudine male indicata) et p. 66 (inde Guarini *fasti* ed. 1 p. 177; Minervini l. c.).

CITER debentur soli Diss.

1090 *in una stanza, in un sito dove è caduta la tonica, sotto ne mostra altra più antica, oltre alcune figure di un cattivo carattere tinte rosse, vi è una linea scritta dello stesso colore* ACT.

G · MAECENATIS

Acta 20 Dec. 1766 (inde Minervini *B. N.* 1859 p. 175 qui male MECAENATIS). In actorum codice praenomen potius G quam C legendum esse videtur.

1091 *in una muraglia rustica esterna alle stanze del portico si sono scoperte le susseguenti lettere di on. 4 di altezza, e sono formate con tinta rossa* ACT.

ASTICVS

Acta 9 Mai. 1767.

1092 *sulla parete sinistra (dell' ingresso principale del Quartiere) nell' uscire del Quartiere* col. n. ACT. sub programmate gladiatorio 1184.

C · NÍVN IARINVS
AED · I · D · V

Acta 23 Iul. 1768 (inde Minervini *B. N.* 1859 p. 175, qui male v. 2 AED·I·V·V).

Cn. Iun(ius) Iarinus Minervinius legit. Vide tamen, si quidem omnino ariolari licet, ne fuerit *Cn. Helvium Sabinum aed.* . . . .

1093 ibidem, *nella parete destra* ACT. sub verbo POMPEIS tituli 1186. — Nunc Neapoli in museo; rubro colore picta in tectorio.

PERENNINVS	0,10
OCELLAE · NYMPHEROTI	0,09
IKARO·VNICO·SAL	0,08

Descripsi. — Acta 23 Iul. 1768; Diss. Isag. tab. XIII 5 (inde opinor Guarini *fasti* p. 180, ed. 2 p. 183).

Romanellius p. 92 in tabernae viae consularis [t. A 34] muro inscriptionem extare refert huiusce modi: PERENNIN·NIMPHEROIS, quo factum est ut inde ex illo tempore taberna illa *termopolio di Perennino Ninferoide* vocari coepta sit; sed illam quin ex hac 1093 ipse confinxerit confictamque temere illi loco attribuerit nullus dubito; quod cum alia arguunt tum maxime repetitus ab eo triplex in eodem verbo NIMPHEROIS Rosinii error.

1093*a* sub 1186 litteris rubris.

GVTTA POMEIAS
SAL

Acta 23 Iul. 1768 (Minervini *B. N.* 1859 p. 175). — De *Gutta* v. Mommsen *Unterital. Dial.* p. 253; cf. Or. 2593. — Fuitne *Pome[tio]*?

1094 sub 1184 et 1092 ACT. — Nunc Neapoli in museo; col. nigro pictum in tectorio.

margine coloris fusci cinctum

POPI*DIO* · RVFO · INVICTO · MVNERIH	0,18
DEFENSORIBVS·COLONRM·FELICITER	0,16

Descripsi quae supersunt. — Acta 6 Aug. 1768; Diss. Isag. t. XIII 3 (aeri incis.), p. 60, p. 66; Romanelli p. 82 (inde Orelli 2557); Guarini *val. d. cifra* SEXS p. 42; *fasti* p. 66, ed. 2 p. 133 q. v.; Garrucci *graff.* ad tab. XII 2.

Titulus integer est. — 2 contignatae sunt litterae NS et NORVM; quem ultimum conectendi modum satis singularem ita intellego, ut O litteram superiore litterae R parte, V litteris R et M coniunctis repraesentatas esse putem. — *Popidio Rufo invicto muner(ario) ter (et) defensoribus colonorum feliciter.* N. Popidium Rufum et II viratus aedilitatisque candidatum et muneris editorem fuisse novimus. Illa *muner(ario) ter* significant *munerum trium editori*; quamquam in hoc inscriptionum genere fieri potest, ut tria munera intellegenda sint trium dierum munus, sicuti fortasse illa *omnia munera* in titulo 1111 sunt omnes unius muneris dies. — Defensorem coloniae habes n. 768; cf. 1032. [*Defensoribus colonorum* ita accipio, ut qui scripsit haec simul cogitarit de Rufi patre, si filiusfamilias fuit, vel de Rufi filio, si filium habuit, ita scilicet ut praeter ipsum muneris editorem sive pater sive filius editoris in eo efficiendo aliquas partes habuerit Th. M.]

1095 in praecedenti postea ut videtur pictum rubro colore.

*duob*VS *f*ABIS FELICITER IVM · [illegible]		0,11
. . . . .		Descripsi; cf. 1087.

AMPHITHEATRVM.

1096 *esteriormente a tale edifizio, alle gambe di un arco vi resta la quì appresso iscrizione in rosso* ACT.

PERMISSV
ÆDILIVM · CN ·
ANINIVS · FORTV
NATVS · OCCVP ·

Acta 12 Aug. 1813 (inde uno versu Garrucci *graff.* ad tab. XXVIII 52). — *Occup(at* vel *avit)*; intellege *locum in spectaculis.*

1096*a* in uno ex arcubus qui infimam amphitheatri partem externam cingunt, colore nigro.

MISSVMAEDQ
OCCVPAVIT

Tab. XIX 1. Descripsit Mommsen.

1096*b* *nicchia esteriore* MOMMS. — In pariete sin. fornicis s. cellae octavae ab aditu septentrionali [tab. A 143*a*] occidentem versus eunti, s. primae earum quae sub scalari positae sunt, col. r. in albo tectorio, litteris quadratis.

P · ÆD
P · \I////

Descripsit Mommsen, eiusdemque puto reliquias ego descripsi has ÆD = 0,195.

1097 ibidem ad dextram 8 arcus in opere tofaceo dealbato.

LOCV..
⁝.
I . . VS
ЄST · H
..II

Tab. XIX 2. Descripsi.
Locu[s occupat]us est [*a* . . . . .?

1097*a* ibid. ad sin. 9 arcus in op. tof. dealb.

. . . . .
LOCV .
OC .
A T V S
ЄIST

Tab. XIX 3. Descripsi; itemque in 2 pila ab aditu occidentali [tab. A 134*b*] septentrionem versus eunti CVS (0,09) et in 4 pila ab eodem aditu meridiem versus eunti OCVS (0,09) vidi.

Ceterum omnes fere externae amphitheatri pilae obtectae sunt inscriptionum pictarum reliquiis.

1097*b* in muro exteriore amphitheatri MOMMS. — Inter 3 et 4 arcum, qui sunt sub eodem scalari (v. 1096*b*) eunti occidentem versus, colore r. in opere tofaceo dealbato.

////\ISSV·A | ED . . . . · I I I	0,10

Descripsi, eandemque haud dubie Mommsen.
1 alteram S dubiam vidi. — 2 ..II. ego.

1097*c* in aditu septentrionali [tab. A 143*a*] col. r. litteris quadratis.

. . ICANOR ·

Descripsit Mommsen.

1098—1101 in cryptoporticu s. crypta quae est a dextera posita venienti ex aditu septentrionali. — *Nel corridojo a destra entrando dal Nord* OR. *nel corridoio a destra calando dalla porta che conduce all' arena* ACT. *nel corridoio a destra dell' Anfiteatro calando dalla detta rampa* AMIC.

1098 in pariete dextro inter 3 et 4 pilas novicias (v. ad n. 75) col. r. in albo tectorio, litt. quadr.

REGVLO · FELICITER 0,065

Descripsi, sed nominis non restabant nisi haec P...IO, integram anonymus in schedis nostris. — Acta 8 Ian., Amicone 8 Febr. 1815 (inde Mus. Borb. I p. 9; Guarini *fasti* p. 176; ed. 2 p. 171); Orelli 4909 ex descriptione mscr. amphitheatri i. e. ex actis; *Wiener Jahrb.* XX p. 18.

Livineium Regulum, de quo Tacitus Ann. XIV 17, agnoscendum esse probabilis est Guarinii opinio.

1099 ibidem inter 6 et 7 pilas col. r. in albo tectorio, litteris quadratis.

M · HOLCONIO 0,21
EOR . . . VNDV . . . 0,115

Descripsimus; 2 init. EV? . . . vidi ego. — Ad eandem fortasse pertinet quod acta, Amicone, Orelli ll. cc. exhibent M·HOLCONIVM.

1100 pone praecedentem col. r. in albo tectorio litt. inclinatis.

SESTIVS 0,075
0,085 SESTIVS

Descripsimus. — Alterutrum exhibent acta, Amicone, Orelli ll. cc. (inde cum 1098 Mus. Borb. et Guarini ll. cc.).

1101

M · ANTISCIVS
MESSIO · FELICITER

Acta, Amicone, Orelli ll. cc. (Mus. Borb. l. c.; Guarini *fasti* ed. 1 p. 177).
1 ANTISTIVS Guarini ex corr.

1102 eadem crypta extrema, in pariete dextro carbone scriptum in tectorio concamerationis.

CONVC////
CONV, °·V////

Tab. X 5. Descripsi.

1103 pone praecedentis v. 2 alia manu.

METE*lll*

Tab. X 5. Descripsi.

1104 ibid. in pariete postico col. r. pictum in albo tectorio litt. quadratis.

0,065 SPATALE VA

Descripsi.

1105 ad dextram praecedentis col. r. litteris quadratis.

~~CLODIVS · PRIMOG~~ 0,20
VIBIO · RECEPTO · SODALI · SAL 0,15

Descripsi. — Acta et Amicone 14 Dec. 1816; *Wiener Jahrb.* XX p. 18.

1106 in praecedentis v. 2 col. nigro litteris quadratis, sed sinistrorsum flexis.

0,075 CYDONI · ET · NYMPHIO . . IAMOCVRA

Descripsi.

1107 *in un' altra parete* (eiusdem cryptae) ACT.

POPILV · RVFI · P

Acta et Amicone 14 Dec. 1816.
Fort. leg. *Popi[di] Rufi* [*fam. glad.*?

1108 in crypta a sinistra aditus septentrionalis posita, in pariete sinistro inter 5 et 6 pilam col. r. in albo tectorio, litteris quadratis.

QVISQ 0,035
0,07 ///NN . . . · ÐITHYNICO..... ISFELI..... 0,16

Descripsimus; CN (pro CO) et in fine FIII..... ego.

1109 supra scalas, quibus ex hac crypta inter 6 et 7 pilam ascenditur in caveam in lapide tofaceo fornicis col. r. litt. quadratis.

0,055 Q · VETTI
HIMEROTIS

Descripsi. — 2 secunda et quarta litterae aut I aut E fuisse possunt.

1110 supra scalas quibus ex eadem crypta inter 10 et 11 pilam in caveam ascenditur, rubrica scriptum in albo tectorio.

ECHIO VA
IVVENIS VA

Tab. III 8. Descripsi. — Versum 1 quae praecedit littera S coloris rubri sed diversi aliena est ab hac inscriptione.

1111 *nel vomitorio a destra della rampa di fronte al Triclinio* [Tab. A 144] AMIC. *nel corridojo a sinistra entrando dal Nord* OR. colore nigro.

OMNIA MVNERA VICISTI
TON HENA THEAMATON ESTI

Acta et Amicone 24 Nov. 1814; Orelli 4909.
1 OMNA Am. — 2 om. Or. — IXI (pro M) Am.
2 lege *τῶν ἑπτὰ θεαμάτων ἐστί.*

1112 ibidem, col. r.

ABDILI · EH · HABES
TE · BENE

Acta, Amicone, Orelli ll. cc. — Uno versu Or. — 1 AEDILI id., fort. ex corr.; cf. 1116.

1113 ibid., col. n. SABINVM

Acta, Amic. Orelli ll. cc.

1114 ibidem.

col. r.
OLIO M
FELICIV‹ I‹ LYXANIA
STEPHANIO

col. n.
SIMICRITO · AMOR · CRINRIN
VAVRIVS

Acta et Amic. 27 Nov. 1814; Orelli 4909.

1—3 OLIO M || FELICIVM || STEPHANIO · (spatium) LVXANIA Amic., OLLOM LVXANIA || FELICIV · D · STEPHANIO Or. — 4. 5 uno versu Or. — 4 SI MICRITO Amic. — CNINRIN Am. CNINRIN Or.

1. 2 *Olio . . .* || *felici*[*ter*]?

1115 ibidem col. r.

LAELIVS NARCISSVS OCCVPAT

Acta 1 Dec., Amicone 27 Nov. 1814; Orelli l. c.; ex actis opinor (quamquam se ipsum legisse affirmat) Garrucci *graff.* ad tab. XXVIII 52.

LELIVS Or., L · AELIVS acta ed. Fiorell., L AELIVS Am. ed. Fior. — OCCVPAT alio versu Or.

1116 ibidem col. r.

POPIDIVM · RVF
ABDILI · REI ·

Acta, Amicone, Orelli ll. cc. — V. 1 a v. 2 alienum esse actorum et Amiconis codd. a Mommseno adhibiti indicant.

2 AEDIL · EH Or., ABDILI · REV Amic.

1117 in pariete sinistro scalaris, quo ex eadem crypta inter 12 et 13 pilam ascenditur in caveam, col. r. pictum in tectorio litteris antiquioribus, exceptaque S non multum distantibus a forma quadrata.

0,26 GICATV
OCT
SIC
CATVS
5 GE . . ITE

Descripsi; vv. 2 et 3 minus certi sunt. — 3 SIC vel SIS fuisse videtur. — 5 littera secunda G potius quam L mihi esse visa est. — Inter E et I vel O vel G vel ЄS fuisse possunt.

1118 in aditu harenae angusto occidentali [tab. A 143 *c*] intranti amphitheatrum a sinistra col. n. in tectorio pictum. — Locum non indicat GARR.

IAM · DOCVI · *fe*LICESVERPI · . . . . . ·LOQVI
CLAV DIO//NERO · FELICITeR

Tab. III 6. Descripsi. — Eiusdem esse puto, quae ed. Garrucci *B. N.* 1854 p. 8 IAM DOCVI FELICES VERPI, ex coniectura opinor restitutis quae etiamtum non minus manca extitisse confido.

1 tertii et quarti vocabuli lectio parum certa est; fortasse tetrameter troch. fuit. — 2 non *Claudio Nero*(*ni*), sed *Claudio Vero* legendum, quem virum et honorum candidatum et muneris editorem fuisse novimus; v. p. 70.

1119 in 1118 v. 1 colore nigro.

PO[P]VM 0,11

Tab. III 6. Descripsi. Tertia littera P aut T aut R fuit.

1120 pone 1121 col. nunc quidem nigro in tectorio, litteris quadratis titulorum honorar.

MVSICVS · CVM TENERIS 0,05
IIII . . . . . OTHI‹IC‹ 0,06

Descripsi. — 1 *teneri* fort. intelleg. *pueri.* — 2 extr. fort. *P*]*othi*[*no sal.*

1121 pone 1122 carbone scriptum in tectorio.

sic OMNIBVS POPIIIANIS I . . . . . .
IIT IIGO QVI LIiGO . . . . . .

Tab. III 4. Descripsi.

Fortasse fuit: *omnibus Po*(*m*)*peianis* [*feliciter*]; *et ego qui l*[*e*]*go* [*valeam*] vel aliud quid eiusmodi; videlicet solitam illam formulam *valeat qui legerit* lecturum ipsum scriptor loquentem fecit; cf. Orelli 4820: *sed si hoc monumento ullius candidati nomen inscripsero ne valeam*; *Bull. de l'acad. de Belgique* 1852 XIX 2 p. 401 tab.: *ego qui lego pedicor*; infra n. 2360 est: *ursi me comedant set ego verpa qui lego*; cf. n. 1798.

1122 inter 1118 et 1121 colore nunc quidem nigro in tectorio pictum litteris titulorum honorariorum. — *Nella piccola rampa che sorte alla arena* ACT. *in una parete del piccolo corridojo a destra della arena, ove si vede il piccolo ingresso* AMIC. *da una parete dell' anfiteatro* GARR.

sic
P · AQVIVM · PROCVLVM · II VIR · I D · D · R · P ·
VNIVER*si* · POMPEIANI FECERVNT

Tab. III 3. Descripsi. — Solum v. 1 acta 7 Dec. 1816 et Amicone 2 Dec. 1816; integrum Garrucci *B. N.* 1854 p. 52, scilicet tacite suppletis, quae adhuc cineribus antiquis obtecta sunt.

1 P · PAQVIVM Garr. interpolavit, scriptorem tacite corrigens; cf. n. 912 not.

Haec inscriptio non in earum numero quae candidatorum commendationi destinatae sunt habenda, sed post electionem scripta esse mihi videtur.

1123 supra praecedentem col. n.; sed *rosso* AMIC.

LEƀINTHVS . . HINIT

Tab. III 3. Descripsi. — Acta et Amic. ll. cc. sic: QVINTIVS · HINT · (sed punctis om. Am.).

1124 supra 1118 col. r. (qui tamen in omnibus litteris praeter A, R, N denigratus est) litteris quadr. titulorum honorar.

0,29 PATRONO MOL

Descripsi. — Acta et Amicone ll. cc. om. fine. — In litteris AT postea pictum est col. n. *i*N MONIIƀVs? (= 0,05).

1125 in eiusdem aditus pariete dextro col. n., e regione 1121, litteris talibus fere, qualibus 1124.

ƀILLIENVS ƀILLIENVS 0,055

Descripsi.

1126 in crypta quae est ad dextram aditus meridionalis [tab. A 143 *e*] posita, in pariete dextro inter 10 et 11 pilam, col. r. in tectorio, litteris tit. hon.

VINDEX · SATVRNIN 0,065

Descripsi. Paullo inferius legi reliquias hasce: VIND . . . . . (0,06).

1127 infra 1126 col. r. pictum litteris quadratis antiquioribus ut videtur.

NLTEIVS 0,15

Descripsi. — Est *Volteius.*

1128 in arcu summae caveae, qui est proximus ab eo, qui supra aditum amphitheatri septentrionalem positus est, orientem versus, in pariete orientali col. r. pictum in tectorio albo litt. quadr.

T · S · V · O 0,175

Descripsi.

1129 in arcu, cuius aditus tertius est ab eo, ubi 1128, numeranti orientem versus (primus autem est scalaris aditus), col. r. in albo tectorio concamerationis, litt. quadr.

ISES · HIC 0,12

Descripsi.

1130 ibidem in pariete occidentali litteris quadratis antiquioribus colore rubro.

0,17 NARCISSVS · HIC

Descripsi. — Acta 12 Aug. 1813; Garrucci *graff.* ad tab. XXVIII 52.

1131 ibidem in poste dextro caveam intranti col. r. in albo tect. litt. quadr.

IVLIAN

Descripsi. — Tectorium undecumque decidit.

1132 ibidem in alio arcu atque 1130.

CERRINiVM VATIaM AED

Acta 12 Aug. 1813, ubi est CERRINVM et VATIM.

1133 ibidem in arcu proximo ab eo, qui supra aditum amphitheatri sept. positus est, occid. versus numeranti, in par. orient., col. r. in albo tectorio litt. quadratis.

POPIDIV 0,07

Descripsi.

1134 in arcu summae caveae, qui tertius est ab eo, qui supra aditum amphitheatri meridionalem est positus, occidentem versus numeranti in pariete orientali, col. r. in tectorio litteris quadratis antiquioribus.

0,24 P·VEI·FRONTONI 0,13
P \ . . .

Descripsimus (MKZ).

1 init. praenominis non vidi nisi incertas reliquias. — Ultimam litteram etiam E fuisse posse adnotavi. — 2 D \ Kiessl., O V \ ego.

De P. Veio Frontone v. quae dixi p. 8.

CASA DI GIVLIA FELICE.

Forma extat Caroli Weber, edita in *Monumenti dell' Inst.* I tab. 16 et a Fiorellio *giorn.* 1850 tab. 3 et in actorum vol. I t. 1.

1135 *taverna con lettere al muro* = n. 4 in forma WEBERI. — Nunc Neapoli in museo.

*GA*VIVM · RVFVM 0,27
ET TREBIVM·AED·O*F* 0,19

Descripsi quae supersunt. — Acta 3 Apr. 1756; Weber ed. Fiorelli vol. I 2 p. 95 n. 4; consulto neglexi fere ubique Weberi editionem, quae est in *Annali d. Inst.* II p. 42, quippe in qua inscriptiones vel omnino (n. 4. 12—15) vel ex parte omissae sint.

1 litterarum GA summa, 2 T prioris infima pars, E ultimae I linea restat.

1135*a* sub praecedenti exhibent ACT. et WEB.

ЭAIIM AED·P·SITTI /

Acta et Weber ll. cc.
M·AED·P·SITTIV.... Weber.
Fort. .... *one]m aed.* — *P. Sitti*[*um* ....

1136 in forma WEBERI n. 8. — Nunc Neapoli in museo, ubi vidi. Picta est colore nigro in tectorio, litterarum spatiis per lineas designatis qua supra qua infra.

IN·PRAEDIS·I*VLI*AE·SP·F·FELICIS 0,20
LOCANTVR
BALNEVM·VENERIVM·ET·NONGENTVM·TABERNAE·PERGVLAE 0,10
CENÁCVLA·EX·IDIBVS·AVG·PRIMIS·IN·IDVS·AVG·SEXTÁS·ANNÓS·*CO*NTINVOS·*QV*INQVE 0,07
S·Q·D·L·E·N·C· 0,098

Contulimus cum exemplo Diss. Isag.; evanuerunt litterae quas inclinatas exhibui. — Acta 8 Febr. 1756; Weber I 2 p. 95 n. 8; Winckelmann *Sendschreiben* (1762) op. II p. 62 (inde cum aliis Orelli 4323); anonymus in litteris contra Winckelmannum ed. Neapoli 1765 p. 25; Diss. Isagog. tab. IV (aeri incis.), cf. p. 30 et p. 63 (Guarini comm. XII p. 46; *fasti* p. 198, ed. 2 p. 95); male Romanelli p. 88; Mazois II p. 1 (aeri incis.) et p. 101; Iorio p. 238; memorant Mazochi tab. Heracl. 309, 3; 436, 95; 445, 120 (quae libri pars iam anno 1755, quem in fronte gerit, prodiisse non potest) et Marini Arval. 275, 148; 299, 71; 303, 314.

1 paenultimam I longiorem esse solus Mommsenus vidit. — 3 *balneum Venerium* a Venere cognominatum fort. ut *balneum Dianes* (in reg. Vrbis XIV) a Diana. — *nongentum* in pariete est, cuius de interpretatione cum plane desperandum esse videatur, nescio an eo confugere debeamus, ut a scriptore archetypi verba quae fuerint fortasse N̄(*umero*)·CENTVM corrupta esse statuamus; quamquam vel sic quoque offendit ET inepte insertum. [Numero centum ita non debuit praescribi iis rebus quae memorantur; nec idonea ratio apparet, cur quod nos non intellegamus vocabulum ex errore scriptoris repetamus. Ceterum in mentem venit notissimus Plinii locus XXXIII 2 § 31, ubi inter iudicum vocabula etiam nongentorum vulgare potius quam legitimum ponit; fieri potest, ut balneum aliquod nongentûm dictum sit tamquam balneum iudicum vel equitum, id est elegantioribus destinatum, ut balneum iudicum Carthagine fuisse traditur. Th. M.] — 4 apices alterum et tertium solus Mommsenus vidit; ab editoribus omissi sunt omnes. — 5 notarum interpretatio nulla huc usque prolata est probabilis; sunt autem hae: Winckelmanni *si quis dominam loci eius non cognoverit adeat Suettium Verum aedilem,* male adsumpto tituli 1137 principio, alio colore alia manu scripti omninoque a locatione alieni; Rosinii *si quis domi* (vel *damnatum*) *lenocinium exerceat, ne conducito*; Guarinii *si quem deceat locatio eorum, nos convenito*; speciosa magis est Fiorelliana (*Bull. Nap.* 1854 p. 24) *si quinquennium decurrerit, locatio esto nudo consensu* (coll. Ulpian. Digest. XIX 2, 14), sed et ipsa contra rationem iuris; nam quod ait Ulpianus l. c. locationem esse ex contractibus iis, qui neque verba neque scripturam desiderent, sed nudo consensu convalescant, id verum est de omni locatione nec relocationi proprium, quae eo tantum a primaria locatione differt, quod saepius tacite cantrahitur. — Aliae locationes propositae sunt 138 et 807.

1137 sub praecedenti. — In museo.

A·SVETTIVM·VERVM·AED·
V·A·S·P·P·D·R·P·PROBVM O*F*

Contuli. — Acta 15 Febr. 1756; Weber l. c.; solum v. 1 Winckelmann l. c. male cum 1136; Diss. Isag. t. IV, cf. p. 63. 65. 66 (Guarini comm. VI ed. 2 p. 80, XII p. 46; *fasti* p. 120, ed. 2 p. 130; Avellino opusc. II p. 224).

1138 pone praecedentem. — In museo.

TREBIVM·AED 0,22

Descripsi. — Diss. Isag. tab. IV, ubi male est PRISCVM·AED (inde Guarini *fasti* p. 55; ed. 2 p. 11 et p. 112); Garrucci *B. N.* 1853 p. 7.

1139 inter 1137. 1138. 1140 alia ut videtur manu. — Nunc in museo.

METELLJCF 0,065
. .

Descripsi. — Acta 15 Febr. 1756; Diss. Is. t. IV, cf. p. 65 (inde Guarini comm. XII p. 46 et *fasti* p. 120, ed. 2 p. 130 cum titulo 1137, idem *fasti* p. 55, ed. 2 p. 11 et p. 112 cum 1138 coniunctam); cf. Garrucci *B. N.* 1853 p. 7.

Rosinius METELLJ O*F* interpretatur; mihi ad nullum horum titulorum 1137. 1138. 1140 referendus esse visus est; infra unius litterae fortasse reliquiae extant.

1140 sub 1137. — Nunc in museo.

0,27 L·CEIVM·SECVNDVM AED·O·V·F
0,17 PROCVLVS·ET·CANTHVS·RoG

Contuli cum Diss. — Acta l. c.; Weber I 2 p. 95 n. 9; Diss. Isag. tab. IV; Guarini *fasti* p. 99, ed. 2 p. 116.

1141 pone 1140 v. 2. — Nunc in museo.

L·C CAPELLAM 0,25

Contuli. — Diss. Isag. l. c. (Guarini *fasti* p. 96, ed. 2 p. 119 om. L pr.).

1142 nunc Neapoli in museo; v. ad 1143.

S A B I N V M 0,38
IIVIRIDO^{F} 0,14

Descripsi.

1143 in eodem pariete in quo 1136 sqq. ACT. Nunc Neapoli in museo (tab. n. 1776); in titulo 1142 postea ut videtur pictus et ita quidem, ut 1142 v. 1 in 1143 v. 1 positus sit, hos excipiat 1143 v. 2, hunc 1142 v. 2, hunc 1143 v. 3.

POPIDIVM·L·*f* 0,22
SECVNDVM 0,16
AED·OVF·VENINOSM·

Descripsi quae restant. — Acta 15 Febr. 1756.

1 extr. F acta, I ego. — 3 nil vidi nisi D parum certam. — Latetne *verecundum* ... (968), an *iuven. innocuae aetatis* (720)?

1144 in forma WEBERI n. 10. — Nunc in museo (tab. n. 1751).

L·POP·ID·
SECVNDVM
AED·O^{F}

Descripsi quae supersunt. — Acta 22 Febr. 1756; Weber I 2 p. 95 n. 10; eundem exhibere videtur Guarini *fasti* p. 99, ed. 2 p. 115, qui om. v. 1.

1 incerta vestigia restant. — 3 Ɛ (pro E) vidi.

1145 in forma WEBERI n. 11. — In museo.

cn. HELVIVM · SABINVM 0,195
AED·IVVENEM PROB

Descripsi. — Acta 29 Febr. 1756; Weber I 2 p. 96 n. 11; Diss. Isag. t. X 2 (Guarini *fasti* ed. 1 p. 64).

1146 ibidem, sub praeced.

PAQVIVM·D·I·D 0,19
VENERI · ROGANT 0,10

Descripsi. — Acta et Weber ll. cc.; Diss. Isag. l. c., cf. p. 65 (Guarini comm. VI ed. 2 p. 74; *fasti* p. 104, ed. 2 p. 78; solum v. 2 male Romanelli p. 163); Garrucci *B. N.* 1853 p. 151.

2 extr. ROG(*at*) VTI F(*aveat*) male legit interpretatusque est Rosinius.

Veneri(i) sunt servi s. ministri ab aede Veneris, ut Isiaci ab a. Isidis; noti sunt Venerii Veneris Erycinae velut ex Cic. div. in Caecil. 17. — Quare nescio an recte coniecisse mihi videar, aedem Veneris Pompeianae in hac regione repertum iri.

1147 ibidem, pone 1145.

A·VETTIVM·FIRMVM 0,29
AED·O·V·F·D·R·P·O·V·F·PILICREPI·FACITE

Descripsi. — Acta et Weber ll. cc.; Diss. Isag. l. c., cf. p. 66 (inde Guarini *fasti* p. 107, ed. 2 p. 79; Avellino op. II p. 290); Wordsworth p. 12 (Henzen 7305); Garrucci *B. N.* 1853 p. 151.

2 O·V·F scriptoris errore iteratum. — *Pilicrepi* memorantur ab Seneca ep. 56; Orelli 2591; *Bull. Inst.* 1866 p. 174; Isid. gloss.

1148 in forma WEBERI n. 12 male, extat enim in museo in eadem tabula in qua 1145 sqq., sub 1147.

0,13 L·CAECILIVM·CAPELLAM·II·VIR·DRP

Descripsi. — Acta l. c.; Weber l. c. n. 12; Diss. Isag. l. c. (Guarini *fasti* p. 96; ed. 2 p. 119).

1149 in forma WEBERI n. 11. — In museo ibidem, sub 1146.

0,24 L·CEIVM·SECVNDVM·AED CANTVS FACIT

Descripsi. — Acta l. c.; Weber l. c. n. 11; Diss. Isag. l. c. (inde *Wiener Jahrb.* XX p. 12; Guarini *fasti* ed. 1 p. 100 qui ultima ceteris infelicius legit RVFVS·EMIT).

1150 in forma WEBERI n. 12 (v. ad 1148). — In museo ibidem pone 1149, sub 1148.

SECVNDVM · AED 0,13
FORNACATOR· ROG

Descripsi. — Acta l. c.; Weber l. c. n. 12; Diss. Isag. l. c., cf. p. 65 et p. 66 (inde Gell 1832 I p. 128; Guarini *fasti* p. 100, ed. 2 p. 116); pessime Bonucci p. 227 (inde Gell 1832 I p. 186); cf. *B. N.* 1853 p. 151.

2 FVRNACATOR omnes legerunt, sed altera littera O (superne mutila) esse videtur; magis incerta est paenultima, quae nescio an O sit corrigendo facta ex A.

Fornacatoris unica praeterea memoria restat apud Paullum (Dig. 33, 7, 14): „instrumento balneario legato, etiam balneatorem contineri Neratius respondit. Continetur autem et fornacator" (ubi *fornicator* cod. Flor.).

1151 ibidem ubi 1135 sub capite rubro colore male delineato ACT. — In forma WEB. n. 13.

CN *h*·S·AED·CVM·AD^{F}·OVFRP

Acta 3 Apr. 1756; Weber l. c. n. 13 huius loco exhibet titulum 1168 alio loco alio tempore repertum.

Ab initio CNEI·S acta; quae secuntur fortasse sic emendanda sunt: O^{F} || .....VM·AED OVF *d*RP; versuum enim distributionem acta in omnibus quos eod. die exhibent titulis neglexerunt (1135. 1135*a*? 1152).

1152 ibidem ACT. in forma WEBERI n. 14. — Nunc in museo.

0,17 VETTIVM·FIRMVM
0,10 Ⱥ·O·V·F·D·R·P

Descripsi. — Acta l. c. uno v.; Weber l. c. n. 14; Diss. Isag. t. XII 4 (Guarini comm. VI ed. 2 p. 75).

2 in P color decurrit ita ut litterae R similis evaserit.

Infra hanc alius reliquias vidi incertas, quae fortasse referendae sunt ad ea quae acta l. c. sub 1152 exhibent

1152*a* ΛROF·ƆΛO

fortasse sic corrig.: A·V·C·F·Ⱥ·O^{F}.

1153. 1154 in forma WEBERI n. 15. — In museo.

1153 *cusp*IVM·PANSAM 0,225
AED OVF

1154 ALBVCIVMⱥ 0,32

Descripsi. — Acta 28 Aug. 1756; Weber l. c. n. 15; Diss. Isag. t. XII 3 (inde opinor perperam Guarini *fasti* p. 126, ed. 2 p. 150 hanc effecit: ALBVCIVM || AED·O·V·F). In hoc antiquioris tituli reliquiae extant.

1154 lunae, qua littera D exprimitur in nota Ⱥ, reliquias vidi; ceteri om.

In eodem pariete actorum auctor legit haec fragmenta: CC*sf*L et IDO·I·DOG...L·PO... (leg. *l. po*[*pidium* ...).

1155 in forma WEBERI n. 16. — Nunc in museo.

*R*VFVM·ÆD·O^{F} 0,27

Descripsi; R evanuit. — Acta 18 Sept. 1756; Weber l. c. n. 16; Diss. Isag. t. XII 1.

1156 ibidem, sub praeced.

Q·POSTVMIVM 0,255
MODESTVM·QVINQ·O^{F} 0,11

Descripsi; 1 Q et superior litterae P pars evanuerant. — Acta l. c.; Weber l. c.; Diss. Isag. l. c. (inde male Guarini comm. VII ed. 2 p. 23. 26; *fasti* ed. 2 p. 122).

1 Q acta servarunt sola.

1157 ibidem, sub praeced.

L·CEIVM·SECVNDVM·II·VIR·... 0,24
O^{F} PAPILIO·ROG 0,095

Descripsi. — Acta l. c.; Weber l. c.; Diss. Isag. l. c. (Guarini *fasti* p. 99, ed. 2 p. 115).

2 extr. certa mihi visa sunt PAPILIO·ROG; in quibus legendis infeliciter versati sunt omnes, acta enim IMDIO, Weber et Diss. T·AELIVS.

1158 ibidem, sub praeced.

0,185 P·PAQVIVM·ET·A·VETTIVM·D·I·D·O·V·F· SCR .....

Descripsi. — Acta l. c., melius 25 Sept. 1756; Weber l. c.; Diss. Is. l. c. (Guarini comm. VI ed. 2 p. 74; *fasti* p. 104, ed. 2 p. 77). — SCR om. omnes.

1159 ibidem, sub praeced.

0,22 L·POPIDIVM·SECVNDVM·AED·D·R·P·O·V·*F*
. . . . . Ro . . . . . .

Descripsi; L restabat infima, V (ultimae) prior pars, evanuerat F tota. — Acta 25 Sept. 1756; Weber l. c.; Diss. Is. l. c. (Guarini *valore d. c.* SEXS p. 40; *fasti* p. 133, ed. 2 p. 131).

2 om. omnes.

1160 in forma WEBERI n. 18. — Nunc in museo.

MODES*TVM*
QVINQ·*O·V·F*
D·R·P
OVIDIVMREI////

Descripsi quae restant. — Acta 9 Oct. 1756; Weber l. c. n. 18.

3 P·Λ·P acta; litterarum D·R vestigia vidi sat incerta. — 4 om. acta et Weber; fortasse alienus est a praecedentibus.

1161 in forma WEBERI n. 19.

O SECVNDVM L ISTIVII O

Acta l. c.; Weber l. c. n. 19.

In Weberi ed. Fior. sic habetur: ....SECVNDVM·O*F*, sed in *Annali Inst.* l. c. ad 1135 initium ut in actis *O Secundum.* In fine restituerem L·P·S·II VIR·O*F*, si L. Popidium Secundum II viratus candidatum fuisse satis constaret; v. ad 1020.

1162 in forma WEBERI n. 20. — Nunc in museo.

L · CEIVM · SECV*n*DVM II VIR
DIGNVM . . VVENSCENENIIRVS O*F*

Descripsit Mommsen; ipse reliquias vidi. — Acta 3—8 Ian. 1757; Weber l. c. n. 20; Diss. Isag. t. X 1 (inde Romanelli p. 94 de quo v. i.; Guarini *fasti* p. 99, ed. 2 p. 116).

SECVNDVM GIVIM || IIC. IOVN (pro DIGNVM) ONDVVSCENE'NIEM || RO^{c} acta, SECVNDVM·GAVIVM (VM W.) || DIGNVM·AED·VENERI·ROG· Diss. et Weber. — 1 L·CEIVII·S.C....VM IIVIR·V, 2 ENEKIICRVRO*F* ego; ceterum horum ope apographorum si quis, legendi peritus, inscriptionem denuo inspicere volet, non dubito quin plus etiam sit profecturus.

Romanellius, qui titulum huiuscemodi C.CEIVM SECVNDVM AED.VENER.ROG se legisse testatur in latere meridionali viae consularis his verbis *a pochi passi* (ab aedd. *di Cajo Nivillio,* v. tit. n. 129) *era la casa di Cajo Cejo di rincontro alla fontana* [tab. A 44], *convertita oggi in abitazion della guardia,* nullus dubito, quin et in loco sit falsus (sicuti falsus est in n. 1093) et eadem illa diffingendorum titulorum licentia usus sit, cuius iam compertus est duplici exemplo (v. 479—480. 485).

LOCORVM INCERTORVM.

1163—1164*a* in muris sepulcrorum extra portam marinam, haud procul a taberna *del rapillo,* ad viam q. d. regiam, positorum reperta esse patet ex ACTIS (cf. IORIO p. 235).

1163 in fronte tertii sepulcri, *sobre la misma piedra è inscripcion de marmol* [I. N. 2364 = C. I. L. 1 n. 1253], *existe en el muro otra inscripcion escrita en la tunica con letras coloradas, y las que se han podido copiar son las siguientes* ACT. Nunc Neapoli in museo (tab. 1755 = DCCCVII).

INVN . . . . . CEERNVM
IM LR . . . . . AS·SPEMSVS
S . . . . . E . . . . . .
. . . . . .

Acta 27 Nov. 1756. — Ego has reliquias vidi, si quidem eadem inscriptio est: 1 I..I VM.....EMINVM (0,24), 2 init. II VIR..... (0,14) quae tamen aliena esse mihi visa sunt a ceteris, 2 extr. SPI (vel E) CTASVS (0,12).

Fortasse huc referenda sunt, quae habet Clarac p. 88: *on ne peu guère regarder comme une inscription les noms des deux* Geminus, *consuls l'an 29 de J.-C. et qu'on a trouvés autrefois sur un mur près de la ville. M. Lavega m'a assuré que de toute l'inscription il ne restoit absolument que ces noms.*

1164. 1164*a en un muro imediato* [post titulum I. N. 2363] *se han descubierto tambien en dos partes algunas letras en la tunica con tinta roja* ACT.

1164 in una parte

R P ⅂
ЄA Đ S
ЄIΛNMS
R X

1164*a* in altera

I·SI·ΛλRÆ

Acta l. c.

1165 *en la maseria de Irace à la colina que mira el cammino real* (*que mira à la marina* 7 Apr.) ACTA 17 Mart. 1759; massa illa his finibus terminabatur: taberna *del rapillo*, via regia, hemicyclio prope t. Herculis [t. A 132*a*], aedibus *del labirinto,* fonte q. v. *fontana di Phoebus* [t. A 44], compito ad sedile Mamiae [t. A 12]; v. Fiorelli *giorn.* 1851 fasc. 2 p. III et Ribau 21 Mai. 1757. — Nunc Neapoli in museo.

POSTVMIVM·PROCVLW
AED · POTHINVS · ROG
SCR////CINA·VBC

Descripsimus. — Male acta 28 Mart. 1759; Diss. Is. t. XIII 7, cf. p. 66 (inde Bonucci p. 226 = Gell 1832 I p. 185; Guarini *fasti* p. 138, ed. 2 p. 125).

Acta non exhibent nisi haec POSIVMVM TIO || LID·POTHH. — 1 PROBVM et 3 FER TVNNVM Diss. — Ut ego Mommsenus quoque legit, nisi quod is 3 SCR ΞVNNVRF; mihi post SCR fortasse I longioris pars suprema extare, ut SCRIB fuerit, nominis quod sequitur prima littera C vel Є vel S, altera V vel N, quarta A· vel N fuisse visae sunt; deinceps fuitne *v(irum) bo[num]*?

1166 *en el nuebo cavamento de la maseria de Irace y Diego Cuomo . . . en frente de una muralla de ladrillo sin tonica se ha descubierto una inscripcion . . . alta 7 pal. por 5 pal. abentajados* ACTA; fortasse in via *dei sepolcri.*

HOLCONIW RO
PAQLVM·VII
LI·VAA IIIIVAAMTVM
LI POPI IVM PRAIIII
5 O·D·VIII
O V NVV
I V λ D

Acta 16 Febr. 1760.

Legendum esse puto: *Holconiu[m] ro[g...]*, 2 *Paq[u]ium ...*, 3 *[N]um[mian]um*, 4 *[N]. Popi[d]ium [Rufum?]*, 7 *iur. d.*

1167 in eadem massa.

GAVIVM · *r*V*fu*M
D · I · D · O · V · F

Acta 2 Mai. 1760, ubi 1 est GAVIVM · AVIM.

1168 *en la maseria de D. Carlos Balzano en una muralla entonacada de blanco* ACT., quae massa quo loco fuerit sciemus, si quando Fiorellii opera prodierit descriptio territorii Pompeiani, quale fuit, antequam effodi vel potius suffodi coeptum est (cf. *giorn.* 1851 fasc. 2 p. 1). — Nunc Neapoli in museo.

CN · HELVIVM ⌀ 0,26
SABINVM · AED · O*F* 0,16
IVNIA ROG 0,065

Descripsi. — Acta 6 Sept. 1760 (v. etiam ad n. 1151); Diss. Is. t. XIII 4 (Guarini *fasti* p. 63, ed. 2 p. 120).

1169 in eodem pariete ACTA. — Nunc Neapoli in museo.

S A M E L L I V M 0,19
AED · O*F* IVVENEM P 0,095
L · ALBVCIVM 0,19

Descripsi. — Acta l. c.

1170 in eodem pariete ACTA. — Nunc Neapoli in museo.

L · CELSVM 0,24

Descripsi. — Acta 13 Sept. 1760. — Cf. p. 8.

1171 in eodem pariete ACTA. — Nunc Neapoli in museo.

0,24 ALBVCIVM MINCA////// 0,14
SPRVOIVS · ROG 0,07

Descripsimus. — Acta l. c.; Diss. Is. t. XIII 1 (Guarini *fasti* p. 16, ed. 2 p. 21).

1[1] MINC·A acta, MINO////// Diss. et Mommsen; his quid faciam nescio. — 1[2] sexta littera I vel T vel L vel S fuisse potest. — SIRVOIVS acta, SP·RVOTVS Diss., SP·RVOTVS Mommsenus; fuitne SERVOIVS?

1172 locum non indicat DISS.

CVSPIVM · PANSAM
AED·D·R·P·CAMPANVS·ROG

Diss. Isag. t. VII 1.

1173 in volumine picto cum instrumento scriptorio. — *Fu trovata coll' altra compagna* [1174] *negli scavi di Civita* ANT. — Nunc Neapoli in museo, ubi videre non potui.

QVISQVIS ·
AMAVALIA
PIIRIA·QVI·P
OSCI..ΛΛΛΛΛ]
RIIIA//NTIIPII
RIA QVISQV
IS · AMARII
V*OCA*-
FIILICIIS ·
*AD*IAS AI*A*
PVPA · S ·
*M*ARTIA///
..TI·VILI·
DII NOƆIA
MAXIMA ·
CVRA·ΛΔA*LII*

Tab. XVIII 1. Descripsi ex exemplari photographo quod Fiorellio debeo; inclinatas dedi litteras, quae incertae sunt. — Aeri inciderunt *Antichità di Ercol.* II p. 55 et p. 221 (quarum editoribus nil legere praeter 1 et 15 et principium 16 contigit); Mus. Borb. I t. XII 1 (obiter expressa inscriptione, cuius nil expedivit editor); Garrucci *B. N.* 1853 t. I 1, p. 8 et *graffiti* t. VI 2.

3. 4 PARCI(*t*)· Garr. — 4 AMARE (RE *in cifra*) id. — 5 RISTANTII i. e. *restante(m)* id.; fuitne RICSANTII? — 8 prima littera V vel R fuisse videtur, altera O potius quam A; VOCA vel VACA Garr. — 10 altera littera utrum D an B sit incertum est; ADIAS Garr. — |AS| et 11 PIIRI·|O· i. e. *perias o* id., tres lineas illas eo consilio additas esse opinatus, ut v. 10 litterae AS post 11 PIIRI· revocandae essent; sed postea in *graff.* v. 11 extr. SII i. e. *se(d)* interpretatus est; ego de his coniecturam nullam proponere ausim, neque enim talia possunt nisi inspecto archetypo expediri. — 13 SITI i. e. *si te* Garr.; in meo exemplari ante TI praeter infimam fortasse litterae S virgulam vestigia apparent nulla. — 14 prima littera B vel D, altera II vel V, quarta A vel O esse videntur; quinta B est, non R, ultima nescio an M sit; totum v. DIINARII legit Garr. — 16 extr. FERIT (IT *in mon.*) Garr. in *Bull.*, TENET id. in *graff.*

Quisquis ama(t) valia(t) peria(t) qui p[arcit?] a[mar]i.
Ri[csan?]te(m) peria(t) quisquis amare voca(t).
Felices a[d]ias, [perias vel *perias sed] [M]artia [si] ti*
Vili [de] n[o]bi . . maxima cura . . a[l]e.

1174 in pictura Pompeis reperta (v. ANT.), quae nunc est in museo Neapolitano, ubi non vidi. — In ea praeter duas tabulas cum manubrio, nummos, capsulam cum septem voluminibus, sacculum plenum clausum picta est tabella, sive sunt duae tabellae colligatae, in quibus scriptura quinque et sex versuum expressa est.

SIIIPTMIA	*SIIPTIMIA*
CAES . . .	*ACCI CAIISII·*
A . . . RIA	*MARCELLA*
·V·	*AMARANTI·*
.. ...	*ACTV CARA*
..	

Tab. XVIII 3 ex Garruccii tabula. — Totam picturam exhibent *Antichità di Ercolano* II p. 7 et p. 191, peiusque Mus. Borb. I t. XII 3; scripturam Garrucci *graffiti* t. VI 6. — Quae collatis inter se Antiq. et Garruccii exemplis minus dubia esse viderentur, rectis litteris, cetera Garrucciana eademque incertissima inclinatis exhibui.

1175 in alia pictura (reperta *negli scavi di Portici* ANT.), quae nunc est Neapoli in museo, ubi non vidi, volumen duabus columnis sex et octo linearum scriptum exhibetur, sed ita ut praeter I 1 med. B, II 6 R, II 7 H nulla littera expressa esse videatur, id quod videre licet ex tab. XVIII 2 (ubi dedi ex imagine photographa a Fiorellio mihi missa); Garrucci *graffiti* t. VIII 4 columnam priorem repraesentavit, ubi v. 1 et 2 legere sibi visus est PVBLIVM || AVFIDIVM, quorum hoc certe plane temerarium est. — Nimis parva mensura aeri incisa est in *Antichità di Ercolano* II p. 93 et p. 249. — Ceterum, licet Herculanei (non Pompeis ut Garruccius ait) reperta sit, tamen hic extra ordinem inserendam esse duxi.

1175*a* in sacculo picto.

·MS·XIII
MUƆ X ∽
+JUIIIX
·— —

Pitture di Ercolano V p. 73 et p. 247.

1 altera littera itemque 3 altera num s sint intellegendae incertum est.

1175*b* Alia id genus, quibus tamen uno excepto omnibus scriptura indicata est dumtaxat, ita ut paene nil legi possit, exhibent *Pitture di Ercolano* III p. 227 (ubi in basibus trium statuarum equestrium fixa est tabula longa cum inscriptione), p. 237 (rep. Pompeis 14 Iun. 1760; diptycha inscripta), V p. 245 („*nell' intonaco di una casa nell' entrare dell' antica città di Pompei*"; ubi homo in muro sedens volumen scriptum legit, p. 249 (Pompeis rep., ubi femina Satyri comes cantare videtur ex volumine carminibus inscripto), p. 375 = Mus. Borb. I t. XII 2 (rep. Pompeis; diptycha et tabella inscripta); *Pitt.* l. c. in alia eiusdem parietis parte in laguna ACTYSI inscriptum est; Mus. Borb. l. c. 4 (volumen inscriptum); eiusdemque generis est n. 879.

1175*c* sub Osca .. EMENS·MELIISSAII exhibet MIC., quae picta erat in via Mercurii in muro aedium Pomponii (vel potius inter n. 3 et n. 4 in muro aedd. *dell' ancora*; v. LEPS.) in tectorio.

C·III III III MELISSAEVM

Micali *monumenti per servire alla storia degli antichi popoli Italiani* tab. CXX 5 (inde Lepsius inscr. Umbr. et Osc. p. 66 et Mommsen *Unterital. Dial.* p. 181). — Oscam praeterea solam exhibent Avellino *Bull. Inst.* 1831 p. 14; Gell 1832 I p. 187; Guarini *de' consoli vol. munic.* p. 39.

Latinam inscriptionem cum praeter Micalium viderit nemo, ipse autem non exhibeat nisi in tabula et ea quidem litterarum forma quae in parietibus certe Pompeianis plane sit inaudita, errore nescio quo Micalii ego natam esse suspicatus inter sinceras fidei titulos referre nuper nolui: fortasse immerito. Inserenda autem erat post n. 169.

STABIAE.

1175*f* in fragmento picturae rep. *negli scavi di Gragnano*, mox in museum Neapolitanum translato, quo exhibetur *la testa di un uomo dolente, e in atto quasi di piangere, comparendovi anche un pezzo forse di scudo, accanto una colonna, sulla quale, e sul muro, che le sta dietro, si leggono queste lettere . . . ed è verisimile, che vi fosse dipinto un sepolcro* ANT.

DIDVI

Antichità di Ercolano III p. 231.

DIDVı legit *Ant.* auctor; poteris etiam BIBVı.

In schedis latuit haec, inserenda post n. 237 vel post n. 238.

1175*d* in aditu aedium *del labirinto* adscripta figurae, quae videtur esse gladiatoris, rudissime pictae MOMMS.

FVTVS VI
·MP XXN

Descripsit Mommsen. Litterae S forma talis est, qualem habes velut in tab. II 5. — 3 nota nescio an intellegenda sit Θ.

1175*e* in pictura fortasse Pompeiana musei Parisiensis olim Campanae, nunc Napoleonis III (qua viri tres hastas gerentes et vestibus longis induti capite nudi, quorum duo barbati, tertius inberbus, repraesentantur) litteris magnis bonis.

INCC . . . . . Misit Aemilius Huebner.

HERCVLANEVM.

1176 in pictura rep. *negli scavi di Resina l'anno 1749* ANT. litteris quadratis.

Harpocrates *ara cum serpente* GENIVS I-IVIVSLOCI MONIIS

Antichità di Ercolano I p. 207.

Alteram Herculanensem supra habes n. 1175.

EDICTA MVNERVM EDENDORVM.

Tertia hac pictarum inscriptionum parte eas exhibui, quibus palam propositis munera edenda edicebantur (cf. Lipsius Saturnal. II 18 et Henzenus act. acad. pontif. XII p. 119 n. 177); iisque inserui propter argumenti affinitatem 1180, qui tituli sunt editi muneris imagini inscripti. — Pictae sunt quod sciam omnes in tectorio eodem colore eademque litterarum specie atque candidatorum programmata recentiora, nec solum per vias, sed etiam intra aedificia publica (1177. 1184—1186. 1188), ut tamen fragmentum 1197 in horto domus privatae scriptum et ipsum munerariae esse possit, sicuti illam 805*b*, qua candidatus commendari videtur, in ipsius candidati domo reconditam potius quam propositam esse supra vidimus.

1. Initium faciunt harum inscriptionum quinque a muneris causa vel occasione; cuiusmodi sunt

pro salute domus Aug(ustae) 1196,

pro salute [*imp.* vel *imp. Ti.*] *Caesaris Augu*[*sti*] *li*[*b*]*e*[*ro*]*rumqu*[*e*] [*eius et ob*] *dedicationem arae* 1180,

pro salute [*Ger*]*man*[*ici Caesaris*] 1181; cf. fragmenta 1197. 1198. [1194?],

dedicatione [*ther?*]*marum* 1177; cf. 1178.

In iisdem secundo loco, in ceteris autem (truncatas enim excipio) primo pronuntiatur, cuius viri sit familia gladiatoria (munus appellari videtur 1177); sequitur quot paria pugnatura sint, in quo oppido, quibus diebus; subiectis iis ludorum generibus, quae ad gladiatorum pugnam accessura sint; extremo autem loco eae res promitti solent, quae ut munus spectatoribus gratum reddatur praeter ipsa spectacula exhibeantur, ut sparsiones et vela. Quae iam singula paucis persequamur.

2. Ac primum quidem editores munerum hi sunt:

Cn. Alleius Nigidius Maius, qui dicitur princeps coloniae 1177 (cf. 1178), quinq(uennalis) 1179, flam.... Caesaris Augusti 1180, munus 1180 propositum Augusti aut Tiberii aetate edidit; notus est praeterea locatione 138; cf. 499? 504? 512?

[*Ti.*] *Claudius Verus,* idem ut videtur, qui duumviratus candidatus est in titulis 367. 418. 425 (cf. 440. 369. 364. 1118), Germanici Caesaris tempore, si inscriptionem laceram 1181 recte restituero, edidit.

N. Festius (vel *Fistius*) *Ampliatus* (1182. 1183. 1184), aliunde ignotus; illius tamen muneris, cuius imago in sepulcro Scauri exhibetur, aetatem Mazoisii observatione usi ita definire possumus, ut, cum ibi bestiarius sagi obiectu contra bestiam, quae ursus esse videtur, utatur (quod spectaculi genus Claudii principatu in harenam translatum esse Plinius N. H. VIII 16 § 54 tradit), praeterea Pompeiani spectaculis gladiatoriis prohibiti esse videantur decennio a. p. Chr. 59—69 (Tac. Ann. XIV 17), denique, nisi Mazois fallitur, in sepulcro illo terrae motus a. 63 vestigia deprehendantur, ut igitur inter annos p. Chr. 41 et 59 editum esse putandum sit.

.. *Lucretius Valens,* D. Lucretii Valentis filius, Neronis, Augusti filii, flamen perpetuus 1185. Novimus ex I. N. 2273 D. Lucretium Valentem a. p. Chr. 34 II virum u. a. s. p. p.; cf. 1084.

N. Popidius Rufus 1186. 1187. 1188; idem fortasse est, cuius muneri vel muneribus plauditur acclamatione 1094, quique et aedilitatis et duumviratus candidatus proscriptus est multis exemplis. De aetate tamen eius nil compertum habemus, nisi forte inde, quod 1188 itemque plerique eius tituli honorarii in antiquiore vel tectorii stratura vel albo inscripti sunt, paullo altius eam ascendere conicere licet.

A. Suettius Certus, cuius ad unum idemque munus spectant 1189 et 1190, quod Neronis, ut videtur (v. 1190), principatu edidit aedilis; idem in uno solo titulo 821 aedilitatis, in ceteris omnibus duumviratus candidatus est.

Hos igitur viros omnes (praeter Ampliatum) cum videamus principes Pompeis fuisse viros, qui summis honoribus vel functi essent vel digni existimarentur, ut certum est non in sordidam mercedem tale negotium quaesivisse, ita tamen utrum sua pecunia ambitione municipali munera ediderint, an munerum sumptibus publicis institutorum curam susceperint in ambiguo relinquitur.

Alios munerarios novimus titulis 2476 et 2508 et Tac. Ann. XIV 17.

3. Parium numerus indicatur in hisce: 1201 *par. XX*, 1193 *par. X·X·*, 1200 *paria XXX . . .*, 1204 *par? XXX*, 1179 *par. XXX et eor(um) supp(ositicii)*, 1187 *par. X . . .*, 1196 *par . . .* (1182 octo gladiatorum parium pugna repraesentata est).

4. In his 1179. 1180. 1181. 1184? 1186 (bis). 1189. 1190 addere non omittitur Pompeis munus editum iri, ut id genus edicta in oppidis quoque vicinis proponi solita esse appareat; quaecumque autem ex parietinis Pompeianis descripta hucusque innotuerunt, eorum nullum est, quin ad spectacula ipsis Pompeis edenda referendum esse videatur.

5. Dies muneris hi sunt: [. . . *Ma*]*rt.* 1181, *V k. April.* 1185, *IV*? *nonas A*[*pril.*?] 1187, *non. A*[*pril.*?] 1193. *ex XII k. Mai.* 1186, *k. Mais*? 1184, *XVI*? *k.*? *Iun.* 1183, *pr. k. Iunias* 1189. 1190, *ex k. Iuni.* 1204?, *sine ulla dilatione IIII Non. Iul.* 1180, *VIII. VII. VI. k. Dec.* 1179, *V. IIII. III. pr. k. Dec.* 1199, *XIII k*? . . . 1194, *quo tempore habebit sei*? *fec . . .*? 1196.

6. Quae praeter gladiatorum pugnam exhibentur haec sunt:
venatio, athletae, sparsiones, vela erunt 1177,
ven[*atio, athle*]*tae, sparsiones qua dies patientur erunt* 1181,
venatio, mal[*i*?] *et* — an *ma*[*tut*(*ini*)]? — *vela erunt* 1186,
venatio . . . vela erunt 1180,
venatio et vela . . . 1192,
venatio, vel 1183,
. . . . . et venatio e[*runt*] 1187,
. . . ven. et glad. par. XX 1201 (in quo solo venatio praecedit gladiatorum commemorationem),
. . . ven. erit 1179,
venat 1199,
. . . venatio . . . 1202,
matutini erunt 1200? (cf. 1187?),
s[*p*]*ars.* [*et*] *ve*[*l. e*]*r*[*unt*] 1184,
. . . vela . . . 1203.

Denique commemoranda sunt ea, quae nonnullis harum inscriptionum adscripta sunt nec vero ad indicenda munera pertinent, acclamationes dico et scriptorum nomina adiecta.
totius orbis desiderium 1184 (ad munus ni fallor referenda),
Maio principi coloniae feliciter 1177,
Maio quinqu(*ennali*) *feliciter* 1179,
[*Ve*]*r*[*o*] *feli*[*citer*] 1181,
. . . o procurator[*i*?] *felicit*[*er*?] 1186; cf. 1184,
omnibus Nero[*n*(*ensibus*) *mun*]*eribus feliciter* 1190,
p. colonia 1185?
Paris va(*le*) 1179,
Marti . . . . . aio? 1179,
scr(*ibit*) *Secundus dealbante Vic*[*tor*]*e*? *adstante Vesbino . . .* 1190.
scr. Sexti . . . . . 1200? — *scr. . . . . 1178.*

1177 *nel cortile delle terme sul muro che si alza alla dritta dell' uomo che entra* [intell. ex viculo thermarum] MVS. (cf. AMIC. IOR. GELL), ibique [t. A 74 *b*] reliquias vidi in albo tectorio colore rubro pictas.

c. 0,50 DEDICATIONE POLY MAIO PRINCIPI·COLONIAE FELICITER
0,10 . . . . . RVM·MVNERIS·CN·ALLEI·NIGIDI·MAI
. . . . . VENATIO·ATHLETAE·SPARSIONES·VELA·ERVNT

Acta 23 Aug. 1824; Amicone 21 Aug. 1824; ligno incis. Bechius in Mus. Borb. II p. 6 (inde Iorio p. 80 qui ipse reliquias vidit, ex eoque Bonucci 1830 p. 127 et Guarini *fasti* p. 193, ed. 2 p. 92 = Henzen 6166; ex Museo opinor Gell 1832 I p. 92, nisi quod 1² COLONIÆ more suo, 2 . . . . . RIVM — NIGER vel NICIO, pro NIGIDI · MAI, exhibet et 3 VENATIO · ATHLETÆ quartum versum esse voluit; Garrucci *B. N.* 1853 p. 116). — Ipse 1 D et dimidiatam I, 2 vestigia incerta vidi.

2 NIGID..MAI.. acta, NICIDI·MAI Amic., NICIDI·MAI Bechi, idem tamen *Nigidii* interpretatur. — 3 . . . . . VENATIO·ATHLETAE om. acta.

1 POLY . . . . fortasse scriptoris nomen; cf. 1178. — 2 *therma*RVM restituit Bechius; ceterum memorare non praetermiserim ex Prelleri sententia (*Regionen* p. 106) hoc aedificium balneum potius quam thermas esse. — 3 MVNERIS in pariete fuisse non credo.

Hoc quod Gellius l. c. p. 93 alius, ut ipse ait, inscriptionis fragmentum loco non indicato profert

MER VENATIO ATHLET . . .
. . . E · SPASSIONES · VELA · ERVNT '*sic*'

ex ipsa illa 1177 natum esse suspicor Gellii socordia, quem fragmentum ex alio libro atque 1177 integram sumpsisse putaverim, fortasse ex Bonuccio (1828 p. 124), qui 1177 totam ex actorum fere exemplo repraesentat, sed extrema hoc modo (litteris min.) . . . . *Venatio Athletae* || *Sparsiones Vela erunt.* Eiusdem Gellii non poteris non mirari iudicium, quod, cum p. 92 in 1177 ut ceteri SPARSIONES, p. 93 tamen in hoc fragmento SPASSIONES scripserit, haec addidit: *The use of the word spassiones for sparsiones appeared common to these two inscriptions when they were fresh.*

1178 *nel muro a sinistra della strada (delle Terme), venendo dal Tempio (della Fortuna), di rosso leggesi* AMIC. in muro thermarum ad sin. portae *dei bagni d. donne* [t. A 74 a] in tectorio albo. — Locum non indicat MOMMS., sed idem eum descripsisse certum est.

0,33 *murus fort. posterior* GROSPHOS·
0,36 DEDICATI SCR ON . . . . .
0,09 D. . . . . RVM. . . . . CN· ALLEI·ETMAT. . . . . .

Descripsimus. — Amicone 21 Mai. 1824 nil habet nisi . . . . . DEDICON. . . . . ROGANT; ultima tamen apud Fiorellium titulo 144 subiecta sunt.

1 in O Mommsenus SCR et quinque sexve litterarum reliquias vidit, nil nisi incerta ego. Fuit scriptoris nomen. — 2 praeter MAT vestigia nimis dubia vidi ego, principii frustulum adeo evanuerat. Id saltem ex meo apographo redundavit, ut quod Mommsenus inde ab ET tertium v. inchoat, id solis pugillarium angustiis coactum fecisse eum appareat. — 2 extr. ETMAT vel FLAM Momms.; MAT vidi. — In GROSPHOS· primae duae litterae nimis corrosae erant cum descripsi, integras Momms. vidit, qui tamen om. punctum; fuitne *Grospho s*(*alutem*)?

Alterum praecedentis programmatis exemplar esse puto, nisi quod 2 CN·NIGIDI MAI potius quam CN·ALLEI NIGIDI·MAI fuisse videtur.

1179 *a destra della strada della Fortuna* colore nigro AMIC. i. e. in latere meridionali viae Nolanae inter quadrivium viae Stabianae et primum fontem; v. 359 sqq. — *Da una parete a destra della via che va verso la porta detta di Nola* GARR. — In lat. merid. viae Nolanae inter titulos 354 et 421 colore nigro MOMMS.

cN · ALLEI · NIGIDI
MAI · QVINQ · GL · PAR · XXX · ET · EOR · SVPP · PVGN · POMPEIS · VIII · VII · VI · K · DEC
ELLIOS . . . . . VEN · ERIT MAIO · QVINQ · FELICITER · PARIS · M
MARTI . . . . AIO

Descripsit Mommsen. — Amicone 21 Apr. 1840 nil refert nisi N·ALLEI·NICID (inde Guarini *fasti* ed. 2 p. 92); vv. 1—3 Garrucci *B. N.* 1853 p. 117 male (cf. eiusdem *graff.* ad t. XII 2, not.).

2 lege *et eor(um) supp(ositicii)*; supponebantur enim in locum gladiatorum occisorum, qui cum victoribus depugnarent; unde est illud Martialis V 24, 8 *Hermes suppositicius sibi ipsi*; v. Henzen. acad. pontif. Rom. XII p. 120 n. 202. — 3 in litteris . . . ELLIuS (vel . . . ELLIoS) . . . . . fort. latet gladiatoris tum celebris nomen, cf. n. 1989.

1180 *fuori l'ingresso principale del Quartiere . . . nell' intonaco* VEG. i. e. in muro postscaenii theatri maioris. V. 1 litteras altas esse palm. $1^2|_3$, v. 2—5 unc. 3, nisi quod v. 5 extr. paullo minores, nigro colore v. 5 partem priorem, cetera rubro picta esse V. et M. tradunt, unde toti titulo rubrum colorem olim fuisse patet.

PRO SALVTE
. . . . . CAESARIS · AVGVsti LIbEroRVMQVe
. . . . . DEDICATIONEM · ARAE · *fam.? gladiat.? CN · allEI* · NIGIDI · MAJ
FLAMI . . . . CAESARIS · AVGVSTI · PVGN · POMPEIS · SINE · VLLA · DILATIONE
IIII · NON · IVL · VENATIO VELA ERVNT

Acta 6 Aug. 1768 tribus exemplis satis diversis, quorum primum (V) quod est Francisci la Vega exhibet Fiorelli, edidit Garrucci *B. N.* 1853 p. 116 (inde Henzen 5814); alterum (M) nescio cuius ex codice actorum excripsit Mommsenus; tertium (P) Ioachimi Perez-Conde mihi misit Fiorellius.

1 om. P. — 2 . . . ORIREI . . EN . . II VIM R . . . . . SAESARIS . . . . . P. — AVGVLIFE · AVRVMQVI V., AVG · LIEE · AVRVMQVI M. — 3 nil praeter EDICATIONEM · AR legit P. — ARAE · [AMENTIAE · CNEI ·] NIGIDI · MAI V. uncis inclusa dubia esse significans (id quod testatur Fiorellius, Garruccius autem indicare neclexit, qui adeo GNEI interpolavit, ARAE · NEC · IDI · MAJ M. — Ego pro AMENTIAE · CNEI in pariete fuisse puto FAM · GLADIAT · (vel FAMIL · GLAD ·) CN · ALLEI. — Parum probabiliter CLEMENTIAE pro AMENTIAE fuisse proposuerunt Cavedoni *B. N.* 1854 p. 89 et Henzen l. c. — 4 FLAMI . . . C om. P. — AVGVSTI id. — PVCN id. — DILATIO . . . id. — 5 medio spatium duplo maius indicat V., nullum P. — ERVN P., ERVNT M.

Pro salute [*imp.* aut *imp. Ti.*] *Caesaris Augu*[*sti*] *li*[*b*]*e*[*ro*]*rumqu*[*e eius et ob*] *dedicationem arae* [*fam. gladiat.*]? *Cn.* [*All*]*ei Nigidi Mai flami*[*nis*] *Caesaris* — aut [*Ti.*] *Caesaris* — *Augusti pugn*(*abit*) *Pompeis sine ulla dilatione IIII non. Iul.; venatio . . . . . vela erunt.*

1181 *a sinistra la strada della Fortuna* (i. e. via Nolana) ubi n. 367 sqq. AMIC.; inter 396 et 369 in lat. septentr. viae Nolanae MOMMS.

C . . . . . MANR . . . CLAVDI · VeRI M · RVFELIOHER
. . RT · POMPEIS · VLN . . . . . TAE · SPARSIONES QVA DIES PATIENTVR ERVNT

V. 2 descripsit Mommsenus praeter T alteram; litterae DIES PATIE autem paene evanuerant. — Acta, Amicone, *Annali civili* (vol. 23 p. 95) 12 Mai. 1840, qui omnes quomodo cum titulis 367—370 confuderint supra dixi; ex alio actorum exemplo opinor Guarini *fasti* ed. 2 p. 73 totum exhibuit restitutum emendatumque (inde, non ex Museo Borb., Garrucci *B. N.* 1853 p. 116); idem ex alio rursus ibid. p. 172 haec: . . ET · PONPEI . . . . LI · M · RVFELIO · HER. — V. 2 alteram partem (inde ab AE) Mus. Borb. XIII p. 4 tribus vv.

1 quem inter 2 princ. et M·RVFELIOHER inserunt acta, Amic., Ann., huc revocavi Guarinium secutus. — C . . . . . MANL . . . . Ann. — VIRI acta, Am., Ann. — 2 priorem partem ante 1 exhibent acta, Amic., Ann., qui quae aliter atque Mommsenus legant non affero. — 2 medio 12 vel 13 litteras periisse Mommsenus testatur. — . . . TAE Guar., . . . AE ceteri omnes. Acclamationem (M · RVFELIOHER) inter v. 1 et alteram partem v. 2 insertam habent acta, Amic., Ann.; pone 1, supra 2 extr. positam fuisse conieci; idem homo acclamatur n. 1118.

Totum programma Guarinii praesertim supplementis usus sic restituo: [*Pro salute Ger*]*man*[*ici Caes. Ti.*] *Claudi V*[*e*]*ri* [. . . *fam. glad. pugn. . . . . Ma*]*rt. Pompeis, ven*[*atio, athle*]*tae, sparsiones qua dies patientur erunt.* — [*Ve*]*r*[*o*] *feli*[*cit*]*er.*

1182 in fronte sepulcri Scauri [t. A 7] in anaglyphi e tectorio facti ea parte, qua familia gladiatoria sub finem certaminis repraesentata est; supra hanc bestiarii sunt expressi, infra venatio. — Tituli picti sunt litteris nigris eius generis, quo utuntur tituli candidatorum recentiores.

in summo anaglypho gladiatorio supra tertium quartum quintum paria:

MVNERE *n. fes*TI AMPLIATI · DIE · SVMMO ·

supra singula paria:

1.

BEBRYX · IVL · XV · V NOBILIOR · IVL · XIV

equites
galea, manica d., tunica, hasta, parma rotunda armati.
Nobilior victurus esse videtur.

2.

. . . . Ↄ · IVL · XVI · IV *crista* ME

Samnis (an *murm.?*) — *Threx*
galea cristata, manica d. subligaculo, balteo, ocrea sin.?, caliga d., scuto incurvo armatus, vulneratus in pectore, indicem sin. tollens. — *galea cristata, (bracch. d. latet) subligaculo, balteo, ocreis, parma quadrata armatus.*

3.

IVL · XXX · V SVS · IVL · XV · M · Θ

Threx — *Samnis* (an *murm.?*)
ut superior (nisi quod crista diversa, manica d., rotunda parmula) armatus, adversarium confossurus. — *ut superior (nisi quod scuto, cuius forma ad imum cuneatior est, et hasta) armatus, in d. pectore vulneratus, scuto et hasta proiectis, genu d. posito, indicem sin. tollens.*

4.

HIPPOLYTVS·F·V·V· CE ATVS·IVL·VI·

secutor *secutor*

uterque
galea, manica d. (sed alterius latet bracch. d.),
subligaculo, balteo, fasciis circa crura ligatis,
clipeo rotundo levi humi abiecto
armatus,
alter gladio iugulans alterum genu inclinatum
in bracchio sin. et crure sin. vulneratum.

5.

(sine inscr.)

retiarii

figura minore expressi manica s., galero cum spira,
subligaculo, balteo, fasciis circa crura ligatis, fuscina
armati,
quorum alter secutorem vulneratum
paris quarti pede s. in eius pede s. posito
arripit a tergo manu s.,
alter pone adstat trucidationis spectator.

6.

NEPTVMVS·IVL·V . . . . P . . IVL·XV·M·

Samnis (an *murm.?*) *Threx*

ut ille paris secundi *ut ille paris tertii (nisi quod*
(nisi quod scuto cuneato) *clipeo quem humi proiecit*
armatus, *quadrato incurvo)*
adversarium confossurus. *armatus,*
bracchium sin. tollens.

7.

IVL IV

Samnis? *Threx*

ut ille paris secundi (nisi quod fascia genu d. *ut ille paris tertii,*
cinctum habet, clipeo quadrato incurvo *(nisi quod galea alis ornata,*
potius quam scuto) *clipeo quadrato incurvo*
armatus, *humi proiecto)*
ab homine tunicato retentus *armatus,*
quominus adversarium confodiat. *bracchium sin. tollens.*

8.

(sine inscr.)

Threx *Samnis?*

ut praecedens *ut ille paris septimi*
armatus, *(nisi quod scuto magno)*
clipeum sinistra tenens, *armatus,*
confossurus adversarium. *corruens.*

Acta 22 Aug. 1812 principium exhibent; integriora exempla extant tria haec: Millin *tombeaux* tab. III, p. 16 sqq.; Clarac *Pompei* p. 23 (cf. tab. 4); Mazois I tab. XXXII fig. 1 et 2, p. 49. — Ex Millino fere pendet Avellino, *atti d. soc. Pontaniana* III p. 193; ex tribus illis exemplis suum contaminavit Finati in Mus. Borb. XV tab. XXX, qui titulorum praeter M extr. paris sexti nil se ipsum vidisse profitetur. — Frustula quaedam ex Millino male affert Romanelli p. 54.

MVNERI acta. — C... AMPLIATI ead., C··ATIA MPLIATI Mill. (quae *Quinti Ampliati* esse coniecit), ... AMPLIATI Clar. (qui post detectam 1183 N·FESTI lacunae spatium admittere testatur, ut tamen praeter TI nil superesse addat), C AMPLIATI Maz.; de nomine v. ad 1183. — D E· Mill., P· (vel D) F· Clar., D·F· Maz., om. acta; DIE scripsi, idemque ex schedis nunc video Mommsenum olim coniecisse. — SVMA O· Mill., SVMMC Maz., om. acta. — Cf. Seneca epist. 93 extr. *numquid feliciorem iudicas eum qui summo die muneris, quam eum, qui medio occiditur?* — 1 BEBRIV acta, BERFIX Maz. — IVL (vel TVL) Mill., IVI (quod hic et ubique significare possit etiam IVL vel TVL vel TVT) Clar., IVI Maz. — XII (pro XV·V) legere sibi visus est quamvis evanidum Maz. p. 49, qui om. in tab. — NOBILFJR acta, NOBILIOR Mill. — IVI Mill., IVI Clar. et Maz. — XIV dedi ex actis; XII Mill. et Clar., XI Maz. — 2 et seqq. omis. acta. — 2 dedi ex Maz., qui tamen IVI; IVI·XV Mill. et Clar. — alteram partem om. Mill., nil nisi MI Clar.; fuitne IVL·M·Θ? — 3 ....IBXXX·V· Mill., IB·XXX·V· Clar., IVI·XXXIV Maz. — 'S (pro SVS) Maz. — IVI Clar. et Maz. — 3 alteram partem supra 4 priorem exhibet Mill. — 4 et 5 HIPPOLYTV ŁV·V· Mill., HIPPOLYTVS·XV·V Clar. — Q VS Mill., CA... TVS Clar. — TVT Mill., IVI Clar. et Maz. — 6 NITIMLF Mill., NITIMVS Clar. — IVL Mill., IVI Clar. et Maz. — AAIVL Mill., A·IVI Clar. — XV M Mill., M· Clar.; male NITIMVS·TVL·XV·M Finati (quorum M ultimam se ipsum vidisse ait); omissis enim V alterius et ....P..IVL alterius gladiatoris, illa XV·M perperam cum NITIMVS·TVL coniunxit. — Continuatur eiusdem muneris imago supra portam sepulcri (Mill. t. III 3, Mazois l. c. fig. 2) duobus paribus; reliquiae tituli, quas solus Mazois servavit (sic: IVI IV) ad utrum prioris, i. e. septimi, paris gladiatorem pertineant incertum est. — In describenda imagine Mazoisii tabulam secutus sum.

Undecim horum titulorum, quibus gladiatorum nomen, ludus, pugnarum numerus indicantur, itemque qui vicerint, qui missi sint vel mortui, ad quem quisque gladiatorem referendus sit, certo affirmari potest de solis tribus primis, de ceteris non potest nisi coniectura non ubique certa; quarti enim pars extrema ME (vel MI) initium esse potest quinti; quintum et sextum cum Mazois. ad tertium par rettuli, Clar. (qui om. quartum) illum quarto gladiatori ascripsit, hunc supra septimum titulum exhibet; tres tituli qui insecuntur utrum ad duos secutores et ad sexti paris Samnitem spectent, an potius cum Mazoisio nonus retiario qui secutori vulnerato instat attribuendus sit, ita ut Samnitis sexti paris titulus periisse sit putandus, diiudicare non ausim. — Litterarum IVL, quae in omnibus fere gladiatoribus redeunt, figuras expressit Clarac tab. 4 n. 5, unde quamvis sicut in candidatorum inscriptionibus, ita hic quoque I, L, T minimum inter se differant, primam patet I esse, tertiam L vel T, quare ubique IVL reposui, quae nota, IVL*iensis* i. e. *Foroiuliensis* explicata Millino, TVL*it* Avellino, vix dubium esse videatur quin sit IVL*ianus*. — In sexti gladiatoris titulo quae leguntur M·Θ, eorum parum probabilis est interpretatio proposita a Millino et Avellino (cf. Henzen. in actis acad. pontif. XII p. 111) *Murmillo* Θ; nimirum quae in indicibus nominum gladiatorum sollemnis est nota, eadem ab imagine gladiatoris clare expressa plane videtur abhorrere; intellego *Missus* Θ.

Munere [*N. Fes*]*ti*(*i*) *Ampliati* [*die*] *summo:* 1 *Bebryx Iul*(*ianus*) *XV* (*pugnarum*) *v*(*icit*), *Nobilior Iul. XIV*?.. — 2 ..... *Iul. XVI*?.., ... *Iu*[*l*?] ...*m*(*issus*)? [Θ?] an *Iu*[*l. XXI*...]? — 3 ..... *Iul.* (an *Tib.*?) *XXX v.*?, ... *sus Iul. XV m*(*issus*) Θ. — 4—5 *Hippolytus* [*X*]*V*? *v.*, *Ce*[*r*]*atus*? *Iul. VI*... — 6 [*Nedy*]*mus*? *Iul. V*..., ...*p*.. *Iul. XV m*(*issus*). — 7 ..... *Iul. IV*...

1183 *nel muro esteriore* (*della Basilica*) *che fa spalle alla strada* (*che resta tra la casa di Championnet e la Basilica*) *col rosso segnata* ACT. itemque CLAR. et GANDY.

N · FESTI · AMPLIATI
FAMILIA · GLADIATORIA · PVGNA · ITERVM . . .
PVGNA . . . XVII . . . IVN · VENAT · VEL . . .

Dedi ex actis Fiorellianis 18 Iul. 1813 (cf. Ribav. I 3 p. 270); alio actorum exemplo Mommsenus usus est; alio rursus Guarini *fasti* p. 177 („*così in manoscritto passatomi dal mio amico e collega D. Gaetano Carcani*"), ed. 2 p. 171 (= Henzen 6169); Clarac p. 86 (inde Mazois I p. 48 indidemque nec vero ex pariete aeri inc. III tab. 1; Avellino *atti d. soc. Pontan.* III p. 207; indidemque ni fallor Romanelli p. 89; Oberlin in Millini *magasin encycl.* 1814 tom. III p. 407 = Orelli 2559; Mus. Borb. XV comm. ad tab. 27—30 p. 22); Gell et Gandy p. 261.

1 temere M (pro N) Guarini 2. — Lacunam inter N et FESTI Ob. indicat, e coni. puto. — FISTI acta Momms. et Guar. itemque Ribavius; Festium habes apud Brambach. I. Rh. 41. — 2 FAMIGLIA acta Momms. — PVGNA*bit* Clar. (sed PVGNA Maz., PVGNA .... Ob.). — ITERVM suo versu Guar., ITER Gandy. — lacunas post ITERVM et 3 post PVGNA acta Fior. sola indicant. — XVII · IVN acta Momms., XVI·K·IVN Clar. Gandy, XVII·IVNI Guar. 1, XVII·IVN id. 2. — VINAI acta Momms. — VIC .... ead., VEL Guar. 1, VELA Clar. Gand. Guar. 2. — Male lectos esse vv. 2 et 3 patet; quare magnopere vereor, ne omnes ex actorum exemplo vel potius exemplis pendeant, neve quibus differunt inter se omnia ex suo quisque ingenio editores correxerint. Legendum esse videtur: *N. Festi*(*i*) [an *Fisti*(*i*)?] *Ampliati familia gladiatoria pugna*[*bit* .....] *iterum*? *pugna*[*bit*] *XVI* [*kal.*] *Iun. venat. vel*[*a* ..... *erunt*].

ECOLE FRANÇAISE DE ROME